11348000
exemplare au apărut în cele
250
numere ale „Bibliotecii pentru toți"

În patru ani și jumătate (ianuarie 1960—august 1964) au fost tipărite romane, nuvele, poezii, lucrări dramatice din 22 de literaturi : romînă, sud-africană, americană, belgiană, bulgară, cehă, chineză, elină, engleză, finlandeză, franceză, germană, guatemaleză, idiș, indiană, islandeză, italiană, maghiară, poloneză, rusă și sovietică, sîrbă, spaniolă.

Cumpărînd, săptămînal, cel din urmă volum apărut în colecția „Biblioteca pentru toți" vă veți face o bibliotecă personală cuprinzînd cele mai de seamă creații ale literaturii clasice și contemporane, romîne și universale.

Vol. I și II lei 10

AL. DUMAS

252

BPT

AL. DUMAS

Cei trei mușchetari

★ ★

252

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

Clubul cărții digitale 2022

ALEXANDRE DUMAS

Cei trei mușchetari

★★

1964

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
EDITURA PENTRU LITERATURĂ

Traducere de *Ticu Archip* şi *Milton Fanny Lehrer*

ALEXANDRE DUMAS
Les trois mousquetaires
Morescq et C.-ie Editeurs
Paris, 1853

CAPITOLUL I

Englezi şi francezi

La ora hotărîtă, muşchetarii se duseră împreună cu cei patru valeţi îndărătul Luxemburgului, într-un ocol unde păşteau căpriţe. Athos dădu un bănuţ păzitorului, ca să plece. Valeţii primiră poruncă să stea de veghe.

Curînd, o ceată de gentilomi se apropie tăcută şi, pătrunzînd în ocol, se îndreptă spre muşchetari; apoi, potrivit obiceiurilor de peste mare, se făcură prezentările.

Englezii erau cu toţii de neam mare, şi numele atît de ciudate ale adversarilor nu numai că le stîrniră uimirea, dar îi şi neliniştiră.

— Bine, foarte bine, începu lordul de Winter după ce toţi trei muşchetarii spuseră cum îi cheamă, dar noi tot nu ştim cine sînteţi şi nici nu ne putem bate cu nişte porecle; astea-s nume de păstori!

— După cum bine bănuiţi, milord, sînt nume de împrumut, încuviinţă Athos.

— Atunci cu atît mai mult dorim să vă cunoaştem adevăratele nume, răspunse englezul.

— Aţi jucat totuşi cu noi, fără să ştiţi cum ne cheamă, îi aminti Athos, dovadă că ne-aţi cîştigat cei doi cai.

— E adevărat, dar atunci ne puneam în primejdie doar banii, pe cîtă vreme acum ne primejduim viaţa : joci cu oricine, dar de bătut nu te baţi decît cu cei de o seamă cu tine.

— Aşa e, se învoi Athos. Şi, luîndu-l deoparte pe acela dintre cei patru englezi cu care trebuia să se bată, îşi spuse numele în şoaptă.

Porthos şi Aramis făcură şi ei la fel.

— Sînteţi mulţumit ? întrebă Athos pe adversarul său. Găsiţi obîrşia mea destul de aleasă pentru a binevoi să încrucişaţi spada cu mine ?

— Da, domnule, zise englezul, înclinîndu-se.

— Acum vreţi să vă spun şi eu ceva ? adăugă răspicat Athos.

— Ce anume ? întrebă englezul.

— Aţi fi făcut mai bine dacă nu mi-aţi fi cerut să mă dau în vileag.

— Şi de ce ?

— Fiindcă se crede că am murit, iar eu doresc, din anumite pricini, să nu se ştie că sînt în viaţă, aşa că voi fi silit să vă ucid pentru ca taina mea să nu zboare din gură-n gură.

Englezul privi pe Athos, crezînd că glumeşte ; dar lui Athos nu-i ardea de glumă.

— Gata, domnilor ? întrebă el, întorcîndu-se către prieteni şi adversari.

— Da, răspunseră într-un glas englezii şi francezii.

— Atunci, în gardă ! porunci Athos.

Opt spade străluciră dintr-o dată în razele amurgului sîngeriu şi lupta porni cu o înverşunare firească între oameni de două ori duşmani.

Athos lupta la fel de liniştit şi cu luare-aminte ca şi cînd s-ar fi aflat într-o sală de scrimă.

Porthos, pe care păţania din Chantilly îl lecuise de o prea mare încredere în sine, se avînta cu iscusinţă şi chibzuială.

Aramis, nerăbdător să-şi isprăvească al treilea cînt al poemului, se zorea ca tot omul care n-are vreme de pierdut.

Athos îşi ucise cel dintîi adversarul : îl nimerise cu o singură lovitură, dar aşa cum îi spusese, cu o lovitură de moarte, pînă în adîncul inimii.

După el, Porthos îşi întinse adversarul pe iarbă ; îi străpunsese coapsa. Cum englezul îi predase spada, fără a mai încerca vreo împotrivire, Porthos îl luă în braţe şi-l duse astfel pînă la trăsură.

Aramis se năpusti atît de crunt asupra adversarului, încît acesta, după ce dădu îndărăt cu vreo cincizeci de paşi, o luă la sănătoasa şi se făcu nevăzut în huiduielile valeţilor.

Cît priveşte pe d'Artagnan, el nu făcuse altceva decît să se apere ; apoi, cînd îşi dăduse seama că celălalt era istovit, îi arse o lovitură zdravănă de-i sări spada din mînă. Văzîndu-se dezarmat, baronul dădu doi-trei paşi înapoi, dar în clipa aceea piciorul îi alunecă şi se prăvăli pe spate.

Dintr-o săritură, d'Artagnan se repezi asupra lui şi, pironindu-i spada în gîtlej, îi spuse :

— Aş putea să vă ucid, domnule, sînteţi în mîinile mele, dar de dragul surorii dumneavoastră vă dăruiesc viaţa.

D'Artagnan nu mai putea de bucurie ; i se împlinea gîndul pus la cale de cu vreme, gînd sub a cărui căldură îi înflorise pe faţă zîmbetul de care am vorbit.

Încîntat că are de-a face cu un gentilom atît de cumsecade, englezul îl strînse la piept pe d'Artagnan, copleşind şi pe cei trei muşchetari cu tot soiul de măguliri ; cum adversarul lui Porthos fusese urcat în trăsură, iar al lui Aramis dăduse bir cu fugiţii, nu se mai gîndiră cu toţii decît la cel mort.

În vreme ce Porthos şi Aramis îi scoteau haina, în nădejdea că poate mai trăia încă, o pungă doldora de

bani îi lunecă din cingătoare. D'Artagnan o ridică de jos şi o întinse lordului de Winter.

— Ce naiba vreţi să fac cu ea ? întrebă englezul.

— Înapoiaţi-o rudelor, răspunse d'Artagnan.

— Şi ce le pasă rudelor de fleacul ăsta ! Le rămîn moştenire cincisprezece mii de galbeni ; luaţi punga pentru lacheii dumneavoastră. Şi acum, tinere prieten, cred că-mi dai voie să-ţi spun astfel, urmă lordul de Winter, chiar astă-seară mă vei însoţi, dacă doreşti, la sora mea, lady Clarick de Winter, căci aş vrea să te bucuri şi de bunăvoinţa ei, şi cum nu e tocmai lipsită de trecere la curte, poate că o vorbă bună îţi va prinde bine cîndva.

D'Artagnan roşi de bucurie şi se înclină în semn de încuviinţare.

În vremea asta, Athos se apropiase de d'Artagnan şi, luîndu-i punga :

— S-o dăm, spuse el în şoaptă, nu valeţilor noştri, ci englezilor.

Apoi, zvîrlind-o în mîinile vizitiului :

— Pentru dumneata şi camarazii dumitale ! i-a strigat el.

Asemenea mărinimie din partea unui om cu desăvîrşire lipsit de mijloace îl ului chiar pe Porthos, iar acea dărnicie franţuzească, povestită mai departe de lordul de Winter şi prietenul lui, se bucură pretutindeni de mare laudă, în afară de a domnilor Grimaud, Mousqueton, Planchet şi Bazin.

Despărţindu-se de d'Artagnan, lordul de Winter îi dădu adresa surorii sale : locuia în Piaţa Regală, cartier cu deosebire ales pe vremea aceea, la numărul şase.

De altfel, îi făgădui că va trece să-l ia pentru a-l prezenta frumoasei Milady.

D'Artagnan îi dădu întîlnire la ora opt, acasă la Athos.

Gîndul că va fi prezentat îl frămînta grozav pe gasconul nostru.

Îşi amintea împrejurările stranii în care femeia aceea îi răsărise mereu în cale.

Pentru el nu încăpea îndoială că Milady era o unealtă a cardinalului, totuşi ceva îl chema către ea, puterea unei vrăji de care nu-şi dădea nici el seama. Singura lui teamă era ca nu cumva Milady să-l recunoască a fi omul din Meung şi din Douvres. Atunci ar fi ştiut că e unul dintre credincioşii domnului de Tréville şi, prin urmare, slujitor cu trup şi suflet al regelui, ceea ce ar fi fost în dauna lui ; căci, cunoscut de Milady aşa cum o cunoştea şi el, ar fi jucat cu ea o partidă cu aceiaşi sorţi de izbîndă.

Cît priveşte începutul de dragoste dintre ea şi contele de Wardes, tînărul nostru încrezut se sinchisea prea puţin, deşi contele era tînăr, frumos, bogat şi cu mare trecere pe lîngă cardinal. Dar nu degeaba ai douăzeci de ani şi, pe deasupra, te-ai născut la Tarbes.

D'Artagnan trecu mai întîi pe acasă şi se gătі cu cel mai înzorzonat veşmînt ; apoi, întorcîndu-se la Athos, i-a istorisit totul, ca de obicei. După ce-i ascultă planurile, Athos clătină din cap şi, cu amărăciune în glas, îl îndemnă să fie prudent.

— Mda, făcu el, abia ai pierdut o femeie despre care dădeai zor că e bună, încîntătoare, fără cusur, şi iată că acum te ţii după alta !

D'Artagnan simţi ce îndreptăţită era mustrarea.

— O iubesc pe doamna Bonacieux din toată inima, îi explică el, iar pe Milady o iubesc doar cu mintea. Am primit să mă duc la ea mai ales ca să mă dumiresc ce învîrteşte la curte.

— Ce învîrteşte la curte ? La naiba, nu-i prea greu de ghicit după tot ce mi-ai spus pînă acum. Trebuie să fie vreo iscoadă de-a cardinalului ; o femeie care o să-ţi arunce un laţ de o să-ţi pierzi frumuşel capul.

— Nu zău, dragă Athos, prea le vezi toate în negru!

— Dragul meu, eu n-am încredere în femei; ce vrei! sînt păţit şi, mai ales, n-am încredere în femeile blonde. Nu mi-ai spus tu că şi Milady e blondă?

— Are cel mai frumos păr auriu din lume.

— Vai, vai, sărmanul meu d'Artagnan! îl tîngui Athos.

— Ascultă, eu vreau doar să mă lămuresc; şi, după ce voi şti tot ce trebuie să ştiu, o să mă dau la o parte.

— Bine, lămureşte-te, mormăi flegmatic Athos.

Lordul de Winter a sosit la ora hotărîtă, iar Athos, înştiinţat din vreme, a trecut în camera alăturată. Găsindu-l aşadar pe d'Artagnan singur, şi fiindcă era aproape opt, l-a şi luat cu el.

O caleaşcă luxoasă, înhămată cu doi armăsari focoşi, aştepta la scară; peste cîteva clipe era în Piaţa Regală.

Milady de Winter îl primi pe d'Artagnan plină de bunăvoinţă. Palatul era de o bogăţie bătătoare la ochi, şi deşi cei mai mulţi dintre englezi, goniţi de război, părăsiseră Franţa sau erau pe cale s-o părăsească, Milady făcuse noi cheltuieli pentru căminul ei, dovadă că măsura privind izgonirea englezilor nu o atingea.

— Iată, începu lordul de Winter, arătîndu-l pe d'Artagnan surorii sale, iată un tînăr gentilom care a avut în mîinile lui viaţa mea şi totuşi a vrut să mă cruţe, deşi eram de două ori duşmanî: întîi pentru că eu îl jignisem, şi pe urmă pentru că sînt englez. Dacă ţii cîtuşi de puţin la mine, te rog, doamnă, mulţumeşte-i.

Milady încruntă uşor din sprîncene; un nor aproape nevăzut îi adumbri fruntea, şi un surîs atît de straniu îi lunecă pe buze, încît tînărul, căruia nu-i scăpase această întreită tulburare, se simţi ca înfiorat.

Fratele ei nu-şi dădu seama de nimic; maimuţa răsfăţată a gazdei îl trăsese de pulpană, iar el se întorsese ca să se joace cu ea.

— Fiţi bine venit, domnule, spuse Milady, cu o voce a cărei catifelare contrasta cu semnele de proastă dispoziţie ce nu-i scăpaseră lui d'Artagnan, aţi cîştigat azi drepturi veşnice la recunoştinţa mea.

Englezul se întoarse atunci şi-i povesti toată lupta, fără să treacă peste nici un amănunt. Milady îl asculta cu cea mai mare luare-aminte; dar, deşi se străduia să-şi ascundă gîndul, se vedea uşor că ceea ce auzea nu-i era de loc pe plac. Faţa i se împurpura, iar micul ei picior nu-şi mai găsea astîmpăr sub rochie.

Lordul de Winter nu băgă de seamă nimic. După ce sfîrşi de povestit, se apropie de masa pe care se găsea o tavă cu o sticlă de vin de Spania şi mai multe pahare; umplu două pahare şi, făcîndu-i semn, îl pofti pe d'Artagnan să bea.

D'Artagnan ştia că un englez se socoteşte jignit cînd te codeşti să ciocneşti paharul cu el. Se apropie deci de masă şi luă celălalt pahar. Cum în vremea asta n-o pierdea din ochi pe Milady, văzu prin oglindă că se schimbase la faţă. Crezînd că nu se mai uită nimeni la ea, ceva sălbatic îi însufleţea privirea; îşi înfigea dinţii în batistă, cu gînd parcă s-o muşte.

Tocmai atunci intră în cameră acea drăgălaşă cameristă pe care d'Artagnan o mai văzuse; ea spuse cîteva cuvinte în englezeşte lordului de Winter, care ceru îndată voie lui d'Artagnan să se retragă, fiind chemat de treburi grabnice şi stăruind totodată pe lîngă sora lui să-l ierte fiindcă pleacă.

După ce strînse mîna lordului de Winter, d'Artagnan se întoarse lîngă Milady. Cu o iuţeală uimitoare, chipul ei îşi luase din nou înfăţişarea-i gin-

gaşă ; atît doar că batista cu răzleţele pete purpurii dădea de gol pe frumoasa care-şi muşcase buzele pînă la sînge.

Şi erau fără seamăn buzele ei. Să fi jurat că-s mărgean viu !

Convorbirea luă o întorsătură vioaie. S-ar fi zis că Milady era iarăşi în apele ei. Destăinui lui d'Artagnan că lordul de Winter nu-i era frate, ci cumnat ; fusese căsătorită cu fratele mai mare, care o lăsase văduvă cu un copil. Acest copil era singurul moştenitor al lordului de Winter, numai dacă el nu s-ar fi căsătorit. Din spusele ei, d'Artagnan întrezări un fel de văl ce acoperea ceva, dar mai adînc, sub văl, privirea lui nu putea încă pătrunde.

De altminteri, după o jumătate de ceas, d'Artagnan rămase încredinţat că Milady era o compatriotă ; vorbea graiul francez în chip atît de elegant şi de curat, încît nu încăpea nici urmă de îndoială.

D'Artagnan dădu drumul unui şuvoi de vorbe curtenitoare şi jurăminte de credinţă. La toate nerozîile îndrugate de gasconul nostru, Milady surîdea cu voie bună. Ora plecării sosi. D'Artagnan îşi luă rămas bun şi ieşi din salonul ei, fericit ca nimeni pe lume.

Pe scară se întîlni cu frumoasa cameristă care, după ce îl atinse în treacăt, îmbujorîndu-se pînă-n albul ochilor, îl rugă s-o ierte, cu un glas atît de dulce, încît căpătă iertarea pe loc.

D'Artagnan se întoarse a doua zi şi fu primit şi mai bine decît în ajun. Lordul de Winter nefiind acolo, Milady rămase de data asta toată seara numai cu el. Părea că soarta lui n-o lasă rece ; îl întrebă din ce loc se trăgea, cu cine era prieten şi dacă nu se gîndise vreodată să se alăture slujitorilor domnului cardinal.

D'Artagnan, care, după cum se ştie, era deosebit de prevăzător pentru un tînăr de douăzeci de ani, îşi aminti bănuielile lui cu privire la Milady ; ridică în slăvi pe eminenţa-sa şi-i spuse că, fără doar şi poate, ar fi intrat în garda cardinalului, în loc de garda regelui, dacă l-ar fi cunoscut, de pildă, pe domnul de Cavois înainte să-l fi cunoscut pe domnul de Tréville.

Milady schimbă vorba în chipul cel mai firesc din lume şi-l întrebă în treacăt pe d'Artagnan dacă nu fusese vreodată în Anglia.

D'Artagnan răspunse că fusese trimis în Anglia de domnul de Tréville, în vederea cumpărării unor cai, şi chiar adusese de acolo patru, pentru a fi puşi la încercare.

În timpul convorbirii, Milady îşi muşcă de două-trei ori buzele. Avea în faţa ei un tînăr care nu se dădea bătut atît de uşor.

La aceeaşi oră ca şi în ajun, d'Artagnan părăsi pe Milady. Pe sală se întîlni iarăşi cu frumoasa Ketty ; era numele cameristei. Ea îi furişă o privire galeşă, asupra căreia d'Artagnan n-ar fi trebuit să se înşele, dar, prins în mrejele stăpînei, lui nu-i mai ardea de altcineva.

A doua şi a treia zi, d'Artagnan se duse iarăşi la Milady. De fiecare dată, ea îl primea tot mai prieteneşte.

Şi în fiecare seară o întîlnea pe drăgălaşa cameristă, fie în anticameră, fie pe coridor, fie pe scară.

Dar, cum am mai spus, d'Artagnan nici măcar nu băgase de seamă încăpăţînata stăruinţă a sărmanei Ketty.

CAPITOLUL II

Un prînz la un avocat

Duelul în care Porthos jucase un rol atît de strălucit nu-i ştersese din minte prînzul la care-l invitase soţia avocatului.

A doua zi, către amiază, după ce i-a poruncit lui Mousqueton să-i mai perie încă o dată hainele, s-a îndreptat spre strada Urşilor.

Inima îi bătea, dar nu de o dragoste tinerească şi neastîmpărată, ca lui d'Artagnan. Nu, un ţel mai pămîntesc îi biciuia dorul: avea să treacă, în sfîrşit, acel prag tainic, să urce acea scară necunoscută, pe care se căţăraseră ani de-a rîndul, unul cîte unul, galbenii bătrîni ai maestrului Coquenard.

Avea, în sfîrşit, să dea cu ochii de un cogeamite lădoi, pe care de atîtea ori îl văzuse în visurile lui, lung şi adînc, ferecat cu lacăte grele, zăvorît şi înţepenit în duşumea, un soi de sipet despre care auzise atît de des vorbindu-se şi pe care mîinile, cam uscative, ce e drept, dar nelipsite de eleganţă, ale soţiei avocatului, îl vor deschide în faţa privirilor lui uimite.

Apoi, el, omul rătăcitor pe pămînt, omul fără avere, omul fără familie, soldatul deprins cu hanul, cu cîrciuma, cu spelunca, mîncăul nevoit să se mul-

ţumească de cele mai multe ori cu chilipiruri picate la întîmplare, de data asta avea să guste din mîncăruri gospodăreşti, avea să soarbă pe îndelete bucuria unui cămin îndestulat.

Să vii zi de zi în calitate de verişor şi să înfuleci la o masă gustoasă, să descreţeşti fruntea pămîntie şi boţită a bătrînului avocat, să-i jumuleşti pe tinerii copişti, învăţîndu-i tot soiul de jocuri de cărţi, în cele mai şmechereşti amănunte, să le cîştigi în chip de onorariu, pentru o lecţie care ar ţine un ceas, puşculiţa cu economiile lor pe o lună, toate astea îi surîdeau grozav lui Porthos.

Muşchetarului îi trecuse pe la urechi vorbele de ocară ce umblau în acea vreme pe seama avocaţilor şi care se mai aud şi azi: zgîrcenia, lăcomia, zilele lungi de post; dar cum, la urma urmelor, în afară de unele aprige dorinţi de economie, pe care Porthos le găsise nelalocul lor, soţia avocatului se arătase destul de darnică, pentru o soţie de avocat, bineînţeles, el se aştepta să găsească o casă din belşug înzestrată cu de toate.

Totuşi, chiar de la uşă, pe muşchetar l-au şi prins oarecari bănueli, căci intrarea nu prea era îmbietoare: un gang întunecos, care duhnea, pe scară chiorenie din pricina geamurilor zăbrelite, pe unde abia s-ar fi putut strecura lumina zilei dintr-o curte vecină, iar la primul cat o uşă joasă, ţintuită în cuie uriaşe, ca uşa principală de la Grand-Chatelet[1].

Porthos ciocăni cu degetul. Un secretar înalt, cu faţa gălbejită, ascunsă sub o claie de păr neţesălat, a deschis şi a salutat, ca tot omul silit să respecte la celălalt statura impunătoare, semn al puterii, haina militară, semn al profesiei, şi faţa rumenă, semn al bunului trai.

[1] Castel vechi din Paris, ce servea la început drept tribunal, transformat apoi în închisoare.

În același timp, alt secretar mai scund, în spatele celui dintîi, altul mai înalt, în spatele celui de al doilea și, în sfîrșit, un băiețel de serviciu îndărătul celui de al treilea.

În total, trei secretari și jumătate; ceea ce însemna, pe vremea aceea, că biroul avocatului era dintre cele mai căutate.

Deși mușchetarul urma să sosească numai la ora unu, încă de la douăsprezece soția avocatului stătea cu ochii la pîndă și, bizuindu-se pe inima și poate chiar pe stomacul iubitului său, nădăjduia să-l vadă venind mai devreme.

Doamna Coquenard a intrat, deci, pe ușa ce dădea în apartament aproape o dată cu oaspetele care intra pe ușa dinspre scară; ivirea vrednicei doamne îl scoase pe Porthos din mare încurcătură. Secretarii erau numai ochi, iar el, neștiind ce trebuie să spună acestui șir de ființe crescînde și descrescînde, nu-și dezlega limba.

— E vărul meu, vesti soția avocatului; te rog intră, intră, te rog, domnule Porthos.

Numele de Porthos stîrni rîsul secretarilor; dar cînd acesta se întoarse spre ei, toate fețele își pierdură deodată veselia.

Au ajuns în cabinetul avocatului după ce au străbătut anticamera, unde se aflau secretarii, și biroul, unde ar fi trebuit să se afle; această din urmă încăpere era un soi de sală întunecoasă, ticsită toată cu hîrtoage. Ieșiți din biroul secretarilor, au lăsat pe dreapta bucătăria și pătrunseră, în sfîrșit, în camera de primire.

Toate aceste încăperi, care răspundeau una într-alta, îi cam dădură de gîndit lui Porthos. Prin toate acele uși deschise, fără îndoială că orice cuvînt se auzea de departe; apoi, în trecere, aruncase o privire cercetătoare și în bucătărie, mărturisindu-și tainic,

spre rușinea gazdei și marea lui părere de rău, că nu zărise acel foc, acea însuflețire și acea zarvă care domnesc de obicei în orice altar al mîncăcioșilor, atunci cînd se pregătește un prînz pe cinste.

Avocatul fusese, fără îndoială, înștiințat de această vizită, căci nu se arătă surprins cînd îl văzu pe Porthos înaintînd în chip firesc și salutîndu-l curtenitor.

— Se pare că sîntem veri, grăi avocatul, sprijinindu-se pe brațe, ca să se ridice din jilțul său de trestie.

Înfășurat în veșmîntul negru, în care trupul lui firav se pierdea, bătrînul era verde la față și uscat; ochii lui mici și cenușii sclipeau ca jeraticul și păreau a fi, împreună cu gura ce rînjea veșnic, singurele părți ale feței din care viața nu fugise încă. Din nefericire, picioarele nu mai voiau să slujească acestei mașinării osoase.

De cinci sau șase luni, de cînd îl lovise boala, cinstitul avocat ajunsese aproape robul soției sale.

Vărul fu primit cu resemnare, și nimic mai mult. Dacă sănătatea nu i-ar fi fost atît de șubredă, maestrul Coquenard s-ar fi lepădat de orice rudenie cu domnul Porthos.

— Da, domnule, sîntem veri, răspunse fără a-și pierde cumpătul Porthos, care de altminteri nici nu crezuse vreodată că soțul doamnei Coquenard îl va primi cu brațele deschise.

— Mi se pare, veri prin soție, adăugă în zeflemea avocatul.

Porthos nu simți batjocura și, luînd-o drept naivitate, zîmbi pe sub mustața-i stufoasă. Doamna Coquenard, care știa că un suflet naiv este o varietate nespus de rară, în specia avocățească, zîmbi și ea puțin, dar se îmbujoră, din belșug.

Chiar de cum sosise Porthos, maestrul Coquenard îşi aruncase ochii cu grijă asupra unui dulap mare, ce se afla în faţa biroului său de stejar. Pricepînd că dulapul, deşi felurit ca înfăţişare de cel întrezărit în visele lui, trebuia să fie totuşi preafericitul şi mult doritul sipet, Porthos se simţi încîntat că realitatea era cu şase picioare mai înaltă decît visul.

Maestrul Coquenard nu împinse mai departe cercetările genealogice ; dar, întorcîndu-şi privirea îngrijorată de la dulap spre Porthos, se mulţumi să spună :

— Sper că înainte de plecarea sa la ţară vărul nostru ne va face cinstea să ia o dată masa cu noi, nu-i aşa, doamnă Coquenard ?

De data asta, Porthos primi lovitura de-a dreptul în stomac şi o simţi din plin ; la rîndul ei, nici doamna Coquenard nu putu rămîne nepăsătoare, căci adăugă :

— Vărul meu nu va mai veni pe la noi dacă vede că-l primim urît ; dar chiar dacă-l primim bine, şi tot va veni pe apucate, căci stă prea puţin la Paris, ca să nu-i cerem să ne dăruiască tot răgazul de care se bucură pînă la plecare.

— Oh, picioarele mele, bietele mele picioare ! murmură domnul Coquenard ; şi încercă să zîmbească.

Acest ajutor, pe care Porthos îl primi tocmai cînd nădejdea lui de mîncău era mai ameninţată, stîrni recunoştinţa muşchetarului pentru doamna Coquenard.

Curînd sosi şi ora prînzului. Trecură cu toţii în sufragerie, încăpere mare şi întunecoasă, aşezată în faţa bucătăriei.

Simţind parcă în casă miresme nu prea obişnuite, secretarii se înfiinţaseră fără întîrziere, ca militarii, fiecare cu scăunelul lui în mînă, gata să se aşeze la

masă. Şi, în vremea asta, mişcau neîncetat din fălci, vădind astfel o aprigă poftă de mîncare.

„La naiba ! gîndi Porthos, aruncînd o privire asupra celor trei înfometaţi, căci, după cum e lesne de înţeles, micului ucenic nu-i era îngăduit să ia parte la masa maestrului. La naiba ! în locul vărului meu, eu n-aş mai ţine mîncăcioşi din ăştia. Parc-ar fi naufragiaţi care n-au pus nimic în gură de şase săptămîni."

Maestrul Coquenard intră în sufragerie într-un fotoliu pe rotile, împins de doamna Coquenard, căreia Porthos îi veni la rîndul lui în ajutor, ca să-i împingă soţul pînă la masă.

N-apucă să treacă bine pragul, că se porni să mişte şi el din nas şi din fălci, la fel ca secretarii lui.

— Oh ! Oh ! se bucură el, iată o supă care-ţi face cu ochiul.

„Ce dracu or fi simţind atît de grozav la supa asta ?" se întrebă Porthos, văzînd zeama lungă şi chioară, cu cîteva bucăţele răzleţe de pîine prăjită ce pluteau ici-colo, ca insulele unui arhipelag.

Doamna Coquenard zîmbi şi, la un semn al ei, toată lumea se aşeză grabnic la masă.

Îl serviră întîi pe maestrul Coquenard, şi după el pe Porthos ; apoi doamna Coquenard îşi umplu farfuria şi împărţi bucăţelele de pîine fără supă secretarilor nerăbdători.

În clipa aceea, uşa sălii de mîncare se crăpă singură, scîrţîind, şi, printre canaturile întredeschise, Porthos zări băieţaşul care, neputînd lua parte la ospăţ, îmbuca din codrul lui de pîine, în mijlocul miresmelor din bucătărie şi din sala de mîncare.

După supă, servitoarea aduse o găină fiartă, minunăţie ce făcu pe comeseni să-şi holbeze ochii, gata-gata să le iasă din orbite.

— Se vede că-ţi iubeşti rubedeniile, doamnă Coquenard, spuse avocatul, cu un surîs aproape dureros ; desigur că în cinstea vărului dumitale ţi-ai dat atîta osteneală.

Biata găină era piele pe os, o piele atît de groasă, încît oasele n-ar fi putut s-o străpungă cu oricîte strădanii ; mult trebuie s-o fi căutat pînă au găsit-o în coteţul unde se cuibărise ca să moară de bătrîneţe !

„Drace ! gîndi Porthos, nu-i de loc vesel ! Mă închin în faţa bătrîneţii, dar nici nu mă prăpădesc după ea cînd e fiartă sau friptă."

Şi privi jur împrejur să vadă dacă părerea lui era împărtăşită şi de ceilalţi ; spre deosebire însă de el, nu zări decît ochi strălucitori, pironiţi cu nesaţ pe minunata găină, obiectul dispreţului său.

Doamna Coquenard trase farfuria spre ea şi, desprinzînd cu îndemînare cele două picioare mari, negre, le aşeză pe farfuria soţului ei ; tăie apoi gîtul, pe care-l puse cu cap cu tot la o parte pentru ea, mai desprinse o aripă pentru Porthos şi dădu îndărăt servitoarei, care adusese zburătoarea ce pieri aproape întreagă, înainte ca muşchetarul să fi putut urmări dezamăgirea pe diferitele chipuri, potrivit firii fiecărui comesean.

Locul găinii îl luă o farfurie cu fiertură de bob, farfurie uriaşă, în care cîteva ciolane de berbec, ce păreau însoţite, la prima vedere, de ceva carne, căutau să iasă la iveală.

Dar secretarii domnului Coquenard nu se lăsară amăgiţi cu una, cu două, şi mutrele lor amărîte se schimbară iute în feţe resemnate.

Doamna Coquenard împărţi tinerilor mîncarea adusă, cu socotita cumpătare a unei bune gospodine.

Venise şi rîndul vinului. Maestrul Coquenard turnă dintr-un clondiraş mititel de pămînt cîte o

treime de pahar fiecăruia dintre tineri şi, după ce-şi turnă şi lui cam tot pe atît, clondiraşul trecu în partea lui Porthos şi a doamnei Coquenard.

Tinerii îşi turnau apă peste vin ca să umple paharul şi, după ce-l beau pe jumătate, îl umpleau din nou, şi tot aşa mereu, pînă la sfîrşitul prînzului, încît din rubinie, cum fusese la început, băutura ajunsese de culoarea topazului stins.

Porthos mînca sfios aripa lui de găină şi se cutremură simţind pe sub masă genunchiul doamnei Coquenard, căutîndu-i-l pe al lui. Înghiţi de asemenea jumătatea de pahar din vinul atît de cruţat şi pe care-l recunoscu a fi o groaznică poşircă de Montreuil.

Văzîndu-l cum dă de duşcă vinul fără pic de apă, avocatul scoase un oftat.

— Vrei şi dumneata din bobul ăsta, verişorule dragă ? întrebă ea, voind parcă să spună : Lasă-te mai bine păgubaş".

— Al dracului să fie cine o gusta ! mormăi Porthos. Apoi, cu glas tare : Mulţumesc, verişoară, nu mai mi-e foame.

Ceilalţi au tăcut. Porthos nu ştia ce trebuie să facă. Avocatul spuse, de cîteva ori în şir :

— Ah, doamnă Coquenard, felicitările mele, prînzul dumitale a fost un adevărat ospăţ ; Doamne, ştiu c-am mîncat !

Porthos crezu că-şi băteau joc de el şi începu să-şi răsucească mustaţa şi să încrunte din sprîncene ; dar genunchiul doamnei Coquenard îl sfătui uşor să nu-şi piardă răbdarea. În momentul acela, la un semn al avocatului, însoţit de un surîs al doamnei Coquenard, secretarii s-au ridicat încet de la masă, şi-au împăturit şervetul mai încet încă, apoi s-au înclinat şi au ieşit unul după altul.

— Duceţi-vă, băieţi, duceţi-vă, cu burta plină se munceşte mai cu spor, îi îndemnă avocatul.

Secretarii o dată plecaţi, doamna Coquenard s-a ridicat de la masă şi a scos dintr-un bufet o bucată de brînză, nişte dulceaţă de gutui şi o prăjitură pregătită chiar de mîna ei, cu migdale şi miere.

Maestrul Coquenard încruntă din sprîncene, fiindcă vedea prea mare risipă.

— Ce mai ospăţ, se minuna avocatul, foindu-se în scaun, adevărat ospăţ, *epulae epularum* [1] ; „Lucullus prînzeşte la Lucullus“ [2].

Porthos privi clondirul de lîngă el, nădăjduind să-şi astîmpere foamea şi setea cu vin, pîine şi brînză ; dar vinul se isprăvise, clondiraşul era gol ; domnul şi doamna Coquenard nu păreau a-şi da seama de acest amănunt.

„Bine, îşi zise Porthos, o să ştiu eu altă dată !“

Îşi trecu limba pe o linguriţă de dulceaţă şi-şi încleie dinţii în pasta lipicioasă a doamnei Coquenard.

„Acum, cugetă el, am făcut-o şi p-asta !“

După asemenea desfătare cu prînzul ce-l socotea curată nebunie, maestrul Coquenard simţi nevoia să aţipească. Porthos nădăjduia că lucrul acesta se va petrece fără întîrziere şi chiar acolo, pe loc ; dar afurisitul de avocat nici nu vru să audă de aşa ceva. Trebui să fie dus în camera lui şi nu se linişti decît cînd se văzu în faţa dulapului cu pricina, pe marginea căruia îşi sprijini amîndouă picioarele, pentru mai multă precauţie.

[1] Ospeţele ospeţelor (lat.).

[2] Cuvintele generalului roman Lucius Licinius Lucullus (109—57 î.e.n.), faimos prin bogăţia sa şi luxul pe care-l făcea, adresate bucătarului într-o zi cînd acesta pregătise o masă obişnuită. („Nu ştiai că astă-seară Lucullus cinează la Lucullus ?“).

Soţia avocatului îl însoţi pe Porthos într-o cameră vecină, cu gînd să pună pe îndelete temelia unei împăcări.

— O să poţi veni de trei ori pe săptămînă să iei masa la noi, începu doamna Coquenard.

— Mulţumesc, răspunse Porthos, dar nu-mi place să cad pe capul nimănui ; de altminteri, trebuie să văd ce fac şi cu echipamentul meu.

— E adevărat, îşi aminti soţia avocatului, suspinînd, da, e vorba de nenorocitul acela de echipament, nu-i aşa ?

— Da, da ! De el e vorba, întări Porthos.

— Şi, mă rog, cam ce intră în echipamentul dumitale, domnule Porthos ?

— O groază de lucruri, răspunse Porthos ; muşchetarii sînt, după cum ştii, ostaşi aleşi pe sprînceană şi le trebuiesc multe lucruri cu care gărzile sau mercenarii elveţieni n-au ce face.

— Totuşi, spune-mi-le cu de-amănuntul.

— Una peste alta, ar putea să se urce la... tărăgăni vorba Porthos, căruia îi plăcea mai mult să socotească de-a valma decît cu bucata.

Soţia avocatului aştepta fremătînd.

— La cît ? întrebă ea ; sper că totalul nu va trece peste...

Şi se opri. Nu-şi mai găsea vorbele.

— Vai ! nu, vru el s-o liniştească, toate astea nu cred că vor trece de două mii cinci sute de livre ; ba, cu oarecare economie, poate că aş scoate-o la capăt numai cu două mii de livre.

— Doamne-Dumnezeule ! se îngrozi ea, două mii de livre ! Dar asta e o avere, şi niciodată soţul meu nu se va învoi să împrumute o asemenea sumă !

Porthos se strîmbă plin de înţeles ; doamna Coquenard pricepu tîlcul.

— Ţi le ceream toate cu de-amănuntul fiindcă eu am o mulţime de rubedenii şi, cum mă cam pricep şi la negustorie, eram aproape sigură că-ţi pot dibui lucrurile cu sută la sută mai ieftin decît le-ai fi plătit dumneata.

— Aşa ! Aşa ! făcu Porthos, aici ai vrut să ajungi !

— Dar, scumpe domnule Porthos, nu-i aşa că-ţi trebuie în primul rînd un cal ?

— Fireşte, îmi trebuie un cal.

— Uite, am tocmai ce-ţi trebuie.

— Bine ! făcu Porthos, încîntat, iată că scăpăm de grija calului, dar mai am nevoie şi de tot harnaşamentul alcătuit din lucruri pe care numai muşchetarul singur poate să şi le cumpere şi care, de altfel, n-o să se urce la mai mult de trei sute de livre.

— Trei sute de livre ! Bine, hai să zicem trei sute de livre, încuviinţă soţia avocatului, oftînd.

Porthos zîmbi. Cititorul ţine minte că el păstrase şaua trimisă de Buckingham, aşa că cele trei sute de livre puteau să-i rămînă frumuşel în buzunar.

— Apoi, urmă el, mai e şi calul valetului, pe urmă şi cufărul meu. În ceea ce priveşte armele, nu e nevoie să-ţi mai baţi capul, fiindcă le am.

— Un cal pentru valetul dumitale ? îngînă cu sfială soţia avocatului ; asta înseamnă lux de mare senior, prietene.

— Cum, doamnă ? întrebă ţanţoş Porthos. Adică eu ce sînt ? Un calic ?

— Nu, spuneam numai că un catîr drăguţ arată uneori la fel de bine ca şi un cal, şi cred că dacă ai găsi un catîr drăguţ pentru Mousqueton...

— Hai, fie şi un catîr drăguţ, primi Porthos. Ai dreptate, am întîlnit mari nobili spanioli, şi suita lor călărea numai pe catîri. Dar, atunci înţelegi, doamnă Coquenard, să fie barem un catîr cu moţ de pene şi cu clopoţei !

— În privinţa asta, fii liniştit, îl asigură soţia avocatului.

— Mai rămîne cufărul, aminti Porthos.

— Oh ! să nu ai grijă nici de asta, se repezi doamna Coquenard, soţul meu are cinci sau şase, îl vei alege pe cel mai bun. Are mai ales unul care-i plăcea să-l ia în călătoriile lui ; e mare, că încape în el o casă întreagă.

— Cum ? Adică e gol cufărul dumitale ? întrebă nedumerit Porthos.

— Vezi bine că e gol, răspunse la fel de nedumerită soţia avocatului.

— Dar mie-mi trebuie unul plin cu de toate, scumpa mea, o lămuri Porthos.

Doamna Coquenard a suspinat iarăşi. Molière nu scrisese încă scena lui din *Avarul*. Se înţelege atunci că doamnei Coquenard i se cuvine întîietate asupra lui Harpagon.

În sfîrşit, tot restul echipamentului a fost dezbătut la fel ; drept încheiere a întrevederii, soţia avocatului se hotărî să dea opt sute de livre bani peşin şi să facă rost de calul şi catîrul care ar fi avut cinstea să poarte spre culmi glorioase pe Porthos şi pe Mousqueton.

O dată aceste condiţii hotărîte, cu dobînzile şi termenul de plată fixat, Porthos şi-a luat rămas bun de la doamna Coquenard. Ea încercă să-l mai reţină cu privirile ei galeşe ; dar el îi aminti asprele cerinţe ale slujbei şi, vrînd-nevrînd, iubita trebui să facă loc majestăţii-sale regelui.

Muşchetarul se întoarse acasă, chinuit de o foame care-l scotea din sărite.

CAPITOLUL III

Cameristă şi stăpînă

În vremea asta, aşa cum am spus, cu toate răbufnirile conştiinţei sale, cu toate sfaturile înţelepte ale lui Athos şi duioasa amintire a doamnei Bonacieux, d'Artagnan era din ceas în ceas mai îndrăgostit de Milady ; astfel fiind, nu trecea o singură zi fără ca năstruşnicul gascon să se ducă să-i facă curte, încredinţat că, mai devreme sau mai tîrziu, Milady va trebui totuşi să-i răspundă.

Într-o seară, pe cînd sosea la ea aproape zburînd, ca omul care aşteaptă să-i pice norocul din cer, întîlni camerista sub poarta cea mare ; de data asta, Ketty nu se mulţumi să-l atingă în trecere, ci îl apucă uşor de mînă.

„Bun ! făcu d'Artagnan. O fi avînd să-mi spună ceva din partea stăpîne-si ; fără doar şi poate, vreo întîlnire pe care n-a îndrăznit să mi-o dea, cu gura ei !"

Şi aruncă asupra frumoasei copile cea mai biruitoare privire din lume.

— Aş vrea să vă spun două cuvinte, domnule cavaler... îngăimă camerista.

— Vorbeşte, copila mea, vorbeşte, o îndemnă d'Artagnan. Te ascult.

— Aici nu se poate ; am prea multe să vă spun şi mai cu seamă în mare taină.

— Ce-i de făcut, atunci ?

— Dacă domnul cavaler ar vrea să mă urmeze... spuse sfioasă Ketty.

— Oriunde vei vrea, frumoasa mea.

— Atunci, veniţi.

Şi Ketty, care-l ţinuse tot timpul de mînă, îl trase către o întunecoasă scară întortocheată şi, după ce-l făcu să urce vreo cincisprezece trepte, deschise o uşă.

— Intraţi, domnule cavaler, îl pofti ea, aici vom fi singuri şi vom putea vorbi.

— A cui e camera asta ? întrebă d'Artagnan.

— A mea, domnule cavaler ; dă în camera stăpînei mele prin uşa de colo. Dar fiţi liniştit ; n-o să poată auzi ce vorbim, fiindcă nu se culcă niciodată înainte de miezul nopţii.

D'Artagnan aruncă o privire împrejur. Odăiţa îţi lua ochii prin gustul ce domnea înăuntru şi prin curăţenie ; dar, fără voia lui, privirea i se opri pe uşa despre care Ketty spusese că răspundea în camera încîntătoarei Milady.

Ghicind ce se petrece în sufletul tînărului, Ketty oftă din greu.

— Aşadar, o iubeşti mult pe stăpîna mea, domnule cavaler ? întrebă ea.

— Mai mult decît pot spune, Ketty, sînt nebun după ea !

Ketty oftă iarăşi.

— Vai domnule, făcu ea, ce păcat !

— Şi de ce naiba crezi tu că e păcat ? întrebă d'Artagnan.

— Vedeţi, domnule, răspunse Ketty, stăpîna mea nu vă iubeşte de loc.

— Cum ? făcu d'Artagnan, ea ţi-a dat în grijă să mi-o spui ?

— Nu, domnule, eu singură m-am hotărît să v-o spun, tocmai fiindcă vă port de grijă.

— Mulţumesc, dragă Ketty, dar numai pentru gîndul cel bun, căci destăinuirea dumitale, trebuie să recunoşti, nu prea e plăcută.

— Adică nu vreţi să credeţi ce v-am spus, nu-i aşa ?

— Îţi vine totdeauna greu să crezi asemenea lucruri, frumoasa mea, chiar numai din mîndrie.

— Prin urmare, nu mă credeţi ?

— Pînă ce nu vei binevoi să-mi dai o mică dovadă de ceea ce-mi spui...

— Ce ziceţi despre asta ?

Şi Ketty scoase din sîn un bileţel fără adresă.

— Pentru mine ? întrebă d'Artagnan, apucînd cu înfrigurare scrisoarea.

Şi, printr-o mişcare repede ca gîndul, el rupse plicul, deşi Ketty scosese un ţipăt văzînd ceea ce avea de gînd să facă sau, mai degrabă, ceea ce făcea.

— Vai, Doamne, domnule cavaler, ce faceţi ? se tînguí ea.

— La naiba, răspunse d'Artagnan, nu trebuie să ştiu şi eu ce-mi scrie ?

Şi a citit :

„N-ai răspuns la prima mea scrisoare ; eşti suferind, sau ai uitat privirea cu care m-ai săgetat la balul doamnei de Guise ? Prinde prilejul, conte, nu-l lăsa să scape !"

D'Artagnan păli ; rănit în amorul lui propriu, se credea rănit şi în iubirea lui.

— Biletul ăsta nu-i pentru mine, izbucni el.

— Nu, e pentru altul ; dar nu m-aţi lăsat să v-o spun !

— Pentru altul ! Cum îl cheamă ? Ai ? Cum îl cheamă ? se repezi d'Artagnan, furios.

— Domnul conte de Wardes.

Amintirea scenei de la Saint Germain îi răsări deodată în gînd înfumuratului gascon, adeverind ceea ce-i destăinuise Ketty.

— Sărmane domnule d'Artagnan ! bolborosi ea înduioşată şi strîngînd iar mîna tînărului.

— Mă plîngi, micuţo ? o întrebă d'Artagnan.

— Da, din toată inima ! Fiindcă eu ştiu ce-nseamnă dragostea !

— Tu ştii ce-nseamnă dragostea ? zise d'Artagnan, privind-o pentru întîia dată ceva mai atent.

— Din păcate, da.

— Atunci, în loc să mă plîngi, mai bine m-ai ajuta să mă răzbun pe stăpîna ta.

— Şi în ce fel aţi vrea să vă răzbunaţi ?

— Aş vrea să-i birui răceala, să iau locul rivalului meu.

— Niciodată nu vă voi ajuta la aşa ceva, domnule cavaler, spuse repede Ketty.

— Şi pentru ce, mă rog ? întrebă d'Artagnan.

— Din două pricini.

— Care anume ?

— Întîia : niciodată stăpîna mea n-o să vă iubească.

— Ce poţi tu să ştii ?

— I-aţi rănit inima.

— Eu ? Cu ce aş fi putut s-o rănesc, tocmai eu, care, de cînd o cunosc, mă tîrăsc la picioarele ei ca un rob ? Vorbeşte, te rog, vorbeşte !

— N-aş mărturisi-o niciodată decît bărbatului... care ar şti să citească pînă în adîncul sufletului meu !

D'Artagnan o privi pe Ketty a doua oară. Fata era de o prospeţime şi de o frumuseţe pentru care multe ducese şi-ar fi pus la bătaie coroana.

— Ketty, spuse el, voi citi pînă în adîncul sufletului tău, nu duce grija asta, draga mea.

Clubul cărţii digitale 2022

Şi, sub focul sărutării lui, fata se împurpură ca o cireaşă.

— Nu, murmură Ketty, ştiu că nu mă iubiţi ! O iubiţi pe stăpîna mea. Mi-aţi spus-o chiar adineauri.

— Şi asta te împiedică să-mi mărturiseşti a doua pricină ?

— A doua pricină, domnule cavaler, urmă Ketty, îmbărbătată în primul rînd de sărutare, apoi de căutătura ochilor lui, a doua pricină e că în dragoste fiecare îşi trage spuza pe turtă.

Abia atunci d'Artagnan îşi aminti privirile galeşe ale cameristei, întîlnirile cu ea în anticameră, pe scară, pe săli, atingerile uşoare ale mîinii şi oftatul ei înnăbuşit de cîte ori îl vedea ; dar în dorinţa lui de a fi pe placul stăpînei, nu-şi oprise ochii asupra cameristei : cine vînează vulturi nu se sinchiseşte de o vrăbiuţă.

De data asta, însă, gasconul nostru văzu într-o singură clipă tot folosul ce l-ar fi putut trage din dragostea pe care Ketty i-o mărturisise în chip atît de copilăresc : interceptarea scrisorilor către contele de Wardes, anumite înţelegeri cu tîlc, intrarea la orice oră în odaia cameristei, alăturată cu a stăpînei. După cum se vede, şmecherul o şi jertfea pe biata Ketty, doar o va cuceri pe Milady, cu sau fără voia ei.

— Ascultă-mă, dragă Ketty ! zise el fetei, vrei să-ţi dau o dovadă de dragostea de care tu te îndoieşti ?

— Care dragoste ? întrebă tînăra fată.

— Dragostea pe care sînt gata să ţi-o dăruiesc ţie.

— Şi ce fel de dovadă ?

— Vrei să petrec astă-seară cu tine vremea pe care o petrec de obicei cu stăpîna ta ?

— Da, da, zise Ketty, bătînd din palme, cu cea mai mare bucurie !

— Atunci, draga mea copilă, urmă d'Artagnan, aşezîndu-se într-un fotoliu, vino aici, să-ţi spun că eşti

cea mai frumoasă cameristă din cîte am văzut vreodată.

Şi se porni să i-o spună atît de felurit şi atît de frumos, încît biata copilă, care nu dorea decît să-l creadă, îl crezu. Totuşi, spre marea mirare a lui d'Artagnan, drăgălaşa Ketty se apăra destul de îndîrjit.

Vremea zboară pe nesimţite atunci cînd ţi-o treci doar atacînd şi apărîndu-te.

Aproape o dată cu miezul nopţii, se auzi sunînd şi clopoţelul în camera frumoasei Milady.

— Doamne sfinte, şopti Ketty, e stăpîna, care mă cheamă. Pleacă, pleacă repede !

D'Artagnan se ridică din fotoliu, îşi luă pălăria, ca şi cum ar fi avut de gînd s-o asculte ; apoi, deschizînd la repezeală uşa unui dulap mare, în loc s-o deschidă pe cea dinspre scară, se cuibări printre rochiile şi capoatele frumoasei Milady.

— Ce faci ? se înspăimîntă Ketty.

D'Artagnan, care scosese cheia dulapului, se încuie înăuntru fără să-i răspundă.

— Ketty, strigă Milady, răstit, ce faci ? Dormi ? De ce nu vii cînd te sun ?

Şi d'Artagnan auzi deschizîndu-se zgomotos uşa de trecere.

— Îndată, Milady, îndată, răspunse Ketty, repezindu-se în întîmpinarea stăpînei.

Amîndouă intrară în camera de culcare şi, cum uşa dintre cele două încăperi rămăsese deschisă, d'Artagnan putu s-o mai audă pe Milady certîndu-şi cîtva timp camerista ; în cele din urmă, ceva mai potolită, deschise vorba şi de el în vreme ce Ketty o ajuta să se culce.

— Uite că astă-seară, începu Milady, nu l-am văzut pe gasconul nostru.

— Cum, doamnă, se miră Ketty, n-a fost aici? Adică să-i umble ochii în altă parte înainte de a fi gustat fericirea?

— Da' de unde! L-o fi oprit domnul de Tréville sau domnul des Essarts. Mă pricep eu, Ketty, în d-alde astea; pe el îl ţin eu bine.

— Ce-are de gînd doamna cu el?

— Ce-am de gînd cu el?... Fii liniştită, Ketty, între mine şi bărbatul ăsta e ceva ce nici nu-i trece prin minte... Din pricina lui era cît p-aci să-şi piardă eminenţa-sa încrederea în mine. Şi am să i-o plătesc.

— Eu credeam că doamna îl iubeşte!

— Eu să-l iubesc? Nu pot să-l sufăr! Un nerod care ţine-n mîinile lui viaţa lordului de Winter şi nu-l ucide şi mă face să pierd trei sute de mii de livre pe an!

— Aşa e, răspunse Ketty, fiul dumneavoastră era singurul moştenitor al unchiului său, şi pînă-n ziua majoratului v-aţi fi bucurat de averea rămasă.

D'Artagnan se cutremură pînă în măduva oaselor auzind cum acea gingaşă făptură îl învinuia cu vocea ei tăioasă, pe care cu greu izbutea să şi-o ascundă, că nu ucisese omul cu care chiar el o văzuse atît de prietenoasă.

— I-aş fi plătit-o eu şi pînă acum, urmă Milady, dar, nu ştiu de ce, cardinalul mi-a pus în vedere să-l cruţ.

— Aşa? Totuşi doamna n-a cruţat pe femeiuşca aceea pe care el o iubea.

— Negustoreasa din strada Groparilor? Dar a uitat şi că a cunoscut-o! Zău, frumoasă răzbunare!

O sudoare rece îmbrobonea fruntea lui d'Artagnan. „Ce cumplită fiară era femeia asta!"

Îşi ciuli urechea să mai asculte, dar din nefericire Milady era gata de culcare.

— Bine, spuse ea, acum du-te la dumneata şi vezi să-mi aduci mîine răspuns la scrisoarea pe care ţi-am dat-o.

— Pentru domnul de Wardes? întrebă Ketty.

— Fără îndoială, pentru el.

— Iată unul care cred că n-aduce nici pe departe cu bietul domn d'Artagnan.

— Pleacă, domnişoară, i-o tăie Milady, ştii că nu-mi place vorbăria.

D'Artagnan auzi închizîndu-se uşa, apoi zgomotul celor două zăvoare pe care Milady le trăgea ca să se încuie în cameră. La rîndul ei, Ketty învîrti cît putu mai uşor cheia în broască. D'Artagnan deschise atunci şi el dulapul.

— Dumnezeule! şopti camerista, ce ai? Eşti alb ca varul!

— Groaznică fiinţă! murmură d'Artagnan.

— Tăcere! Tăcere! Du-te, îl rugă Ketty, camera mea e despărţită de-a ei numai printr-un perete subţire, aşa că tot ce se vorbeşte într-o parte se aude în cealaltă.

— Tocmai de aceea nici n-am de gînd să plec.

— Cum! făcu ea, roşind.

— Sau, lasă, că plec eu... dar mai tîrziu.

Şi o trase pe Ketty înspre el. Nu era chip să se mai împotrivească. Împotrivirea face atîta zgomot! Se lăsă, deci, în voia lui.

Era o pornire de răzbunare împotriva stăpînei.

D'Artagnan gîndi cît de adevărat e cînd se spune că răzbunarea e bucuria zeilor. Dacă ar fi avut o fărîmă de inimă, s-ar fi mulţumit cu această nouă cucerire. Dar el n-avea decît focul rîvnei şi al mîndriei.

Totuşi, s-o spunem spre lauda lui, cel dintîi folos tras de pe urma înrîuririi lui asupra cameristei fusese de a încerca să afle ceva despre doamna Bonacieux. Biata fată jură pe sfînta cruce că nu ştia nimic din

toate astea, fiindcă stăpîna ei nu-şi dezvăluia tainele decît pe jumătate. Singurul lucru la care credea că poate răspunde era că doamna Bonacieux mai trăia încă.

În privinţa pricinei pentru care Milady era cît p-aci să piardă încrederea cardinalului, Ketty nu ştia de asemenea nimic mai mult. Dar în privinţa asta d'Artagnan ştia el mai multe. Îşi aminti că tocmai în clipa cînd părăsea Anglia o zărise pe Milady pe o corabie înţepenită în port ; bănuia, deci, că trebuie să fi fost vorba de eghileţii în diamante.

Mai limpede decît orice era însă faptul că ura adevărată, ura cea mare, ura nepotolită a acestei Milady se năpustise asupra lui, pentru că nu-i ucisese cumnatul.

A doua zi, d'Artagnan se duse iarăşi la Milady. Era în toane grozav de rele. D'Artagnan îşi spuse că de bună seamă îndelungata tăcere a domnului de Wardes o scotea din sărite. Ketty intră în cameră ; Milady o bruftui aspru, iar ea îi aruncă lui d'Artagnan o privire, parcă ar fi vrut să-i spună : „Vezi ce sufăr din pricina dumitale ?"

Totuşi, către sfîrşitul serii, frumoasa leoaică s-a mai îmblînzit. A ascultat cu zîmbetul pe buze vorbele drăgăstoase ale lui d'Artagnan. I-a întins chiar mîna, să i-o sărute.

D'Artagnan ieşi de acolo fără să ştie ce să mai gîndească. Dar, cum nu era dintre cei care să-şi piardă prea uşor capul, în vreme ce se arătase atît de curtenitor faţă de Milady, îşi ticluise în minte şi un mic plan.

Găsi camerista în prag, şi, la fel ca în ajun, urcă la ea în cameră ca să afle noutăţi. Fata primise aspră dojană, învinuită fiind de neglijenţă.

Milady nu putea pricepe tăcerea contelui de Wardes şi poruncise cameristei să vină a doua zi la nouă dimineaţa ca să-i spună dorinţele.

D'Artagnan ceru sărmanei Ketty să vină acasă la el, chiar a doua zi dimineaţa, ca să-i spună ce porunci îi dăduse stăpîna.

Sărmana fată făgădui lui d'Artagnan tot ce voia ; era nebună după el.

La unsprezece el o văzu pe Ketty sosind. Ţinea în mînă alt răvaş, scris de Milady.

De data asta biata Ketty nu mai încercă să se împotrivească. Îl lăsă pe d'Artagnan să facă aşa cum voia. Se dăruia toată cu trup şi suflet frumosului ei soldat. El deschise acest al doilea bilet, care nu avea nici semnătură, nici adresă şi citi următoarele :

„Îţi scriu pentru a treia oară, ca să-ţi spun că te iubesc ; ia seama să nu-ţi scriu a patra oară, ca să-ţi spun că te urăsc !

Dacă te căieşti de felul cum te-ai purtat cu mine, tînăra aducătoare a rîndurilor mele îţi va spune chipul în care un bărbat curtenitor îşi poate dobîndi iertare."

D'Artagnan schimba feţe-feţe în vreme ce citea.

— Tot o mai iubeşti ! izbucni Ketty, care nu-şi luase ochii de pe faţa tînărului.

— Nu, Ketty, te înşeli, n-o mai iubesc de loc ; dar vreau să mă răzbun de tot dispreţul ei pentru mine.

Ketty oftă din adînc.

D'Artagnan luă o pană şi scrise :

„Doamnă,

M-am îndoit pînă acum că primele dumneavoastră două scrisori erau pentru mine, atît de nevrednic mă socoteam de asemenea cinste.

Dar astăzi trebuie să dau crezare nemărginitei dumneavoastre bunăvoinţe, căci nu numai scrisoarea, dar chiar şi camerista domniei-voastre mă încredinţează că am fericirea să vă fiu drag.

Ea n-are nevoie să-mi spună în ce chip un bărbat curtenitor își poate dobîndi iertarea. Voi veni s-o cer chiar eu diseară, la unsprezece. A amîna cu o singură zi ar însemna pentru mine, în clipa de față, să v-aduc o nouă jignire.

Acela pe care l-ați făcut cel mai fericit dintre muritori,

Contele de Wardes."

Această scrisoare era în primul rînd un fals, era apoi și o neobrăzare, iar din punctul de vedere al moravurilor de azi era ceva asemănător unei ticăloșii.

Pe vremea aceea însă oamenii se purtau cu mai puține mănuși decît în zilele noastre.

De altminteri, d'Artagnan știa chiar din mărturisirile ei că Milady se făcuse vinovată de trădare față de căpetenii mai de seamă, așa că n-avea pentru ea decît stimă foarte mărginită și, totuși, simțea cum îl mistuie o patimă nesăbuită pentru această femeie.

În sfîrșit, trebuia să se răzbune de atitudinea ei ușuratică față de el și de purtarea față de doamna Bonacieux.

Planul lui d'Artagnan era foarte simplu : din odaia cameristei putea să ajungă în a stăpînei ; profita de primul moment de uluială ca s-o învingă ; o strîngea cu ușa pe acea perfidă, o amenința s-o compromită printr-un scandal și obținea cu sila toate știrile pe care le dorea cu privire la soarta doamnei Bonacieux.

Poate că rezultatul acestei întrevederi va fi chiar libertatea frumoasei Constance.

— Poftim, spuse tînărul, dînd cameristei scrisoarea pecetluită, du acest răspuns stăpînei tale ; din partea domnului de Wardes.

Sărmana Ketty se făcu galbenă ca ceara. Bănuia ce stătea scris înăuntru.

— Ascultă, fetiță dragă, urmă d'Artagnan, înțelegi bine că toate astea vor trebui să sfîrșească într-un fel sau altul ; Milady poate să descopere c-ai dat prima scrisoare valetului meu, în loc s-o dai valetului domnului de Wardes, că eu am deschis celelalte două scrisori, în loc să le deschidă contele. Milady te va goni, iar tu o cunoști : nu e ea femeia care să se mărginească doar la atîta.

— Vai de mine ! se tîngui Ketty, pentru cine am înfruntat eu toate astea ?

— Pentru mine, știu bine, frumoasa mea frumoasă, și de aceea îți sînt adînc recunoscător ; ți-o jur.

— Dar spune-mi măcar ce-ai scris în scrisoarea asta.

— O să-ți spună Milady.

— Vai, nu mă iubești, strigă Ketty, și sînt tare nenorocită !

La această mustrare, există un răspuns făcut să înșele pe orice femeie ; d'Artagnan răspunse în așa fel, încît Ketty se înșelă și ea cumplit.

Și cu tot plînsul ei amarnic înainte de a se hotărî să înmîneze stăpînei scrisoarea, Ketty trebui totuși, în cele din urmă, să se hotărască. Era tot ce voia și d'Artagnan.

Îi mai făgădui că nu va ieși tîrziu de la Milady și că, la plecare, va urca pînă la ea.

Făgăduiala aceasta izbuti s-o mai liniștească, în sfîrșit, pe biata Ketty.

CAPITOLUL IV

Unde se vorbeşte despre echipamentul lui Aramis şi al lui Porthos

De cînd cei patru prieteni alergau care încotro după echipament, nu se mai întîlneau în zile dinainte hotărîte. Prînzea fiecare pe unde-l prindea amiaza, sau, mai bine zis, pe unde se nimerea. Apoi, şi slujba le mai răpea o bună parte din preţiosul timp care zbura atît de repede. Hotărîseră totuşi să se întîlnească o dată pe săptămînă, în jurul orei unu, acasă la Athos, dat fiind că acesta din urmă, potrivit legămîntului făcut, nu mai trecea pragul locuinţei.

Cînd Ketty venise la d'Artagnan, era tocmai zi hotărîtă pentru întîlnire.

Îndată după plecarea cameristei, acesta se şi îndreptă spre strada Férou.

Îi găsi pe Athos şi Aramis în toiul cugetărilor. Pe Aramis îl mîna dorul să se întoarcă la anteriu. Potrivit vechiului său obicei, Athos nu-l sfătuia să-şi lepede gîndul, dar nici nu-l îndemna să-l aducă la îndeplinire. El era de părere să laşi pe fiecare să facă aşa cum îl taie capul. Nu dădea niciodată sfaturi cînd nu i se cereau ; ba mai mult, trebuia să i le ceri de două ori.

„Mai totdeauna cînd cineva îţi cere un sfat e ca să nu-l urmeze, sau, dacă îl urmează, e ca să aibă pe cine arunca vina că i l-a dat", spunea el.

Porthos sosi curînd după d'Artagnan. Aşadar, prietenii se găseau strînşi iarăşi laolaltă.

Cele patru chipuri răsfrîngeau patru simţăminte felurite : al lui Porthos, liniştea ; al lui d'Artagnan, nădejdea ; al lui Aramis îngrijorarea şi, în sfîrşit, al lui Athos, nepăsarea.

După cîteva clipe de sporovăială, în care Porthos dădu să se înţeleagă că cineva de mare vază catadicsise să-l scoată din încurcătură, Mousqueton intră pe uşă. Venea să-şi roage stăpînul să poftească acasă, unde, spunea el cu o mutră de un cot, trebuia să se întoarcă fără întîrziere.

— Mi-or fi sosit caii ? întrebă Porthos.

— Da şi nu, răspunse Mousqueton.

— Adică, cum, nu poţi să-mi spui ?...

— Poftim acasă, domnule.

Porthos se ridică, îşi salută prietenii şi-l urmă pe Mousqueton.

După alte cîteva clipe, Bazin se ivi şi el în pragul uşii.

— Vrei ceva de la mine, prietene ? întrebă Aramis, cu acea catifelată blîndeţe care-i îndulcea vocea de cîte ori gîndurile îl mînau îndărăt spre cele sfinte.

— Vă aşteaptă un om acasă, răspunse Bazin.

— Un om ? Ce fel de om ?

— Un cerşetor.

— Dă-i ceva de pomană, Bazin, şi spune-i să se roage pentru un biet păcătos.

— Dar el ţine morţiş să vă vorbească şi dă zor c-o să fiţi grozav de bucuros cînd l-oţi vedea.

— N-a spus nimic deosebit pentru mine ?

— Ba da : „Dacă domnul Aramis se codeşte să mă vadă — a zis el — atunci vesteşte-l că viu de la Tours".

— De la Tours ? se repezi Aramis, domnilor, vă rog, mii de iertăciuni, dar fără îndoială omul mi-aduce ştiri pe care le aşteptam.

Şi, ridicîndu-se îndată, plecă în pripă.

Rămăseseră doar Athos şi d'Artagnan.

— Cred că voinicii noştri au găsit ce căutau. Ce zici, d'Artagnan ? întrebă Athos.

— Ştiu că Porthos era pe calea cea bună, răspunse d'Artagnan, cît despre Aramis, drept să-ţi spun, nu i-am dus niciodată prea mult grija ; dar dumneata, dragul meu Athos, dumneata, care ai împărţit cu atîta dărnicie banii englezului, bani ce ţi se cuveneau, ia spune, ce ai să te faci acum ?

— Sînt încîntat că l-am răpus pe caraghiosul acela, căci a avut nesăbuita curiozitate să-mi afle numele adevărat ; dar dacă i-aş fi luat banii, m-ar fi apăsat ca o remuşcare.

— Ia mai las-o, dragă Athos, ai într-adevăr nişte idei nemaipomenite !

— Hai să vorbim de altceva ! Ce-mi spunea ieri domnul de Tréville, care mi-a făcut cinstea să vină pe la mine : te ţii scai de englezii aceia deocheaţi pe care-i ocroteşte cardinalul ?

— Adică mă ţin de o englezoaică ; ţi-am mai vorbit de ea.

— Ah ! da, doamna blondă, în privinţa căreia ţi-am dat unele sfaturi pe care, fireşte, nu te-ai gîndit să le urmezi.

— Ştii doar din ce pricină. Acum sînt sigur că femeia asta e amestecată în răpirea doamnei Bonacieux.

— Încep să pricep : ca să găseşti o femeie, îi faci curte alteia. E calea cea mai lungă, dar şi cea mai plăcută.

D'Artagnan era cît p-aci să i se destăinuiască prietenului ; l-a oprit însă o teamă : Athos era un gentilom neînduplecat în chestiunile de onoare, iar în micile socoteli ale îndrăgostitului nostru cu privire la Milady, erau anumite lucruri pe care ştia dinainte că prietenul nu le-ar fi încuviinţat. A preferat, deci, să nu dea nimic în vileag şi, cum Athos era omul cel mai puţin curios din lume, destăinuirile lui d'Artagnan n-au mers mai departe.

Îi vom părăsi, deci, pe cei doi prieteni care nu aveau nimic de seamă să-şi spună şi-l vom urmări pe Aramis.

La ştirea că omul care voia să-i vorbească venea de la Tours, am văzut cît de grabnic se luase tînărul după Bazin sau, mai bine zis, cum i-o luase înainte. Din cîteva sărituri ajunsese din strada Férou în strada Vaugirard.

Cînd a intrat la el a dat într-adevăr peste un om scund, cu privirea ageră şi hainele zdrenţuite.

— Doreşti să vorbeşti cu mine ? întrebă muşchetarul.

— Adică, eu doresc să vorbesc cu domnul Aramis ; e numele dumneavoastră ?

— Al meu ; vrei să-mi înmînezi ceva ?

— Da, dacă mi-arătaţi o anume batistă brodată.

— Iat-o, zise Aramis, scoţînd o cheie din sîn şi deschizînd un mic sipet din lemn de abanos încrustat cu sidef, poftim, asta e.

— Bine, se învoi cerşetorul, spuneţi valetului dumneavoastră să plece.

Într-adevăr, dornic să afle ce treabă avea zdrenţurosul cu stăpînul lui, Bazin se luase după Aramis şi ajunsese acasă aproape o dată cu el ; dar pripeala nu-i slujise la mare lucru ; la cererea cerşetorului, stăpînul îi făcu semn să iasă şi, vrînd-nevrînd, trebui să asculte.

După plecarea lui Bazin, cerşetorul îşi aruncă privirea jur împrejur, ca să se încredinţeze că nimeni nu pu-

tea să-l vadă sau să-l audă, şi, desfăcîndu-şi haina zdrenţuită şi abia încinsă cu o cingătoare de piele, începu să-şi descoasă pieptarul la gît, de unde trase afară o scrisoare.

Cînd zări sigiliul, Aramis dădu un chiot de bucurie şi, sărutînd slovele, deschise smerit scrisoarea, cu următorul cuprins :

„Prietene, soarta vrea să mai rămînem despărţiţi cîtăva vreme încă. Dar frumoasele zile ale tinereţii nu se irosesc fără urmă. Fă-ţi datoria pe cîmpul de bătaie ; mi-o fac şi eu pe a mea în altă parte.

Primeşte ceea ce-ţi va aduce purtătorul răvaşului.

Mergi de luptă, mîndrule şi vrednicule gentilom, şi gîndeşte-te la mine.

Adio, sau, mai curînd, la revedere !“

Cerşetorul descosea mereu ; trase afară, unul după altul, din bulendrele lui soioase, o sută cincizeci de pistoli dubli de Spania, pe care-i înşiră pe masă ; apoi, deschise uşa, se înclină şi plecă, înainte ca tînărul, înmărmurit, să se fi încumetat să-i spună vreun cuvînt.

Cînd mai citi o dată scrisoarea, Aramis îşi dădu seama că avea şi un post-scriptum :

„P.S. Primeşte-l pe aducătorul scrisorii cum se cuvine, căci este conte şi grand de Spania.“

„Vise aurite ! se înflăcără Aramis. Doamne ! Frumoasă e viaţa ! Aşa e, sîntem tineri, aşa e, ne mai aşteaptă încă zile fericite ! Da ! Ţie îţi închin iubirea mea, sîngele meu, viaţa mea, totul, totul, frumoasa mea iubită !“

Şi sărută scrisoarea, cu patimă, fără măcar să privească aurul ce strălucea pe masă.

Bazin ciocănea uşor la uşă ; cum nu mai avea de ce să-l ţină afară, Aramis îl lăsă să intre.

Zgîindu-se, năuc, la maldărul de aur, Bazin uitase că tocmai voia să vestească sosirea lui d'Artagnan, care, nerăbdător să afle de rostul cerşetorului, trecea pe la Aramis, venind de la Athos.

Văzînd că Bazin îl uitase, d'Artagnan, care nu prea făcea mofturi cu Aramis, intră de-a dreptul în cameră.

— Ei, drăcie ! se miră d'Artagnan, dacă astea-s prunele uscate ce ţi se trimit de la Tours, apoi, dragă Aramis, te rog felicită-l din partea mea pe grădinarul care le sădeşte.

— Te înşeli, dragul meu, răspunse Aramis, păstrînd ca totdeauna taina, e librarul meu, tocmai mi-a trimis onorariul pentru poemul în versuri de o silabă, început ştii dumneata de unde.

— Da, da, adevărat ! făcu d'Artagnan, ia te uită, ai un librar grozav de mărinimos, dragă Aramis, e tot ce pot să-ţi spun.

— Cum, domnule ! se minună Bazin, un poem se plăteşte cu atîta bănet ?! Nici nu-ţi vine să crezi ! Vai, domnule, dar dumneavoastră faceţi tot ce vă trece prin minte ! Puteţi să ajungeţi de-o seamă cu domnul de Voiture şi cu domnul de Benserade[1]. Nici asta nu-i tocmai rău. Un poet e mai-mai cît un preot. Ah, domnule Aramis, ştiţi, vă rog eu, faceţi-vă poet !

— Prietene Bazin, i-o tăie Aramis, mi se pare că te cam amesteci unde nu trebuie.

Bazin pricepu că făcuse o greşeală. Lăsă ochii în jos şi ieşi din cameră.

— Aşa, aşa, urmă d'Artagnan cu surîsul pe buze, prin urmare, îţi vinzi operele pe bani grei ; ferice de dumneata, prietene ; dar ia seama, o să pierzi

[1] Poeţi de la curtea lui Ludovic al XIV-lea.

scrisoarea care-ţi iese din tunică şi care, pesemne, e tot de la librar.

Aramis se făcu stacojiu, îndesă mai tare scrisoarea şi-şi încheie haina.

— Dragă d'Artagnan, schimbă el vorba, dacă vrei, hai să mergem la prietenii noştri, şi, cum sînt bogat, să începem chiar de azi să luăm iar masa împreună, pînă veţi fi şi voi bogaţi la rîndul vostru.

— Că bine zici ! se bucură d'Artagnan, primesc cu mare plăcere ; de multă vreme n-am mai mîncat ca lumea şi, cum în ceea ce mă priveşte am pus la cale pe diseară o năzdrăvănie cam îndrăzneaţă, îţi mărturisesc că nu mi-ar părea rău să mă afum cu cîteva sticluţe de Burgundia, din cel vechi.

— Fie şi de Burgundia ; nu mă dau îndărăt, răspunse Aramis, care, la sclipirea aurului, se lecuise de gîndurile lui monahale.

Şi, după ce lunecă vreo două-trei monede în buzunar pentru cîteva grabnice nevoi, închise pe celelalte în micul sipet de abanos, încrustat cu sidef, din care scosese faimoasa batistă ce-i slujise drept talisman.

Cei doi prieteni trecură întîi pe la Athos, care, credincios legămîntului de a nu ieşi din casă, se învoi să se aducă cina la el ; cum era şi mare meşter la întocmirea unui ospăţ, d'Artagnan şi Aramis îi încredinţară bucuros această sarcină de seamă.

Se îndreptau spre Porthos, cînd, în colţul străzii Pontonului, îl întîlniră pe Mousqueton, care, încruntat şi mofluz, mîna din urmă un catîr şi un cal.

D'Artagnan trase un chiot de uimire, îmbinat şi cu oarecare bucurie.

— Ia te uită, căluţul meu galben ! strigă el. Aramis, priveşte te rog calul de colo.

— Uf, ce mîrţoagă îngrozitoare ! spuse Aramis.

— Uite, dragul meu, urmă d'Artagnan, călare pe gloaba asta am venit eu la Paris.

— Cum domnul cunoaşte calul ăsta ? se miră Mousqueton.

— Are o culoare cam fistichie, adăugă Aramis, n-am văzut în viaţa mea cal cu aşa păr.

— Cred şi eu, încuviinţă d'Artagnan, păi de aceea l-am şi vîndut cu trei taleri, numai din pricina culorii, căci toate ciolanele lui la un loc nu fac nici optsprezece livre. Dar cum de a ajuns calul ăsta în mîinile dumitale, Mousqueton ?

— Vai, domnule, răspunse valetul, nu mă mai întrebaţi ! Soţul ducesei noastre ne-a tras un chiul...

— Cum asta, Mousqueton ?

— Da, ne bucurăm şi noi de oblăduirea unei înalte doamne, ducesa de... ; dar, să-mi fie iertat, stăpînul mi-a poruncit să-mi ţin gura. Dînsa a stăruit să primim ca mică amintire o minunăţie de cal spaniol şi un catîr andaluz de toată frumuseţea. Soţul a prins de veste, a înhăţat mîndreţele de dobitoace tocmai cînd se aflau în drum spre noi şi a pus în locul lor gloabele astea păcătoase.

— Pe care i le duci înapoi, nu-i aşa ? înreabă d'Artagnan.

— Chiar aşa ! întări Mousqueton, cum o să primim noi asemenea mîrţoage în locul bidiviilor făgăduiţi ?

— Firește, deşi tare aş fi vrut să văd cum îi stă lui Porthos pe căluţul meu portocaliu ; mi-aş fi putut da seama de cum arătam şi eu cînd am sosit la Paris. Dar să nu te mai oprim din drum, Mousqueton ; du-te şi împlineşte ce ţi-a poruncit stăpînul, hai, du-te. E acasă Porthos ?

— Da, domnule, răspunse Mousqueton, da-i grozav de morocănos !

Şi plecă mai departe, înspre cheiul Grands-Augustins, în vreme ce amîndoi prietenii se duceau să sune la uşa amărîtului de Porthos. Acesta îi văzuse străbătînd curtea, dar nici prin gînd nu-i trecea să le deschidă. Sunară deci zadarnic.

În vremea asta, Mousqueton îşi vedea de drum şi, trecînd peste Podul Nou, gonind mereu din urmă cele două mîrţoage, ajunse în strada Urşilor. Odată acolo, legă, potrivit poruncii stăpînului, calul şi catîrul la uşa avocatului ; apoi, fără a se mai sinchisi de soarta lor, se întoarse acasă la Porthos, aducîndu-i la cunoştinţă îndeplinirea sarcinii încredinţate.

După cîtva timp, bietele dobitoace, care nu mîncaseră de dimineaţă, făcură asemenea tărăboi, tot trăgînd în sus şi-n jos de ciocănaşul de la uşă, încît avocatul porunci băeţaşului de serviciu să se ducă să întrebe pe la vecini ale cui erau cele două animale.

Recunoscîndu-şi darul, doamna Coquenard nu pricepu la început pentru ce îi fusese trimis îndărăt ; curînd, însă, Porthos veni şi o lămuri pe deplin. Mînia ce-i lucea în ochi, deşi muşchetarul căuta să se stăpînească, o băgă în sperieţi pe iubita lui, fire slabă de înger. Într-adevăr, Mousqueton nu-i ascunsese stăpînului că întîlnise pe d'Artagnan şi pe Aramis şi că d'Artagnan recunoscuse în calul galben mîrţoaga bearneză pe care sosise la Paris şi o vînduse pentru trei taleri.

Porthos plecă, după ce-şi dădu întîlnire cu soţia avocatului în dreptul mînăstirii Saint-Magloire. Văzîndu-l că pleacă, avocatul îl pofti la masă, dar, din înălţimea trupului lui, muşchetarul nu vru să primească.

Doamna Coquenard se duse, tremurînd ca varga, la locul întîlnirii, căci prevedea mustrările ce o

aşteptau ; era însă vrăjită de ifosele simandicoase ale lui Porthos.

Toate sudălmile şi ocările, pe care un bărbat rănit în mîndria lui le poate prăvăli asupra unei femei, Porthos le rostogoli pe capul plecat al doamnei Coquenard.

— Sărmana de mine ! Am făcut şi eu tot ce am putut. Unul dintre clienţii noştri e geambaş ; datora bani soţului meu şi e rău platnic. Am luat catîrul şi calul în schimbul datoriei. Îmi făgăduise două animale regeşti.

— Atunci află, doamnă, urmă Porthos, că dacă datoria lui trece de cinci taleri, geambaşul dumitale e un tîlhar.

— E cumva oprit să cumpărăm ieftin, domnule Porthos ? întrebă soţia avocatului, căutînd a se dezvinovăţi.

— Nu, doamnă, fireşte că nu, dar cine aleargă după chilipiruri trebuie să le îngăduie celorlalţi să-şi găsească prieteni mai mărinimoşi.

Şi, răsucindu-se pe călcîie, Porthos făcu un pas cu gînd să se îndepărteze.

— Domnule Porthos ! Domnule Porthos ! strigă doamna Coquenard, am greşit, văd şi eu că n-ar fi trebuit să mai stau la tocmeală cînd era vorba de echipamentul unui cavaler ca dumneata !

Fără să răspundă, Porthos făcu al doilea pas tot pentru a se îndepărta.

I se păru atunci soţiei avocatului că-l vede pe aripile învolburate ale unui nor strălucitor, împresurat de ducese şi de marchize, aruncîndu-i care mai de care saci cu aur la picioare.

— Pentru numele lui Dumnezeu, opreşte-te ! Domnule Porthos, strigă ea, opreşte-te şi să vorbim !

— Numai cît vorbesc cu dumneata, şi toate-mi merg de-a-ndoaselea, se încruntă Porthos.

— Dar spune-mi, te rog, ce ceri dumneata ?

— Nimic, aceeaşi scofală aş face şi dacă aş cere ceva.

Soţia avocatului se agăţă de braţul lui Porthos şi, în focul durerii ei, începu să se vaiete :

— Domnule Porthos, eu nu mă pricep la nimic din toate astea ; de unde să ştiu eu ce-i aceea un cal ? De unde să ştiu eu ce-s acelea harnaşamente ?

— Ar fi trebuit să le laşi în seama mea, eu mă pricep, doamnă, dar ai umblat după chilipiruri şi, prin urmare, după folos cămătăresc.

— E o greşeală, domnule Porthos, pe cuvîntul meu, am s-o îndrept.

— Cum aşa ? întrebă muşchetarul.

— Ascultă-mă ; diseară, domnul Coquenard va fi la ducele de Chaulnes, care l-a chemat la el. E vorba de o consultaţie ce va ţine două ceasuri, pe puţin. Vino, vom fi singuri şi ne vom putea socoti.

— Foarte bine ! Aşa ceva mai înţeleg şi eu.

— Atunci, mă ierţi ?

— Să vedem, răspunse, ţanţoş, Porthos.

Şi amîndoi se despărţiră, zicîndu-şi : „Pe diseară".

„Drace, gîndi Porthos, îndepărtîndu-se, pare-mi-se că mă apropii în sfîrşit de sipetul maestrului Coquenard."

CAPITOLUL V

Noaptea toate pisicile sînt negre

Sosi, în sfîrşit, şi seara aşteptată cu atîta înfrigurare de Porthos şi d'Artagnan.

Ca de obicei, d'Artagnan se duse către ora nouă la Milady. O găsi într-o dispoziţie încîntătoare ; niciodată nu-l primise atît de frumos.

Gasconul nostru îşi dădu seama de la început că pretinsul bilet al contelui de Wardes îi fusese înmînat, iar urmările erau fireşti.

Ketty intră ca să aducă dulciurile. Stăpîna o privi nespus de blînd şi-i zîmbi cu cel mai dulce zîmbet, dar vai, sărmana de ea, era atît de abătută, din pricină că d'Artagnan era lîngă Milady, încît nici nu băgă de seamă marea ei bunăvoinţă.

D'Artagnan privea rînd pe rînd cele două femei, silit fiind să mărturisească în sinea lui că natura se înşelase creîndu-le : dăruise doamnei de neam mare un suflet hîd şi josnic, cameristei îi dăruise o inimă credincioasă şi iubitoare.

De la zece, Milady începu să dea semne de nerăbdare : d'Artagnan pricepu tîlcul ; o vedea cum privea pendula, cum se ridică de pe scaun ca să se aşeze din nou şi cum îi zîmbea cu o căutătură care

voia să spună: „Eşti grozav de drăguţ, dar ce încîntător ai fi dac-ai şterge-o de-aici!"

D'Artagnan se ridică şi îşi luă pălăria, Milady îi întinse mîna să i-o sărute. Tînărul simţi cum i-o strîngea şi înţelese că o făcea nu din cochetărie femeiască, ci din recunoştinţă că pleacă.

„Moare după el", îşi zise d'Artagnan. Apoi a ieşit.

De data asta Ketty nu-l mai aştepta nici în anticameră, nici pe sală, nici sub poarta cea mare. D'Artagnan se văzu nevoit să găsească singur scara şi odăiţa cameristei.

Ketty şedea cu capul în mîini şi plîngea.

Îl auzi intrînd, dar nu-şi ridică ochii; cînd tînărul se apropie de ea şi-i luă mîinile într-ale lui, fata izbucni în hohote de plîns.

Aşa cum îşi închipuise d'Artagnan, Milady, nebună de bucurie în urma răspunsului primit, îi spusese totul cameristei; îi mai dăruise şi o pungă de bani drept răsplată pentru chipul în care îşi dusese de astă dată la îndeplinire îndatorirea primită.

Cum se întorsese la ea în odaie, Ketty aruncase punga într-un ungher şi o lăsase aşa deschisă, cu cîteva monezi de aur rostogolite pe covor.

Simţindu-i mîngîierile, sărmana fată îşi ridică fruntea. Pînă şi d'Artagnan se înspăimîntă de amărăciunea întipărită pe chipul ei: împreunîndu-şi mîinile c-un aer rugător, nu îndrăznea să rostească nici un cuvînt.

Oricît de împietrită i-ar fi fost inima, d'Artagnan se simţi totuşi înduioşat de acea durere mută; dar ţinea prea mult la planurile lui, şi mai ales la cel din urmă, ca să schimbe o iotă din tot ce ticluise pe îndelete.

Îi nimici cameristei orice nădejde că ar renunţa la planul temerar pe care-l hotărîse; numai că i-l

înfăţişă, aşa cum era cu adevărat, drept o simplă răzbunare împotriva uşuraticei Milady şi drept singurul mijloc cu putinţă să obţină, ameninţînd-o cu un scandal, ştirile pe care le dorea cu privire la doamna Bonacieux.

De altfel, acest plan era cu atît mai uşor de executat, cu cît Milady, din motive de neînţeles, dar care păreau să aibă mare importanţă, îi recomandase cameristei să stingă toate luminile din apartament şi chiar din odaia ei.

După cîteva clipe o auziră pe Milady, care intra la ea în cameră. D'Artagnan se şi repezi la dulap. Abia se pitise înăuntru, şi clopoţelul începu să sune.

Ketty intră în camera stăpînei, fără să mai lase, de data asta, uşa deschisă; peretele despărţitor era însă atît de subţire, încît se auzea aproape tot ce vorbeau între ele cele două femei.

Milady părea beată de bucurie, o punea pe Ketty să-i istorisească mereu cele mai mici amănunte din aşa-zisa întîlnire cu contele de Wardes, cum primise scrisoarea, cum răspunsese, tot ce se oglindea pe chipul lui, dacă arăta a fi tare îndrăgostit; şi la toate întrebările, sărmana Ketty, silită să-şi păstreze cumpătul, răspundea cu glas înnăbuşit, al cărui răsunet dureros stăpîna nici nu-l lua în seamă, atît de egoistă e fericirea pe lume.

În sfîrşit, cum ora sosirii contelui se apropia, Milady îi porunci cameristei să stingă toate luminile din dormitor, să se ducă în odaia ei şi să-l poftească pe de Wardes, îndată ce va veni.

Aşteptarea nu ţinu îndelung. Cînd văzu prin broasca dulapului că luminile fuseseră stinse, d'Artagnan ţîşni din ascunzătoare, tocmai în clipa cînd Ketty se pregătea să închidă uşa de trecere.

— Ce-i zgomotul ăsta? întrebă Milady.

— Eu sînt, răspunse d'Artagnan în şoaptă, eu, contele de Wardes.

— Doamne-Dumnezeul meu, murmură Ketty, n-a avut răbdare să aştepte măcar ora hotărîtă de el singur.

— Atunci, grăi Milady, cu voce tremurîndă, atunci, de ce nu intră? Conte, conte, îl rugă ea, ştii că te aştept!

La această chemare, d'Artagnan îndepărtă încetişor pe Ketty şi intră repede în camera frumoasei Milady.

Dacă mînia şi amarul îşi dau pasul să chinuie pe lumea asta un suflet, fără îndoială că îl aleg pe al îndrăgostitului care primeşte, sub un nume străin, mărturisirile de dragoste închinate fericitului său adversar.

D'Artagnan se afla într-o împrejurare dureroasă pe care n-o bănuise: gelozia îi sfîşia inima şi suferea aproape la fel ca şi sărmana Ketty, care în vremea asta plîngea în camera alăturată.

— Da, conte, spuse Milady, cu cea mai dulce voce şi strîngîndu-i duios mîna în mîinile ei, da, sînt fericită de dragostea pe care privirile şi vorbele dumitale mi-au murmurat-o de cîte ori ne-am întîlnit. Şi eu te iubesc. Dar, mîine, aş vrea să ştiu că mîine te mai gîndeşti la mine, şi fiindcă ai putea să mă uiţi, iată, ţi-l dăruiesc.

Şi, spunînd acestea, trecu un inel din degetul ei într-al lui: era un minunat safir, împresurat cu briliante.

Întîia lui mişcare a fost să i-l dea îndărăt, dar Milady a adăugat:

— Nu, nu vreau; dacă mă iubeşti, te rog să-l păstrezi. De altfel, urmă ea cu glas schimbat, primindu-l, mă îndatorezi mai mult decît îţi poţi închipui.

„Femeia asta e toată numai taine", îşi zise în sinea lui d'Artagnan.

În clipa aceea era gata să-i destăinuiască adevărul. Deschise gura, vrînd să-i spună cine era şi ce gînd răzbunător îl adusese, dar ea a adăugat:

— Dragul de el, şi cît p-aci să-l omoare monstrul acela de gascon!

Monstrul era el.

D'Artagnan nu-şi putu stăpîni o tresărire.

— Ia spune, urmă Milady, te mai dor rănile?

— Da, cumplit, bîigui d'Artagnan, care nu prea ştia ce să răspundă.

— Fii pe pace, murmură ea, am să te răzbun, şi încă groaznic!

„Drace! îşi zise d'Artagnan, clipa destăinuirilor n-a sosit încă!"

Îi trebui cîtăva vreme lui d'Artagnan ca să-şi vină în fire de pe urma micului dialog; gîndurile de răzbunare i se spulberaseră, însă, toate. Femeia aceea avea asupra lui o putere de necrezut; o ura şi în acelaşi timp o adora; nu crezuse niciodată că două simţăminte atît de felurite să poată sălăşlui în aceeaşi inimă, iar din amîndouă îmbinate să purceadă o dragoste atît de stranie şi, într-un anumit chip, drăcească.

În vremea asta bătuse unu noaptea; trebuiau să se despartă. În clipa cînd s-o părăsească pe Milady, d'Artagnan nu mai simţi decît crunta părere de rău a despărţirii şi, în pătimaşul rămas bun pe care şi-l luară unul de la celălalt, hotărîră să se întîlnească din nou, peste o săptămînă. Biata Ketty nădăjduia să-i poată strecura cîteva cuvinte atunci cînd va trece prin odaia ei, dar Milady îl însoţi chiar ea, prin întuneric, pînă la scară.

A doua zi dimineaţă, d'Artagnan dădu fuga la Athos. Se încurcase într-o ispravă atît de năstruş-

nică, încît voia să-i ceară sfatul. Îi povesti totul; Athos încruntă de mai multe ori din sprîncene.

— Milady asta a dumitale, îi spuse el, pare a fi o mare ticăloasă, totuşi şi dumneata ai greşit cînd ai înşelat-o, căci, într-un fel sau altul, iată-te cu un duşman groaznic în spinare.

Şi, în vreme ce-i vorbea, Athos nu-şi lua ochii de la safirul înconjurat de briliante care luase pe degetul lui d'Artagnan locul inelului reginei, pus cu grijă în cutiuţa lui.

— Te uiţi la inel? întrebă gasconul, mîndru că putea arăta prietenilor lui un dar atît de preţios.

— Da, răspunse Athos. Îmi aminteşte de o bijuterie de familie.

— E frumos, nu-i aşa? adăugă d'Artagnan.

— E minunat, încuviinţă Athos, nici nu credeam să fie pe lume două safire cu ape atît de frumoase. L-ai luat în schimbul diamantului dumitale?

— Nu, desluşi d'Artagnan, e un dar pe care mi l-a făcut frumoasa mea englezoaică, sau, mai bine zis, frumoasa mea franţuzoaică; fiindcă, deşi n-am vrut s-o întreb, eu sînt convins că e născută în Franţa.

— Cum! Adică inelul ăsta l-ai primit de la Milady? se miră Athos, cu un glas care trăda o adîncă tulburare.

— Chiar de la ea; mi l-a dat astă-noapte.

— Arată-mi-l, te rog, şi mie, stărui Athos.

— Poftim, răspunse d'Artagnan, scoţîndu-l din deget.

Athos îl privi cu luare-aminte şi se făcu dintr-o dată alb la faţă, apoi îl încercă pe inelarul mîinii stîngi; inelul i se potrivea parcă ar fi fost făcut pentru el. O dorinţă de ură şi de răzbunare adumbri ca sub un nor fruntea de obicei atît de senină a gentilomului.

— E cu neputinţă să fie ea, adăugă Athos, şi cum de se găseşte inelul în mîinile acestei Milady Clarick de Winter? Totuşi nu-ţi vine să crezi că se pot găsi două pietre atît de asemănătoare.

— Cunoşti inelul? întrebă d'Artagnan.

— Crezusem că-l cunosc, răspunse Athos, dar, pesemne, m-am înşelat.

Şi dădu îndărăt inelul, fără să-şi poată lua ochii de la el.

— Te rog, dragă d'Artagnan, îi spuse după cîtva timp, scoate inelul din deget sau întoarce-l cel puţin cu piatra înăuntru; îmi trezeşte amintiri atît de dureroase, că nici n-aş mai putea sta de vorbă cu dumneata. Dar parcă veniseşi să-mi ceri sfatul, ziceai că nu ştii cum să ieşi din încurcătură. Ia stai... mai dă-mi safirul; cel cu pricina avea una dintre feţe zgîriată printr-o întîmplare.

D'Artagnan îşi scoase din nou inelul din deget şi-l dădu lui Athos.

Athos tresări.

— Iată, făcu el, priveşte, nu-i aşa că e ciudat?

Şi-i arătă lui d'Artagnan zgîrietura de care îşi adusese aminte.

— Dar de unde aveai safirul ăsta, Athos?

— De la mama mea, care la rîndul ei îl avea de la mama ei. Aşa cum ţi-am spus, e o veche bijuterie de familie... şi care ar fi trebuit să rămînă în familie.

— Şi l-ai... vîndut? întrebă, şovăitor, d'Artagnan.

— Nu, răspunse Athos, cu un zîmbet ciudat. L-am dăruit într-o noapte de dragoste, aşa cum ţi-a fost dăruit şi dumitale.

D'Artagnan căzu la rîndul lui pe gînduri. I se părea că simte în sufletul frumoasei Milady adîncuri de prăpăstii întunecate şi necunoscute.

Nu-şi mai puse inelul în deget, ci îl vîrî în buzunar.

— D'Artagnan, începu Athos, luîndu-i mîna într-a lui, dumneata ştii că te iubesc ; dac-aş avea un fiu nu l-aş iubi mai mult decît pe dumneata. Te rog, ascultă-mă, părăseşte pe femeia asta. N-o cunosc, dar un soi de glas lăuntric îmi spune că e o netrebnică şi o piază-rea.

— Ai dreptate, recunoscu d'Artagnan. Să ştii că o să mă despart de ea ; îţi mărturisesc, femeia asta mă înspăimîntă şi pe mine.

— O să ai destulă putere ? întrebă Athos.

— O să am, răspunse d'Artagnan, şi chiar de-acum.

— Bine, băiete, aşa să faci, stărui gentilomul, strîngînd mîna gasconului aproape părinteşte, dea Domnul ca femeia asta, care abia a intrat în viaţa dumitale, să nu-şi lase balele ei veninoase !

Athos îl salută pe d'Artagnan cu o mişcare a capului, dîndu-i să înţeleagă că ar dori să rămînă singur cu gîndurile lui.

Cînd se întoarse acasă, d'Artagnan o găsi pe Ketty, care-l aştepta.

O lună întreagă de lingoare n-ar fi adus-o pe sărmana fată în halul în care era după o noapte de gelozie şi de chin.

Milady o trimisese la contele de Wardes. Stăpîna ei era nebună de dragoste, beată de fericire ; voia să ştie cînd îi va dărui iubitul ei altă noapte.

Iar sărmana Ketty, galbenă ca ceara şi tremurînd din toate mădularele, aştepta răspunsul lui d'Artagnan.

Athos avea o mare înrîurire asupra tînărului. Poveţele prietenului, alături de simţirea propriei sale inimi şi de amintirea doamnei Bonacieux, pe care n-o putea uita, îl îndemnau să n-o mai vadă pe

Milady, acum cînd mîndria lui era în afară de primejdie, şi răzbunarea atît de împlinită.

Drept răspuns, a luat condeiul şi a scris următoarele rînduri :

„Nu vă mai bizuiţi pe mine, doamnă, pentru viitoarea întîlnire. De cînd merg spre însănătoşire, sînt atît de prins în acest soi de treburi, încît am fost silit să iau anumite măsuri. Cînd vă va sosi rîndul, voi avea cinstea să vă dau de ştire.

Vă sărut mîinile,
Conte de Wardes".

Despre safir, nici un cuvînt. Voia oare gasconul să păstreze o armă împotriva frumoasei Milady, sau, să vorbim deschis, păstra safirul drept ultim mijloc în vederea echipamentului ?

De altminteri, ar fi o greşeală să se judece faptele unor anumite vremuri în lumina altor vremuri. Ceea ce ar alcătui azi o ruşine pentru un om subţire era socotit pe vremea aceea nespus de firesc, iar mezinii familiilor de seamă trăiau îndeobşte pe seama iubitelor lor.

D'Artagnan dădu scrisoarea deschisă fetei, care o citi întîia oară fără să se dumirească ; citind-o însă a doua oară, era cît p-aci să-şi piardă minţile de bucurie.

Fiindcă nu putea crede în atîta fericire, d'Artagnan se văzu nevoit s-o mai încredinţeze şi prin viu grai de cele cuprinse în răvaş. Oricît de primejdios era să dea scrisoarea în mîna unei făpturi pătimaşe ca stăpîna ei, sărmana copilă alerga spre Piaţa Regală cît o duceau picioarele de iute.

Inima celei mai blînde femei e neînduplecată faţă de durerea unei rivale.

Milady deschise scrisoarea, cu aceeaşi mare grabă cu care Ketty o adusese, dar după cele dintîi cu-

vinte se făcu albă ca varul; mototoli hîrtia şi se întoarse spre Ketty, cu ochi scăpărători.

— Ce-i cu scrisoarea asta? întrebă ea.

— E răspunsul la scrisoarea doamnei, rosti Ketty, tremurînd de spaimă.

— Cu neputinţă! răcni Milady; e cu neputinţă ca un gentilom să scrie unei femei asemenea scrisoare! Apoi, deodată, adăugă, tresărind: Dumnezeule! Să fi aflat ceva?... Şi se opri tremurînd.

Scrîşnea din dinţi, avea obrazul pămîntiu; vru să facă un pas către fereastră, fiindcă se înnăbuşea, dar nu izbuti decît să întindă braţele; picioarele i se muiaseră; se prăbuşi într-un fotoliu.

Crezînd că-i venise rău, Ketty alergă s-o desfacă la piept.

— Ce vrei? se răsti ea, şi de ce pui mîna pe mine?

— Credeam că v-a venit rău şi am vrut să vă ajut, răspunse fata, înspăimîntată de căutătura fioroasă a stăpînei.

— Să-mi vină rău? Mie? Mie? Dar ce sînt eu? o femeiuşcă? După asemenea jignire eu nu leşin, eu mă răzbun; ai priceput acum?

Şi-i făcu semn cameristei să plece.

CAPITOLUL VI

Vis de răzbunare

Seara, Milady porunci ca domnul d'Artagnan să fie poftit îndată ce va veni, aşa cum îi era obiceiul.

Dar el n-a venit.

A doua zi, Ketty se duse din nou la el şi-i povesti tot ce se petrecuse în ajun. D'Artagnan zîmbi.

Această mînie a geloasei Milady era răzbunarea lui.

În timpul serii, Milady se arătă şi mai nerăbdătoare încă. Dădu aceeaşi poruncă în privinţa musafirului, dar, tot ca în ajun, aşteptarea i-a fost zadarnică.

Şi iarăşi, a doua zi, Ketty se duse la d'Artagnan, dar nu la fel de voioasă şi de zglobie ca în cele două zile din urmă, ci, dimpotrivă, sfîşiată de amărăciune.

D'Artagnan o întrebă ce i se întîmplase, dar, în loc de răspuns, sărmana fată scoase din buzunar un plic şi i-l întinse.

Purta scrisul frumoasei Milady, numai că de data asta era chiar pentru d'Artagnan, şi nu pentru domnul de Wardes.

Deschise scrisoarea şi citi cele ce urmează:

„Scumpe domnule d'Artagnan, nu şade frumos să-ţi ocoleşti astfel prietenii, mai ales că-i vei părăsi curînd pentru atîta amar de vreme. Cumnatul meu şi

cu mine te-am aşteptat zadarnic ieri şi alaltăieri. În seara asta va fi oare la fel?

A dumitale cu recunoştinţă,

Lady de Winter".

— Nimic mai firesc, se bucură d'Artagnan, mă aşteptam la răvaşul acesta. Am mai multă trecere pe lîngă ea, cu cît are contele de Wardes mai puţină.

— Şi o să te duci? întrebă Ketty.

— Ascultă, fetiţo dragă, o dumiri gasconul, care căuta o dezvinovăţire în propriii lui ochi, fiindcă era pe cale să nu se ţină de făgăduiala făcută lui Athos, înţelege şi tu că ar fi nepotrivit să întorc spatele unei invitaţii atît de făţişe. Cînd o vedea că nu vin, Milady n-ar pricepe de ce nu mă mai duc s-o văd; i s-ar trezi în minte bănuieli, şi cine ştie pînă unde ar putea ajunge răzbunarea unei fiinţe de teapa ei!

— Of, Doamne! se văicări Ketty, ştii să învîrteşti lucrurile aşa fel că totdeauna ai dreptate. Parcă văd că iar o să-i faci curte; şi dacă de data asta îi placi sub numele şi chipul dumitale adevărat, atunci o să fie şi mai îngrozitor decît întîia oară!

Sărmana de ea, un glas lăuntric părea că-i dezvăluie ceva din viitoarele păţanii. D'Artagnan se strădui s-o liniştească şi-i făgădui să rămînă rece în faţa ademenitoarei Milady.

Îi trimise răspuns că-i era nespus de recunoscător pentru bunăvoinţa arătată şi că-i va îndeplini întocmai porunca; nu îndrăzni însă să-i scrie, de teamă că nu va izbuti să-şi schimbe îndeajuns slovele pentru ochi atît de iscoditori ca ai ei.

Cînd bătea nouă, d'Artagnan se afla în Piaţa Regală. De bună seamă servitorilor care aşteptau în anticameră li se pusese în vedere cele cuvenite, căci îndată ce d'Artagnan se ivi în prag, unul dintre ei

alergă să-l vestească, fără să mai cerceteze dacă Milady dorea sau nu să primească.

— Poftiţi-l, porunci ea scurt, dar cu glas atît de ascuţit, încît d'Artagnan o auzi din anticameră.

I se deschiseră uşile.

— Nu sînt acasă pentru nimeni, adăugă Milady, auziţi. Pentru nimeni!

Lacheul ieşi.

D'Artagnan îşi furişă privirea cercetătoare: Milady era trasă la obraz şi avea ochii obosiţi, fie de lacrimi, fie de nesomn.

Deşi numărul obişnuit al luminilor fusese micşorat dinadins, tînăra femeie nu putea ascunde urmele văpăii înfrigurate, ce parcă o topise în cele două zile din urmă.

D'Artagnan se apropie de ea, cu vechea-i curtenie. La rîndul ei, se sili din răsputeri să-l întîmpine binevoitor, dar nicicînd pe lume un surîs mai dulceag n-a fost dezminţit de un chip mai răvăşit.

La întrebările lui asupra sănătăţii ea îi răspunse:

— Mă simt rău, foarte rău.

— Dar atunci, urmă d'Artagnan, poate că vă stingheresc; sigur că aveţi nevoie de odihnă, ar trebui să mă retrag.

— Nu, dimpotrivă, îl opri Milady, rămîi, domnule d'Artagnan, vizita dumitale îmi face plăcere.

„Oh! oh! gîndi d'Artagnan, n-a fost niciodată aşa de drăgălaşă, ia să fim cu ochii-n patru."

Milady se arătă cît putea mai prietenoasă, căutînd să dea convorbirii tot farmecul cu putinţă.

În vremea asta, frigurile, care o părăsiseră o clipă, împrumutau din nou ochilor ei sclipirea, obrajilor înflăcărarea, şi buzelor purpura lor sîngerie.

D'Artagnan se afla iarăşi în faţa Circeii [1], a cărei vrajă îl ademenise. Milady zîmbea, şi d'Artagnan

[1] Vrăjitoarea de care s-a îndrăgostit Ulise.

gîndi că ar intra bucuros în păcat pentru adierea aceea de zîmbet.

Simţi chiar, privind-o, ceva ca gheara remuşcării pentru tot ce-i făcuse.

Încet-încet, Milady se arăta tot mai prietenoasă. Îl întrebă de are cumva vreo iubită.

— Vai ! făcu d'Artagnan, cu căutătura celui mai visător îndrăgostit, dar cum puteţi fi atît de crudă ca să-mi puneţi astfel de întrebare, mie, care, de cînd v-am văzut, nu respir şi nu pot suspina decît prin dumneavoastră şi numai pentru dumneavoastră !

Un surîs straniu îi lumină deodată faţa.

— Aşadar, mă iubeşti ? îl întrebă ea.

— Mai e oare nevoie să v-o spun ? N-aţi bănuit nimic pînă acum ?

— Ba da, dar cred că ştii şi dumneata : cu cît inimile sînt mai trufaşe, cu atît sînt mai greu de cucerit.

— Eu nu mă tem de greutăţi, răspunse d'Artagnan, pe mine mă înspăimîntă doar ceea ce-i cu neputinţă.

— Nimic nu e cu neputinţă pentru o dragoste adevărată.

— Nimic, doamnă ?

— Nimic, întări Milady.

„Drace ! se veseli d'Artagnan în sinea lui, a luat-o pe altă strună. Te pomeneşti că-i cad cu tronc zurliei şi-mi dă şi mie vreun safir, la fel cu cel pe care mi l-a dăruit cînd m-a luat drept de Wardes ?"

D'Artagnan îşi apropie repede scaunul de al ei.

— Ia să vedem, urmă ea, ce ai fi în stare să faci ca să-mi dai o dovadă de dragostea de care vorbeşti ?

— Tot ce mi s-ar cere. Aştept doar o poruncă şi sînt gata.

— La orice ?

— La orice ! se grozăvi d'Artagnan, care ştia că nu-l ameninţă mare primejdie grăind astfel.

— Bine ! Atunci să stăm puţin de vorbă, se învoi Milady, apropiindu-şi la rîndul ei fotoliul de scaunul lui d'Artagnan.

— Vă ascult, doamnă, răspunse acesta.

Milady rămase o clipă pe gînduri, parcă ar fi stat la îndoială ; apoi rosti ca în urma unei hotărîri :

— Am un duşman.

— Dumneavoastră, doamnă ? se miră d'Artagnan, făcînd pe uimitul, e oare cu putinţă ? Dumnezeule ! Aşa de frumoasă şi de bună cum sînteţi !

— Un duşman de moarte.

— Adevărat ?

— Un duşman care m-a jignit atît de crunt, încît între el şi mine e acum vrajbă pe viaţă şi moarte. Mă pot bizui pe dumneata pentru un ajutor ?

D'Artagnan pricepu îndată unde voia să ajungă acea făptură răzbunătoare.

— Da, doamnă ! răspunse el, plin de ifose, braţul meu, viaţa mea vi le închin, aşa cum v-am închinat iubirea mea.

— Atunci, spuse Milady, fiindcă eşti la fel de mărinimos pe cît eşti de îndrăgostit...

Şi se opri.

— Atunci ? întrebă d'Artagnan.

— Atunci, reluă Milady după o clipă de tăcere, să nu mai vorbeşti de azi înainte de ceea ce nu e cu putinţă.

— Mă copleşiţi cu atîta fericire, izbucni d'Artagnan, căzînd în genunchi şi acoperind cu sărutări mîinile, ce i se lăsau în voie.

„Răzbună-mă pe mişelul de Wardes, îşi zise în gînd Milady, şi scap eu şi de tine, tîmpitule, tăiş de sabie vie !"

„Cazi-mi tu de bunăvoie în braţe, după ce m-ai terfelit atît de neruşinat, femeie fătarnică şi periculoasă, îşi spunea d'Artagnan, şi ce-o să mai rîd de tine cu cel pe care vrei să-l omori cu mîna mea!"

D'Artagnan îşi ridică fruntea.

— Sînt gata! zise el.

— Prin urmare, m-ai înţeles, scumpul meu domn d'Artagnan! stărui Milady.

— V-aş ghici gîndul numai din privire.

— Aşadar, ai pune în slujba mea braţul dumitale, care şi-a cîştigat atîta faimă?

— Chiar din clipa asta.

— Dar eu, întrebă Milady, cum aş putea să-ţi răsplătesc asemenea îndatorire?

— Ştiţi singurul răspuns pe care-l doresc, singurul vrednic de dumneavoastră şi de mine!

Şi o trase încetişor spre el.

Ea încercă o uşoară împotrivire.

— Interesatule! şopti, zîmbind.

— Ah! gemu d'Artagnan, furat de patima pentru femeia care făcea din inima lui o torţă vie. Ah! Nici nu-mi vine să cred în atîta fericire; mi-e teamă să nu se destrame ca un vis, ard de nerăbdare să-mi văd odată norocul împlinit.

— Atunci, caută să meriţi acest aşa-zis noroc.

— Porunciţi şi voi asculta, o încredinţă d'Artagnan.

— Adevărat? îl întrebă Milady, cu o urmă de îndoială.

— Numiţi-mi-l pe ticălosul care a făcut să lăcrimeze frumoşii dumneavoastră ochi!

— De unde ştii c-am plîns? se tulbură ea.

— Mi s-a părut...

— Femei ca mine nu plîng, rosti Milady.

— Cu atît mai bine! Vă rog, spuneţi-mi cum îl cheamă.

— Gîndeşte-te: numele lui e taina mea cea mare.

— Totuşi, va trebui să-i ştiu numele.

— Bine, îl vei şti; e o dovadă că am încredere dumneata.

— Mi-e sufletul numai bucurie. Şi cum îl cheamă?

— Îl cunoşti.

— Adevărat?

— Da.

— N-o fi vreunul dintre prietenii mei? se repezi d'Artagnan, părînd că se codeşte tocmai pentru a o încredinţa că n-are habar de nimic.

— Adică ai şovăi dac-ar fi unul dintre prietenii dumitale? se încruntă Milady. Şi un fulger ameninţător îi străluci în ochi.

— Nu, nu, chiar frate să-mi fie! strigă d'Artagnan, părînd tot mai înflăcărat.

Gasconul nostru îi dădea înainte fără nici o grijă, căci ştia bine unde va ajunge.

— Îmi place devotamentul dumitale, grăi Milady.

— Vai mie! Numai atîta vă place la mine? se tîngui d'Artagnan.

— Nu, şi eu te iubesc, şopti ea, apucîndu-i mîna.

Şi strîngerea aceea înfocată îl făcu să freamăte, ca şi cînd Milady i-ar fi trecut şi lui văpaia care-i mistuia, necruţătoare, trupul.

— Mă iubeşti, dumneata? se minună el. De-ar fi adevărat mi-aş pierde minţile!

O cuprinse cu amîndouă braţele. Ea nu încercă să-şi îndepărteze gura de a lui, dar nu-i răspunse la sărut.

Avea buzele reci; lui d'Artagnan i se păru că sărutase o statuie sau o nălucă.

Totuşi, era beat de fericire, nebun de dragoste; cît p-aci să creadă că Milady îl iubea; cît p-aci să creadă că de Wardes era un nelegiuit. Dacă de Wardes

i-ar fi căzut în clipa aceea în mînă, fără doar şi poate că l-ar fi ucis.

Milady folosi prilejul.

— Îl cheamă... bîigui la rîndul ei.

— De Wardes, adăugă d'Artagnan, ştiu.

— De unde ştii ? sări Milady, apucîndu-i amîndouă mîinile şi încercînd să-şi înfigă parcă ochii în sufletul lui.

D'Artagnan simţi că-l luase gura pe dinainte şi că făcuse o prostie.

— Spune, spune, dar spune odată ! stăruia Milady. De unde ştii ?

— De unde ştiu ? murmură d'Artagnan.

— Da.

— Ştiu, fiindcă ieri, într-un salon în care mă aflam şi eu, de Wardes a arătat un inel pe care, zicea el, i l-ai dăruit dumneata.

— Ticălosul ! izbucni Milady.

Cuvîntul, cum e lesne de înţeles, răsună pînă-n adîncul inimii lui d'Artagnan.

— Ei bine ? urmă ea.

— Ei bine ! Am să vă răzbun pe acest ticălos, întări d'Artagnan, plin de ifose.

— Mulţumesc, voinicule ! se bucură Milady, şi atunci, ia spune, cînd voi fi răzbunată ?

— Mîine, chiar acum, oricînd vreţi.

Era cît p-aci să-i strige : „Chiar acum", dar îşi zise că asemenea pripeală n-ar fi fost prea plăcută pentru d'Artagnan.

De altminteri, avea de luat nenumărate măsuri, de dat nenumărate sfaturi apărătorului ei, căci trebuia să ocolească orice explicaţie cu contele faţă de martori.

— Mîine, urmă el, veţi fi răzbunată sau eu voi fi mort.

— Nu, răspunse ea, mă vei răzbuna, dar nu vei muri. E un mişel.

— Cu femeile, poate, dar cu bărbaţii... Ştiu eu ce ştiu...

— Totuşi, cînd te-ai bătut cu el nu te-ai putut plînge de noroc.

— Norocul e un soi de curtezană : binevoitoare ieri, poate să-mi întoarcă spatele mîine.

— Ceea ce înseamnă că te codeşti acum.

— Nu, nu mă codesc, ferească Domnul ; dar drept ar fi oare să mă trimiteţi poate la moarte, fără să-mi dăruiţi ceva mai mult decît uşoare nădejdi ?

Milady răspunse printr-o privire care voia să spună :

„Numai atît ? Nu te sfii !"

Apoi, însoţindu-şi privirea de vorbe limpezi :

— Ai toată dreptatea, spuse ea înduioşată.

— Oh, eşti un înger ! se înflăcără tînărul.

— Prin urmare, ne-am înţeles !

— În afară de ceea ce-ţi cer eu, scumpa mea !

— Dar cînd îţi spun că poţi avea încredere în dragostea mea !

— Nu mai am poate nici vreme să aştept.

— Tăcere ; aud pe fratele meu, nu trebuie să te găsească la mine.

Milady a sunat ; Ketty s-a ivit în prag.

— Ieşi pe aici ! îi spuse, împingînd o mică uşă ascunsă, şi întoarce-te la unsprezece ; vom sfîrşi atunci de vorbit, Ketty te va aduce în camera mea.

La auzul acestor cuvinte, sărmana fată simţi că i se taie amîndouă picioarele.

— Ei, ce e ? Ce-ai înţepenit aşa ca o stană de piatră, domnişoară ? Însoţeşte-l acum pe domnul ; pe urmă îl vei însoţi diseară, la unsprezece ! Ai auzit ?

„Se vede că toate întîlnirile ei de dragoste sînt la unsprezece noaptea, gîndi d'Artagnan, e un fel de meteahnă."

Milady îi întinse mîna, iar el i-o sărută înfocat.

„Haide, îşi zise ieşind de acolo şi abia răspunzînd mustrărilor cameristei, ia să ne băgăm minţile-n cap ; hotărît lucru, femeia asta e mare ticăloasă ; va să zică, ochii-n zece."

CAPITOLUL VII

Taina frumoasei Milady

Cu toate stăruinţele tinerei fete, d'Artagnan părăsise palatul, în loc să urce în odaia ei, şi aceasta din două pricini : întîia, pentru că ocolea astfel mustrările, învinuirile, rugăminţile ; a doua, pentru că era dornic să mai citească în sufletul lui şi, dacă ar fi fost cu putinţă, în sufletul acelei femei.

Din toate acestea se desprindea deosebit de limpede că d'Artagnan o iubea pe Milady la nebunie, pe cînd ea nu-l iubea de loc. Îi trecuse o clipă prin minte că ar fi fost mai nimerit să se întoarcă acasă şi să-i scrie frumoasei Milady o scrisoare lungă, pentru a-i mărturisi că de Wardes şi el însuşi nu fuseseră pînă atunci decît unul şi acelaşi, aşa că nu-şi putea lua sarcina de a-l omorî pe de Wardes decît recurgînd la sinucidere. Îl încolţea însă şi pe el o sălbatică dorinţă de răzbunare : voia s-o aibă pe femeia aceea şi sub adevăratul lui nume. Apoi, cum răzbunarea avea şi un oarecare farmec, nu-i prea venea să se lase păgubaş.

Făcu de cinci sau de şase ori înconjurul Pieţei Regale, întorcîndu-se din zece în zece paşi ca să vadă dacă se mai zărea lumină la ferestrele frumoa-

sei ; părea vădit că tînăra femeie era mai puţin grăbită să intre în dormitor decît fusese întîia oară.

În sfîrşit, se făcu întuneric.

O dată cu lumina, oricare urmă de nehotărîre pieri din inima lui d'Artagnan ; îşi aminti, bob cu bob, prima noapte de dragoste şi, cu inima zvîcnind, cu capul ca de jeratic, se întoarse la palat şi se repezi în odaia cameristei.

Albă ca o arătare şi tremurînd ca frunza, fata dădu să-l oprească, dar, cu urechea aţintită la pîndă, Milady auzise zgomotul ce-l făcuse d'Artagnan ; deschise uşa.

— Vino, îl pofti ea.

Tot ce se petrecea era atît de neruşinat şi de o sfruntare atît de neobrăzată, încît lui d'Artagnan nu-i venea să creadă că ceea ce vedea şi auzea se întîmpla aievea. I se părea că e tîrît într-o păţanie năstruşnică, aşa cum visa noaptea, cîteodată.

Alergă totuşi înspre Milady, ca atras de puterea unui magnet asupra unei aşchii de fier.

Uşa se închise în urma lui.

Ketty se repezi şi ea spre uşă.

Gelozia, mînia, mîndria rănită, în sfîrşit, toate patimile care pot sfîrteca inima unei îndrăgostite o împingeau să dea totul în vileag ; dar dacă ar fi mărturisit că se amestecase în atare uneltire, ar fi fost pierdută, şi, mai presus de orice, l-ar fi pierdut pentru vecie pe d'Artagnan. Acest ultim gînd de dragoste o îndemna să mai facă şi ultima jertfă.

În vremea asta, d'Artagnan îşi împlinea dorul inimii lui : cel iubit nu mai era un rival, ci iubitul părea a fi chiar el. Un glas lăuntric îi şoptea în taină că nu era decît o unealtă de răzbunare, mîngîiată doar pînă cînd va ucide ; dar mîndria, amorul propriu, nebunia lui făceau să amuţească acel glas tainic, înnăbuşeau acel zumzet. Apoi, gasconul nostru,

cu încrederea pe care i-o cunoaştem, se compara în sinea lui cu de Wardes şi se întreba de ce, la urma urmelor, n-ar fi fost iubit şi el, doar pentru el însuşi.

Se lăsă, deci, în voia bucuriei acelor clipe. Milady nu mai era pentru el femeia cu gînduri ucigaşe, care-l îngrozise la început ; era de data asta o iubită înfocată şi pătimaşă, dăruindu-se întreagă unei dragoste în ale cărei mreje părea prinsă şi ea. Trecură astfel aproape două ceasuri.

Totuşi, focul patimei celor doi îndrăgostiţi trebuia să se mai potolească. Milady, care nu se simţea îndreptăţită ca şi d'Artagnan să uite, se dezmetici cea dintîi şi întrebă pe tînăr dacă hotărîse din vreme ce măsuri să ia în vederea întîlnirii de a doua zi dintre el şi de Wardes.

D'Artagnan, al cărui gînd luase cu totul alt vad, se fîstîci ca un tont şi răspunse cavalereşte că ora era prea tîrzie pentru a pune la cale un duel cu spada.

Răceala aceasta faţă de singurele ei ţeluri o înspăimîntă pe Milady, ale cărei întrebări se făcură tot mai stăruitoare.

D'Artagnan, care în sinea lui socotise totdeauna acest duel ca fiind lipsit de noimă, dădu să schimbe vorba, dar era prea tîrziu.

Cu mintea ei de neclintit şi cu voinţa ei de fier, Milady îl silea să rămînă, vrînd-nevrînd, în anumite hotare.

Crezîndu-se plin de duh, d'Artagnan o sfătui să se lase de ticluirile ei răzbunătoare şi să-l ierte pe de Wardes.

Dar de la cele dintîi cuvinte, chipul femeii luă o înfăţişare sinistră.

— Nu cumva ţi-e frică, dragă d'Artagnan ? îl zeflemisi ea, cu un glas ascuţit ce-i răsună straniu în urechi.

— Poţi să-ţi închipui aşa ceva, scumpa mea? răspunse d'Artagnan, dar, la urma urmelor, dacă bietul conte n-o fi chiar atît de vinovat pe cît crezi?

— Oricum, urmă încruntată Milady, m-a înşelat şi, fiindcă m-a înşelat, se cuvine să piară.

— Atunci, va pieri dacă l-ai osîndit să piară, adăugă d'Artagnan, pe un ton atît de hotărît, încît Milady crezu că oglindeşte un devotament nestrămutat.

Se apropie repede de el.

N-am putea spune cît de lungă i s-a părut noaptea frumoasei Milady, dar tînărul credea că e numai de două ceasuri lîngă iubită, cînd zorile, mijite dincolo de obloane, porniră să se strecoare, năpădind odaia cu lumina lor firavă.

Văzînd că d'Artagnan o va părăsi, Milady îi aminti făgăduiala de a o răzbuna împotriva lui de Wardes.

— Sînt gata, draga mea, răspunse d'Artagnan, dar mai înainte aş vrea să fiu sigur de ceva.

— De ce anume? întrebă Milady.

— Că mă iubeşti.

— Eu cred că ţi-am dovedit-o.

— Iar eu sînt al dumitale, trup şi suflet. Bizuie-te pe braţul meu!

— Îţi mulţumesc, iubitule viteaz! Şi aşa cum ţi-am dovedit eu dragostea mea, aştept să mi-o dovedeşti la rîndul dumitale; nu-i aşa?

— Fireşte! Totuşi, dacă mă iubeşti, precum ai spus, nu te temi de loc de soarta mea? o întrebă d'Artagnan.

— De ce să mă tem?

— Ştiu eu, aş putea fi greu rănit sau chiar ucis.

— Cu neputinţă, răspunse Milady, eşti atît de cutezător şi atît de priceput la duel!

— N-ai vrea să alegi alt mijloc care te-ar răzbuna la fel, dar fără un duel? stărui d'Artagnan.

Milady îl privi tăcută; lumina sfioasă a celor dintîi raze împrumuta ochilor ei limpezi o sticlire dureros de stranie.

— Într-adevăr, făcu ea, cred că te codeşti acum.

— Nu, nu mă codesc de loc; dar uite că-mi pare rău de bietul conte, de cînd nu-l mai iubeşti; un bărbat trebuie să se simtă atît de crunt pedepsit prin pierderea dragostei dumitale, încît eu cred că nu mai e nevoie de altă pedeapsă.

— Şi cine-ţi spune că l-am iubit? întrebă Milady.

— Pot măcar să-mi închipui, fără să mă umflu prea mult în pene, că acum iubeşti pe altul, spuse tînărul, cu glas mîngîietor, dar îţi repet că mie îmi pare rău de conte.

— Dumitale? întrebă Milady.

— Da, mie.

— Şi de ce?

— Fiindcă numai eu ştiu că...

— Ce?

— Că e departe de a fi, sau, mai bine, zis, de a fi fost atît de vinovat faţă de dumneata pe cît pare.

— Adevărat? întrebă Milady, tulburată, vorbeşte lămurit, nu înţeleg ce vrei să spui.

Şi îl privea pe d'Artagnan, care o ţinea îmbrăţişată, cu nişte ochi ce păreau cuprinşi încet-încet de un foc sinistru.

— Da, sînt om de cuvînt, grăi d'Artagnan, hotărît să sfîrşească, şi de cînd mi-ai dat dragostea dumitale, de cînd sînt încredinţat c-o am, căci o am, nu-i aşa?

— Da, întreagă, urmează...

— Ei, bine! Sînt un alt om; mă apasă o mărturisire!

— O mărturisire ?

— Dacă m-aş îndoi de dragostea dumitale, n-aş face-o ; dar mă iubeşti, frumoasa mea iubită, nu-i aşa că mă iubeşti ?

— Fără îndoială.

— Atunci, dacă ţi-am greşit dintr-o prea mare dragoste, spune, mă vei ierta oare ?

— Poate că da... Dar mărturisirea, murmură ea, pălind, ce fel de mărturisire ?

— Joia trecută i-ai dat întîlnire tot aici lui de Wardes, aşa e ?

— Eu ? Nu, de unde ! se împotrivi Milady, cu glasul atît de liniştit, încît dacă d'Artagnan n-ar fi ştiut bine ce spune, mai-mai că ar fi crezut-o.

— Nu minţi, îngeraşule, o dojeni el zîmbind, ar fi de prisos.

— Cum aşa ? Dar vorbeşte odată ! Nu mă mai chinui !

— Linişteşte-te, draga mea, nu mi-ai greşit mie, iar eu te-am şi iertat !

— Şi, şi ?

— De Wardes nu se poate făli cu nimic.

— De ce ? Dumneata singur mi-ai spus că inelul acela...

— Inelul acela, dragostea mea, îl am eu. Ducele de Wardes de joi şi d'Artagnan de azi sînt unul şi acelaşi.

Nesăbuitul se aştepta la uimirea ei îmbinată cu oarecare sfiiciune, se aştepta la o mică vijelie ce s-ar fi încheiat cu cîteva lacrimi ; greşea însă amarnic, şi greşeala lui nu ţinu multă vreme.

Albă la faţă ca varul şi dezlănţuită ca o furtună, Milady se ridică şi, împingîndu-l cu un pumn vîrtos în piept, se repezi jos din pat.

Era lumină, aproape ca ziua

D'Artagnan o apucă de capotul din pînză subţire de India, ca să-i ceară iertare, dar ea se smuci, încercînd să-i scape din mîini. Pînza se rupse, dezgolind-o, şi, pe unul din frumoşii ei umeri rotunzi şi albi, el zări, cu o cutremurare de negrăit, floarea de crin, stigmatul pe viaţă, înfierat de mîna hîdă a călăului.

— Dumnezeule ! răcni d'Artagnan, dînd drumul capotului.

Şi rămase în loc, fără glas, încremenit şi rece ca un sloi.

După groaza de pe faţa lui, Milady se simţi dată în vileag.

Fără îndoială, tînărul văzuse totul ; îi cunoştea acum taina, taina ei cumplită, de care nimeni, afară de el, n-avea habar.

Se întoarse, dar nu ca o femeie mînioasă, ci ca o panteră înjunghiată.

— Ticălosule ! strigă ea, m-ai trădat mişeleşte, şi acum îmi cunoşti şi taina ! Vei muri !

Alergă la un cufăraş de lemn pus pe măsuţa din faţa oglinzii, îl deschise cu mîna înfrigurată şi tremurîndă, scoase dinăuntru un mic pumnal cu mînerul de aur şi tăişul subţire şi, dintr-o săritură, se năpusti asupra lui d'Artagnan, pe jumătate gol.

Deşi, după cum ştim, tînărul nostru nu prea ştia ce-i frica, se înspăimîntă totuşi de chipul ei răscolit, de ochii holbaţi, de obrajii ca ceara şi de buzele înşîngerate ; se trase spre zid ca la vederea unui şarpe ce se tîra spre el şi, întîlnind spada sub mîna-i leoarcă de sudoare, o scoase din teacă.

Fără să-i pese de spadă, Milady încercă să se urce iarăşi pe pat, ca să-l lovească ; nu se opri decît cînd simţi ascuţişul vîrfului pe gîtlej.

Vru atunci să apuce lama cu amîndouă mîinile ; d'Artagnan o pironea însă mereu la depărtare şi,

punîndu-i spada cînd în dreptul ochilor, cînd pe piept, se lăsă să lunece din pat, căutînd a da de uşa ce răspundea în odaia cameristei.

În vremea asta, Milady se arunca nebuneşte asupra lui, ţipînd ca din gură de şarpe.

Cum lupta începea să aducă a duel, d'Artagnan îşi venea încet-încet în fire.

— Bine, frumoaso, bine! spunea el, dar pentru Dumnezeu, domoleşte-te odată, sau îţi încondeiez cu altă floare de crin şi celălalt umăr.

— Mişelule! Mişelule! urlă Milady.

Şi în vreme ce căuta mereu uşa, d'Artagnan se apăra.

La auzul gălăgiei ce-o făceau, ea răsturnînd mobilele pentru a înainta spre el, iar el strecurîndu-se îndărătul mobilelor pentru a se feri de ea, Ketty deschise uşa. D'Artagnan, care căutase neîncetat să se apropie de uşă, era doar la vreo trei paşi depărtare. Dintr-o singură săritură, ajunse din camera stăpînei în a cameristei şi, iute ca fulgerul, închise uşa după el, proptind-o cu tot trupul, în vreme ce Ketty trăgea zăvorul.

Din ce în ce mai îndîrjită, Milady încerca să dea la o parte propteaua ce-o ţinea închisă cu puteri mai presus decît ale unei femei; cînd simţi că aşa ceva nu era cu putinţă, începu să-şi înfigă pumnalul în uşă pînă cînd cîteva lovituri străpunseră lemnul.

Fiecare lovitură era însoţită şi de blesteme groaznice.

— Iute, iute, Ketty, şopti d'Artagnan, după ce trăsese zăvorul, ajută-mă să ies din casă; dac-o lăsăm să răsufle, pune lacheii să mă omoare.

— Dar cum să ieşi aşa, îi spuse Ketty, eşti în pielea goală!

— Adevărat, răspunse d'Artagnan, care abia atunci îşi dădu seama în ce hal era, îmbracă-mă cum poţi, dar iute de tot; pricepi, e vorba de viaţă şi moarte.

Ketty pricepea, şi încă foarte bine; cît ai fi clipit, trînti pe el o rochie înflorată, o gogeamite bonetă şi o pelerinuţă; îi dădu pantofi, în care el îşi vîrî picioarele goale; apoi îl însoţi pe scări.

Era şi vremea: Milady sunase, ridicînd în picioare tot palatul. Portarul deschisese porţile tocmai în clipa cînd Milady, şi ea pe jumătate goală, îi striga de la fereastră:

— Nu deschide!

Şi în timp ce ea îl ameninţa cu un gest neputincios, tînărul a luat-o la goană.

În clipa cînd nu l-a mai zărit, Milady a căzut leşinată în camera ei.

CAPITOLUL VIII

Cum şi-a găsit Athos echipamentul fără a mişca un deget

D'Artagnan era atît de buimăcit, încît, lăsînd-o pe Ketty în voia soartei, străbătu în goană jumătate din Paris şi nu se opri decît în faţa uşii lui Athos. Zăpăceala, spaima care-l biciuia, strigătele unor patrule alergînd după el şi sudălmile cîtorva trecători care se duceau cu noaptea în cap pe la treburile lor îl siliseră să-şi înteţească fuga.

Trecu de-a curmezişul curţii, urcă cele două caturi care duceau la Athos şi bătu în uşă, parc-ar fi vrut s-o sfarme. Grimaud veni să-i deschidă, cu ochii umflaţi de somn. D'Artagnan dădu buzna înăuntru, gata-gata să-l răstoarne la pămînt.

Cu toată muţenia lui obişnuită, valetului îi venise de data asta graiul.

— Hei, Hei ! răcni el, ce cauţi aici, tîrîtură ? Ce pofteşti, caraghioaso ?

D'Artagnan îşi ridică boneta de pe ochi şi-şi scoase mîinile de sub pelerinuţă ; la vederea mustăţilor şi a spadei scoase din teacă, bietul Grimaud se trezi că are în faţa lui un bărbat.

Îşi zise atunci că era cine ştie ce ucigaş.

— Ajutor ! Săriţi ! Ajutor ! începu el să strige.

— Gura, nenorocitule ! îi porunci tînărul, sînt d'Artagnan, nu mă mai cunoşti ? Unde ţi-e stăpînul ?

— Dumneavoastră, domnule d'Artagnan ? se cruci Grimaud. Nu se poate !

— Grimaud, zise Athos, ieşind din camera lui în halat de casă, pare-mi-se îţi îngădui să vorbeşti.

— Vai, domnule, vedeţi că...

— Tăcere !

Grimaud se mulţumi să i-l arate cu degetul pe d'Artagnan.

Athos îşi recunoscu prietenul şi, oricît de potolit era din fire, se porni pe un rîs cu hohote, în faţa ciudatului măscărici dinaintea ochilor lui : avea boneta într-o parte, fusta mototol peste pantofi, mînecile sumese şi mustăţile zbîrlite de groază...

— Nu rîde, prietene, îl opri d'Artagnan, pentru numele cerului, nu rîde, căci, pe sufletul meu, îţi spun eu că nu-i nimic de rîs.

Rostise aceste cuvinte cu un ton atît de răspicat şi o spaimă atît de adîncă, încît Athos îi apucă repede mîinile într-ale lui, întrebîndu-l :

— Eşti rănit, prietene ? Ai faţa ca de var !

— Nu, dar mi s-a întîmplat ceva groaznic. Eşti singur, Athos ?

— La naiba ! Cine vrei să fie aici, la ora asta ?

— Bine, bine !

D'Artagnan se repezi în cameră la Athos.

— Hai, vorbeşte ! îl îndemnă acesta, închizînd uşa şi trăgînd zăvorul pentru a nu fi tulburaţi. Murit-a regele ? Ucis-ai pe domnul cardinal ? Eşti ca de pe altă lume ! Haide, haide, dă-i drumul, mor de grijă !

— Athos, începu d'Artagnan, lepădîndu-şi hainele de femeie şi rămînînd în cămaşă, pregăteşte-te să auzi ceva de necrezut, de neînchipuit.

— Ia mai întîi halatul ăsta, i-l întinse muşchetarul.

D'Artagnan îmbrăcă halatul, luînd o mînecă drept alta, atît era de zăpăcit.

— Spune, îl îndemnă iarăşi Athos.

— Spun, răspunse d'Artagnan, aplecîndu-se la urechea prietenului şi coborînd glasul. Milady are pe umărul ei stigmatul florii de crin.

— Ah ! făcu muşchetarul, ca şi cînd ar fi primit un glonte în inimă.

— Ascultă, eşti sigur că *cealaltă* a murit ?

— *Cealaltă* ? îngînă Athos, atît de înnăbuşit, încît d'Artagnan abia îl auzi.

— Da, aceea despre care mi-ai vorbit într-o zi, la Amiens.

Athos scăpă un geamăt şi-şi lăsă capul în mîini.

— Asta e o femeie cam între douăzeci şi şase şi douăzeci şi opt de ani, adăugă d'Artagnan.

— Cu părul auriu, întrebă Athos, nu-i aşa ?

— Da.

— Ochi albaştri ca cicoarea, răscolitori, cu gene şi sprîncene negre, aşa-i ?

— Da.

— Înaltă, bine făcută ? Îi lipseşte un dinte lîngă caninul de sus din stînga.

— Da.

— Floarea de crin e mică, roşiatică şi cam ştearsă sub straturile de unsoare care o acoperă.

— Da.

— Spui totuşi că e englezoaică.

— I se spune Milady, dar poate fi şi franţuzoaică. Lordul de Winter nu-i decît cumnatul ei.

— Trebuie s-o văd, d'Artagnan.

— Ia seama, Athos, ia seama ; ai vrut s-o ucizi ; e dintre cele ce ştiu să răspundă la fel şi fără să dea greş.

— Nu va îndrăzni să crîcnească, ar însemna să se descopere singură.

— E în stare de orice ! Ai văzut-o vreodată scoasă din sărite ?

— Nu, răspunse Athos.

— O tigroaică, o panteră ! Ah, scumpe Athos ! Tare mi-e teamă că pe amîndoi ne pîndeşte o răzbunare cumplită.

D'Artagnan istorisi atunci toate prin cîte trecuse : mînia ei nebună şi ameninţările cu moartea.

— Aşa e, răspunse Athos, dar zău că viaţa mea nu face cît o para chioară. Din fericire, poimîine plecăm din Paris ; pe cît se pare, ne îndreptăm spre La Rochelle, şi o dată plecaţi...

— Te-ar urmări pînă la capătul pămîntului, dacă te-ar recunoaşte, Athos ; las-o să-şi verse focul numai pe mine.

— Ei, dragul meu ! Ce-mi pasă mie de moarte ! zise Athos, crezi oare că mai ţin la viaţă ?

— Cine ştie ce taină groaznică se ascunde sub toate astea ! Athos, trebuie să fie spioana cardinalului. Fără doar şi poate.

— Atunci, ia bine seama ! Dacă după chestia de la Londra, cardinalul nu te ridică în slavă, apoi să ştii că te urăşte de moarte ; dar cum, la urma urmelor, nu te poate învinui făţiş, şi cum orice ură trebuie şi ea cheltuită, mai cu seamă ura unui cardinal, bagă bine de seamă ! Dacă ieşi, nu ieşi singur ; dacă mănînci, fii cu ochii în patru ; fereşte-te de toate, în sfîrşit, fereşte-te şi de umbra dumitale.

— Din fericire, răspunse d'Artagnan, e vorba să scăpăm teferi pînă poimîine seară, fiindcă o dată în oştire, nădăjduiesc să nu ne mai temem decît de bărbaţi.

— Pînă atunci, adăugă Athos, mă las şi eu de gîndul de a sta deoparte şi o să te însoţesc pretutindeni ; trebuie să te întorci în strada Groparilor, aşa că merg cu dumneata.

— Dar oricît de aproape ar fi de aici, spuse d'Artagnan, nu mă pot întoarce în halul ăsta.

— Aşa e, zise Athos. Şi sună cloţotelul.

Grimaud intră.

Athos îi făcu semn să se ducă acasă la d'Artagnan şi să-i aducă haine.

După ce răspunse tot prin semne că a priceput, Grimaud se îndepărtă.

— Şi uite că tot în drum am rămas cu echipamentul, dragă prietene, urmă Athos, căci, dacă nu mă înşel, ţi-ai lăsat toate bulendrele la Milady, care, fireşte, nu va avea bunătatea să ţi le dea îndărăt. Noroc că ai safirul.

— Safirul e al dumitale, scumpe Athos! Nu mi-ai destăinuit chiar dumneata că e o bijuterie de familie?

— Da, după cum spunea tata, îl cumpărase pe vremuri cu două mii de taleri; făcea parte din darurile de nuntă ale mamei; şi într-adevăr e minunat. Mama mi l-a dăruit mie, iar eu, nebun cum eram, în loc să păstrez inelul ca pe ceva sfînt, l-am dat la rîndul meu acestei ticăloase.

— Atunci, scumpul meu, ia îndărăt inelul, la care înţeleg că trebuie să ţii mult.

— Să iau îndărăt inelul după ce l-a purtat în deget netrebnica aceea? Niciodată! Inelul ăsta e pătat, d'Artagnan.

— Vinde-l, atunci, sau pune-l amanet. Tot o să-ţi dea pentru el o mie de taleri. Cu suma asta poţi ieşi din toate încurcăturile, şi pe urmă, cum faci rost de bani, scoţi amanetul, adică îţi iei îndărăt inelul, spălat de vechile pete, căci va fi trecut şi prin mînuţele cămătarilor.

Athos zîmbi.

— Eşti un tovarăş încîntător, răspunse el, scumpe d'Artagnan; îi mai înviorezi pe bieţii amăriţi cu veselia dumitale nesecată. Bine! Să amanetăm inelul, dar cu o condiţie!

— Care?

— Cinci sute de taleri dumneata, şi cinci sute, eu.

— Ce-ţi trece prin gînd, Athos! N-am nevoie nici măcar de un sfert din suma asta, eu, care fac parte din gardă şi pot să pun mîna pe bani, vînzînd şaua. Ce-mi trebuie mie? Un cal pentru Planchet, atîta tot. Pe urmă, uiţi că am şi eu un inel?!

— La care ţii mai mult decît ţin eu la al meu; cel puţin aşa mi s-a părut mie.

— Da, fiindcă într-o împrejurare hotărîtoare el ne poate scoate nu numai din cine ştie ce mare încurcătură, dar şi din cine ştie ce mare primejdie; nu e numai un diamant preţios, e, mai ales, un talisman fermecat.

— Nu prea te înţeleg, dar mă mulţumesc să te cred. Hai să ne întoarcem la inelul meu, sau, mai bine zis, la al nostru: vei primi jumătate din suma ce ni se va da pe el sau, de unde nu, îl arunc în Sena, şi teamă mi-e că n-o să dea peste vreun peşte atît de cumsecade, încît să ni-l aducă înapoi, ca lui Polycrat[1].

— Bine! Atunci fie, primi d'Artagnan.

În clipa aceea, Grimaud tocmai intra, însoţit de Planchet, care, îngrijorat de soarta stăpînului şi

[1] Legenda spune că Polycrat, tiran din insula Samos, înspăimîntat de faptul că timp de 40 de ani Soarta nu-i rezervase decît bucurii, aruncă în apă un inel de mare preţ ca s-o înduplece să-i fie favorabilă şi în viitor. Inelul este înghiţit de un peşte şi, printr-o împrejurare, ajunge din nou la Polycrat, semn că Soarta nu-i primise ofranda. Temerile lui se dovedesc întemeiate, pentru că, după puţin timp, este crucificat de către Orante, locotenent al lui Darius, care cucereşte insula.

curios să afle ce i se întîmplase, prinsese prilejul nimerit pentru a-i aduce chiar el veşmintele.

D'Artagnan se îmbrăcă, Athos de asemenea. Cînd amîndoi erau gata de plecare, Athos făcu lui Grimaud un semn, ca şi cum cineva ar ochi, iar valetul se şi repezi la flinta din cui, gata şi el să-şi însoţească stăpînul.

Ajunseră teferi în strada Groparilor. Bonacieux stătea în prag. Îi aruncă lui d'Artagnan o privire ironică.

— Ei ! dragă chiriaşule, îi spuse, grăbeşte-te, te aşteaptă sus o fată frumoasă şi, după cum ştii, femeilor nu prea le place să aştepte.

— E Ketty, murmură d'Artagnan.

Şi se avîntă spre gang.

Într-adevăr, în tinda din faţa camerei lui, ghemuită la uşă, biata fată tremura vargă. Cum îl zări, dădu drumul necazurilor :

— Mi-ai făgăduit să mă ocroteşti, mi-ai făgăduit să mă scapi de mînia ei ; nu uita că de la dumneata mi se trag toate.

— Da, da, aşa e, răspunse d'Artagnan, n-avea grijă, Ketty. Spune-mi, te rog, ce s-a mai întîmplat după plecarea mea ?

— Mai ştiu eu ce ! urmă Ketty. A ţipat pînă a strîns toate slugile. Era ca nebună. Nu e blestem cu care să nu te fi blestemat. M-am gîndit atunci c-o să-şi aducă aminte că ai intrat prin camera mea şi c-o să mă creadă în înţelegere cu dumneata ; mi-am luat bruma de bani ce aveam, boarfele mai curăţele, şi p-aci mi-a fost drumul.

— Sărăcuţa de tine ! Ce-i de făcut acum ? Poimîine plec.

— Fă ce vrei, domnule cavaler, dar ajută-mă să plec din Paris, să plec din Franţa.

— Totuşi, nu pot să te iau cu mine la asediul de la La Rochelle, îi spuse d'Artagnan.

— Nu, dar poate că-mi găseşti un loc în provincie, la vreo cunoştinţă de-a dumitale. În ţinutul dumitale, de pildă.

— Vai, fetiţă dragă ! În ţinutul meu, doamnele n-au cameriste. Dar stai, am găsit. Planchet, du-te şi-l caută pe Aramis. Să vină numaidecît. Avem să-i spunem ceva foarte însemnat.

— Pricep, încuviinţă Athos, dar de ce nu pe Porthos ? Pare-mi-se, marchiza lui...

— Pe marchiza lui Porthos o îmbracă secretarii lui bărbatu-su, răspunse d'Artagnan, rîzînd. De altminteri, Ketty nici n-ar vrea să locuiască în strada Urşilor. Nu-i aşa, Ketty ?

— Aş locui oriunde o fi, numai să mă pot ascunde şi să nu-mi dea de urmă.

— Şi acum, Ketty, fiindcă o să ne despărţim curînd, şi fiindcă nu mai eşti geloasă pe mine...

— Domnule cavaler, de departe sau de aproape, mărturisi Ketty, o să te iubesc totdeauna.

— Ia te uită unde se cuibăreşte statornicia ! murmură Athos.

— Şi eu de asemenea, îi spuse d'Artagnan, şi eu de asemenea o să te iubesc totdeauna, fii pe pace. Dar aş vrea să-mi dai un răspuns. Şi să ştii că de data asta pun mare preţ pe întrebarea mea : n-ai auzit niciodată vorbindu-se de o femeie tînără, care a fost răpită într-o noapte ?

— Stai puţin... Dumnezeul meu ! Domnule cavaler, tot o mai iubeşti pe femeia aceea ?

— Nu eu, unul dintre prietenii mei o iubeşte. Uite Athos, care e aici.

— Eu ? se scutură Athos, cu teama omului gata să calce pe o năpîrcă

— Firește că tu ! făcu d'Artagnan, strîngînd mîna muşchetarului. Ştii foarte bine că purtăm cu toţii de grijă bietei doamne Bonacieux. De altminteri, Ketty va tăcea chitic. Nu-i aşa, Ketty ? Mă înţelegi, fetiţo, urmă d'Artagnan, e soţia pocitaniei pe care ai văzut-o în pragul uşii, cînd ai intrat aici.

— Doamne-Dumnezeule ! se îngrozi Ketty, iar m-apucă spaima ; numai de nu m-ar fi recunoscut !

— Cum ! să te fi recunoscut ? L-ai mai văzut vreodată pe insul ăsta ?

— A venit de două ori la Milady.

— Asta-i bună ! Şi cam cînd ?

— Să tot fie cincisprezece sau optsprezece zile de atunci.

— Tocmai aşa.

— Aseară a venit iar.

— Aseară ?

— Da, chiar înaintea dumitale.

— Dragă Athos, sîntem încercuiţi de o reţea de spioni. Şi crezi că te-a recunoscut, Ketty ?

— Mi-am tras eu boneta pe ochi cînd l-am zărit, dar poate să fi fost prea tîrziu.

— Coboară dumneata, Athos, pentru că te bănuieşte mai puţin decît pe mine, şi vezi dacă tot mai stă în uşă.

Athos coborî şi se întoarse iute.

— A plecat, vesti el, şi casa e încuiată.

— S-a dus să le dea raportul şi să le spună că toţi porumbeii sînt acum în porumbar.

— Foarte bine ! Atunci, hai să ne luăm şi noi zborul, sfătui Athos, şi să nu lăsăm aici decît pe Planchet, ca să ne dea de veste. Ia staţi ! Şi cu Aramis, pe care am trimis să-l cheme, ce facem ?

— Aşa e, Athos, să-l aşteptăm pe Aramis.

În clipa aceea intră şi Aramis.

I se povesti cele petrecute, stăruindu-se asupra grabei de a găsi un loc pentru Ketty printre cunoştinţele sale de vază.

După ce stătu să se mai gîndească, Aramis spuse, roşind :

— E ceva la care ţii cu adevărat, d'Artagnan ?

— Ţi-aş rămîne recunoscător toată viaţa.

— Iată, doamna de Bois-Tracy mi-a cerut pentru una dintre prietenele ei, care mi se pare că locuieşte în provincie, o cameristă de încredere, şi dacă dumneata, scumpe d'Artagnan, poţi să răspunzi de domnişoara...

— Oh ! domnule, se rugă Ketty, credeţi-mă că voi fi pe deplin credincioasă cui mă va ajuta să părăsesc Parisul.

— Atunci, urmă Aramis, e cît se poate de bine.

Aşezîndu-se la o masă, scrise cîteva cuvinte pe care le pecetlui cu un inel şi le dădu fetei.

— Şi acum, fetiţo, îi spuse d'Artagnan, ştii şi tu că aici nu mai e de noi, dar nici de tine. Aşadar, să ne despărţim. Ne vom vedea în zile mai bune.

— În orice vreme ne-am întîlni şi pe orice meleaguri, adăugă Ketty, mă vei găsi iubindu-te la fel, domnule cavaler, cum te iubesc şi astăzi.

— Jurămînt de muieruşcă, îngînă Athos, în vreme ce d'Artagnan se ducea s-o însoţească pe scări.

Curînd după aceea, cei trei tineri se despărţiră, dîndu-şi întîlnire la Athos, către ora patru după amiază, şi lăsînd în grija lui Planchet paza locuinţei.

Aramis se întoarse acasă la el, iar Athos şi d'Artagnan plecară să vadă ce puteau face cu safirul.

Precum bănuise gasconul nostru, li se oferi uşor trei sute de pistoli împrumut pentru inel. Mai mult chiar, cămătarul le spuse că, dacă ar fi vrut să-l vîndă, era gata să le dea pînă la cinci sute de pistoli,

deoarece inelul se potrivea de minune cu nişte cercei pe care-i avea.

Zeloşi ca doi ostaşi şi pricepuţi ca doi cunoscători, Athos şi d'Artagnan izbutiră să cumpere numai în trei ceasuri întreg echipamentul unui muşchetar. De altminteri, Athos era din plămadă subţire şi nobil pînă în vîrful unghiilor. Cînd îi plăcea cîte ceva, plătea preţul cerut, fără a încerca măcar să se tocmească. D'Artagnan ar fi vrut să se mai amestece la cumpărături, dar Athos îi punea zîmbind mîna pe umăr, şi celălalt pricepea că tocmeala i se potrivea lui, mic gentilom gascon, dar nu unui bărbat cu ţinută de prinţ.

Muşchetarul găsi un minunat cal andaluz, negru ca tăciunele, cu nări de foc aprins, cu picioare zvelte şi armonioase, care împlinea şase ani. Îl cercetă cu multă luare-aminte şi nu-i găsi nici un cusur. Preţul vînzării era o mie de livre.

Poate că ar fi izbutit să-l aibă mai ieftin, dar în vreme ce d'Artagnan se tîrguia cu geambaşul, Athos îi şi numără pe masă cei o sută de pistoli ceruţi.

Grimaud căpătă un cal picard, îndesat şi viguros, care costa trei sute de livre.

Dar după ce au mai cumpărat şaua acestui din urmă cal şi armele lui Grimaud, din cei o sută cincizeci de pistoli ai lui Athos nu mai rămînea nici o leţcaie. D'Artagnan îşi pofti prietenul să se înfrupte şi din partea lui, fie că mai tîrziu i-ar fi dat îndărăt banii împrumutaţi.

Drept răspuns, Athos se mulţumi să ridice din umeri.

— Cît dădea cămătarul ca să-şi ia safirul? întrebă Athos.

— Cinci sute de pistoli.

— Adică două sute de pistoli mai mult: o sută de pistoli pentru dumneata, o sută pentru mine. Dar

asta-i adevărată avere, prietene, ia întoarce-te la cămătar.

— Cum vrei...

— Şi zău, inelul ăsta mi-ar aminti lucruri prea de tot triste; apoi, n-o să avem niciodată trei sute de pistoli ca să-i dăm îndărăt, aşa că din tîrgul ăsta tot noi am pierde două mii de livre. Du-te de-i spune, d'Artagnan, să-şi ia inelul şi vino cu cei două sute de pistoli.

— Mai gîndeşte-te, Athos.

— Banii peşin sînt scumpi în vremurile noastre, şi trebuie să te deprinzi cu jertfele. Du-te, d'Artagnan, du-te; Grimaud te va însoţi cu flinta lui.

Peste o jumătate de ceas, d'Artagnan se întoarse teafăr, cu cele două mii de livre.

Şi astfel a găsit Athos, chiar la el în casă, o bogăţie la care nici nu se aştepta.

CAPITOLUL IX

O arătare

La patru după amiază, cei patru prieteni se aflau, aşadar, cu toţii la Athos. Nu mai aveau nici o grijă de echipament, şi chipul lor nu mai oglindea decît neliniştile tainice ale fiecăruia, căci îndărătul oricărei fericiri ce-şi trăieşte clipa, se ascunde totuşi o temere de viitor.

Şi deodată, Planchet intră în cameră, aducînd două scrisori pentru d'Artagnan.

Una era un răvaş împăturit frumos în lung, cu o pecete fină de ceară verde, înfăţişînd un porumbel ce ţinea în cioc o mlădiţă.

Cealaltă era o scrisoare mare, pătrată, grea de strălucirea cruntului blazon al eminenţei-sale, cardinalul-duce.

La vederea răvaşului, inima lui d'Artagnan tresări, căci i se păru că recunoaşte scrisul. Şi cu toate că nu văzuse acest scris decît o singură dată, îi păstrase amintirea în adîncul inimii.

Luă, aşadar, răvaşul şi-l deschise înfrigurat.

„Plimbă-te, stătea scris acolo, miercurea viitoare între şase şi şapte seara pe drumul spre Chaillot şi uită-te bine în caleştile ce vor trece ; dar dacă ţii la viaţa dumitale şi la a celor care te iubesc, nu scăpa nici

un cuvînt, nici o mişcare care să dea de bănuit că ai recunoscut pe aceea care înfruntă totul numai pentru a te zări o clipă".

Nici o semnătură.

— E o capcană, vorbi Arthos, nu te duce, d'Artagnan.

— Totuşi, răspunse d'Artagnan, mi se pare că recunosc scrisul.

— Poate să fie un scris schimbat, stărui Athos ; pe vremea asta, la şase sau şapte seara drumul spre Chaillot e pustiu de tot ; ca şi cînd te-ai duce la plimbare în pădurea de la Bondy.

— Dar dacă ne-am duce cu toţii, propuse d'Artagnan ; ce dracu, n-o să ne înghită pe toţi patru ; şi pe deasupra, patru valeţi, şi toţi caii şi toate armele ; ar face o indigestie.

— Apoi, avem şi noi prilejul să ne fălim cu alaiul nostru, adăugă Porthos.

— Dar dacă îţi scrie o femeie, se amestecă Aramis, şi dacă femeia asta nu vrea să fie văzută, gîndeşte-te, d'Artagnan, că o poţi compromite, ceea ce nu şade frumos din partea unui gentilom.

— Noi vom rămîne în urmă, lămuri Porthos, şi el va merge singur înainte.

— Aşa e, dar un foc de pistol se trage repede dintr-o trăsură în goană.

— Aş ! făcu d'Artagnan, n-o să mă nimerească. Ne luăm atunci după caleaşcă şi-i curăţăm pe toţi dinăuntru. Unde pui că ne mai descotorosim de cîţiva duşmani.

— Are dreptate, încuviinţă Porthos, miroase a bătălie ; de altfel, tot trebuie să ne încercăm şi armele !

— Bine ! Hai s-o facem şi p-asta ! adăugă Aramis, cu tonul lui molcom şi nepăsător.

— Cum vreţi, primi Athos.

— Domnilor, urmă d'Artagnan, acum e patru şi jumătate, adică avem vreme să fim la şase pe drumul spre Chaillot.

— Apoi, dacă plecăm prea tîrziu, nu ne-ar mai vedea nici lumea, şi ar fi păcat, desluşi Porthos. Haideţi să ne pregătim, domnilor.

— Dar uiţi de a doua scrisoare, aminti Athos, şi după cum arată sigiliul, eu cred că face s-o deschizi ; în ceea ce mă priveşte, îţi mărturisesc, dragă d'Artagnan, că scrisoarea asta mă îngrijorează ceva mai mult decît fiţuica pe care ţi-ai strecurat-o uşurel lîngă inimă.

D'Artagnan se îmbujoră.

— Aşa e, grăi el, ia să vedem, domnilor, ce vrea cu mine eminenţa-sa.

Deschise scrisoarea şi citi :

„Domnul d'Artagnan din garda regelui, compania des Essarts, este aşteptat la palatul cardinalului astă-seară la ora opt.

La Houdinière
Căpitanul gărzii."

— Drace ! făcu Athos, iată o întîlnire ceva mai îngrijorătoare decît cealaltă.

— O să mă duc la a doua după ce mă întorc de la prima ; una e la şapte, cealaltă la opt ; vreme berechet pentru amîndouă.

— Hm ! eu nu m-aş duce, îşi dădu părerea Aramis, un adevărat cavaler nu poate lipsi de la o întîlnire dată de o doamnă, dar un gentilom cuminte se poate scuti de a se duce la eminenţa-sa, mai ales cînd îl paşte gîndul că nu l-a chemat pentru cine ştie ce drăgălăşenii.

— Sînt de părerea lui Aramis, încuviinţă Porthos.

— Domnilor, răspunse d'Artagnan, am mai primit prin domnul de Cavois o invitaţie asemănătoare din

partea eminenţei-sale, fără s-o iau în seamă, şi a doua zi m-a izbit năpasta : A dispărut Constance ! Aşa că, orice s-ar întîmpla, eu tot mă duc.

— Dacă asta ţi-e hotărîrea, spuse Athos, atunci du-te.

— Şi Bastilia ? făcu Aramis.

— Ducă-se naibii ! Mă scoateţi voi de acolo, răspunse d'Artagnan.

— Fireşte, rostiră Aramis şi Porthos, cu cea mai minunată încredere, ca şi cum ar fi fost lucru cît se poate de uşor, fireşte că te-am scoate de acolo : dar, pînă atunci, cum trebuie să plecăm poimîine, n-ar fi rău s-o laşi mai încetişor cu Bastilia.

— Şi noi am face mai bine să nu-l părăsim toată seara, vorbi şi Athos. Să-l aşteptăm fiecare la altă poartă a palatului, cu cîte trei muşchetari în spatele nostru, şi dacă vedem ieşind vreo caleaşcă închisă şi mai bătătoare la ochi, să tăbărîm pe ea. De multă vreme nu ne-am mai răfuit cu garda eminenţei-sale, şi domnul Tréville o fi crezînd c-am şi murit.

— Hotărît lucru, Athos, se bucură Aramis, erai făcut să fii general de armată. Ce ziceţi, domnilor, de planul ăsta ?

— Minunat, încuviinţară într-un glas tinerii.

— Atunci, alerg pînă la palat şi dau de veste camarazilor să fie gata la ora opt, se bucură Porthos. Ne întîlnim în Piaţa Palatului cardinalului. Voi, în timpul ăsta, daţi poruncă valeţilor să pună şaua pe cai.

— Dar eu n-am cal, mărturisi d'Artagnan. O să iau unul de la domnul de Tréville.

— Nu e nevoie, îl opri Aramis, poţi lua unul dintre ai mei.

— Dar cîţi ai ? îl întrebă d'Artagnan.

— Trei, răspunse, zîmbind, Aramis.

— Dragul meu, se minună Athos, eşti, fără doar şi poate, poetul cu cel mai grozav grajd din Franţa şi din Navarra !

— Ascultă, dragă Aramis, dar nici n-o să ai ce face cu trei cai ; aşa e ? Nu înţeleg, cum de ai cumpărat atîţia ?

— Nu i-am cumpărat, al treilea mi l-a adus chiar azi-dimineaţă un servitor fără livrea, care n-a vrut să-mi destăinuiască al cui era calul ; mi-a spus doar c-a primit poruncă de la stăpînul lui.

— Sau de la stăpîna lui, îi tăie vorba d'Artagnan.

— Totuna, mormăi Aramis, rumen la faţă... mi-a spus doar c-a primit poruncă de la stăpîna lui să-mi lase calul în grajd, fără să destăinuiască cine-l trimitea.

— Numai poeţilor li se pot întîmpla asemenea năzdrăvănii, întări răspicat Athos.

— Atunci, să facem cum e mai bine, hotărî d'Artagnan. Ia spune, pe care din cei doi cai o să-l încaleci : pe care l-ai cumpărat, sau pe care l-ai primit în dar ?

— Fireşte că pe cel primit ! Înţelegi, d'Artagnan, cum o să jignesc pe...

— Pe donatorul necunoscut, întregi d'Artagnan.

— Sau pe misterioasa donatoare, adăugă Athos.

— Prin urmare, calul cumpărat nu-ţi mai e de nici un folos, nu-i aşa ?

— Cam aşa.

— Şi l-ai ales chiar dumneata ?

— Nici nu-ţi închipui cu cîtă grijă ! Siguranţa călăreţului, ştii şi dumneata, atîrnă mai totdeauna de cal.

— Atunci, lasă-mi-l mie cu preţul cu care l-ai cumpărat.

— Voiam chiar să ţi-l ofer, dragă d'Artagnan, cu rugămintea să-ţi iei tot răgazul pînă-mi vei înapoia o sumă de nimic...

— Cu cît l-ai plătit ?

— Opt sute de livre.

— Poftim patruzeci de pistoli dubli, dragă prietene, răspunse d'Artagnan, scoţînd banii din buzunar ; ştiu că ţi se plătesc poemele în moneda asta.

— Înseamnă atunci că eşti bogat, răspunse Aramis.

— Bogat, chiar foarte bogat, dragul meu !

Şi d'Artagnan îşi zăngăni pistolii rămaşi în buzunar.

— Trimite-ţi şaua la Palatul muşchetarilor şi ţi se va aduce de acolo calul, o dată cu ai noştri.

— Foarte bine, dar ştiţi că e aproape cinci, ar trebui să ne grăbim.

Un sfert de ceas mai tîrziu, Porthos se ivea la unul din capetele străzii Férou, pe un armăsar spaniol de toată frumuseţea ; Mousqueton îl urma pe un cal din Auvergne, mic, dar foarte frumos. Trufaşul Porthos era strălucitor de bucurie.

În acelaşi timp, Aramis se ivea şi el la celălalt capăt al străzii, pe un neasemuit armăsar englez ; Bazin îl urma călare pe un murg, ducînd de dîrlogi un viguros bidiviu din Mecklemburg ; era calul lui d'Artagnan. Cei doi muşchetari se întîlniră în faţa porţii ; Athos şi d'Artagnan îi priveau de la fereastră.

— Drace, făcu Aramis, ai un cal de o rară frumuseţe, dragă Porthos.

— Da, răspunse Porthos, e calul care trebuia să mi-l trimită din capul locului ; şolticarul de soţ l-a înlocuit cu celălalt ; dar omul şi-a căpătat pedeapsa cuvenită, iar eu nu mai am acum de ce să mă plîng.

Planchet şi Grimaud sosiră, la rîndul lor, purtînd de frîu caii stăpînilor ; d'Artagnan şi Athos coborîră în stradă şi, încălecînd alături de ceilalţi, toţi patru porniră la drum : Athos pe calul datorit soţiei lui, Aramis pe cel datorit iubitei, Porthos pe cel datorit

doamnei Coquenard şi, în sfîrşit, d'Artagnan pe cel datorit norocului, cea mai neasemuită iubită de pe lume.

Valeţii îi urmară.

Aşa cum gîndise Pothos, alaiul sărea în ochii tuturor ; dacă doamna Coquenard i-ar fi ieşit în cale lui Porthos şi l-ar fi văzut ce falnic arăta pe frumosul lui armăsar spaniol, fără îndoială că nu i-ar fi părut rău de rana care picurase sînge din casa de fier a soţului ei.

În preajma palatului Luvru, cei patru prieteni întîlniră pe domnul de Tréville, care se întorcea de la Saint Germain ; el îi opri pentru a lăuda minunatul lor alai, fapt ce strînse la iuţeală sute de gură-cască împrejur.

D'Artagnan se folosi de întîmplare pentru a-i vorbi domnului de Tréville de scrisoarea cu marea pecete roşie şi cu blazonul ducal ; e lesne de înţeles că de cea-laltă scrisoare nu pomeni nimic.

Domnul de Tréville îi încuviinţă hotărîrea luată, încredinţîndu-l că, dacă a doua zi nu se va fi arătat nicăieri, el va şti să-l găsească oriunde ar fi fost.

Tocmai atunci orologiul Samaritencei bătu ora şase : mărturisind că au o întîlnire, cei patru prieteni îşi cerură iertare şi se despărţiră de domnul de Tréville.

Fără a slăbi goana, ajunseră pe drumul care ducea la Chaillot. Cobora vălul înserării ; trăsurile treceau în sus şi în jos ; urmat la cîţiva paşi de prietenii lui, d'Artagnan îşi împlînta mereu privirea în fundul caleştilor, dar nu zărea pe nimeni cunoscut.

În cele din urmă, după un sfert de ceas de aşteptare, pe cînd amurgul întuneca zările, o trăsură se ivi în goana mare pe drumul de la Sèvres. Un glas lăuntric îi şopti lui d'Artagnan că acolo, în trăsură, se afla aceea care-i dăduse întîlnire ; era şi el uimit cît de tare îi bătea inima. Aproape în aceeaşi clipă o femeie îşi scoase capul afară, cu două degete pe buze, ca pentru

a-i face semn să tacă sau pentru a-i trimite o sărutare ; d'Artagnan scăpă un uşor strigăt de bucurie : femeia sau mai curînd arătarea aceea, căci trăsura trecuse fulgerător ca o vedenie, era doamna Bonacieux.

Printr-o mişcare necugetată şi în ciuda stăruitoarei rugăminţi, d'Artagnan dădu pinteni calului şi, din cîteva salturi, ajunse din urmă caleaşca ; dar geamul de la uşiţă era acum bine închis : arătarea de o clipă pierise.

D'Artagnan îşi aminti atunci cuvintele din răvaş : *„Dacă ţii la viaţa dumitale şi a celor care te iubesc, să nu faci nici o mişcare, ca şi cînd n-ai fi văzut nimic"*.

Se opri, deci, tremurînd nu pentru el, ci pentru sărmana femeie, care, fără îndoială, înfruntase mare primejdie dîndu-i fugara întîlnire.

Trăsura îşi urmă drumul, gonind mereu, şi pieri în adîncurile depărtate ale Parisului.

D'Artagnan rămase încremenit locului, neştiind ce să gîndească. Dacă era doamna Bonacieux, şi dacă se întorcea la Paris, atunci ce rost avea acea întîlnire de o clipă, ce rost acel fulgerător schimb de priviri, ce rost acea sărutare în vînt ? Dacă, pe de altă parte, nu era ea, ceea ce de asemenea ar fi fost cu putinţă, căci în lumina slabă a amurgului oricine se putea înşela, dacă nu era ea, atunci n-o fi fost cumva începutul unei urzeli împotriva lui, nu-l momeau oare cu femeia care ştiau că-i e dragă ?

Cei trei tovarăşi se apropiară de el. Tustrei văzuseră bine un cap de femeie la geamul caleştii, dar nici unul dintre ei, afară de Athos, n-o cunoştea pe doamna Bonacieux. De altminteri, părerea lui Athos era că femeia din trăsură fusese doamna Bonacieux, dar, mai puţin năucit de chipul ei frumos decît d'Artagnan, zărise parcă în fundul trăsurii şi un cap de bărbat.

— Dacă e aşa, spuse d'Artagnan, atunci se vede că o duc dintr-o închisoare în alta. Dar, la urma urmelor, ce or fi avînd de gînd cu ea, sărmana, şi cum o s-o mai întîlnesc vreodată ?

— Prietene, răspunse îngîndurat Athos, ţine minte că morţii sînt singurii pe care nu-i chip să-i mai întîlneşti pe pămînt. Ştii, ca şi mine, ceva în privinţa asta, nu-i aşa ? Dacă iubita dumitale n-a murit, dacă e aceea pe care am zărit-o adineauri, atunci într-o bună zi tot vei da de ea. Şi, sfinte Dumnezeule, adăugă el cu tonul lui morocănos de totdeauna, poate chiar mai curînd decît te aştepţi.

Se auzi bătînd ora şapte şi jumătate, trăsura fusese în întîrziere cu vreo douăzeci de minute faţă de întîlnirea dată. Prietenii lui d'Artagnan îi aduseră aminte că avea de făcut şi o vizită, dar că tot ar mai fi avut vreme să se răzgîndească.

D'Artagnan era însă grozav de încăpăţînat şi totodată curios. Îşi puse în minte că se va duce la Palatul cardinalului şi că va afla tot ce voia să-i spună eminenţa-sa. Nimic nu l-ar fi putut abate de la hotărîrea lui.

Ajunseră în strada Saint-Honoré ; în Piaţa Palatului cardinalului găsiră pe cei doisprezece muşchetari, grabnic chemaţi, care se plimbau de colo-colo, în aşteptarea camarazilor. Numai atunci li se lămuri despre ce era vorba.

D'Artagnan era cunoscut în vrednicul corp al muşchetarilor majestăţii-sale, unde se ştia că într-o zi îşi va avea locul ; era, deci, socotit dinainte ca un tovarăş de-al lor. Drept urmare, toţi primiră cu dragă inimă misiunea pentru care fuseseră chemaţi acolo ; de altminteri, după toate semnele, era vorba să i se joace un renghi pe cinste domnului cardinal şi oamenilor lui, iar pentru o asemenea ispravă aceşti vrednici gentilomi erau totdeauna gata.

După ce-i împărţi în trei grupe, Athos luă conducerea uneia dintre ele, încredinţă a doua lui Aramis, iar a treia lui Porthos ; fiecare grupă se puse apoi la pîndă în faţa unei ieşiri.

Cît priveşte pe d'Artagnan, el intră cutezător pe poarta cea mare.

Deşi ştia că e sprijinit temeinic, tînărul tot nu se simţea pe deplin liniştit, în vreme ce urca pas cu pas scara mare a palatului. Purtarea lui faţă de Milady aducea oarecum a trădare, mai ales că bănuia legăturile politice dintre ea şi cardinal ; mai mult, de Wardes, pe care-l rănise atît de greu, se număra printre credincioşii eminenţei-sale, şi d'Artagnan ştia că dacă eminenţa-sa era neînduplecată cu duşmanii, în schimb se arăta nespus de apropiată faţă de prieteni.

„Dacă de Wardes i-a povestit cardinalului păţania lui, ceea ce e sigur, şi dacă m-a recunoscut, ceea ce se prea poate — îşi spunea d'Artagnan, clătinînd din cap — atunci trebuie să mă socotesc osîndit dinainte. Dar de ce o fi aşteptat pînă astăzi ? Nu-i greu de ghicit : Milady trebuie să se fi plîns împotriva mea, cu făţărnicia lacrimilor ei atît de mişcătoare, iar nelegiuirea mea din urmă a făcut să dea pe dinafară paharul.

Din fericire — gîndea el — bunii mei prieteni sînt jos şi n-or să lase să mă ridice chiar aşa, fără să mă apere. Totuşi, compania muşchetarilor domnului de Tréville nu poate duce singură război cu cardinalul, care ţine în mîinile lui toată Franţa şi în faţa căruia regina n-are nici o putere, iar regele nici o voinţă. D'Artagnan, prietene, eşti cutezător, plin de însuşiri straşnice, dar femeile o să te dea gata !"

Ajunsese tocmai la această tristă încheiere cînd trecu pragul anticamerei. Dădu scrisoarea uşierului de serviciu, care, după ce-l duse în sala de aşteptare, se făcu nevăzut înăuntrul palatului.

În acea sală de aşteptare se mai aflau cinci sau şase ostaşi de-ai domnului cardinal care, recunoscîndu-l pe d'Artagnan şi ştiind că el îl rănise pe Jussac, îl priviră cu un zîmbet ciudat.

Zîmbetul acesta i se păru lui d'Artagnan a fi un soi de semn rău ; dar gasconul nostru nu-şi pierdea prea uşor cumpătul sau, mai degrabă, datorită trufiei înăscute în toţi cei din ţinutul lui, nu lăsă să se întrevadă ceea ce-i răscolea sufletul, mai ales că ceea ce îl răscolea cam semăna a frică ; se înfipse, deci, în faţa ostaşilor cardinalului, aşteptînd cu mîna în şold, într-o atitudine care nu era lipsită de măreţie.

Uşierul intră din nou şi-i făcu semn lui d'Artagnan să-l urmeze. I se păru tînărului că ostaşii din garda cardinalului şuşoteau între ei, privindu-l cum o lua din loc.

Trecu printr-un coridor, străbătu un salon mare, intră într-o bibliotecă şi se trezi în faţa unui bărbat care şedea la birou şi scria.

După ce îl însoţise, uşierul pieri fără să scoată nici un cuvînt. D'Artagnan rămase în picioare şi-l privi cu luare-aminte pe bărbatul din faţa lui.

Crezu la început că era vreun judecător care-i cerceta dosarul, dar pe urmă îşi dădu seama că omul de la birou scria sau, mai curînd, meşterea la rînduri de lungimi diferite, scandînd cuvinte pe degete : se afla, deci, în faţa unui poet. După cîteva clipe, poetul închise manuscrisul, pe coperta căruia stătea scris : „MIRAME, tragedie în cinci acte". Îşi ridică ochii. Era cardinalul.

CAPITOLUL X

Cardinalul

Cardinalul îşi sprijini cotul de manuscris, capul pe mîini şi se uită o clipă la d'Artagnan. Nimeni n-avea un ochi atît de adînc pătrunzător ca ducele de Richelieu, şi tînărul îi simţi privirea alergîndu-i prin vine, parcă l-ar fi cutremurat frigurile.

Nu-şi pierdu însă cumpătul. Îşi ţinea pălăria în mînă, aşteptînd bunul plac al eminenţei-sale, fără să se arate prea ţanţoş, dar nici prea umil.

— Domnule, începu cardinalul, dumneata eşti un d'Artagnan din Béarn ?

— Da, monseniore, răspunse tînărul.

— Sînt mai multe ramuri de d'Artagnan la Tarbes şi în împrejurimi, urmă cardinalul. De care dintre ele ţii dumneata ?

— Sînt fiul acelui d'Artagnan care a luat parte la războaiele religioase sub marele rege Enric, tatăl majestăţii-sale.

— Da, aşa e. Dumneata eşti cel care a plecat acum vreo şapte-opt luni de acasă, ca să-ţi cauţi norocul în capitală ?

— Da, monseniore.

— Ai venit prin Meung, unde ţi s-a întîmplat ceva, nu mai ştiu bine ce, dar, în sfîrşit, ceva.

— Monseniore, zise d'Artagnan, să vă spun ce mi s-a întîmplat...

— De prisos, de prisos, îi curmă vorba cardinalul, cu un zîmbet care dovedea că ştia întîmplarea la fel de bine ca şi cel care voia să i-o povestească. Erai dat în grija domnului de Tréville, nu-i aşa ?

— Da, monseniore, dar tocmai în nenorocita aceea de întîmplare, la Meung...

— S-a pierdut scrisoarea, adăugă eminenţa-sa, da, da, ştiu, dar domnul de Tréville îşi cunoaşte îndată omul numai după obraz, şi te-a trimis în compania cumnatului său, domnul des Essarts, lăsîndu-te să tragi nădejde că într-o zi vei intra în rîndul muşchetarilor.

— Eminenţei-voastre i s-au adus toate la cunoştinţă cum nu se poate mai bine, răspunse d'Artagnan.

— De atunci ţi s-au întîmplat o sumedenie de lucruri : te-ai plimbat în dosul mînăstirii Chartreux, într-o zi cînd ar fi fost mai bine să fii aiurea ; pe urmă, ai făcut cu prietenii dumitale o călătorie la băi la Forges ; ei s-au oprit în drum, dar dumneata ai mers mai departe. Era şi firesc : aveai treabă în Anglia.

— Monseniore, bîigui d'Artagnan, buimăcit, mă duceam...

— La vînătoare, la Windsor, sau în altă parte, asta nu priveşte pe nimeni. Eu o ştiu şi p-asta fiindcă rostul meu e să le ştiu pe toate. La întoarcere ai fost primit de o persoană augustă, şi văd cu plăcere că ai păstrat darul ce ţi l-a făcut.

D'Artagnan îşi duse mîna la diamantul dăruit de regină şi întoarse repede piatra înăuntru ; era însă prea tîrziu.

— A doua zi a venit la dumneata Cavois, urmă cardinalul, voia să te roage să treci pe la palat ; nu i-ai întors vizita şi rău ai făcut

— Monseniore, mi-era teamă că am nemulţumit pe eminenţa-voastră.

— Ei, asta-i ! Dar pentru ce, domnule ? Pentru că ai împlinit porunca mai-marilor dumitale cu mai multă isteţime şi cutezanţă ca oricare altul, să mă nemulţumeşti, cînd, dimpotrivă, ţi s-ar fi cuvenit numai laude ? Eu pedepsesc pe cei ce nu ascultă poruncile, nu pe cei care, ca dumneata, le împlinesc... prea bine chiar... şi ca dovadă, adu-ţi aminte de ziua cînd ţi-am trimis vorbă să vii să mă vezi, ia caută să-ţi aminteşti ce s-a întîmplat în aceeaşi seară.

Chiar în seara aceea avusese loc răpirea doamnei Bonacieux. D'Artagnan se înfioră ; îi veni în minte că, mai devreme cu o jumătate de ceas, sărmana femeie trecuse pe lîngă el, fără îndoială că în voia aceleiaşi puteri care o răpise.

— În sfîrşit, urmă cardinalul, cum de la o vreme n-am mai auzit vorbindu-se de dumneata, am vrut să ştiu ce mai faci. De altminteri, îmi datorezi şi oarecare recunoştinţă : cred că ţi-ai dat singur seama cît de cruţat ai fost în toate împrejurările.

D'Artagnan se înclină respectuos.

— Aceasta, urmă cardinalul, nu numai dintr-un simţămînt de dreptate firească, dar şi ca urmare a socotelilor mele în privinţa dumitale.

D'Artagnan era din ce în ce mai uimit.

— Voiam tocmai să-ţi vorbesc despre toate astea în ziua în care ai primit invitaţia mea dintîi ; dar n-ai venit. Din fericire, întîrzierea n-a năruit nimic. O să vorbim astăzi. Te rog ia loc în faţa mea, domnule d'Artagnan ; eşti gentilom de viţă veche, nu se cuvine să asculţi în picioare.

Şi cardinalul arătă cu degetul un scaun tînărului, care era atît de uimit de ceea ce se petrecea, încît aşteptă al doilea semn, ca să se aşeze.

— Eşti cutezător, domnule d'Artagnan, urmă eminenţa-sa, eşti şi chibzuit, ceea ce preţuieşte şi mai mult. Îmi plac oamenii cu judecată şi inimoşi ; nu te speria, zise el surîzînd ; prin oameni inimoşi înţeleg oameni curajoşi ; dar, cu toate că eşti atît de tînăr şi abia ai intrat în lume, ai duşmani puternici ; dacă nu vei fi cu băgare de seamă, te vor nimici.

— Vai ! monseniore, răspunse tînărul, dar le va fi foarte uşor, căci ei sînt tari şi au sprijin temeinic, pe cîtă vreme eu, eu sînt singur.

— Da, e adevărat ; dar, aşa singur cum eşti, ai făcut pînă acum foarte multe şi nu mă îndoiesc că vei face şi mai multe. Totuşi, eu socot că ai nevoie de o călăuză în drumul spinos pe care ai pornit, căci, dacă nu mă înşel, ai venit la Paris plin de rîvna de a ajunge departe.

— Sînt la vîrsta nădejdilor nesăbuite, monseniore, răspunse d'Artagnan.

— Numai proştii au nădejdi nesăbuite, domnule, şi dumneata eşti ager la minte. Să vedem ce-ai spune de un grad de stegar în garda mea şi, după încetarea războiului, de căpetenia unei companii ?

— Ah ! monseniore !

— Primeşti, nu-i aşa ?

— Monseniore, murmură d'Artagnan, vădit încurcat.

— Cum ! Nu primeşti ? întrebă cardinalul, mirat.

— Fac parte din garda majestăţii-sale, monseniore, şi n-am de ce să fiu nemulţumit.

— Dar, mi se pare, stărui eminenţa-sa, că şi ostaşii mei fac parte din garda majestăţii-sale şi că, de vreme ce slujeşti într-un corp francez, slujeşti pe rege.

— Monseniore, eminenţa-voastră a înţeles greşit cuvintele mele.

— Vrei să te agăţi de ceva, nu-i aşa ? Înţeleg. Uite, ai găsit : înaintarea în grad, războiul care începe, prilejul ce-ţi ofer : toate astea pentru ochii lumii ; iar pentru dumneata nevoia de ocrotire temeinică ; fiindcă e bine să ştii, domnule d'Artagnan, că am primit plîngeri grele împotriva dumitale ; se pare că nu-ţi închini zilele şi nopţile numai slujbei regale.

D'Artagnan roşi.

— De altfel, urmă cardinalul, punînd mîna pe un teanc de hîrtii, am aici un întreg dosar care te priveşte ; înainte însă de a-l citi, am vrut să stau de vorbă cu dumneata. Te ştiu om hotărît, şi faptele dumitale, bine îndrumate, în loc să te ducă spre rele, ţi-ar putea aduce mari foloase. Hai, gîndeşte-te bine şi hotărăşte-te.

— Bunătatea eminenţei-voastre mă copleşeşte, răspunse d'Artagnan, şi faţă de asemenea măreţie sufletească, mă simt un biet vierme de nimic ; dar, fiindcă eminenţa-voastră îmi îngăduie să vorbesc deschis..

D'Artagnan se opri.

— Da, vorbeşte.

— Atunci îi voi spune că toţi prietenii mei fac parte din corpul muşchetarilor sau din garda majestăţii-sale, pe cîtă vreme duşmanii mei, printr-o fatalitate de neînţeles, se află în slujba eminenţei-voastre ; dacă aş primi ceea ce eminenţa-voastră îmi oferă, atunci aş fi privit rău acolo, iar aici aş fi primit la fel de rău...

— Nu cumva te stăpîneşte gîndul trufaş că nu-ţi ofer ceea ce ţi s-ar cuveni ? întrebă cardinalul, cu un zîmbet dispreţuitor.

— Monseniore, eminenţa-voastră e de o sută de ori prea bună cu mine şi, dimpotrivă, gîndul meu e că n-am făcut încă destul pentru a fi vrednic de această bunăvoinţă. Monseniore, asediul cetăţii La Rochelle e în prag ; voi sluji sub ochii eminenţei-voastre, şi dacă voi avea norocul să mă port în timpul asediului aşa încît eminenţa-voastră să-şi poată întoarce privirile asu-

pra mea, atunci voi avea măcar o faptă strălucită îndărătul meu, ceva ce-ar putea să îndreptăţească ocrotirea cu care mă veţi cinsti. Monseniore, orice lucru trebuie făcut la vremea lui ; voi avea poate mai tîrziu dreptul să mă dăruiesc, în clipa asta, însă, aş avea aerul că mă vînd.

— Adică nu vrei să mă slujeşti, domnule, spuse cardinalul, cu o ciudă în care străbătea totuşi un fel de stimă ; fă atunci cum crezi şi păstrează-ţi urile şi simpatiile dumitale.

— Monseniore...

— Bine, bine, făcu cardinalul, nu-s supărat pe dumneata, dar, mă înţelegi, nu e uşor să-ţi aperi prietenii şi să-i răsplăteşti ; duşmanilor nu le datorezi, însă, nimic. Îţi voi da totuşi un sfat : ia seama la ce faci, domnule d'Artagnan, căci în clipa cînd pavăza mîinii mele te va părăsi, nu voi mai da nici doi bani pe viaţa dumitale.

— Mă voi strădui, monseniore, răspunse gasconul, cu o nobilă încredere.

— Dacă vreodată ţi se întîmplă vreo nenorocire, adăugă plin de tîlc Richelieu, gîndeşte-te că eu am trimis să te cheme şi că am făcut tot ce am putut pentru ca nenorocirea aceea să nu ţi se întîmple.

— Orice s-ar întîmpla, răspunse d'Artagnan, punîndu-şi mîna pe inimă şi închinîndu-se, voi păstra veşnică recunoştinţă eminenţei-voastre pentru tot ce face spre folosul meu în clipa aceasta.

— Atunci, aşa cum ai spus, domnule d'Artagnan, ne vom vedea după război ; voi urmări faptele dumitale, căci voi fi şi eu acolo, urmă cardinalul, arătînd lui d'Artagnan cu degetul o minunată armură pe care urma s-o îmbrace, şi la întoarcerea noastră, ne vom socoti.

— Ah ! monseniore, stărui d'Artagnan, cruţaţi-mă de povara nemulţumirii voastre ; rămîneţi nepărtinitor, monseniore, dacă găsiţi că am purtarea unui om de onoare.

— Tinere, răspunse Richelieu, dacă-ţi mai pot spune încă o dată ce ţi-am spus azi, îţi făgăduiesc să ţi-o spun.

Ultimele cuvinte ale lui Richelieu oglindeau o groaznică îndoială ; pe d'Artagnan l-au înfiorat mai mult decît o ameninţare, căci erau un avertisment. Prin urmare, cardinalul căuta să-l apere de o nenorocire care-l ameninţa. Deschise gura să răspundă, dar, cu o mişcare semeaţă, eminenţa-sa îi făcu semn că poate să plece.

D'Artagnan ieşi ; la uşă a simţit inima gata să-i stea în loc şi era cît p-aci să se întoarcă. Dar în clipa aceea i se păru că vede chipul încruntat şi aspru al lui Athos. Dacă ar încheia cu cardinalul legămîntul propus, Athos nu i-ar mai întinde niciodată mîna, Athos s-ar lepăda de el.

Teama aceasta îl opri locului, atît de covîrşitoare e puterea unui caracter cu adevărat mare asupra celor ce-l înconjoară.

D'Artagnan coborî pe scara pe care suise şi găsi în faţa porţii pe Athos cu cei patru muşchetari care, aşteptîndu-i întoarcerea, începeau a fi îngrijoraţi. D'Artagnan îi linişti cu un cuvînt, şi Planchet porni în grabă să vestească pe ceilalţi că era de prisos să mai stea de pază, deoarece stăpînul ieşise teafăr din Palatul cardinalului.

Întorşi acasă la Athos, Aramis şi Porthos îl întrebară de pricinile acelei ciudate chemări ; d'Artagnan se mulţumi însă a spune că domnul de Richelieu îi propusese să intre în garda sa cu gradul de stegar, dar că el se ferise să primească.

— Bine ai făcut, se bucură într-un glas Porthos şi Aramis.

Athos rămase pe gînduri, fără a răspunde. Dar cînd se văzu singur cu d'Artagnan, el îi spuse :

— Ai făcut ce trebuia să faci, prietene, dar poate că n-ai făcut bine.

D'Artagnan oftă din greu, căci vorbele acestea răspundeau unui glas tainic al sufletului său, glas care-i spunea că-l aşteaptă mari necazuri.

Ziua următoare trecu în pregătiri de plecare; d'Artagnan se duse să-şi ia rămas bun de la domnul de Tréville. Se credea pe atunci că despărţirea dintre ostaşii gărzilor şi muşchetari nu va dăinui multă vreme, căci regele ţinea sfat chiar în ziua aceea, urmînd să plece a doua zi. Domnul de Tréville se mulţumi, aşadar, să-l întrebe pe d'Artagnan dacă avea nevoie de sprijinul lui. D'Artagnan îi răspunse însă mîndru că avea tot ce-i trebuie.

Freamătul nopţii strînse laolaltă pe toţi ostaşii din compania domnului des Essarts şi pe muşchetarii din compania domnului de Tréville, care, cunoscîndu-se, legaseră prietenie. Se despărţeau pentru a se mai vedea cine ştie cînd, într-o zi cînd ar fi vrut Dumnezeu şi dacă ar fi vrut Dumnezeu. Noaptea se desfăşură cumplit de gălăgioasă, căci, cum e lesne de înţeles, în atare împrejurări nu se poate lupta împotriva marilor frămîntări decît printr-o la fel de mare nepăsare.

A doua zi, la cea dintîi chemare a trompetelor, prietenii se despărţiră: muşchetarii alergară la palatul domnului de Tréville, ceilalţi, la palatul domnului des Essarts. Fiecare dintre căpitani îşi duse îndată compania sa la Luvru, unde regele trecea trupele în revistă.

Suveranul era abătut şi părea bolnav, ceea ce-i răpea din ţinuta-i regească. Într-adevăr, în ajun îl prinseseră frigurile în toiul şedinţei Parlamentului. Era totuşi hotărît să plece chiar în seara aceea şi, în ciuda poveţelor primite, voise să treacă trupele în revistă, nădăjduind ca, printr-o încordare a voinţei, să învingă boala, care punea stăpînire pe el.

După trecerea în revistă, gărzile porniră singure la drum, muşchetarii urmînd să plece mai tîrziu, împreună cu regele, ceea ce-i îngădui lui Porthos să dea o raită călare prin strada Urşilor, cu mîndreţea lui de echipament.

Soţia avocatului îl văzu trecînd, în uniforma cea nouă, pe calul său minunat. Şi îl iubea prea mult pe Porthos ca să-l lase să plece astfel; îi făcu semn să descalece şi să intre în casă. Porthos n-avea seamăn pe lume: pintenii îi zăngăneau, platoşa îi strălucea, spada i se lovea semeţ de coapse. De data asta, secretarilor le pieri pofta de rîs în faţa trufaşului Porthos, care nu părea a şti nicicînd de glumă.

Muşchetarul fu poftit la domnul Coquenard, ai cărui ochişori cenuşii scînteiau de mînie văzîndu-şi vărul strălucitor în straie noi. Totuşi, ceva îi mîngîie sufletul: se zvonise că războiul va fi greu; în fundul inimii trăgea pe tăcute nădejdea că muşchetarul va fi ucis în luptă.

Porthos îl salută plin de cuviinţă pe maestrul Coquenard şi-şi luă rămas bun de la el; maestrul Coquenard îi ură tot soiul de noroace. Cît priveşte doamna Coquenard, nu era chip să-şi înfrîngă lacrimile; dar nimeni nu-i luă în nume de rău durerea, căci toţi ştiau cît de legată era de rude, din pricina cărora avusese mereu certuri grele cu soţul ei.

Adevăratul rămas bun avu loc în camera doamnei Coquenard; un rămas bun sfîşietor.

Cîtă vreme putu să-şi urmărească din ochi iubitul, soţia avocatului flutură din batistă, aplecîndu-se pe fereastră, de s-ar fi putut crede că o să se arunce jos, în drum. Porthos primi toate dovezile de dragoste ca un om deprins cu răsfăţul. Numai cînd să cotească strada, îşi ridică şi el pălăria, legănînd-o molcom în semn de rămas bun.

În vremea asta, Aramis scria o scrisoare lungă. Cui ? Nu ştia nimeni. În camera vecină, Ketty, care trebuia să plece chiar în seara aceea la Tours, aştepta această tainică scrisoare.

Athos sorbea pe îndelete ultima sticlă din vinul lui de Spania.

Iar d'Artagnan mărşăluia cu compania lui.

Trecînd prin mahalaua Saint-Antoine, el îşi întoarse capul, să privească voios Bastilia, de care pînă atunci scăpase ; dar, cum nu privea decît Bastilia, n-a băgat de seamă că Milady, călare pe un cal şarg, îl arăta cu degetul unor vlăjgani care se şi apropiară de rînduri, ca să-l ţină bine minte. La întrebarea lor mută, Milady le răspunse încuviinţînd printr-un semn. Apoi, încredinţată că poruncile aveau să-i fie îndeplinite întocmai, dădu pinteni calului şi se făcu nevăzută.

Cei doi vlăjgani urmară compania şi, la ieşirea din mahalaua Saint-Antoine, se aruncară în spinarea unor cai gata înşăuaţi, pe care un valet fără livrea îi ţinea de dîrlogi, aşteptîndu-i.

CAPITOLUL XI

Asediul oraşului La Rochélle

Acest asediu a fost unul din marile momente politice ale domniei lui Ludovic al XIII-lea şi una din marile fapte de arme ale cardinalului. Este, deci, o pagină de seamă, căreia trebuie să-i închinăm cîteva cuvinte ; apoi sumedenie de amănunte ale asediului sînt prea strîns legate de firul povestirii noastre ca să le trecem sub tăcere.

Vederile politice ale cardinalului, atunci cînd a hotărît asediul, erau măreţe. Să vorbim de ele înainte de toate, apoi vom trece şi la celelalte ţeluri intime, care au avut poate asupra eminenţei-sale o înrîurire nu mai puţin însemnată ca cele politice.

Dintre oraşele de căpetenie, pe care Henric al IV-lea le dăduse hughenoţilor ca locuri de întărire, singurul ce le mai rămînea era La Rochelle. Trebuia, deci, nimicit acest ultim vad al calvinismului, plămadă primejdioasă, în care dospea şi drojdia răscoalelor obşteşti şi a războaielor cu străinii.

Spanioli, englezi, italieni nemulţumiţi, aventurieri de toate neamurile, soldaţi la voia întîmplării şi de toate credinţele alergau la cea dintîi chemare sub flamurile protestanţilor, alcătuind un soi de mare gloată,

ale cărei nenumărate ramuri se răspîndeau în voie prin toate ungherele Europei.

La Rochelle, care căpătase o nouă strălucire din cenuşa celorlalte oraşe calviniste, era, aşadar, focarul dezbinărilor şi al ambiţiilor nesăbuite. Ceva mai mult, portul acestei cetăţi era cea din urmă poartă deschisă englezilor în regatul Franţei ; închizînd această poartă Angliei, duşmana noastră de totdeauna, cardinalul desăvîrşea opera Ioanei d'Arc şi a ducelui de Guise.

De aceea, Bassompierre, care era totodată protestant şi catolic — protestant din convingere şi catolic în calitatea sa de comandor al ordinului Sfîntul Duh, Bassompierre, care era german prin naştere şi francez prin inimă, Bassompierre, în sfîrşit, căruia i se încredinţase un comandament anume în asediul oraşului La Rochelle, spunea, avîntîndu-se în fruntea mai multor nobili, protestanţi ca şi el :

— Veţi vedea, domnilor, că vom fi destul de proşti ca să cucerim La Rochelle !

Şi Bassompierre avea dreptate. Bombardarea insulei Ré îl făcea să presimtă măcelul din Cévennes [1] ; cucerirea oraşului La Rochelle era primul pas către revocarea Edictului din Nantes [2].

Dar, cum am mai spus, alături de aceste ţeluri ale dregătorului nimicitor de oprelişti şi de piedici, ţeluri care ţin de domeniul istoriei, cronicarul mai e silit să cerceteze şi imboldurile mărunte ale bărbatului îndrăgostit şi rivalului clocotind de gelozie.

După cum ştie fiecare, lui Richelieu îi fusese dragă regina ; n-am putea spune dacă dragostea lui avea un tîlc politic, sau era doar una din acele patimi adînci, pe

[1] Război religios care a luat naştere în urma revocării Edictului din Nantes.

[2] Edict dat de Henric al IV-lea în 1598 în favoarea protestanţilor ; a fost revocat în 1685.

care Anna de Austria le trezea în inima celor din jurul ei. În orice caz, însă, din desfăşurarea de pînă acum a povestirii, cititorul a putut vedea că Buckingham fusese mai tare decît Richelieu, şi în două-trei împrejurări, îndeosebi a eghileţilor în diamante, îi mai şi destrămase urzelile, datorită devotamentului celor trei muşchetari şi a cutezanţei lui d'Artagnan.

Pentru Richelieu era, deci, vorba nu numai de a scăpa Franţa de un duşman, ci şi de a se răzbuna împotriva unui rival ; de altfel, răzbunarea trebuia să fie aprigă, răsunătoare şi întru totul vrednică de un om care ţinea în mîna lui, asemeni unei spade, puterile unui întreg regat.

Richelieu ştia că, luptînd împotriva Angliei, lupta împotriva lui Buckingham, că, biruind Anglia, biruia pe Buckingham ; mai ştia, în sfîrşit, că, umilind Anglia în ochii Europei, îl umilea pe Buckingham în ochii reginei.

La rîndul său, deşi Buckingham punea onoarea Angliei înainte de orice, era totuşi mînat de ţeluri aidoma cu ale cardinalului ; Buckingham era de asemenea setos de răzbunare ; neputînd izbuti să se întoarcă în Franţa ca ambasador, ţinea cu tot dinadinsul să se întoarcă în chip de cuceritor.

Astfel că adevărata încununare a acestui joc, pe care cele mai puternice regate ale lumii îl jucau după bunul plac a doi îndrăgostiţi, era doar o privire a Annei de Austria.

Întîia izbîndă o cîştigase ducele de Buckingham. Ajuns, fără veste, în faţa insulei Ré, cu nouăzeci de corăbii şi cu aproape douăzeci de mii de oameni, căzuse asupra trupelor regale de pe insulă, comandate de contele de Toiras. În urma unor sîngeroase lupte, Buckingham izbuti să-şi debarce ostaşii pe insulă.

Să amintim, în trecere, că în aceste lupte a pierit

baronul de Chantal ; moartea baronului de Chantal lăsa orfană o copilă de optsprezece luni.

Copila aceasta a fost mai tîrziu doamna de Sévigné [1].

Contele de Toiras se retrase în cetăţuia Saint-Martin împreună cu garnizoana şi aruncă vreo sută de oameni într-un mic fort, cunoscut sub numele de fortul La Prée.

Această întîmplare grăbise hotărîrile cardinalului, care, aşteptînd să poată lua împreună cu regele comanda hotărîtului asediu, îl trimisese pe fratele regelui pentru a conduce cele dintîi mişcări şi strecurase spre teatrul de luptă toate trupele pe care le putuse înjgheba.

Din acest detaşament trimis în frunte făcea parte şi prietenul nostru d'Artagnan.

După cum am mai spus, regele trebuia să urmeze trupele îndată după închiderea Parlamentului, dar să ne amintim cum, după una din şedinţe, la 28 iunie, suveranul căzu pradă frigurilor ; voise totuşi să plece, dar, starea sănătăţii lui înrăutăţindu-se, trebuise să se oprească la Villeroy.

Acolo unde se oprea regele, se opreau şi muşchetarii ; drept urmare, d'Artagnan, care nu făcea parte decît din garda regelui, se văzu despărţit, cel puţin pentru o bucată de vreme, de bunii lui prieteni, Athos, Porthos şi Aramis. Această despărţire, care era pentru el un lucru neplăcut, l-ar fi pus însă pe gînduri dacă ar fi putut bănui primejdiile ce-l ameninţau din umbră.

Ajunse totuşi teafăr în tabăra din faţa oraşului La Rochelle, în ziua de 10 septembrie a anului 1627.

[1] *Marie de Rabutin — Chantal, marchiză de Sévigné,* una dintre cele mai distinse femei din secolul al XVII-lea, autoarea apreciatelor *Scrisori,* adresate fiicei sale, contesa de Grignan.

Nimic nu se schimbase ; ducele de Buckingham şi englezii lui, stăpîni pe insula Ré, asediau zadarnic fortăreaţa Saint-Martin şi fortul La Prée ; bătălia pentru cucerirea oraşului La Rochelle începuse de două sau de trei zile, prin asaltul asupra unui fort, pe care ducele d'Angoulême îl zidise de puţină vreme în preajmă.

Ostaşii de sub comanda domnului des Essarts locuiau la Minimes.

Noi ştim însă că, în dorinţa de a intra în rîndurile muşchetarilor, d'Artagnan nu legase prea multe prietenii cu camarazii săi ; de aceea se şi simţea singur şi greu muncit de gînduri.

Nu erau prea vesele gîndurile lui ; de un an de cînd sosise la Paris fusese amestecat în treburile altora, în vreme ce propriile lui năzuinţe nu înaintaseră prea mult : nici în dragoste, nici în ceea ce priveşte norocul.

Singura femeie pe care o iubise fusese doamna Bonacieux, şi doamna Bonacieux pierise fără ca el să-i fi putut da de urmă.

Cît despre noroc, îşi făcuse el, fiinţă plăpîndă, un duşman din cardinal, adică dintr-un om în faţa căruia tremurau mai-marii regatului, în frunte cu regele !

Omul acesta l-ar fi putut strivi, şi totuşi n-o făcuse ; pentru o minte atît de isteaţă ca a lui d'Artagnan, această mărinimie era un soi de fereastră prin care întrezărea un viitor mai bun.

Apoi îşi mai făcuse şi alt duşman, pe care-l socotea mai puţin de temut decît cardinalul, dar pe care-l simţea totuşi vrednic de luat în seamă ; acest duşman era Milady.

În schimbul acestora, cucerise înalta oblăduire şi bunăvoinţă a reginei, dar bunăvoinţa reginei era pe atunci mai mult un prilej de prigoană, iar oblăduirea ei, se ştie, nu însemna pavăză bună ; dovada : Chalais şi doamna Bonacieux.

Singurul cîştig de netăgăduit care-i rămăsese din toate acestea era diamantul, care preţuia cinci sau şase mii de livre şi pe care-l purta în deget ; dar şi acest diamant, dacă d'Artagnan, în rîvna lui de a ajunge, ar fi vrut să-l păstreze, pentru ca într-o zi regina să i-l poată recunoaşte, tocmai fiindcă nu se despărţea de el, n-avea deocamdată mai mare valoare decît pietrişul ce-l călca în picioare.

Zicem : decît pietrişul ce-l călca în picioare, căci d'Artagnan îşi frămînta astfel mintea, plimbîndu-se singuratic pe o potecă frumoasă ce ducea de la tabără la satul d'Angoutin ; furat însă de gînduri, ajunsese mai departe decît ar fi dorit. Începuse să se înserereze cînd, la lumina celor din urmă raze ale amurgului, i se păru că vede strălucind, îndărătul unor ostreţe, ţeava unei flinte.

D'Artagnan avea ochi vioi şi mintea ageră. Înţelese numaidecît că flinta nu venise acolo singură şi că acela care o ţinea în mînă nu se ascunsese îndărătul gardului, cu gînduri prieteneşti.

Se pregătea s-o ia la sănătoasa, cînd, de cealaltă parte a drumului, zări îndărătul unei stînci ţeava altei flinte.

De bună seamă, era o capcană.

Tînărul îşi furişă privirea asupra celei dintîi flinte şi o văzu, cu oarecare îngrijorare, aplecîndu-se în partea lui ; dar îndată ce-şi dădu seama că ţeava rămăsese pe loc, se aruncă cu faţa la pămînt. În aceeaşi clipă arma luă foc ; iar el auzi şuieratul unui glonte trecîndu-i pe deasupra capului.

Nu era vreme de pierdut. Dintr-o singură mişcare, d'Artagnan sări în picioare ; în acelaşi timp, însă, glontele celeilalte flinte zvîrli în aer pietrişul de pe locul unde el se aruncase la pămînt.

D'Artagnan nu era un viteaz de dragul vitejiei şi care caută o moarte fără noimă numai pentru

faima de a nu fi dat îndărăt cu nici un pas ; de altminteri, de data asta nici nu putea fi vorba de vitejie, căci căzuse pe nepusă masă într-o cursă.

„Dacă mai trag al treilea glonte, îşi zise în sinea lui, sînt pierdut !"

Şi, luîndu-şi într-o clipă picioarele în spinare, începu să alerge înspre tabără, cu iuţeala celor de pe meleagurile lui, vestiţi printr-o mare sprinteneală ; dar, oricît de repede ar fi gonit, cel care trăsese întîi avusese vreme să-şi încarce din nou arma şi să sloboadă al doilea foc, atît de bine ţintit de data asta, încît glontele îi găuri pălăria şi i-o azvîrli cît colo.

Totuşi, cum d'Artagnan nu mai avea altă pălărie, şi-o ridică din fugă şi ajunse la el în tabără, gîfîind şi galben ca ceara ; apoi, fără să spună nimănui nici un cuvînt, rămase adîncit în gînduri.

Întîmplarea putea să aibă trei pricini :

Cea dintîi şi cea mai firească ar fi putut să fie o capcană a localnicilor, cărora nu le-ar fi părut rău să omoare pe unul dintre ostaşii majestăţii-sale ; întîi, ca să mai scape de un duşman, apoi, duşmanul ar fi putut avea şi un buzunar bine căptuşit.

D'Artagnan luă în mîini pălăria, şi, privind de aproape gaura făcută de glonte, clătină din cap. Nu era un glonte de flintă, ci unul de archebuză ; lovitura atît de bine ţintită îi trezise de la început bănuiala că nu fusese slobozită de o armă ostăşească ; aşadar, nu putea fi o capcană militară, fiindcă glontele nu era de calibru obişnuit.

Ar fi putut să fie şi vreo amintire din partea cardinalului. Să nu uităm că atunci cînd, mulţumită binecuvîntatei raze de soare, d'Artagnan zărise ţeava puştii, tocmai se minuna şi el de îndelunga răbdare a eminenţei-sale.

D'Artagnan clătină însă din cap. Față de cei pe care putea să-i răpună doar întinzînd mîna, eminența-sa folosea rareori asemenea mijloace.

Ar fi putut să fie și o răzbunare a înverșunatei Milady.

Era de altminteri mai firesc.

Încerca zadarnic să-și amintească de chipul sau măcar de veșmîntul ucigașilor ; o luase atît de grabnic la picior, încît n-avusese vreme să bage nimic de seamă.

„Ah, scumpii mei prieteni ! murmură d'Artagnan, pe unde sînteți ? Și cît de mult îmi lipsiți !"

D'Artagnan a dormit prost peste noapte. S-a trezit înfiorat de trei sau patru ori, crezînd că cineva se apropie de patul lui, ca să-l înjunghie. Zorile îl găsiră totuși întreg și teafăr.

El mai știa însă că ceva amînat nu e și ceva pierdut pe vecie.

Stătu toată ziua în casă. Căuta să se amăgească singur, zicîndu-și că vremea era urîtă.

A treia zi, la nouă dimineața, goarnele au sunat onorul. Ducele de Orléans, fratele regelui, vizita posturile. Ostașii din gardă alergară la arme ; d'Artagnan își luă locul în mijlocul camarazilor săi.

Ducele trecu în revistă trupele în ordine de bătaie, după aceea, toți ofițerii superiori, printre care și domnul des Essarts, căpitanul gărzii, au înconjurat pe fratele majestății-sale, pentru a-i aduce salutul lor.

Deodată, lui d'Artagnan i se păru că domnul des Essarts îi face semn să se apropie ; fiindu-i teamă că se înșală, așteptă al doilea semn ; dar, văzînd că superiorul stăruie să-l cheme, d'Artagnan ieși din rînd, în așteptarea poruncii.

— Ducele va cere voluntari pentru o misiune primejdioasă, dar care va face cinste celor ce-o vor îndeplini ; și ți-am făcut semn să fii gata.

— Mulțumesc, domnule căpitan ! răspunse d'Artagnan, care abia aștepta să cîștige prețuirea generalului.

Într-adevăr, localnicii atacaseră în timpul nopții și puseseră din nou stăpînire pe un bastion, cucerit de armata regelui cu două zile mai înainte ; era vorba de o recunoaștere în primele linii, pentru a se vedea în ce fel apărătorii păzeau meterezul.

După cîteva clipe, fratele regelui rosti, ridicînd glasul :

— Mi-ar trebui pentru această misiune trei sau patru voluntari călăuziți de un om de încredere.

— Omul de încredere îl am la îndemînă, răspunse domnul des Essarts, arătînd pe d'Artagnan, iar în ceea ce privește pe cei patru sau cinci voluntari, spuneți-vă dorința, monseniore, și oamenii nu vor lipsi.

— Patru voluntari gata să moară o dată cu mine ! strigă d'Artagnan, trăgîndu-și spada din teacă și vînturînd-o în aer.

Doi dintre camarazii lui alergară spre el și, o dată cu ei, alți doi soldați. Împlinindu-se numărul cerut, d'Artagnan n-a mai primit pe ceilalți, nevrînd să încalce dreptul celor dintîi.

Nu se știa dacă, după ce cuceriseră bastionul, localnicii îl părăsiseră sau lăsaseră acolo o garnizoană ; trebuia, așadar, să se cerceteze locul cu pricina cît mai de aproape, spre a se cunoaște situația.

Întovărășit de ceilalți patru, d'Artagnan plecă îndată de-a lungul întăriturilor ; cei doi ostași din gardă mergeau în rînd cu el, iar soldații veneau în urmă.

Pășind astfel tiptil pe după parapet, au ajuns la vreo sută de pași de metereze. Acolo, d'Artagnan se uită îndărăt, dar nu-i mai văzu pe cei doi soldați.

Crezu că, fiindu-le teamă, tărăgănau pasul, aşa că şi-a văzut de drum.

După cotitura şanţului, nu mai erau decît la vreo şaizeci de paşi depărtare.

Nu se zărea ţipenie de om, locul părea pustiu.

Cei trei tineri se sfătuiau dacă să meargă sau nu mai departe, cînd, dintr-o dată, un brîu de fum încinse uriaşul de piatră, şi o duzină de gloanţe vîjîiră în jurul lui d'Artagnan şi al celor doi tovarăşi.

Aflaseră, aşadar, tot ceea ce voiau să ştie : bastionul era păzit. Dacă mai zăboveau în locul acela, ar fi însemnat să înfrunte de prisos o primejdie ; d'Artagnan şi cei doi ostaşi din gardă întoarseră spatele, începînd a da îndărăt, ca şi cum ar fi luat-o la sănătoasa.

Ajungînd în colţul şanţului care le putea sluji de adăpost, unul dintre ostaşi se prăbuşi la pămînt ; un glonte îi străbătuse pieptul. Celălalt, teafăr şi iute de picior, gonea spre tabără.

Nevrînd să-şi părăsească tovarăşul în halul acela, d'Artagnan se aplecă ca să-l ridice şi să-l ajute să ajungă în tabără ; dar în aceeaşi clipă două împuşcături detunară : un glonte zdrobi ţeasta ostaşului rănit, celălalt se turti de stîncă, după ce trecu la două degete de d'Artagnan.

Tînărul se întoarse repede, căci împuşcăturile nu puteau veni dinspre bastionul ascuns vederii de cotul parapetului. Îi răsări în minte cei doi soldaţi rămaşi în urmă şi tîlharii care încercaseră să-l omoare cu două seri înainte ; hotărît să afle de data asta despre ce era vorba, el se aruncă peste trupul camaradului său, făcînd pe mortul.

Zări două capete ce se înălţau pe deasupra unei întăriturii părăsite, la treizeci de paşi de acolo ; erau într-adevăr cei doi soldaţi. D'Artagnan nu se înşelase : oamenii nu-l urmaseră decît cu scopul de a-l

ucide, nădăjduind că moartea sa va fi pusă pe seama duşmanului.

Dar cum s-ar fi putut ca tînărul să fie doar rănit, şi atunci să-i dea în vileag, ei se apropiară cu gîndul de a-l răpune ; din fericire, înşelaţi de viclenia lui d'Artagnan, nu-şi mai încărcară armele.

Cînd erau cam la vreo zece paşi, d'Artagnan, care, în cădere avusese mare grijă să-şi păstreze spada, se ridică deodată şi dintr-o săritură fu lîngă ei.

Ucigaşii îşi dădură seama că dacă ar lua-o la fugă înspre tabără, fără a-şi răpune omul, vor fi învinuiţi de el, şi, nemaistînd la cumpănă, vrură să treacă la duşman. Unul dintre ei apucă puşca de ţeavă şi o prăvăli ca pe o măciucă asupra lui d'Artagnan, care izbuti să scape sărind într-o parte ; mişcarea aceasta îl eliberă însă pe tîlharul care se şi repezi înspre bastion. Dar, cum nu puteau şti cu ce gînd venea omul la ei, apărătorii deschiseră focul şi-l culcară la pămînt, cu umărul zdrobit de un glonte.

În vremea asta, d'Artagnan se năpustea cu spada asupra celui de-al doilea soldat ; lupta nu ţinu mult, căci ticălosul nu se putea apăra decît cu archebuza descărcată ; spada lunecă pe ţeava armei ce nu mai putea folosi şi se înfipse în coapsa ucigaşului, care se prăbuşi la pămînt. D'Artagnan îi propti atunci ascuţişul în gît.

— Îndurare ! Nu mă omorîţi ! strigă tîlharul, iertare, iertare, domnule ofiţer, şi vă spun tot !

— Face taina ta să-ţi cruţ viaţa ? întrebă tînărul, oprindu-şi braţul.

— Da, dacă socotiţi că-i bine să trăieşti cînd ai douăzeci şi doi de ani, ca dumneavoastră, şi cînd poţi ajunge la orice, aşa frumos şi viteaz cum sînteţi.

— Mişelule ! se răsti d'Artagnan, hai, vorbeşte iute, cine te-a pus să mă omori ?

— O femeie pe care n-o cunosc, dar căreia îi zice Milady.

— Dacă n-o cunoşti, cum de-i ştii numele ?

— Camaradul meu o cunoştea şi-i spunea aşa ; el avea treburi cu ea, nu eu ; are chiar în buzunarul lui o scrisoare din partea ei, scrisoare care trebuie să aibă mare importanţă pentru dumneavoastră, după cîte l-am auzit spunînd.

— Dar cum de te-ai amestecat în astfel de urzeală ?

— Mi-a zis că să dăm lovitura noi doi, şi eu am primit.

— Şi cît v-a dat pentru isprava asta grozavă ?

— O sută de ludovici.

— Aşa ! Minunat ! izbucni tînărul în rîs, ştie şi ea că fac ceva parale ! O sută de ludovici ! e o sumă frumuşică pentru doi ticăloşi de teapa voastră ; înţeleg de ce ai primit, şi te iert, dar cu o condiţie.

— Care ? întrebă soldatul, neliniştit, văzînd că nu scăpase încă.

— Să te duci să-mi aduci scrisoarea din buzunarul camaradului tău.

— Dar, strigă tîlharul, înseamnă că aşa sau aşa tot mor ; cum să mă duc să iau scrisoarea sub focul bastionului ?

— O să trebuiască să mi-o aduci, altfel jur că mori de mîna mea.

— Îndurare ! Domnule, fie-vă milă ! În numele doamnei tinere pe care o iubiţi şi o credeţi poate moartă, dar care trăieşte, se văicărea tîlharul, căzînd în genunchi şi sprijinindu-se în mîini, căci o dată cu sîngele îşi pierdea şi puterile.

— Şi de unde ştii tu că iubesc pe o tînără şi că am crezut-o moartă ? întrebă d'Artagnan.

— Din scrisoarea pe care camaradul meu o are la el în buzunar.

— Pricepi, atunci, că-mi trebuie cu orice preţ scrisoarea, urmă d'Artagnan ; hai, nici un fel de tărăgăneală, nici o codeală, sau, altfel, oricît mi-ar fi de silă să-mi moi iarăşi spada în sîngele unui mişel ca tine, îţi jur pe legea mea de om cinstit...

Cu aceste cuvinte, d'Artagnan făcu o mişcare atît de ameninţătoare, încît rănitul se ridică în picioare.

— Staţi ! Staţi ! îl opri el, împins de groază, mă duc... mă duc !...

D'Artagnan luă archebuza soldatului şi, poruncindu-i să meargă înainte, îl împingea înspre tovarăşul lui, înfigîndu-i vîrful spadei în şale.

Era groaznic de văzut cum cel dintîi înainta livid la faţă, gata să-şi dea sufletul, lăsînd în urmă o dîră de sînge şi încercînd să se strecoare pînă la trupul complicelui, care zăcea la douăzeci de paşi depărtare.

Chipul cu broboane de sudoare rece oglindea atîta groază, încît lui d'Artagnan i se făcu milă de soldat şi, privindu-l plin de dispreţ, îi spuse :

— Uite ! O să-ţi arăt deosebirea dintre un om de inimă şi un mişel ca tine ; rămîi aici, mă duc singur.

Şi cu pasul sprinten, cu ochiul la pîndă, urmărind mişcările duşmanului, folosind toate hîrtoapele terenului, d'Artagnan ajunse pînă la al doilea soldat.

Putea să-şi ajungă scopul în două feluri : să-l scotocească acolo pe loc, sau să-l ia cu el şi, făcîndu-şi scut din trupul mortului, să-l scotocească pe urmă în şanţ.

D'Artagnan alese al doilea mijloc ; îl ridică pe tîlhar în spinare chiar în clipa cînd duşmanul deschidea focul.

O uşoară cutremurare, zgomotul înnăbuşit a trei gloanţe pătrunzînd în carne, un ultim geamăt şi fiorii dinaintea morţii îi dovediră lui d'Artagnan că cel care voise să-l omoare îi scăpase de data asta viaţa.

D'Artagnan ajunse teafăr în şanţ şi aruncă leşul lîngă soldatul rănit, care zăcea galben ca ceara.

Fără a pierde vreme, începu să-l scotocească : un portofel de piéle, o pungă în care de bună seamă se găsea o parte din banii primiţi de tîlhar, un cornet şi cîteva zaruri alcătuiau întreaga moştenire a mortului.

Lăsă cornetul cu zarurile acolo unde căzuseră, aruncă punga rănitului şi deschise cu înfrigurare portofelul.

Printre mai multe hîrtii fără însemnătate găsi şi următoarea scrisoare, pentru a cărei căutare înfruntase moartea.

„Fiindcă ai pierdut urma acelei femei care se află acum la loc sigur în mînăstirea unde n-ar fi trebuit s-o laşi niciodată să ajungă, caută măcar să nu-ţi scape bărbatul ; altfel, să ştii că nu rămîn în pagubă şi vei plăti scump cei o sută de ludovici pe care-i ai de la mine.“

Nici o semnătură. Totuşi, nu încăpea îndoială că scrisoarea era din partea răzbunătoarei Milady. O păstră aşadar ca hîrtie doveditoare şi, cum se aflau la adăpost îndărătul colţului de şanţ, începu să-l descoasă pe rănit. Acesta mărturisi că el şi camaradul lui, care fusese omorît, trebuiau să răpească pe o tînără femeie care pleca din Paris prin bariera La Villette, dar că, oprindu-se la un pahar într-o cîrciumă, întîrziaseră cu zece minute după trecerea caleştii.

— Dar ce-ar fi trebuit să faceţi cu femeia aceea ? întrebă, înspăimîntat, d'Artagnan.

— Trebuia s-o ducem într-un palat din Piaţa Regală, răspunse rănitul.

— Da ! Da ! murmură d'Artagnan, aşa e, chiar la Milady acasă.

Tînărul pricepu, atunci, cutremurîndu-se, ce aprigă sete de răzbunare împingea pe Milady să-l piardă

pe el şi pe cei care-l iubeau şi cît de multe ştia ea în legătură cu întîmplările de la curte, de vreme ce aflase toate. Fără îndoială că ştirile i le dădea chiar cardinalul.

În mijlocul acestor frămîntări, înţelese, totuşi, cu un simţămînt de adevărată bucurie, că pînă la urmă regina descoperise închisoarea în care doamna Bonacieux îşi ispăşea devotamentul şi că izbutise s-o scoată de acolo. Numai atunci găsi el tîlcul scrisorii ce o primise de la tînăra femeie şi al trecerii ei pe drumul de la Chaillot, trecere aidoma unei năluci.

Aşa cum prevăzuse Athos, acum era cu putinţă s-o găsească pe doamna Bonacieux ; o mînăstire se putea lua oricînd pe sus.

Gîndul acesta sfîrşi prin a-i muia inima. Se întoarse spre rănitul care-l urmărea îngrijorat, văzîndu-l că schimbă feţe-feţe, şi, întinzîndu-i mîna, îi spuse :

— Să mergem, nu vreau să te las aici în halul ăsta... Sprijină-te de mine şi hai îndărăt, la tabără.

— Da, şopti rănitul, căruia nu-i venea să creadă în atîta mărinimie, dar nu mă trimiteţi pe urmă la spînzurătoare ?

— Ai cuvîntul meu, îi spuse el ; pentru a doua oară îţi cruţ viaţa.

Rănitul căzu în genunchi, sărutînd iarăşi picioarele salvatorului său ; dar, nemaiavînd pentru ce să rămînă în coasta duşmanului, d'Artagnan puse capăt acestor mărturii de recunoştinţă.

Ostaşul din gardă, întors în tabără după cel dintîi foc al localnicilor, vestise moartea celor patru tovarăşi ai lui, aşa că întoarcerea tînărului nevătămat din recunoaştere stîrni mare uimire în regiment şi, totodată, mare bucurie.

D'Artagnan născoci o poveste în legătură cu lovitura de spadă primită de tovarăşul lui. Vorbi şi despre moartea celuilalt soldat şi despre primejdiile înfruntate. Povestirea îi sluji drept prilej pentru un adevărat triumf. O zi întreagă oştirea nu conteni vorba despre marea ispravă, iar fratele regelui îi trimise salutul său.

De altfel, cum orice faptă frumoasă îşi poartă în ea răsplata, frumoasa faptă a lui d'Artagnan îi aduse în suflet liniştea pierdută. Într-adevăr, tînărul nostru nădăjduia să poată fi liniştit, deoarece unul dintre cei doi vrăjmaşi ai lui fusese ucis, iar cel de-al doilea era acum credincios ţelurilor lui.

Această linişte dovedea însă un lucru : că d'Artagnan n-o cunoştea încă pe Milady.

CAPITOLUL XII

Vinul de Anjou

În urma zvonurilor deznădăjduite despre rege, ştirea însănătoşirii sale începea să se răspîndească în tabără ; cum însă chiar majestatea-sa era grăbită să ia parte la asediu, se spunea că, îndată ce va fi în putere să călărească, va porni la drum.

În vremea asta, ducele de Orléans, fratele regelui, tot aşteptînd de la o zi la alta să fie îndepărtat de la comanda trupelor şi înlocuit sau prin ducele d'Angoulême, sau prin Bassompierre, sau prin Schomberg, care alergau după comandă, nu făcea mai nimic, pierdea zile întregi tot chibzuind şi nu se încumeta să pornească o acţiune mai îndrăzneaţă pentru a-i alunga pe englezi din insula Ré, unde asediau nestingheriţi fortăreaţa Saint-Martin şi fortul La Prée, în vreme ce, la rîndul lor, francezii asediau La Rochelle.

După cum am spus, d'Artagnan se mai liniştise, aşa cum se întîmplă totdeauna în urma unei primejdii şi cînd primejdia pare înlăturată ; nu-i rămînea decît o grijă, şi anume : n-avea nici o veste de la prietenii lui.

Dar, într-o dimineaţă, la începutul lunii noiembrie, totul i se lămuri datorită următoarei scrisori trimise din Villeroy :

„Domnule d'Artagnan,

Domnii Athos, Porthos şi Aramis, după ce au chefuit la mine şi s-au veselit voinicește, au făcut atîta tărăboi, încît starostele castelului, om aspru, i-a închis pe cîteva zile ; eu îndeplinesc porunca ce mi-au dat, şi vă trimit douăsprezece sticle din vinul meu de Anjou, care le-a plăcut îndeosebi ; ei doresc să închinaţi în sănătatea lor din această băutură aleasă între toate.

Ascultîndu-le dorinţa, cu adîncă plecăciune, rămîn, domnule, preacredincioasa şi smerita dumneavoastră slugă.

Godeau
Hangiul domnilor muşchetari.“

— Aşa mai înţeleg ! strigă d'Artagnan ; ei sînt cu gîndul la mine în zile de veselie, cum şi eu eram cu gîndul la ei în zile de restriște. Fireşte că voi bea în sănătatea lor, şi din toată inima ; dar nu voi bea de unul singur.

D'Artagnan dădu fuga la doi ostaşi din gardă, cu care se legase mai îndeaproape, ca să-i poftească la un pahar din straşnicul vinişor de Anjou, proaspăt sosit de la Villeroy. Unul dintre cei doi ostaşi era însă poftit în altă parte chiar în seara aceea, iar celălalt în seara următoare. Întîlnirea lor trebui, deci, amînată cu încă o zi.

Întorcîndu-se acasă, d'Artagnan trimise cele douăsprezece sticle de vin la ospătăria companiei, cu rugămintea să fie bine păstrate ; apoi, în ziua cea mare, petrecerea fiind hotărîtă pentru ora douăsprezece,

încă de la nouă dimineaţa, d'Artagnan îl trimise pe Planchet să pregătească cele de trebuinţă.

Mîndru din cale afară de deosebita sa îndatorire, Planchet se gîndi să rînduiască toate cu chibzuială, de aceea îşi luă ca ajutor pe valetul unuia dintre oaspeţii stăpînului, un anume Fourreau, precum şi pe acel Brisemont, aşa-zisul soldat care voise să-l omoare pe d'Artagnan şi care, nefăcînd parte din nici o unitate, intrase în slujba acestuia sau, mai curînd, a lui Planchet, chiar în ziua în care d'Artagnan îi scăpase viaţa.

La ora cuvenită, cei doi musafiri sosiră şi se aşezară la masă, în faţa bucatelor ce se perindau în şir. Planchet servea cu şervetul pe braţ ; Fourreau destupa sticlele, şi Brisemont turna în clondiraşe de sticlă vinul, care părea a se fi tulburat de zguduiturile de pe drum. Vinul din prima sticlă fiind cu deosebire tulbure la fund, Brisemont deşertă drojdia într-un pahar, şi d'Artagnan îi îngădui s-o bea, căci sărmanul nu-şi recăpătase încă puterile.

După ce mîncară supa, oaspeţii tocmai se pregăteau să ducă la gură cel dintîi pahar cu vin, cînd, deodată, tunurile porniră să bubuie la fortul Louis şi la Fortul cel Nou ; crezînd că era vorba de vreun atac al asediatorilor sau poate al englezilor, cei doi ostaşi alergară să-şi ia spadele ; la fel de sprinten ca ei, d'Artagnan le urmă pilda, şi tustrei năvăliră afară, spre posturile lor.

Dar abia trecuţi de pragul ospătăriei, îşi dădură seama de pricina asurzitoarei larme ; strigătele de „Trăiască regele !“ şi „Trăiască domnul cardinal !“ răsunau de pretutindeni o dată cu ropotul dezlănţuit al tobelor.

Într-adevăr, nerăbdător cum am mai spus, regele lăsase baltă popasurile şi sosea chiar atunci împreună cu toţi curtenii şi cu zece mii de oameni, drept trupe

ajutătoare. Mușchetarii majestății-sale deschideau și încheiau alaiul. Cot la cot cu compania lui, înșirată de-a lungul drumului, d'Artagnan salută cu anume înțeles pe prietenii care nu-l slăbeau din ochi și pe domnul de Tréville, care-l recunoscuse din capul locului.

După această sărbătorească urare de bun sosit, cei patru prieteni se îmbrățișară frățește.

— E grozav ! strigă d'Artagnan, nici nu s-ar fi putut s-o nimeriți mai la țanc, și cred că bucatele nici n-or fi avut vreme să se răcească ; așa e, domnilor ? adăugă tînărul, întorcîndu-se spre cei doi ostași din gardă, pe care-i prezentă prietenilor lui.

— Măi, măi ! pare-mi-se că tocmai benchetuiam ! făcu Porthos.

— Nădăjduiesc că n-ați poftit femei la masă, adăugă Aramis.

— Aveți ceva vin mai de Doamne-ajută aici, în magherniță ? întrebă Athos.

— Cum să nu ! Îl avem pe al vostru, dragă prietene, răspunse d'Artagnan.

— Vinul nostru ! se miră Athos.

— Vezi bine ; cel care mi l-ați trimis.

— Ți-am trimis noi vin ?

— Știți foarte bine, vinișorul de pe dealurile din Anjou !

— Da, da, știu de care vin vrei să vorbești.

— Vinul vostru preferat.

— Firește, cînd n-am nici șampanie și nici Chambertin.

— Mă rog ! În lipsă de șampanie sau de Chambertin, o să vă mulțumiți cu ăsta.

— Așadar, am trimis după vin de Anjou ! Dar straşnic ne mai pricepem ! se bucură Porthos.

— Ba nu, e vinul care mi-a fost trimis din partea voastră.

— Din partea noastră ? se minunară, într-un glas, tustrei mușchetarii.

— Dumneata, Aramis, ai trimis oare vinul ? întrebă Athos.

— Nu, dar dumneata, Porthos ?

— Nu, dar dumneata, Athos ?

— Nici eu.

— Dacă nu mi l-ați trimis voi, atunci mi l-a trimis hangiul vostru.

— Hangiul nostru ?

— Vezi bine ! Hangiul vostru, Godeau, hangiul mușchetarilor.

— Ce mai atîta vorbă, le-o tăie Porthos, să vină de unde o vrea ; hai să-l gustăm și, dacă-i bun, să-l bem.

— Ba de loc, se împotrivi Athos, să nu-l bem tocmai fiindcă nu știm de unde vine.

— Ai dreptate, Athos, încuviință d'Artagnan. Nu i-ați cerut nici unul hangiului Godeau să-mi trimită vin ?

— Nici unul ! Și totuși ți l-a trimis ca din partea noastră.

— Iată scrisoarea, spuse d'Artagnan.

Și arătă prietenilor rîndurile primite.

— Nu-i scrisul lui ! întări Athos, i-l cunosc fiindcă înaintea plecării am încheiat cu el socotelile pentru toată lumea.

— Scrisoarea nu vine de la el, adăugă Porthos, noi n-am fost pedepsiți, nici unul.

— D'Artagnan, rosti și Aramis, cu glas dojenitor, puteai oare să crezi că ne-am purtat ca niște zurbagii ?...

D'Artagnan păli ; îi tremurau vargă mîinile și picioarele.

— Ce-i cu tine ? Mă înspăimînți ! se repezi Athos, care nu-l tutuia decît arareori.

— Fugă, fuga, prieteni ! îi îndemnă d'Artagnan. Îmi trece prin minte o bănuială cumplită ! Să fie tot o răzbunare a acelei femei ?

Athos păli şi el.

D'Artagnan alergă într-un suflet spre ospătărie, urmat de cei trei muşchetari şi de amîndoi ostaşii din gardă.

În sala de mîncare privirea lui căzu din capul locului pe Brisemont, care, întins la pămînt, se zvîrcolea în chinuri groaznice.

Planchet şi Fourreau, galbeni ca ceara, încercau să-i vină în ajutor, dar se vedea că orice ajutor era de prisos ; moartea îşi înfipsese ghearele în toată fiinţa nenorocitului.

— Vai, vai, gemu el, zărindu-l pe d'Artagnan, blestem ! Aţi spus că mă iertaţi şi m-aţi otrăvit !

— Eu ? strigă d'Artagnan, eu ? Sărman de tine, ce tot spui ?

— Spun că mi-aţi dat să beau din vinul acela, spun că m-aţi îndemnat să-l beau, spun că aţi vrut să vă răzbunaţi pe mine, spun că e amarnic !

— Nu-i adevărat, Brisemont, se apără d'Artagnan, să nu crezi una ca asta ; jur că nu-i aşa...

— Dumnezeu e colo, sus ! Dumnezeu vă va pedepsi ! Doamne-Dumnezeule ! Să îndure şi el într-o zi ce îndur eu acum !

— Pe sfînta *Evanghelie !* jură d'Artagnan, apropiindu-se de muribund, n-aveam habar că vinu-i otrăvit : era să beau şi eu, cum ai băut şi tu.

— Nu vă cred, murmură soldatul.

Şi-şi dădu sufletul în chinuri sfîşietoare.

— Îngrozitor ! Îngrozitor ! şoptea Athos, în vreme ce Porthos sfărîma sticlele, iar Aramis dădea poruncă — ceva cam tîrziu — să alerge cineva după un duhovnic.

— Dragii mei prieteni ! Mi-aţi scăpat şi de data asta viaţa, şi nu numai mie, dar şi acestor camarazi. Domnilor, urmă d'Artagnan, adresîndu-se celor doi ostaşi, vă rog să nu scoateţi o vorbă despre păţania noastră. Cine ştie ce feţe simandicoase s-or fi amestecat în treaba asta, şi să nu ne pomenim cu vreo năpastă pe cap.

— Vai de mine, domnule ! îngăimă Planchet, mai mult mort decît viu, am scăpat ca prin urechile acului.

— Cum asta, caraghiosule ? se răsti d'Artagnan, adică aveai de gînd să bei din vinul meu ?

— În sănătatea regelui, domnule, cît p-aci să gust şi eu un păhărel, dacă nu mi-ar fi spus Fourreau că mă cheamă cineva.

— Vai de sufleţelul meu ! mărturisi şi Fourreau, clănţănind din dinţi de spaimă, voiam să-l îndepărtez pe Planchet ca să beau numai eu !

— Domnilor, mai spuse d'Artagnan celor doi ostaşi din gardă, înţelegeţi că asemenea ospăţ ar fi prea jalnic după tot ce s-a întîmplat, vă cer iertare şi totodată vă rog să amînaţi petrecerea pe altădată.

Ostaşii ascultară curtenitor această dezvinovăţire şi, pricepînd că cei patru prieteni doreau să rămînă singuri, se îndepărtară.

Rămaşi între ei, d'Artagnan şi cei trei muşchetari se uitară unul la altul cu o privire care voia să spună că bănuiau cu toţii pericolul din umbră.

— Înainte de toate, începu Athos, să ieşim de aici, nu e plăcută tovărăşia unui mort.

— Planchet, grăi d'Artagnan, îţi las în grijă leşul nenorocitului ăstuia, să fie îngropat în cimitir creştinesc. Adevărat că săvîrşise cîndva o crimă, dar s-a pocăit.

Cei patru prieteni părăsiră încăperea, lăsînd în seama lui Planchet şi a lui Fourreau grija de a-l înmormînta cum se cuvine pe nefericitul Brisemont.

Gazda îi duse în altă cameră, unde le dădu de mîncare ouă moi şi apă proaspătă, pe care Athos o scoase cu mîinile lui din fîntînă. Porthos şi Aramis aflară din cîteva cuvinte ale prietenului lor întîmplările din ultima vreme.

— După cum vezi, dragul meu, îi spuse d'Artagnan lui Athos, e o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Athos clătină din cap.

— Da, da, îi răspunse, văd şi eu ; dar crezi că ea este ?

— Fără doar şi poate.

— Îţi mărturisesc că eu tot mai am îndoieli.

— Şi floarea de crin de pe umărul ei ?

— O fi vreo englezoaică pe care au însemnat-o cu fierul roşu în Franţa, pentru cine ştie ce fărădelege.

— Athos, îţi spun că e soţia dumitale, stărui d'Artagnan, nu-ţi aduci aminte cum se potriveau toate semnalmentele ?

— Nu pot să cred că cealaltă n-a murit ; am spînzurat-o cu mîna mea !

Era rîndul lui d'Artagnan să clatine din cap.

— În sfîrşit, ce-i de făcut acum ? întrebă tînărul.

— Fireşte că nu poţi rămîne aşa, cu spada atîrnată mereu deasupra capului, răspunse Athos, şi că trebuie să găsim o ieşire.

— Dar cum ?

— Ascultă, caută s-o vezi şi să stai de vorbă cu ea ; spune-i aşa : „Vrei pace, sau vrei război ?! Pe cuvîntul meu de gentilom că niciodată n-o să scot o vorbă despre dumneata, niciodată n-o să-ţi fac nimic, dar la rîndul dumitale, jură pe ce ai mai sfînt c-o să mă laşi în plata Domnului ; altfel, mă duc la ministrul justiţiei, mă duc la rege, mă duc după călău, asmut

curtea împotriva dumitale, te dau în vileag ca nelegiuită, pun să te cheme la judecată şi, dacă te iartă, să ştii că te omor eu singur — pe cinstea mea de gentilom ! — la un colţ de stradă, aşa cum aş omorî un cîine turbat."

— Nu zic ba, răspunse d'Artagnan, dar cum să dau de ea ?

— Timpul, dragă prietene, cu timpul vine şi prilejul, iar prileju-i joc de noroc : cînd rişti mai mult, atunci şi cîştigi mai mult, dacă ştii să aştepţi.

— Adică s-aştept în bătaia gloanţelor şi a otrăvurilor !

— Nici o grijă ! îl îmbărbătă Athos, ne-a ferit Dumnezeu pînă acum, ne va feri şi de azi înainte.

— Da, pe noi ; de altfel noi sîntem bărbaţi în toată firea şi, la urma urmelor, rostul nostru-i să ne primejduim viaţa ; dar ea ? adăugă el, în şoaptă.

— Care ea ? întrebă Athos.

— Constance.

— Ah, doamna Bonacieux ! Aşa e, încuviinţă Athos, bietul meu prieten ! Uitasem că eşti îndrăgostit.

— Dar n-ai văzut, chiar din scrisoarea pe care ai găsit-o la netrebnicul acela mort, că acum e într-o mînăstire ? se amestecă şi Aramis. E foarte bine la mînăstire şi, în ceea ce mă priveşte, cum s-o sfîrşi asediul, eu vă dau cuvîntul că...

— Bine, bine, răspunse Athos, aşa e, scumpe Aramis ! Ştim cu toţii că religia e marea dumitale chemare.

— Nu sînt muşchetar decît în trecere, adăugă, smerit, Aramis.

— Pare-se că de multă vreme n-a mai primit veşti de la iubita lui, spuse în şoaptă Athos, daţi-i pace ; ştim noi toate astea...

— Ia staţi ! se amestecă Porthos, eu cred că tot ar fi ceva de făcut...

— Ce anume ? întrebă d'Artagnan.

— Spui că e într-o mînăstire ? întrebă Porthos.

— Da.

— Foarte bine ! Atunci, cum încetează asediul, o răpim din mînăstire.

— Da, dar ar trebui să mai ştim şi în ce mînăstire se află.

— Cam aşa ceva, recunoscu Porthos.

— O clipă, le curmă vorba Athos, nu spuneai dumneata, dragă d'Artagnan, că mînăstirea a ales-o regina ?

— Da, cel puţin aşa bănuiesc.

— Foarte bine ! Atunci, Porthos o să ne poată fi de folos.

— În ce fel, mă rog ?

— Prin marchiza, sau ducesa, sau prinţesa aceea a dumitale ; căci trebuie să se bucure de trecere, nu glumă.

— Ssst ! făcu Porthos, ducîndu-şi degetul la buze, cred că e din şleahta cardinalului ; mai bine să n-afle nimic.

— Atunci, propuse Aramis, lăsaţi, că vă fac eu rost de ştiri.

— Dumneata, Aramis ! se minunară cei trei prieteni, dumneata ? Dar cum ?

— Prin preotul reginei, cu care mă am bine... lămuri Aramis, îmbujorîndu-se.

Şi cu această încredere în suflet, cei patru prieteni, care sfîrşiseră de mîncat modestul lor prînz, se despărţiră, făgăduindu-şi să se vadă chiar în seara aceea ; d'Artagnan se întoarse la Minimes, iar cei trei muşchetari se îndreptară spre tabăra regală, unde trebuiau să-şi mai vadă şi ei de culcuşul lor.

CAPITOLUL XIII

Hanul „La Porumbarul roşu"

Proaspăt sosit, regele, care ardea de nerăbdare să dea piept cu duşmanul şi care, mai îndreptăţit decît cardinalul, împărtăşea ura acestuia împotriva lui Buckingham, hotărî să ia toate măsurile, întîi pentru a-i izgoni pe englezi din insula Ré, apoi pentru a grăbi asediul oraşului La Rochelle ; dar, vrînd-nevrînd, trebuia să întîrzie din pricina dezbinărilor ivite între domnii Bassompierre şi Schomberg, de o parte, iar de alta, ducele d'Angoulême.

Domnii de Bassompierre şi Schomberg erau mareşali ai Franţei şi fiecare îşi cerea dreptul de a comanda oştirea de sub ordinele regelui. De teamă însă ca Bassompierre, rămas hughenot în adîncul inimii, să nu-i ia prea cu încetişorul pe englezi şi pe apărătorii oraşului, fraţi de-ai lui întru credinţă, cardinalul îl sprijinea pe ducele d'Angoulême, pe care regele îl şi numise locotenent-general, din îndemnul eminenţei-sale.

Astfel fiind, pentru ca nu cumva domnii de Bassompierre şi Schomberg să părăsească oştirea, li se încredinţă fiecăruia în parte cîte un comandament deosebit : Bassompierre îşi avea cartierul său în nordul oraşului, de la La Leu pînă la Dompierre ; ducele

d'Angoulême, la răsărit, de la Dompierre pînă la Périgny, şi domnul de Schomberg, la sud, de la Périgny, pînă la Angoutin.

Reşedinţa fratelui regelui era la Dompierre.

Reşedinţa regelui era cînd la Etré, cînd la La Jarrie.

În sfîrşit, reşedinţa cardinalului se afla pe dîmburile nisipoase de lîngă podul La Pierre, într-o căsuţă lipsită de orice fel de întărituri.

În felul acesta fratele regelui îl supraveghea pe Bassompierre, regele pe ducele d'Angoulême, iar cardinalul pe domnul de Schomberg.

O dată aceste măsuri întocmite, cel dintîi ţel fusese izgonirea englezilor de pe insulă.

Împrejurările erau prielnice : englezii, pentru a fi ostaşi de ispravă, trebuie înainte de toate bine hrăniţi şi, cum nu mîncau decît cărnuri sărate şi pesmeţi vechi, aveau sumedenie de bolnavi în tabără ; mai mult încă, marea furtunoasă în tot lungul ţărmului, la acea vreme a anului, înghiţea zi de zi cîte o corabie, iar plaja, începînd de la capul Aiguillon şi pînă la întărituri, se umplea la fiecare flux cu sfărîmăturile a tot soiul de luntre, luntrişoare şi corăbii ; ca urmare, chiar dacă oamenii regelui nu s-ar fi clintit din tabără, era vădit că Buckingham, care nu se urnea din insula Ré numai din încăpăţînare, tot trebuia să se îndepărteze într-o zi sau alta.

Cum însă domnul de Toiras trimisese veste că în tabăra vrăjmaşă se făceau pregătiri în vederea unui nou atac, regele socoti că trebuia pus odată capăt acestei stări de lucruri şi dădu poruncă pentru începerea luptei hotărîtoare.

Intenţia noastră nefiind însă înfăţişarea cronicii zilnice a asediului, ci, dimpotrivă, înşiruirea doar a întîmplărilor în legătură cu povestirea începută, ne vom mulţumi să amintim în două cuvinte că izbînda a fost desăvîrşită, spre marea mulţumire a regelui şi cea mai

grozavă faimă a domului cardinal. Împinşi pas cu pas, zdrobiţi în toate încăierările, sfîrtecaţi în pragul insulei Loie, englezii au fost siliţi să se îmbarce, lăsînd pe cîmpul de luptă două mii de oameni, printre care cinci colonei, trei locotenenţi-colonei, două sute cincizeci de căpitani şi douăzeci de înalţi gentilomi, patru tunuri şi şaizeci de steaguri, acestea din urmă fiind aduse la Paris de către Claude de Saint-Simon şi atîrnate cu mare alai de bolţile catedralei Nôtre-Dame.

Imnuri de slavă răsunară pe cîmpul de bătaie, apoi în toată Franţa.

Cardinalul putea să-şi vadă în voie de asediu, fără a se mai teme de englezi, măcar pentru o vreme.

Aşa cum am spus, însă, răgazul era trecător.

Un trimis al ducelui de Buckingham, pe nume Montaigu, fiind prins, ieşiră deodată la iveală iţele unei coaliţii între Imperiu[1], Spania, Anglia şi Lorena.

Această coaliţie era îndreptată împotriva Franţei.

Mai mult încă, la reşedinţa lui Buckingham, pe care trebuise s-o părăsească mai în pripă decît ar fi crezut, fuseseră găsite hîrtii care dovedeau alcătuirea acestei coaliţii, hîrtii care, după cum ne mărturiseşte cardinalul în *Memoriile* sale, aruncau o lumină primejdioasă asupra doamnei de Chevreuse şi, ca urmare, asupra reginei.

Răspunderea apăsa întreagă asupra cardinalului, căci orice mare dregător nu poate tăia şi spînzura, fără a da socoteală ; astfel fiind, marele său geniu veghea zi şi noapte prin toate mijloacele, pîndind orice şoaptă, orice mişcare, în cuprinsul marilor regate ale Europei.

Cardinalul ştia de uneltirile şi, îndeosebi, de ura lui Buckingham ; dacă coaliţia care ameninţa Franţa ar

[1] Imperiul german.

fi izbutit, nu s-ar mai fi ales nimic din toată puterea lui : politica austriacă şi politica spaniolă, care pînă atunci n-aveau decît partizani în sînul guvernului de la Luvru, ar fi început să aibă astfel adevăraţi reprezentanţi ; iar el, Richelieu, dregătorul francez, dregătorul naţional în carne şi oase, ar fi fost atunci la pămînt. Regele, care-i asculta sfatul ca un copil, îl ura însă tot aşa cum un copil îşi urăşte dascălul, şi l-ar fi lăsat pradă răzbunării părtinitoare a fratelui său şi a reginei. Ar fi fost, deci, pierdut şi poate că şi Franţa o dată cu el. Trebuiau luate măsuri din vreme.

Aşa că, zi şi noapte, se perindau tot mai numeroase ştafete în căsuţa de lîngă podul La Pierre, unde cardinalul îşi avea reşedinţa.

Erau călugări care-şi purtau atît de stîngaci rasa, încît lesne puteai să-ţi dai seama că ţineau de biserica luptătoare ; erau femei cam stînjenite în veşmîntul lor de paj, a cărui croială învoaltă nu putea ascunde rotunjimile trupeşti ; în sfîrşit, ţărani cu mîinile negricioase, dar cu coapsele zvelte, care miroseau cale de-o poştă a oameni subţiri.

Se perindară apoi şi musafiri mai puţin plăcuţi, căci de două sau de trei ori, mersese zvonul că eminenţa-sa era să fie ucisă mişeleşte.

Este drept, duşmanii domnului cardinal spuneau că eminenţa-sa punea singură la cale pe anumiţi asasini neîndemînatici, pentru a avea dreptul să plătească tot astfel, la nevoie ; dar nu trebuie să dai crezare nici vorbelor rostite de marii dregători, nici vorbelor rostite de vrăjmaşii acestora.

Ceea ce nu-l împiedica, de altminteri, pe cardinal, căruia nici defăimătorii cei mai înverşunaţi nu i-au tăgăduit vreodată cutezanţa, să cutreiere drumurile noaptea, fie pentru a-i transmite ducelui d'Angoulême

porunci de seamă, fie pentru a se sfătui cu regele, fie, în sfîrşit, pentru a sta de vorbă cu vreun trimis pe care nu voia să-l primească în locuinţa lui.

În vremea asta, muşchetarii, cărora asediul nu le prea dădea de lucru, nefiind ţinuţi nici prea strîns, se puseseră pe chefuri. Şi le venea cu atît mai uşor celor trei fîrtaţi ai noştri, cu cît erau prietenii domnului de Tréville şi căpătau lesne învoire la mînă că pot întîrzia şi rămîne în afara taberei chiar după ce se suna stingerea.

Şi aşa, într-o seară, pe cînd d'Artagnan era de gardă şi nu putea să-i însoţească, Athos, Porthos şi Aramis, călări pe caii lor de bătaie şi înfăşuraţi în mantilele de război, se întorceau, pipăindu-şi pistoalele, de la o cîrciumă dibuită de Athos cu două zile mai devreme, pe drumul spre La Jarrie, cîrciumă căreia i se zicea „La Porumbarul roşu" ; cum se îndreptau spre tabără, cu ochii-n patru de teama vreunei capcane, deodată, la vreun sfert de leghe de satul Boisnau, li se păru că aud tropotul unor cai gonind către ei ; într-o clipă toţi trei se opriră şi, strînşi unul lîngă altul, aşteptară în mijlocul drumului ; curînd de tot, în lumina lunii ce ieşea de după un nor, zăriră la o cotitură a drumului doi călăreţi care, văzîndu-i, se opriră şi ei la rîndul lor, părînd a cumpăni dacă să meargă mai departe sau să facă drum întors. Nehotărîrea asta dădu de bănuit celor trei prieteni ; înaintînd cu cîţiva paşi, Athos strigă, cu glasul lui puternic:

— Cine-i acolo ?

— Dar acolo cine-i? răspunse unul dintre cei doi călăreţi.

— Ăsta nu-i răspuns ! se răsti Athos. Cine-i acolo ? Răspundeţi, sau tragem !

— Luaţi seama la ceea ce faceţi, domnilor ! grăi atunci un glas răsunător, deprins parcă a porunci.

— O fi vreun ofiţer superior, care face rondul de noapte ! zise Athos către prietenii săi. Ce vreţi să faceţi, domnilor ?

— Cine sînteţi ? întrebă acelaşi glas la fel de poruncitor ; răspundeţi, sau veţi suferi de pe urma acestei nesupuneri !

— Muşchetarii regelui, răspunse Athos, din ce în ce mai încredinţat că cel care întreba avea dreptul s-o facă.

— Din care companie ?

— Compania de Tréville.

— Înaintaţi la ordin şi spuneţi ce căutaţi aici la ora asta.

Cei trei tovarăşi înaintară ceva mai sfioşi, căci îşi dădeau seama cu toţii că cel cu pricina era mai tare decît ei ; lăsară de altfel lui Athos grija de a răspunde.

Unul dintre cei doi călăreţi, şi anume cel care vorbise în urmă, se afla la zece paşi înaintea celuilalt ; făcînd semn lui Porthos şi lui Aramis să rămînă şi ei la cîţiva paşi depărtare, Athos înaintă singur.

— Să fie cu iertare, domnule ofiţer, spuse Athos, dar nu ştiam cu cine avem de-a face şi, după cum vedeţi, sîntem de veghe.

— Numele dumitale ? întrebă ofiţerul, acoperindu-şi obrazul cu pelerina.

— Dar al dumneavoastră, domnule ? întrebă şi Athos, care începea să-şi iasă din sărite de atîta pisălogeală. Faceţi-mi, vă rog, dovada că aveţi dreptul să mă cercetaţi.

— Numele dumitale ? se răsti a doua oară călăreţul, lăsînd să-i cadă pelerina şi să i se vadă faţa.

— Domnul cardinal ! făcu muşchetarul, înmărmurit.

— Numele dumitale ? întrebă a treia oară eminenţa-sa.

— Athos, răspunse muşchetarul.

Cardinalul făcu semn aghiotantului să se apropie.

— Aceşti trei muşchetari ne vor urma, îi şopti el, nu vreau să se ştie că am plecat din tabără şi, dacă ne însoţesc, putem fi siguri că n-or să spună nimănui.

— Sîntem gentilomi, monseniore, zise Athos, cereţi-ne cuvîntul şi fiţi fără grijă. Slavă Domnului, ştim să păstrăm o taină.

Cardinalul îşi aţinti privirea-i pătrunzătoare asupra îndrăzneţului care-l înfrunta astfel.

— Ai auz bun, domnule Athos, — răspunse cardinalul, dar acum, ascultă-mă : nu din lipsă de încredere vă rog să mă urmaţi, ci pentru a fi apărat ; cei doi tovarăşi ai dumitale sînt, firește, domnii Porthos şi Aramis ?

— Da, eminenţa-voastră, răspunse Athos, în vreme ce muşchetarii rămaşi în urmă se apropiau cu pălăriile în mînă.

— Vă cunosc, domnilor, le spuse cardinalul, vă cunosc ; ştiu că nu-mi sînteţi tocmai prieteni şi-mi pare rău, dar mai ştiu că sînteţi gentilomi viteji, cinstiţi şi oameni de temei. Aşadar, fii bun, domnule Athos, şi însoţeşte-mă, împreună cu prietenii dumitale ; voi avea astfel o suită la care ar rîvni şi majestatea-sa, dacă ne-ar întîlni.

Cei trei muşchetari se închinară pînă peste grumazul cailor.

— Pe cinstea mea, deschise vorba Athos, eminenţa-voastră are dreptate cînd doreşte s-o însoţim :

am întîlnit pe drum nişte bezmetici ; cu patru dintre ei am şi avut o ciocnire la „Porumbarul roşu".

— O ciocnire ? Şi pentru ce, domnilor ? întrebă cardinalul. Ştiţi că nu-mi plac ciocnirile ; nu-i aşa c-o ştiţi ?

— Tocmai de aceea am cinstea să înştiinţez pe eminenţa-voastră de cele întîmplate, căci ar putea să afle ceva de la alţii şi, întemeindu-se pe mărturii mincinoase, să creadă că sîntem vinovaţi.

— Şi cum s-a sfîrşit gîlceava ? întrebă cardinalul, încruntînd din sprîncene.

— Prietenul meu Aramis, care e aici, s-a ales cu o mică lovitură de spadă la braţ, ceea ce nu-l va împiedica, după cum îşi poate da seama şi eminenţa-voastră, să pornească chiar mîine la luptă dacă eminenţa-voastră porunceşte atacul.

— Dar dumneavoastră nu sînteţi dintre aceia care să se lase loviţi cu una, cu două. Vorbiţi deschis, domnilor, fireşte că aţi doborît vreo cîţiva ! Haide, spovediţi-vă, ştiţi că am dreptul să izbăvesc păcatele.

— Eu, monseniore, începu Athos, nici nu mi-am scos spada din teacă, dar l-am înşfăcat de brîu pe cel cu care aveam de-a face şi l-am zvîrlit pe fereastră. Se pare că în cădere şi-a frînt coapsa, urmă Athos mai şovăielnic.

— Aşa ! Aşa ! făcu cardinalul, dar dumneata, domnule Porthos ?

— Eu, monseniore, cum ştiu că duelul e oprit, am pus mîna pe o bancă şi am dat în unul dintre tîlhari ; pare-mi-se că i-am cam sfărîmat umărul.

— Bine, zise cardinalul, şi dumneata, domnule Aramis ?

— Eu, monseniore, sînt foarte blajin din fire, şi eminenţa-voastră nu ştie poate că gîndul meu e să

mă întorc la cele sfinte, dar tocmai voiam să-i despart pe tovarăşii mei, cînd unul dintre netrebnici mi-a străpuns mişeleşte braţul stîng ; atunci, mi-am ieşit din sărite, am tras la rîndul meu spada, dar celălalt nu voia să se lase ; am simţit cum, tăbărînd asupra mea, s-a înfipt singur în spadă ; ştiu numai că s-a prăbuşit şi cred că l-au ridicat de acolo pe el şi pe ceilalţi doi tovarăşi ai lui.

— Drace ! mormăi cardinalul, trei oameni scoşi din luptă pentru o gîlceavă într-o cîrciumă ! O luaţi cam repede ! Dar de la ce s-a pornit cearta ?

— Ticăloşii erau beţi, desluşi Athos, şi cum ştiau că sosise cu o seară înainte o femeie la han, voiau să dea buzna în odaia ei.

— Să dea buzna la ea ? întrebă cardinalul, şi în ce scop ?

— De bună seamă ca s-o siluiască, răspunse Athos; după cum am avut cinstea să spun eminenţei-voastre, ticăloşii erau beţi.

— Femeia era tînără şi frumoasă ? întrebă cardinalul, oarecum neliniştit.

— N-am văzut-o, monseniore, răspunse Athos.

— N-aţi văzut-o ? Foarte bine, încuviinţă bucuros cardinalul. Aţi făcut bine că aţi luat apărarea unei femei şi, cum tot la hanul „La Porumbarul roşu" mă duc şi eu, voi şti dacă mi-aţi spus sau nu adevărul.

— Monseniore, răspunse mîndru Athos, sîntem gentilomi şi n-am spune o minciună, doar ca să ne scăpăm capul.

— De aceea, nici nu mă îndoiesc de spusele dumitale, domnule Athos, nu mă îndoiesc o singură clipă ; dar, adăugă el, ca să schimbe vorba, doamna aceea era singură ?

— Era şi un bărbat încuiat cu doamna în odaie, lămuri Athos, dar cu tot tărăboiul, cavalerul nu s-a arătat la faţă, aşa că l-am putea bănui de laşitate.

— *„Nu osîndi cu uşurinţă“*, grăieşte *Evanghelia*, răspunse cardinalul.

Aramis se înclină adînc.

— Bine, domnilor, urmă eminenţa-sa, bine : ştiu tot ce doream să ştiu ; urmaţi-mă !

Cei trei muşchetari trecură îndărătul cardinalului, care-şi acoperi iarăşi faţa cu pelerina şi porni încet-încet cu calul la opt-zece paşi înaintea însoţitorilor.

Sosiră în curînd la hanul tăcut şi singuratic ; fără îndoială că hangiul ştia ce vestit oaspete aştepta, căci luase la goană pe chefliii zurbagii.

Cu vreo zece paşi înainte să ajungă la poartă, cardinalul făcu semn aghiotantului şi celor trei muşchetari să se oprească ; un cal gata înşăuat era legat de oblonul unei ferestre. Cardinalul ciocăni de trei ori şi într-un anume fel.

Un bărbat înfăşurat într-o pelerină ieşi îndată şi schimbă la repezeală cîteva cuvinte cu cardinalul ; încălecă apoi şi o porni în spre Surgères, pe drumul Parisului.

— Apropiaţi-vă, domnilor, îi pofti cardinalul. Mi-aţi spus adevărul, grăi el către cei trei muşchetari ; în ceea ce mă priveşte, întîlnirea noastră de astă-seară vă va folosi ; pînă atunci, veniţi după mine.

Cardinalul descălecă ; cei trei muşchetari făcură la fel ; cardinalul aruncă aghiotantului dîrlogii calului ; cei trei muşchetari îşi legară şi ei caii de obloanele ferestrelor.

Hangiul rămăsese în pragul uşii ; în ochii lui, cardinalul era doar un ofiţer care venea să vadă o doamnă.

— Ai vreo încăpere la parter, unde domnii să mă poată aştepta la gura unui foc bun ? întrebă cardinalul.

Hangiul deschise atunci uşa unei săli mari, în care tocmai înlocuise o sobă veche printr-un minunat cămin.

— Am camera aceasta, zise el.

— Bine, încuviinţă cardinalul, intraţi aici, domnilor, şi aşteptaţi-mă, vă rog ; nu voi întîrzia mai mult de o jumătate de ceas.

Şi pe cînd cei trei muşchetari pătrundeau în camera de la parter, cardinalul, fără să mai ceară alte lămuriri, urcă scara ca unul care mai fusese pe acolo.

CAPITOLUL XIV

Despre folosul burlanelor de la sobe

Era vădit că, fără să-şi fi dat seama, ci îndemnaţi doar de firea lor cavalerească şi năzdrăvană, cei trei fîrtaţi ai noştri fuseseră de folos cuiva care se bucura de înalta ocrotire a cardinalului.

Dar cine era acel cineva ? E întrebarea ce şi-o puseră înainte de toate muşchetarii ; văzînd însă că nici unul dintre răspunsurile ticluite de mintea lor isteaţă nu era mulţumitor, Porthos chemă pe hangiu şi ceru nişte zaruri.

Porthos şi Aramis se aşezară la o masă şi începură să joace. Athos se plimba adîncit în gînduri.

Tot gîndind şi umblînd de colo-colo, trecea şi se-ntorcea mereu prin faţa burlanului sobei, care era frînt de la jumătate ; celălalt capăt al burlanului pătrundea în camera de deasupra lor. Şi de cîte ori trecea şi se-ntorcea, Athos auzea parcă un zumzet de cuvinte care-l făcu în cele din urmă să-şi ciulească urechea. Se apropie şi desluşi cîteva cuvinte, cărora i se păru că li se cuvenea o deosebită luare-aminte ; făcu semn prietenilor să tacă, iar el rămase aplecat, cu urechea aţintită în dreptul deschizăturii de jos a burlanului.

— Ascultaţi Milady, spunea cardinalul, e o chestiune de seamă ; luaţi loc şi să stăm de vorbă.

— Milady ! murmură Athos.

— Vă ascult, monseniore, cu cea mai mare atenţie, răspunse un glas de femeie care-l făcu pe muşchetar să tresară.

— Un mic bastiment cu echipaj englez şi al cărui căpitan e omul meu vă aşteaptă la gura Charentei, lîngă fortul La Pointe ; mîine dimineaţă va întinde pînzele.

— Atunci, trebuie să plec la noapte ?

— Ba chiar acum, adică după ce veţi fi primit instrucţiunile mele. O să vă însoţească doi oameni pe care-i veţi găsi la poartă cînd veţi ieşi de aici ; mai întîi voi ieşi eu şi, după o jumătate de ceas, dumneata.

— Bine, monseniore. Şi acum lămuriţi-mi misiunea pe care aveţi bunăvoinţa să mi-o încredinţaţi ; cum ţin să mă bucur şi de azi înainte de încrederea eminenţei-voastre, vă rog vorbiţi-mi în cuvinte limpezi şi răspicate, ca să nu fac nici o greşeală.

Urmă o clipă de tăcere ; fără îndoială că Richelieu îşi cumpănea cuvintele pe care avea să le rostească şi că Milady îşi ţinea treze luminile duhului ei pentru a pricepe dorinţele cardinalului şi pentru a şi le întipări în minte, după ce vor fi fost spuse.

Folosind clipa aceea, Athos şopti prietenilor să zăvorască uşa pe dinăuntru şi le făcu semn să se apropie, ca să asculte.

Cei doi muşchetari, cărora le plăcea să se simtă bine, îşi aduseră fiecare cîte un scaun şi încă unul pentru Athos. Toţi trei se aşezară aşadar cu temei, cu capetele mănunchi lîngă burlan şi cu urechea la pîndă.

— Veţi pleca la Londra, urmă cardinalul. Ajunsă acolo, vă veţi duce la Buckingham.

— Îngăduiţi-mi să spun eminenţei-voastre, urmă Milady, că de cînd cu eghileţii în diamante, ducele a intrat la bănuială, şi acum se fereşte de mine.

— Tocmai de aceea acum nu mai e vorba de a-i cîştiga încrederea, ci de a vă înfăţişa înaintea lui, în chip sincer şi deschis, ca mijlocitoare.

— Sincer şi deschis, repetă Milady, cu un tremur nespus de viclean în glas.

— Da, sincer şi deschis, mai spuse iarăşi cardinalul la fel de hotărît, tîrgul acesta trebuie făcut pe faţă.

— Voi urma întocmai instrucţiunile eminenţei-voastre şi aştept să mi le spuneţi.

— Îl veţi vedea pe Buckingham, îi veţi spune că veniţi din partea mea şi că ştiu toate pregătirile pe care le face, dar ele mă lasă rece, deoarece la cea dintîi mişcare ce-o va încerca, regina va fi pierdută datorită mie.

— Va crede el oare că eminenţa-voastră e în măsură să-şi îndeplinească ameninţarea ?

— Da, fiindcă am dovezi.

— Ar trebui să-i pot aduce dovezile la cunoştinţă, ca să le simtă greutatea.

— Fără îndoială ; îi veţi spune că voi publica raportul lui Bois-Robert şi al marchizului de Beautru asupra întrevederii pe care ducele a avut-o cu regina la soţia conetabilului [1] în seara cînd soţia conetabilului a dat un bal mascat ; şi, ca nu cumva să se îndoiască, îi veţi spune că purta costumul Marelui Mogol, pe care trebuia să-l poarte cavalerul de Guise şi pe care-l cumpărase de la acesta din urmă cu suma de trei mii de pistoli.

— Bine, monseniore.

[1] Comandantul-şef al armatei, titlu abolit de Richelieu în 1627.

— Mai cunosc toate amănuntele intrării şi ieşirii lui din palat, unde s-a strecurat într-o noapte în straie de ghicitor italian ; îi veţi mai spune, tot pentru ca să nu se îndoiască de adevărul informaţiilor mele, că sub pelerină avea o rochie largă, albă, smălţată cu lacrimi negre, cu capete de mort şi oase cruciş, pentru a putea trece la nevoie drept stafia doamnei Albe [1], care, după cum se ştie, se arată la Luvru în ajunul fiecărei mari întîmplări.

— Asta-i tot, monseniore ?

— Spuneţi-i de asemenea că ştiu toate amănuntele aventurii de la Amiens, şi o să pun să se scrie un mic roman hazliu, cu un plan al grădinii şi portretele actorilor mai de seamă ai acelei scene nocturne.

— Îi voi spune.

— Mai spuneţi-i că Montaigu e în mîna mea, şi că acum e la Bastilia ; e drept că nu s-a găsit asupra lui nici o scrisoare, dar schingiuirile pot să scoată de la el tot ce ştie, şi chiar... ce nu ştie.

— Minunat.

— În sfîrşit, adăugaţi-i că înălţimea-sa, în graba de a părăsi insula Ré, a uitat la locuinţa lui o oarecare scrisoare din partea doamnei de Chevreuse, care compromite grozav pe regină, căci dă dovadă nu numai că majestatea-sa e în stare să iubească pe vrăjmaşii regelui, dar că e în stare chiar a unelti cu vrăjmaşii Franţei. Ţineţi minte tot ce v-am spus, nu-i aşa ?

— Eminenţa-voastră vă veţi da singur seama : balul de la soţia conetabilului, noaptea de la Luvru, serbarea de la Amiens, arestarea lui Montaigu, scrisoarea doamnei de Chevreuse.

[1] Fiinţă supranaturală din legendele populare franceze, a cărei apariţie anunţa moartea cuiva.

— Da, bine, bine : aveţi bună ţinere de minte, Milady, răspunse cardinalul.

— Totuşi, stărui aceea căreia eminenţa-sa îi spusese măgulitoarele cuvinte, dacă în ciuda oricărei raţiuni ducele nu se dă bătut şi ameninţă mai departe Franţa ?

— Ducele e îndrăgostit ca un nebun, sau mai degrabă ca un neghiob, răspunse Richelieu cu adîncă amărăciune, şi, aidoma vechilor cavaleri, s-a avîntat în război numai de dragul unei priviri a frumoasei. Cînd va şti că războiul acesta poate să coste cinstea şi poate chiar libertatea doamnei gîndurilor lui, cum spune el, cred că va sta mai mult în cumpănă.

— Şi totuşi, zise Milady, cu o încăpăţînare care dovedea că voia să vadă limpede pînă în adîncurile misiunii ce i se va încredinţa, dacă rămîne neclintit ?

— Dacă rămîne neclintit, îngînă cardinalul... nu ! Nu cred că e cu putinţă !

— E totuşi cu putinţă, stărui Milady.

— Dacă rămîne neclintit... eminenţa-sa tăcu o clipă, apoi adăugă ; dacă rămîne neclintit, atunci îmi voi pune nădejdea într-una din acele întîmplări care schimbă faţa statelor.

— N-aţi dori, monseniore, să-mi citaţi cîteva întîmplări din acestea în istorie, urmă Milady, poate că aş împărtăşi încrederea dumneavoastră în viitor ?!

— De pildă, iată ! răspunse Richelieu, atunci cînd în 1610 — dintr-o pricină aproape la fel cu aceea care-l îndeamnă azi pe duce — regele Henric al IV-lea, fie-i neştearsă amintirea, se pregătea să cotropească Flandra şi Italia pentru a lovi Austria din două părţi, ei bine ! nu-i aşa că s-a întîmplat ceva care a scăpat Austria ? De ce n-ar avea parte şi regele Franţei de norocul împăratului Austriei ?

— Eminenţa-voastră vrea să vorbească desigur de lovitura de cuţit din strada Fierăriei ?

— Chiar aşa, încuviinţă cardinalul.

— Eminenţa-voastră nu se teme că osînda lui Ravaillac [1] ar înspăimînta pe cei care ar avea o clipă gîndul să facă la fel ?

— În toate vremile şi-n toate ţările, mai ales dacă aceste ţări sînt hărţuite prin deosebiri de credinţă, o să se găsească totdeauna fanatici care nu vor dori altceva decît să ajungă a fi martiri. Şi uite, chiar acum îmi vine în minte că puritanii sînt mînioşi împotriva ducelui de Buckingham şi că predicatorii lor îl socotesc drept anticrist.

— Şi atunci ? întrebă Milady.

— Şi atunci, urmă cardinalul, cu glas nepăsător, deocamdată ar trebui să se găsească, de pildă, o femeie frumoasă, tînără, dibace, care să vrea să se răzbune chiar ea pe duce. Nu poate fi atît de greu s-o găseşti : ducele e destul de fluşturatic şi, dacă prin făgăduielile de statornicie veşnică a semănat multă dragoste, fără îndoială că prin veşnicele sale necredinţe a semănat şi multă ură.

— Fără doar şi poate, îngînă cu răceală Milady, asemenea femeie ar putea fi găsită.

— Ei bine ! Asemenea femeie care ar pune cuţitul lui Jacques Clément [2] sau al lui Ravaillac în mîinile unui fanatic ar salva Franţa.

— Aşa e, dar ar fi părtaşa unui ucigaş.

— Cine i-a ştiut vreodată pe părtaşii lui Ravaillac sau ai lui Jacques Clément ?

— Nimeni, căci erau poate prea de vază ca să îndrăznească cineva să-i caute acolo unde erau ; nu s-ar da foc Palatului de Justiţie pentru oricine, monseniore.

[1] Asasinul lui Henric al IV-lea, care apoi a fost legat de patru cai şi sfîşiat în patru bucăţi.

[2] Călugăr dominican, asasinul lui Henric al III-lea.

— Credeţi oare că focul de la Palatul de Justiţie se datoreşte altei pricini decît întîmplării? întrebă Richelieu, cu tonul cu care ar fi pus o întrebare obişnuită.

— Eu, monseniore, răspunse Milady, eu nu cred nimic; amintesc doar un fapt, atîta tot; spun numai că dacă m-aş numi doamna de Montpensier sau regina Maria de Medicis, aş fi mai puţin prevăzătoare decît sînt silită să fiu, căci eu nu sînt decît lady Clarick de Winter.

— E drept, încuviinţă Richelieu, şi ce ai vrea atunci?

— Aş vrea un ordin care să întărească dinainte tot ce voi crede că trebuie să fac pentru binele de netăgăduit al Franţei.

— Dar în primul rînd ar trebui găsită femeia de care spuneam şi care ar vrea să se răzbune pe duce.

— E gata găsită, spuse Milady.

— Ar trebui apoi găsit şi acel fanatic păcătos care ar sluji drept unealtă justiţiei lui Dumnezeu.

— Va fi găsit şi el.

— Atunci, urmă cardinalul, atunci ar fi vremea să-mi ceri ordinul de care-mi vorbeai adineauri.

— Eminenţa-voastră are dreptate, răspunse Milady, şi fireşte că am greşit cînd am văzut în misiunea cu care mă cinsteşte altceva decît ceea ce trebuie, adică: să-i vestesc înălţimii-sale din partea eminenţei-voastre că vă sînt cunoscute diferitele înfăţişări sub care a izbutit să se apropie de regină la serbarea dată de soţia conetabilului; că aveţi dovezile întrevederii pe care regina a îngăduit-o la Luvru unui cititor în stele italian, care nu era altcineva decît ducele de Buckingham; că aţi ordonat să se scrie un mic roman plin de duh despre aventura de la Amiens, cu planul grădinii unde s-a petrecut aventura şi cu portretele actorilor care au

luat parte; că Montaigu e la Bastilia şi că schingiuirile pot scoate la iveală lucruri de care-şi aduce aminte şi chiar altele pe care le-ar fi uitat. În sfîrşit, că aveţi la mînă o anume scrisoare din partea doamnei de Chevreuse, găsită la locuinţa înălţimii-sale, scrisoare care primejduieşte grozav nu numai pe aceea care a scris-o, dar şi pe aceea în numele căreia a fost scrisă. Apoi, dacă în pofida acestor dovezi, ducele rămîne totuşi neclintit, şi fiindcă numai la cele ce-am spus se mărgineşte misiunea mea, nu-mi va mai rămîne decît să-l rog pe Dumnezeu să facă o minune şi să scape Franţa. Nu-i aşa că am înţeles despre ce e vorba, monseniore, şi că aceasta e tot ce am de făcut?

— Da, aşa e, încuviinţă, scurt, cardinalul.

— Şi acum, urmă Milady, părînd că nu bagă de seamă tonul schimbat al ducelui, acum, cînd am primit instrucţiunile eminenţei-voastre cu privire la duşmanii săi, îmi veţi da voie, monseniore, să vă spun două cuvinte cu privire la duşmanii mei?

— Cum! Ai şi dumneata duşmani? întrebă Richelieu.

— Da, monseniore, duşmani împotriva cărora îmi daţi tot sprijinul, căci mi i-am făcut slujind pe eminenţa-voastră.

— Şi care sînt? făcu ducele.

— Mai întîi, e o mică intrigantă, una, Bonacieux.

— E în închisoarea din Mantes.

— Adică era acolo, desluşi Milady; regina a căpătat însă un ordin al regelui, pe temeiul căruia au dus-o într-o mînăstire.

— Într-o mînăstire? făcu ducele.

— Da, într-o mînăstire.

— Şi în care?

— Nu ştiu, taina e bine păstrată.

— Las', că aflu eu !

— Şi eminenţa-voastră îmi va spune în ce mînăstire e femeia asta ?

— Nu văd ce m-ar împiedica, răspunse cardinalul.

— Bine, acum mai am alt duşman, care e mult mai de temut pentru mine decît acea prăpădită de Bonacieux.

— Adică cine ?

— Iubitul ei.

— Cum îl cheamă ?

— Oh ! Eminenţa-voastră îl cunoaşte foarte bine, urmă Milady, clocotind de furie ; e piaza noastră rea, a amîndurora ; e cel care într-o încăierare cu ostaşii eminenţei-voastre a aplecat cumpăna izbînzii de partea muşchetarilor regali ; el e cel care a dat trei lovituri de spadă lui de Wardes, trimisul domniei-voastre, şi care a zădărnicit chestiunea cu diamantele ; în sfîrşit, e cel care, ştiind că eu am răpit-o pe doamna Bonacieux, mi-a jurat pieirea.

— Da, da, făcu cardinalul, ştiu de cine vreţi să-mi vorbiţi.

— Vreau să vorbesc de nemernicul acela de d'Artagnan.

— E plin de îndrăzneală, recunoscu cardinalul.

— Tocmai fiindcă-i plin de îndrăzneală e şi mai de temut.

— Ar trebui, o sfătui ducele, să avem o dovadă de cîrdăşia lui cu Buckingham.

— O dovadă ? izbucni Milady, pot avea zece, nu una !

— Atunci, e lucrul cel mai uşor din lume : aduceţi-mi dovada şi-l trimit la Bastilia.

— Bine, monseniore, şi pe urmă ?

— Cînd eşti la Bastilia nu mai e nici un *pe urmă*, adăugă cardinalul, cu glas scăzut. La naiba, urmă el, dacă mi-ar fi atît de uşor să scap de duşmanul meu,

pe cît mi-e de uşor să scap de ai dumitale, şi dacă pe astfel de oameni mi-aţi cere să-i cruţ...

— Monseniore, stărui Milady, schimb pentru schimb, viaţă pentru viaţă, om pentru om. Daţi-mi-l pe acesta, şi vi-l dau pe celălalt.

— Nu ştiu ce vreţi să spuneţi, răspunse cardinalul, şi nici nu vreau să ştiu ; dar doresc să vă fiu pe plac şi nu văd ce m-ar împiedica să vă dau ce-mi cereţi în privinţa unui ins atît de mărunt, şi cu atît mai mult cu cît îmi spuneţi că flecuşteţul ăsta de d'Artagnan e un desfrînat, un duelist şi un trădător.

— E un mişel, monseniore, un mişel !

— Daţi-mi atunci hîrtie, o pană şi cerneală, ceru cardinalul.

— Poftim, monseniore.

— Bine.

Urmară cîteva clipe de tăcere, care dovedeau că Richelieu sau îşi căuta cuvintele nimerite pentru a scrie încuviinţarea cerută, sau că o scria. Athos, care nu pierduse nici o iotă din convorbirea dintre Milady şi Richelieu, luă pe cei doi tovarăşi de cîte o mînă şi-i duse în celălalt ungher al odăii.

— Ce vrei ? mormăi Porthos, de ce nu ne laşi să ascultăm pînă la urmă ?

— Sst ! făcu Athos, vorbind în şoaptă, am auzit tot ce trebuia să auzim ; de altfel, nu vă împiedic să mai ascultaţi, dar eu trebuie să plec.

— Trebuie să pleci ? se miră Porthos. Dar dacă întreabă cardinalul de tine, ce să-i răspundem ?

— Nu aşteptaţi să întrebe de mine ; luaţi-i-o înainte şi spuneţi-i că am plecat în recunoaştere, fiindcă am prins din cîteva cuvinte ale hangiului că drumul dădea de bănuit ; înainte de plecare o să-i strecor două vorbe aghiotantului cardinalului, şi restul mă priveşte ; fiţi fără grijă.

— Ia seama, Athos ! îl sfătui Aramis.

— Fii pe pace, răspunse Athos, ştiţi şi voi că pot să-mi ţin firea.

Porthos şi Aramis se întoarseră lîngă burlanul sobei. Iar Athos ieşi în chipul cel mai firesc şi se duse să-şi ia calul legat de oblon, laolaltă cu ai celor doi prieteni ; îl convinse pe aghiotantul cardinalului de nevoia unei recunoaşteri în vederea întoarcerii, cercetă în văzul celorlalţi încărcătura pistolului, îşi înşfăcă spada şi o porni singur-singurel pe drumul ce ducea spre tabără.

CAPITOLUL XV

Între soţi

Aşa cum bănuise Athos, cardinalul coborî îndată ; deschise uşa camerei unde intraseră muşchetarii şi găsi pe Porthos jucînd o înverşunată partidă de zaruri cu Aramis. Cercetă dintr-o aruncătură de ochi toate ungherele încăperii şi văzu că unul dintre oamenii lui lipsea.

— Ce s-a întîmplat cu domnul Athos ? întrebă el.

— Monseniore, răspunse Porthos, s-a dus în recunoaştere, fiindcă după unele cuvinte ale hangiului i s-a părut că drumul n-ar fi sigur.

— Şi dumneata, domnule Porthos, cum ţi-ai trecut vremea ?

— Am cîştigat cinci pistoli de la Aramis.

— Bun ! Acum puteţi să vă întoarceţi o dată cu mine.

— Sîntem la porunca eminenţei-voastre.

— Atunci, pe cai, domnilor, că se face tîrziu.

Aghiotantul cardinalului stătea la poartă şi-i ţinea calul de frîu. Ceva mai departe se zăreau în întuneric doi oameni şi trei cai ; erau cei doi oameni care trebuiau s-o însoţească pe Milady pînă la fortul La Pointe şi să vegheze la îmbarcarea ei.

Aghiotantul confirmă cardinalului că spusele celor doi muşchetari cu privire la Athos erau adevărate. Cardinalul schiţă un semn de încuviinţare şi-o porni iarăşi la drum, avînd grijă să ia aceleaşi măsuri de prevedere la întoarcere, ca la venire.

Să-l lăsăm să-şi urmeze drumul spre tabără sub veghea aghiotantului şi a celor doi muşchetari şi să ne întoarcem la Athos.

Cale de vreo sută de paşi o ţinuse la fel de repede, dar, o dată ieşit din raza de vedere, îşi avîntase calul la dreapta, făcuse un ocol, apoi se întorsese ca la douăzeci de paşi de han, se pitise într-un tufiş şi pîndise trecerea celorlalţi; recunoscînd pălăriile mari ale prietenilor şi ciucurii auriţi ai pelerinei domnului cardinal, aşteptă mai întîi ca cei patru călăreţi să cotească după colţul şoselei şi, cînd îi pierdu din vedere, se întoarse în goană la han, unde i se deschise fără nici o greutate.

Hangiul îl recunoscu.

— Domnul ofiţer, începu Athos, a uitat să-i spună doamnei de la primul cat ceva foarte însemnat şi m-a trimis pe mine în locul lui.

— Urcaţi, îl pofti hangiul, doamna e tot în cameră.

Bucuros de învoire, Athos urcă scările cît mai tiptil, ajunse sus şi, prin uşa crăpată, o zări pe Milady punîndu-şi pălăria.

Intră în cameră şi închise uşa în urma lui.

La zgomotul ce-l făcuse zăvorul, Milady se întoarse.

Athos era în picioare în faţa uşii, înfăşurat în pelerină, cu pălăria trasă peste ochi.

Văzînd făptura aceea mută şi neclintită ca o statuie, Milady se înspăimîntă.

— Cine eşti ? Şi ce cauţi aici ? se răsti ea.

„Da, ea e !" îşi zise Athos.

Lăsă să-i cadă pelerina, îşi ridică pălăria şi se îndreptă spre Milady.

— Mă mai cunoaşteţi, doamnă ? o întrebă el.

Milady făcu un pas înainte, apoi dădu îndărăt, parcă ar fi văzut un şarpe.

— Ei bine, adăugă Athos, văd că mă recunoaşteţi.

— Contele de La Fère ! murmură Milady, pălind şi dînd mereu îndărăt, pînă ce se lovi de perete.

— Da, Milady, urmă Athos, contele de La Fère în carne şi oase, contele de La Fère, care soseşte dinadins de pe lumea cealaltă pentru plăcerea de a vă vedea. Să ne aşezăm, deci, şi să stăm de vorbă, cum spune excelenţa-sa cardinalul.

Încolţită de o cumplită spaimă, Milady se aşeză fără să scoată un singur cuvînt.

— Aşadar, eşti un demon trimis pe pămînt ! grăi Athos. Ai mare putere, o ştiu ; dar poate că şi dumneata ştii că oamenii, cu ajutorul lui Dumnezeu, au învins adesea pe demonii cei mai groaznici. Mi-ai mai ieşit o dată în cale ; credeam, doamnă, că te nimicisem, dar sau m-am înşelat, sau te-a înviat iadul.

La auzul acestor cuvinte care-i trezeau înfricoşătoare amintiri, Milady îşi plecă fruntea, cu un geamăt înnăbuşit.

— Da, iadul te-a înviat, urmă Athos, iadul ţi-a dăruit bogăţie, iadul ţi-a dat alt nume, iadul ţi-a zămislit aproape şi alt chip ; dar n-a şters nici murdăria de pe sufletul dumitale, nici ruşinea de pe carnea dumitale.

Milady se ridică, ca împinsă de un arc ; din ochi îi scăpărau fulgere. Athos rămase pe scaun.

— Mă credeai mort, nu-i aşa ? După cum şi eu te credeam moartă ; numele de Athos ascunsese pe contele de La Fère, după cum numele de Milady de Winter ascunsese pe Ana de Breuil ! Nu te numeai

oare astfel cînd preacinstitul dumitale frate ne-a cununat ? Situaţia noastră e într-adevăr ciudată, urmă Athos, rîzînd, n-am trăit pînă azi şi unul şi altul decît pentru că ne socoteam morţi şi pentru că o amintire stinghereşte mai puţin decît o fiinţă vie, deşi amintirea poate fi uneori sfîşietoare.

— Dar la urma urmelor, vorbi Milady, cu glas înnăbuşit, ce te aduce la mine, şi ce vrei de la mine ?

— Vreau să-ţi spun că, deşi nu m-ai văzut pînă acum, eu pe dumneata nu te-am scăpat din vedere.

— Ştii ce am făcut ?

— Pot să-ţi spun tot ce-ai făcut zi cu zi de cînd ai intrat în slujba cardinalului şi pînă-n seara asta.

Un zîmbet de neîncredere flutură pe buzele ei palide.

— Ascultă-mă : dumneata eşti aceea care ai tăiat doi din eghileţii în diamante ducelui de Buckingham ; dumneata eşti aceea care ai răpit-o pe doamna Bonacieux ; dumneata eşti aceea care, îndrăgostită de de Wardes şi crezînd că vei petrece o noapte cu el, i-ai deschis uşa domnului d'Artagnan ; dumneata eşti aceea care, crezînd că de Wardes te înşelase, ai vrut să-l omori cu mîna rivalului său ; dumneata eşti aceea care, atunci cînd acest rival a descoperit ruşinoasa dumitale taină, ai vrut să-l omori, trimiţînd doi ucigaşi ca să-i ia urma ; dumneata eşti aceea care, văzînd că gloanţele nu şi-au atins ţinta, ai trimis domnului d'Artagnan vin otrăvit cu o scrisoare mincinoasă pentru a-ţi încredinţa victima că vinul i-l trimiseseră prietenii ; dumneata eşti, în sfîrşit, aceea care, în odaia asta, pe scaunul pe care şed eu acum, ţi-ai luat asupră-ţi, faţă de cardinalul Richelieu, asasinarea ducelui de Buckingham, în schimbul făgăduielii lui de a te lăsa să-l ucizi pe d'Artagnan.

Milady avea faţa de ceară.

— Nu cumva eşti satana ? îngînă ea.

— Poate, răspunse Athos, în orice caz, însă, ascultă bine la ce-ţi spun : omoară-l sau pune să-l omoare pe ducele de Buckingham, puţin îmi pasă ! nu-l cunosc ; de altfel, e duşmanul Franţei. Dar să nu te atingi de un singur fir de păr de-al lui d'Artagnan, care mi-e prieten credincios, pe care-l iubesc şi-l apăr, căci altfel îţi jur pe capul tatălui meu că această crimă va fi şi cea din urmă.

— Domnul d'Artagnan m-a jignit crunt, bîigui Milady, cu glas surd. Domnul d'Artagnan va muri.

— Nu mai spune, mai e oare cu putinţă să vă jignească cineva, doamnă ? întrebă, rîzînd, Athos. V-a jignit, şi atunci, va muri...

— Va muri, se încăpăţînă Milady, întîi ea, pe urmă el.

Athos simţi un soi de ameţeală ; vederea acestei fiinţe, care n-avea nimic femeiesc, îi trezea amintiri sfîşietoare ; se gîndi că odată, în clipe mai puţin primejdioase decît cele pe care le trăia, voise s-o jertfească pe altarul cinstei ; dorinţa lui de omor îl prindea iarăşi, arzătoare ca gheara unor friguri fără leac ; se ridică la rîndul lui, îşi duse mîna la cingătoare, trase pistolul şi ridică trăgaciul.

Galbenă ca o moartă, Milady dădu să strige, dar limba-i înţepenită nu putu scoate decît un sunet răguşit, care n-avea nimic omenesc, ci semăna cu horcăitul unei sălbăticiuni ; lipită de tapiseria întunecată de pe perete, părea, cu părul ei despletit, o înspăimîntătoare întruchipare a groazei.

Athos ridică încet pistolul, întinse braţul astfel încît arma aproape atinse fruntea femeii, apoi, cu un glas cu atît mai zguduitor cu cît era mai neînduplecat, rosti :

— Doamnă, îmi vei da hîrtia semnată de cardinal sau, de nu, pe sufletul meu, îţi zbor creierii.

Dacă i-ar fi vorbit altcineva, Milady ar mai fi putut păstra o îndoială, dar îl cunoştea pe Athos ; rămase totuşi neclintită.

— Îţi dau răgaz o clipă, ca să te hotărăşti.

După încleştarea feţei, Milady îşi dădu seama că era gata să tragă ; îşi duse iute mîna la sîn, scoase o hîrtie şi o întinse lui Athos.

— Iat-o, îi spuse, şi fii blestemat !

Athos luă hîrtia, îşi puse la loc pistolul în cingătoare, se apropie de lampă, pentru a se încredinţa că era într-adevăr ceea ce voia, şi desfăcînd-o, citi :

„Din porunca mea, şi pentru binele Statului, purtătorul acestei hîrtii a făcut tot ceea ce a făcut.
3 decembrie 1627.

Richelieu.“

— Şi acum, încheie Athos, luîndu-şi pelerina şi potrivindu-şi pe cap pălăria, acum, după ce ţi-am smuls colţii, mai muşcă, năpîrcă, dacă poţi.

Ieşi din cameră, fără măcar să se uite îndărăt.

La uşă dădu peste cei doi oameni şi calul pe care-l ţineau de dîrlogi.

— Domnilor, le spuse, ştiţi porunca monseniorului : însoţiţi această femeie, fără a mai pierde vreme la fortul La Pointe, şi n-o părăsiţi pînă n-o vedeţi îmbarcată.

Cum într-adevăr vorbele acestea se potriveau cu porunca primită, amîndoi dădură din cap în semn de încuviinţare.

Iar Athos se aruncă sprinten în şa şi porni în goană ; dar în loc s-o ţină pe drum o luă peste cîmp, dînd pinteni calului şi oprindu-se cînd şi cînd ca să asculte.

La una din opriri, auzi pe şosea tropotul mai multor cai. Nu se putea îndoi că era cardinalul cu însoţitorii săi. Îşi avîntă calul drept înainte şi, ştergîndu-l de sudoare cu smocuri de buruieni şi de frunze, se aşează de-a curmezişul drumului, la vreo două sute de paşi de tabără.

— Cine-i acolo ? strigă el de departe cînd zări călăreţii.

— Cred că-i viteazul nostru muşchetar, spuse cardinalul.

— Da, monseniore, răspunse Athos, chiar el.

— Domnule Athos, urmă Richelieu, primeşte, te rog, mulţumirile mele pentru buna pază ce ne-ai asigurat ; domnilor, am ajuns ; intraţi pe poarta din stînga. Consemnul este : Rege şi Ré.

Spunînd aceste cuvinte, cardinalul salută pe cei trei prieteni, cu o uşoară mişcare a capului, apoi o luă la dreapta, urmat de aghiotant, căci în noaptea aceea dormea şi el în tabără.

— Ascultă ! izbucniră într-un glas Porthos şi Aramis cînd cardinalul nu-i mai putea auzi. Ascultă ! A semnat hîrtia pe care i-o cerea !

— Ştiu, le răspunse liniştit Athos.

Şi cei trei prieteni nu mai schimbară nici un cuvînt pînă în tabără, afară doar de consemnul dat oştenilor de strajă.

Îl trimiseră însă pe Mousqueton să-i ducă ştirea lui Planchet că stăpînul lui era rugat să vină neîntîrziat la locuinţa celor trei muşchetari, îndată ce se va fi întors acasă.

Pe de altă parte, aşa cum prevăzuse Athos, Milady găsise la poartă oamenii care-o aşteptau şi-i urmă fără împotrivire ; se gîndise o clipă să le ceară s-o însoţească pînă la cardinal, ca să-i povestească tot ce se întîmplase, dar o destăinuire din partea ei ar fi adus o destăinuire din partea lui Athos ; ar fi putut spune că Athos o spînzurase, dar şi el ar fi spus că ea era înfierată ; chibzui, aşadar, să tacă deocamdată, să plece fără zgomot, să aducă la în-

deplinire, cu dibăcia-i obişnuită, greaua ei misiune şi, după ce toate se vor fi sfîrşit, spre marea mulţumire a cardinalului, să vină şi să-i ceară răzbunare.

Astfel fiind, după ce călători toată noaptea, la ora şapte dimineaţa ajunse la fortul La Pointe ; la ora opt Milady era îmbarcată, iar la nouă corabia, cu hîrtiile întărite de cardinal pentru o aşa-zisă plecare spre Bayonne, ridică ancora, îndreptîndu-se spre Anglia.

CAPITOLUL XVI

Bastionul Saint-Gervais

Ajungînd la locuinţa celor trei prieteni, d'Artagnan îi găsi strînşi în aceeaşi încăpere ; Athos era dus pe gînduri, Porthos îşi răsucea mustaţa, iar Aramis îşi citea rugăciunile dintr-un mic şi încîntător ceaslov, legat în catifea albastră.

— Ducă-se naibii, domnilor, începu el, sper că ce-o să-mi spuneţi îmi răsplăteşte osteneala ; altfel nu v-aş ierta niciodată că m-aţi chemat, în loc să-mi daţi pace să mă odihnesc după o noapte petrecută cu luatul şi cu dărîmatul unui bastion. Ce păcat că nu eraţi acolo ! A fost luptă, nu glumă !

— Eram în altă parte, unde, tot aşa, n-a fost de loc uşor ! răspunse Porthos, adîncindu-şi cuta obişnuită a frunţii.

— Sst ! făcu Athos.

— Măi, măi ! făcu şi d'Artagnan, pricepînd tîlcul uşoarei încruntări a muşchetarului. Pare-se că e rost de ceva noutăţi pe aici !

— Aramis, vorbi Athos, alaltăieri ai prînzit la hanul lui Parpaillot. Aşa e ?

— Da.

— Cum e acolo ?

— Eu am mîncat prost. Alaltăieri era zi de post şi ei n-aveau decît de dulce.

— Cum! se miră Athos, într-un port la mare nu se găseşte peşte?

— Ei zic, lămuri Aramis, aplecîndu-şi din nou ochii asupra cucernicelor file, că digul pe care cardinalul a pus să-l zidească goneşte peştele în larg.

— Dar nu asta întrebam eu, Aramis, stărui Athos, voiam să ştiu dacă te-ai putut mişca în voie şi dacă nu te-a plictisit nimeni.

— Pe cît mi-amintesc, n-au picat prea mulţi nepoftiţi; da, e drept, cu privire la ceea ce gîndeşti, Athos, o să ne simţim destul de bine la Parpaillot.

— Haidem, aşadar, la Parpaillot, hotărî Athos, aici zidurile sînt ca foaia de hîrtie.

Deprins cu apucăturile prietenului, d'Artagnan, care ghicea numai după o vorbă, după o mişcare sau după un semn de-al lui că nu era vreme de glumit, îl luă de braţ pe Athos şi ieşi cu el, fără să spună nici un cuvînt; Porthos îi urmă, sporovăind cu Aramis.

Pe drum îl întîlniră pe Grimaud; Athos îi făcu semn să se apropie şi, ca de obicei, Grimaud ascultă în tăcere; sărmanul de el, se dezvăţase aproape să vorbească.

Ajunseră la birtul lui Parpaillot; era şapte dimineaţa şi tocmai începuse să se lumineze de ziuă; prietenii porunciră să li se aducă de mîncare şi intrară într-o sală, unde, după spusele hangiului, puteau sta în tihnă.

Din nefericire, însă, ora nu era bine aleasă pentru o consfătuire tainică; sunase tocmai deşteptarea; fiecare căuta să se dezmeticească şi, pentru a se feri de umezeala dimineţii, venea să tragă o duşcă la birt: dragoni, mercenari elveţieni, soldaţi din gardă, muşchetari, călăreţi din oastea regală se perindau cu o grabă care trebuie să-i fi priit hangiului, dar care

strica socotelile celor patru prieteni. Plictisiţi, răspundeau în silă la salutul, la bineţele şi la flecărelile tovarăşilor de arme.

— Parcă văd că ne alegem cu o încăierare, mormăi Athos, şi acum nu prea avem nevoie de aşa ceva. D'Artagnan, spune-ne cum ţi-ai petrecut noaptea, şi pe urmă ţi-o povestim şi noi pe a noastră.

— Într-adevăr, se amestecă în vorbă un călăreţ din gardă, abia ţinîndu-se pe picioare, şi în mînă cu un pahar de rachiu, din care sorbea pe îndelete, într-adevăr, domnilor, azi-noapte dumneavoastră eraţi prin tranşee şi pare-mi-se că v-au cam dat de furcă cei din La Rochelle.

D'Artagnan privi pe Athos, ca să prindă dacă să răspundă sau nu guralivului nepoftit.

— Nu-l auzi pe domnul de Busigny, care-ţi face cinstea să-ţi vorbească? grăi Athos. Istoriseşte ce s-a întîmplat astă-noapte, căci domnii aceştia doresc să afle amănunte.

— Vuoi n-aţ lu-at un pastion? se bîlbîi un mercenar elveţian care bea rom cu paharul de bere.

— Da, domnule, răspunse d'Artagnan, înclinîndu-se, am avut această cinste; ba chiar am strecurat sub unul din metereze, poate că aţi şi auzit, un butoi cu pulbere; explozia a făcut o spărtură destul de frumuşică; nu mai spun că bastionul nefiind nici de azi, nici de ieri, toată zidăria s-a cam zdruncinat din temelii.

— Despre ce bastion e vorba? întrebă un dragon care ţinea înfiptă în sabie o gîscă gata s-o frigă.

— Bastionul Saint-Gervais, dindărătul căruia cei-lalţi îi hărţuiau mereu pe ai noştri, răspunse d'Artagnan.

— Şi a fost luptă mare?

— Da, mare; noi am pierdut cinci oameni, iar ei opt sau zece.

— Ei, trăţia tracului ! exclamă elveţianul, care, cu toată bogata colecţie de înjurături a graiului german, luase obiceiul să înjure pe franţuzeşte.

— S-ar putea să trimită pionieri, chiar acum de dimineaţă, ca să dreagă bastionul, zise călăreţul din garda regală.

— Da, s-ar putea, încuviinţă d'Artagnan.

— Domnilor, propuse Athos, hai să facem o prinsoare.

— Ta ! ta ! Un prinsor ! se bucură elveţianul.

— Ce fel de prinsoare ? întrebă şi călăreţul.

— Aşteptaţi o clipă, îi rugă dragonul, punîndu-şi sabia în chip de frigare deasupra celor două grătare mari de fier, ce sprijineau jarul căminului, vin şi eu. Păcătoşenia ta de hangiu ! Repede o străchioară ca să nu pierd nici o picătură din grăsimea acestei nepreţuite zburătoare.

— Aşa, aşa, bîigui elveţianul, grasim de la gîsc forte pun cu tulceaţ.

— Haideţi, îi îmbie dragonul. Acum, prinsoarea ! Te ascultăm, domnule Athos.

— Da, s-auzim prinsoarea ! rosti şi călăreţul din garda regală.

— Ei bine, domnule de Busigny, mă prind cu dumneata că cei trei tovarăşi ai mei, domnii Porthos, Aramis şi d'Artagnan, vor prînzi împreună cu mine în bastionul Saint-Gervais şi că vom rămîne acolo vreme de o oră, cu ceasul în mînă, orice-ar face duşmanul ca să ne gonească.

Porthos şi Aramis se priviră unul pe altul. Începeau să priceapă.

— Ascultă, şopti d'Artagnan la urechea lui Athos, ne duci la moarte pe nerăsuflate.

— Dacă nu ne ducem, sîntem şi mai morţi, răspunse Athos.

— Pe legea mea, domnilor, se învoi Porthos, răsturnîndu-se pe scaun şi răsucindu-şi mustaţa, minunată prinsoare !

— De aceea o şi primesc, rosti domnul de Busigny, dar acum să vedem pe ce-o facem.

— Dumneavoastră sînteţi patru, domnilor, urmă Athos, iar noi sîntem tot patru ; ce ziceţi de un prînz pe cinste pentru opt tacîmuri, l-aţi primi oare ?

— De minune, încuviinţă domnul de Busigny.

— Foarte bine, se învoi dragonul.

— Asta pun la mine, zise şi elveţianul.

Cel de al patrulea ascultător, care pînă atunci tăcuse chitic, făcu semn cu capul că încuviinţează propunerea.

— Prînzul, domnilor, e gata, vesti hangiul.

— Atunci, adu-l aici ! porunci Athos.

Hangiul dădu ascultare poruncii. Athos chemă pe Grimaud şi, arătîndu-i un paner mare care se găsea într-un ungher, îi făcu semn să înveleasca în ştergare fripturile aduse.

Grimaud înţelese îndată că era vorba de un prînz în aer liber, aduse panerul, înfăşură mîncarea, adăugă sticlele şi luă coşul sub braţ.

— Dar unde o să mîncaţi mîncarea mea ? se miră hangiul.

— Ce-ţi pasă, răspunse Athos, de vreme ce-ţi plătim ?

Şi-i aruncă, regeşte, doi pistoli pe masă.

— Să vă dau rest, domnule ofiţer ? întrebă hangiul.

— Nu, mai pune două sticle de şampanie, şi ce-ţi rămîne va fi pentru ştergare.

Hangiul nu făcea treabă atît de bună cum crezuse la început, dar se despăgubi strecurînd celor patru oaspeţi două sticle de vin de Anjou, în loc de două sticle de şampanie.

— Domnule de Busigny, vreţi să vă puneţi ceasul după al meu, sau îmi daţi voie să-mi pun eu ceasul după al dumneavoastră?

— Firește, domnule! răspunse călăreţul, scoţînd din buzunar un foarte frumos ceasornic împresurat cu diamante, este şapte şi jumătate.

— Şapte şi treizeci şi cinci de minute, spuse Athos, vom şti, deci, că al nostru merge cu cinci minute înaintea ceasului dumneavoastră, domnule.

Şi salutînd oaspeţii, încremeniţi de uimire, cei patru tineri se îndreptară spre bastionul Saint-Gervais, urmaţi de Grimaud, care ducea coşul, fără să ştie încotro merge, căci, deprins să asculte orbeşte, nici nu i-ar fi trecut măcar prin gînd să întrebe.

Cîtă vreme n-au ieşit din cuprinsul taberei, cei patru prieteni nu schimbară între ei nici un cuvînt; de altfel se ţineau scai de ei curioşii, care, aflînd de prinsoarea făcută, voiau să vadă ce o să se mai întîmple. O dată trecuţi însă de brîul întăriturilor, cînd dădură de cîmp deschis, d'Artagnan, care n-avea habar despre ce era vorba, socoti că venise vremea să ceară o lămurire.

— Şi acum, dragă Athos, începu el, spune-mi te rog şi mie unde mergem.

— Ştii bine, răspunse Athos, că ne ducem la fort.

— Şi ce să facem acolo?

— Ştii bine că ne ducem să luăm prînzul.

— Dar de ce n-am luat prînzul la Parpaillot?

— Fiindcă avem de vorbit lucruri de seamă şi acolo nu putem vorbi în tihnă nici cinci minute, cu toţi nepoftiţii care foiesc, salută, intră în vorbă... Dincolo, măcar, urmă Athos, arătînd spre metereze, dincolo n-o să ne mai pice nimeni pe cap.

— Mi se pare, grăi d'Artagnan, cu acea cumînţenie care la el se îmbina atît de firesc şi de armonios cu o neasemuită vitejie, mi se pare că pentru asta

am fi putut găsi un loc mai ferit pe dîmburile nisipoase de pe ţărm.

— Unde am fi fost văzuţi toţi patru înmpreună, aşa că după un sfert de ceas cardinalul ar fi aflat prin iscoadele lui că ţinem sfat.

— Da, grăi Aramis, Athos are dreptate! *Animadvertuntur in desertis*[1].

— Un deşert n-ar fi fost rău de loc, adăugă Porthos, dar vorba e: unde să-l găseşti?

— Nu e deşert unde o pasăre să nu-ţi poată trece pe deasupra capului, unde un peşte să nu poată sări din apă, unde un iepure să n-o poată zbughi din vizuină, şi cred că nu-i pasăre, peşte, iepure, care să nu fi ajuns iscoada cardinalului. Atunci mai bine să ne ţinem de hotărîrea noastră, de la care, de altfel, nici nu ne mai putem abate, fără să ne crape obrazul de ruşine. Am făcut o prinsoare, adică o prinsoare la care nu ne gîndisem, şi desfid pe oricine să-i ghicească adevăratul tîlc; ca să cîştigăm prinsoarea trebuie să rămînem un ceas în bastion. Sau o să fim atacaţi, sau n-o să fim. Dacă nu sîntem, atunci o să avem vreme să stăm de vorbă şi n-o să ne audă nimeni, căci, vă spun eu, meterezele astea n-au urechi. Dacă sîntem atacaţi, tot o să vorbim de treburile noastre, şi, mai mult, prin faptul că ne apărăm, cîştigăm şi faimă. Vedeţi că, oricum ar fi, noi tot sîntem în folos.

— Aşa e, răspunse d'Artagnan, dar, fără doar şi poate, n-o să scăpăm nici de gloanţe.

— Ei! dragul meu, urmă Athos, ştii bine că gloanţele cele mai afurisite nu sînt ale duşmanului.

— Dar eu cred că pentru asemenea ispravă ar fi trebuit să ne luăm măcar flintele.

[1] Pîndesc în deşert, zadarnic (lat.).

— Eşti un nerod, prietene Porthos; de ce să ne încărcăm cu o povară zadarnică?

— Eu nu găsesc zadarnic să ai în faţa vrăjmaşului o flintă de calibru ca lumea, cu douăsprezece cartuşe, şi punga cu pulbere.

— Aşa e, recunoscu Athos, dar n-ai auzit ce a spus d'Artagnan?

— Ce-a spus d'Artagnan? întrebă Porthos.

— D'Artagnan a spus că în timpul atacului de astă-noapte, au fost opt sau zece morţi dintr-ai noştri şi tot atîţia din ceilalţi.

— Şi-apoi?

— Dar n-au avut încă vreme să-i despoaie, aşa e? Deocamdată trebuiau să facă altele mai grabnice.

— Atunci?

— Atunci, vom găsi flintele lor, pungile cu pulbere şi cartuşele; în loc de patru flinte şi de douăsprezece gloanţe, vom avea ca la cincisprezece puşti şi ca la o sută de gloanţe.

— O, Athos! făcu Aramis, ai într-adevăr un cap de seamă.

Porthos îşi înclină fruntea, în semn de încuviinţare.

Numai d'Artagnan părea a cugeta altfel.

Fără îndoială, Grimaud împărtăşea îndoielile acestuia, căci, văzînd că cei patru prieteni înaintau mereu înspre metereze, lucru de care pînă atunci se îndoise, îşi trase stăpînul de pulpană.

— Unde mergem? întrebă el prin semne.

Athos îi arătă bastionul.

— Dar, urmă în acelaşi fel de grai tăcutul Grimaud, o să ne lăsăm pielea acolo.

Athos îşi înălţă privirea şi braţul spre cer.

Grimaud lăsă panerul la pămînt şi se aşeză alături, clătinînd din cap.

Athos scoase din cingătoare un pistol, îl cercetă de aproape şi, după ce-i pregăti încărcătura, apropie ţeava de urechea lui Grimaud.

Într-o clipă, Grimaud se şi trezi în picioare ca împins de un arc.

Celălalt îi făcu semn să-şi ia panerul şi s-o ia înainte.

Grimaud ascultă orbeşte.

Singurul folos pe care-l trase de pe urma acestei pantomime de o clipă era că din ariergardă trecuse în avangardă.

Ajunşi la poalele bastionului, cei patru prieteni îşi întoarseră privirea.

Peste trei sute de soldaţi din toate armele se învălmăşau la poarta taberei, iar printre cei înghesuiţi unul lîngă altul, se aflau domnul de Busigny, dragonul, elveţianul şi cel de al patrulea care luase parte la prinsoare.

Athos îşi scoase pălăria, o puse în vîrful spadei şi o flutură în aer.

Toţi ceilalţi îi răspunseră, însoţindu-şi salutul cu un asurzitor „ura", ce străbătea pînă la ei.

După aceea, cîteşipatru se făcură nevăzuţi în cuprinsul bastionului, unde Grimaud le-o şi luase înainte.

Clubul cărţii digitale 2022

CAPITOLUL XVII

Sfatul mușchetarilor

După cum bănuise Athos, în bastion nu se aflau decît vreo doisprezece morți, atît francezi, cît și băștinași de-ai orașului.

— Domnilor, vorbi Athos, care se socotea căpetenia acestei isprăvi, în vreme ce Grimaud pune masa, noi să strîngem puștile și cartușele; de altfel, putem totodată sta și de vorbă. Domnii aceștia, adăugă el arătînd spre morți, nu trag cu urechea.

— Am putea să-i aruncăm în șanț, spuse Porthos, bineînțeles după ce ne vom fi încredințat că n-au nimic în buzunare.

— Da, răspunse Aramis, asta-i treaba lui Grimaud.

— Bine! Să-i scotocească atunci Grimaud și să-i arunce peste ziduri, spuse d'Artagnan.

— Să-i scotocească, da, încuviință Athos; dar să-i arunce peste ziduri, ferească sfîntul, căci ar putea să ne fie de folos.

— Morții ăștia? Să ne folosească? se miră Porthos. Ia mai las-o! Îți pierzi mințile, prietene!

— „*Nu judeca pripit*", glăsuiesc *Evanghelia* și domnul cardinal, răspunse Athos; ia spuneți, cîte puști, domnilor?

— Douăsprezece, răspunse Aramis.

— Cîte focuri de tras?

— Vreo sută.

— Adică tocmai cîte ne trebuie; ia să încărcăm armele.

Cei patru mușchetari se puseră pe treabă. Pe cînd sfîrșeau de încărcat cea din urmă pușcă, Grimaud le făcu semn că masa era gata.

Athos răspunse tot printr-un semn că e mulțumit și-i arătă lui Grimaud un fel de gheretă, iar Grimaud înțelese îndată că trebuie să facă de strajă. Pentru a-i îndulci însă plictiseala veghei, Athos îi îngădui să ia cu el o pîine, două costițe și o sticlă cu vin.

— Vă rog, la masă, îi pofti Athos.

Cei patru prieteni se așezară pe jos, cu picioarele cruciș sub ei, asemenea unor turci sau unor croitori.

— Și acum, cînd nu-ți mai e teamă că te poate auzi cineva, sper că ne vei împărtăși taina, începu d'Artagnan.

— Iar eu sper, domnilor, să ne bucurăm de o petrecere plăcută și, în același timp, de glorie, răspunse Athos. V-am poftit la o plimbare încîntătoare; iată un prînz cît se poate de gustos și, pe deasupra, colo, cinci sute de oameni, după cum puteți vedea și dumneavoastră prin ochitoarele din ziduri, oameni care ne iau drept nebuni sau drept eroi, două specii de nerozi, destul de asemănătoare între ele.

— Dar cu taina cum rămîne? întrebă d'Artagnan.

— Taina, lămuri Athos, e că aseară am văzut-o pe Milady.

D'Artagnan ducea tocmai paharul la gură, dar la numele de Milady, mîna îi tremură atît de tare, încît îl puse pe pămînt, de teamă să nu-l verse.

— Ți-ai văzut soț...

— Ssst ! îl opri Athos, uiţi, dragul meu, că aceşti domni nu cunosc, ca dumneata, taina chestiunilor mele familiale. Da, am văzut-o pe Milady.

— Unde ? întrebă d'Artagnan.

— Cam la vreo două leghe de aici, la hanul „La Porumbarul roşu".

— Atunci, sînt pierdut, murmură d'Artagnan.

— Nu, nu încă de tot, urmă Athos, căci la ora asta Milady trebuie să fi părăsit coastele Franţei.

D'Artagnan răsuflă uşurat.

— Dar, la urma urmelor, întrebă Porthos, cine e această doamnă ?

— O femeie încîntătoare, răspunse Athos, sorbind pe îndelete un pahar de vin spumos. Ticăloşenia lui de hangiu ! În loc de şampanie ne dă vin de Anjou şi crede că o să ne păcălească pe noi ! Da, o femeie încîntătoare, urmă el, care a fost drăguţă cu prietenul nostru d'Artagnan şi căreia el i-a făcut nu ştiu ce poznă, iar ea şi-a pus în cap să se răzbune, punînd acum o lună să-l omoare cu focuri de flintă, încercînd acum opt zile să-l otrăvească şi cerîndu-i, ieri, cardinalului, capul.

— Ce spui ! Cerînd capul meu cardinalului ? strigă d'Artagnan, galben la faţă de groază.

— E adevărul adevărat, ca-n sfînta *Evanghelie !* întări Porthos. L-am auzit cu amîndouă urechile.

— Şi eu la fel, adăugă Aramis.

— Atunci, urmă d'Artagnan, lăsînd să-i cadă deznădăjduit braţul, degeaba mai lupt ; nu-mi rămîne decît să-mi zbor creierii şi să isprăvesc cu toate.

— E ultima prostie pe care trebuie s-o faci, îl sfătui Athos, căci e singura fără de leac.

— Dar cum să scap teafăr, cu asemenea duşmani ? Întîi necunoscutul din Meung ; pe urmă de Wardes, căruia i-am dat trei lovituri de spadă, pe urmă Milady, căreia i-am surprins taina, şi, în sfîrşit, cardinalul, căruia i-am zădărnicit răzbunarea.

— Foarte bine, socoti Athos, toţi la un loc nu fac decît patru, şi noi sîntem tot patru, adică unul contra unul. Drace ! Dacă ne-am lua după semnele pe care ni le face Grimaud, o să dăm chiar acum de ceva mai mulţi. Ce e, Grimaud ? întrebă Athos. Dat fiind împrejurările neprielnice, îţi dau voie să vorbeşti, prietene, dar te rog, scurt, scurt de tot. Ce vezi acolo ?

— O gloată.

— Cam cîţi oameni ?

— Douăzeci.

— Ce fel de oameni ?

— Şaisprezece pionieri şi patru soldaţi.

— La cîţi paşi de noi ?

— La cinci sute de paşi.

— Bun, mai avem vreme să sfîrşim găina şi să bem un pahar de vin în sănătatea ta, d'Artagnan.

— În sănătatea ta ! glăsuiră Porthos şi Aramis.

— Atunci, în sănătatea mea ! Deşi nu prea cred că urările voastre mi-ar putea folosi la cine ştie ce.

— Ei aş ! făcu Athos. Alah e mare, cum zic credincioşii lui Mahomed, şi viitorul e în mîinile lui.

Sorbind apoi pînă în fund paharul pe care-l pusese jos, lîngă el, Athos se ridică agale, luă cea dintîi puşcă ce-i căzu la îndemînă şi se apropie de o ochitoare în zid.

Porthos, Aramis şi d'Artagnan îi urmară pilda. Cît priveşte pe Grimaud, i se dădu poruncă să stea îndărătul celor patru prieteni şi să le încarce mereu armele.

După cîteva clipe văzură ivindu-se gloata ; mergea de-a lungul unui soi de şanţ, care făcea legătura între bastion şi oraş.

— La dracu ! bombăni Athos, de ce ne-om fi lăsat baltă masa pentru douăzeci de caraghioşi cu cazmale, tîrnăcoape şi sape ? Dacă le-ar fi făcut semn Grimaud să plece, sînt încredinţat că ne-ar fi dat pace.

— Mă îndoiesc, adăugă d'Artagnan, văd că vin foarte hotărîţi încoace. De altfel, împreună cu lucrătorii mai sînt şi patru soldaţi şi un brigadier înarmaţi cu flinte.

— Fiindcă nu ne-au văzut încă, răspunse Athos.

— Zău aşa, vorbi şi Aramis, spun drept că mi-e şi silă să trag în nişte prăpădiţi de tîrgoveţi.

— Prost popă, mormăi Porthos, dacă-i e milă de eretici.

— Într-adevăr, spuse Athos, Aramis are dreptate, mă duc să le vorbesc.

— Ce dracu vrei să faci? se miră d'Artagnan. Au să te împuşte, dragul meu !

Fără să ia în seamă povaţa, Athos se urcă pe colţul de zid desprins, ţinînd puşca într-o mînă şi pălăria în cealaltă.

— Domnilor, le spuse, salutînd curtenitor pe soldaţii şi lucrătorii care, uimiţi că-l vedeau acolo, se opriseră la vreo cincizeci de paşi de metereze ; domnilor, cîţiva prieteni şi cu mine ne luăm tocmai prînzul între aceste ziduri. Ştiţi că nu-i nimic mai neplăcut decît să te scoale cineva de la masă, aşa că vă rugăm, dacă aveţi aici treabă neapărat, aşteptaţi întîi să sfîrşim de mîncat şi întoarceţi-vă mai tîrziu ; afară doar dacă nu vă prinde mîntuitoarea poftă de a părăsi lagărul răzvrătiţilor şi de a veni să beţi cu noi în sănătatea regelui Franţei.

— Ia seama, Athos ! strigă d'Artagnan, nu vezi că te ochesc ?

— Ba da, ba da, răspunse Athos, dar sînt tîrgoveţi, care trag alandala şi n-or să mă nimerească.

Într-adevăr, în aceeaşi clipă, patru împuşcături detunară, iar gloanţele zburară în jurul lui Athos, fără ca vreunul să-l atingă.

Patru focuri de armă le răspunseră aproape în acelaşi timp. Erau însă mai bine ţintite decît cele dintîi. Trei soldaţi căzură morţi pe loc, iar unul dintre muncitori, rănit.

— Grimaud, altă flintă, ceru Athos, tot de pe frîntura de zid.

Grimaud împlini pe dată porunca. La rîndul lor, cei trei prieteni îşi încărcaseră armele ; a doua detunătură urmă celei dintîi ; brigadierul şi doi pionieri căzură morţi, ceilalţi o luară la sănătoasa.

— Şi acum, domnilor, să ieşim de aici.

Avîntîndu-se dincolo de ziduri, cei patru prieteni ajunseră pînă la cîmpul de bătaie, ridicară cele patru flinte ale soldaţilor, suliţa brigadierului şi, încredinţaţi că fugarii nu se vor opri decît în oraş, se întoarseră îndărăt cu trofeele izbînzii lor.

— Încarcă iar armele, Grimaud, porunci Athos, şi noi, domnilor, să mîncăm mai departe şi să înnodăm firul vorbei. Unde am rămas ?

— Eu ţin minte unde, răspunse d'Artagnan ; spuneai că, după ce i-a cerut cardinalului capul meu, Milady a părăsit Franţa.

— Aşa e.

— Şi unde se duce ? se interesă d'Artagnan, vrînd să cunoască itinerarul pe care avea să-l urmeze Milady.

— Se duce în Anglia, răspunse Athos.

— Şi cu ce scop ?

— Cu scopul de a ucide sau de a pune să-l ucidă pe ducele de Buckingham.

D'Artagnan scăpă un strigăt de uimire şi de indignare.

— Ce mişelie! izbucni el.

— Oh! cît despre asta, urmă Athos, vă rog să mă credeţi că nu prea mă sinchisesc. Şi acum, fiindcă ai sfîrşit, Grimaud, ia suliţa brigadierului nostru, leagă-i un ştergar şi înfige-o în vîrful bastionului, ca să vadă răzvrătiţii ăştia din La Rochelle că au de furcă cu ostaşi de-ai regelui, cutezători şi credincioşi!

Fără a rosti un singur cuvînt, Grimaud dădu ascultare poruncii. După cîteva clipe, stindardul alb flutura deasupra capetelor celor patru prieteni, un ropot de aplauze salută ivirea lui; jumătate din tabără înaintase pînă la linia îngăduită.

— Cum! făcu d'Artagnan, spui că nu te sinchiseşti dacă-l omoară sau pune să-l omoare pe Buckingham? Dar bine, ducele e prietenul nostru.

— Ducele este englez, ducele luptă împotriva noastră; să facă ce-o vrea cu ducele, eu mă sinchisesc de Buckingham la fel ca de o sticlă goală.

Şi Athos zvîrli ca la cincisprezece paşi de el sticla ce o ţinea în mînă şi din care-şi turnase ultima picătură în pahar.

— Stai puţin, zise d'Artagnan, eu nu pot părăsi aşa pe Buckingham; ne dăduse în dar o minune de cai!

— Şi mai cu seamă o minune de şei, adăugă Porthos, care şi atunci purta la pelerină galonul de la şaua lui.

— Apoi, rosti şi Aramis, Dumnezeu vrea îndreptarea, şi nu moartea păcătosului.

— Amin, încheie Athos, dar despre asta o să vorbim noi mai tîrziu, dacă vă face plăcere; în momentul acela grija mea cea mare era, şi cred că mă vei înţelege, d'Artagnan, era să iau îndărăt de la această femeie un fel de împuternicire în alb, pe care o smulsese cardinalului şi cu ajutorul căreia

trebuia să se descotorosească de tine şi poate chiar de noi toţi, fără a da nimănui nici o socoteală.

— E dracul pe pămînt, muierea asta, se mînie Porthos, întinzîndu-şi farfuria lui Aramis, care tocmai ciopîrţea o găină... Dă-mi pulpa, Aramis.

— Şi hîrtia în alb? întrebă d'Artagnan, hîrtia a rămas în mîinile ei?

— Nu, a trecut în mîinile mele; n-aş putea spune c-a fost treabă uşoară, nu, căci aş minţi.

— Dragă Athos, murmură d'Artagnan, nici nu mai pot număra de cîte ori mi-ai scăpat viaţa.

— Aşadar, pentru ca să te duci la ea, ne-ai părăsit pe noi, îşi aminti Aramis.

— Întocmai.

— Şi ai la tine scrisoarea cardinalului? întrebă d'Artagnan.

— Iat-o, zise Athos.

Şi scoase din buzunarul tunicii preţioasa hîrtie.

D'Artagnan o despături cu o mînă al cărui tremur nici nu încercă să-l ascundă, şi citi:

„Din porunca mea, şi pentru binele Statului, purtătorul acestei hîrtii a făcut tot ceea ce a făcut.

3 decembrie, 1627.

Richelieu.“

— Într-adevăr, murmură Aramis, e o dezlegare în toată legea.

— Trebuie să rupem hîrtia, zise d'Artagnan, căruia i se părea că-şi citeşte singur osînda.

— Dimpotrivă, sfătui Athos, trebuie păstrată cu sfinţenie şi n-aş da hîrtia asta nici dacă mi-ar acoperi-o cineva cu aur.

— Şi ea ce-o să facă acum? întrebă tînărul.

— Păi, spuse nepăsător Athos, va scrie cardinalului că un afurisit de muşchetar pe nume Athos i-a smuls cu sila împuternicirea în alb; îl va sfătui

în aceeaşi scrisoare să se descotorosească de el şi de cei doi prieteni ai lui, Porthos şi Aramis ; cardinalul o să-şi aducă aminte că sînt tot cei pe care i-a întîlnit mereu în calea lui şi o să pună într-o bună zi să-l aresteze pe d'Artagnan, iar pe urmă, ca să nu-l lase să se plictisească singur, ne va trimite şi pe noi să-i ţinem de urît la Bastilia.

— Haida de ! sări Porthos, mi se pare că faci glume cam nesărate, drăguţule... Şi, pe lîngă toate, găina asta e tare ca talpa.

— Nu glumesc de loc, zise Athos.

— Ştii tu, îşi dădu părerea Porthos, că a suci gîtul acestei afurisite de Milady ar fi un păcat mult mai mic decît a suci gîtul acestor sărmani hughenoţi, a căror nelegiuire este că îşi cîntă în franţuzeşte psalmii pe care noi îi cîntăm în latineşte ?

— Ce zice şi preotul ? întrebă liniştit Athos.

— Zic că sînt de părerea lui Porthos, răspunse Aramis.

— Darămite eu ! adăugă d'Artagnan.

— Noroc că e departe, urmă Porthos, căci, mărturisesc, m-ar stingheri grozav dac-ar fi aici.

— Pe mine mă stinghereşte şi cînd e în Franţa şi cînd e în Anglia, întări Athos.

— Pe mine mă stinghereşte oriunde ar fi, adăugă şi d'Artagnan.

— Dar dacă o aveai în mînă, se încăpăţînă Porthos, de ce n-ai înecat-o, gîtuit-o, spînzurat-o ? Numai morţii nu se mai întorc niciodată.

— Aşa crezi, Porthos ? răspunse muşchetarul, cu un surîs întunecat, pe care numai d'Artagnan îl înţelese.

— Mă bate un gînd, zise d'Artagnan.

— Să-l auzim, răspunseră muşchetarii.

— La arme ! începu să strige tocmai atunci Grimaud.

Tinerii se ridicară în pripă şi alergară la puşti. De data asta o mică trupă, alcătuită din douăzeci pînă la douăzeci şi cinci de oameni, înainta spre metereze ; dar nu mai erau lucrători, ci soldaţi din garnizoană.

— Ce-ar fi dacă ne-am întoarce în tabără ? sfătui Porthos ; pare-mi-se cumpăna prea trage într-o parte.

— Cu neputinţă, răspunse Athos, şi din trei pricini : întîia, n-am sfîrşit încă masa ; a doua, mai avem încă de spus lucruri de seamă ; a treia, mai lipsesc zece minute pînă să se împlinească ceasul.

— Oricum, adăugă Aramis, trebuie să hotărîm un plan de luptă.

— Foarte uşor, răspunse Athos ; îndată ce duşmanul e în bătaia puştii, deschidem focul ; dacă tot înaintează, mai tragem în ei, şi tragem mereu cîtă vreme avem puşti încărcate ; dacă pe urmă cei rămaşi încearcă să ne ia cu asalt, îi lăsăm să coboare pînă-n şanţ şi prăvălim peste ei frîntura de zid, care nu mai ţine decît printr-o minune.

— Bravo ! se bucură Porthos, hotărît lucru, Athos : erai născut să fii general, iar cardinalul, care se crede grozav de priceput la război, e un moft pe lîngă tine.

— Vă rog, domnilor, povăţui Athos, nici o lovitură în vînt : glonţul şi omul ; fiecare să-şi ţintească bine alesul.

— Al meu nu-mi scapă, spuse d'Artagnan.

— Nici al meu, adăugă Porthos.

— Şi al meu, idem, întregi Aramis.

— Atunci, foc ! porunci Athos.

Patru împuşcături detunară o singură dată, şi de căzut, căzură patru oameni.

În vremea asta, toba porni să bată, pe cînd mica trupă înainta în pas de atac.

Focurile de puşcă se auzeau cînd şi cînd, dar mereu la fel de bine ţintite. Totuşi, apărătorii oraşului nu-şi domoleau pasul alergător, parcă ar fi aflat de slăbiciunea numerică a celorlalţi. Încă trei împuşcături, încă doi oameni la pămînt. Totuşi, marşul celor rămaşi teferi nu încetinea.

Nu ajunseseră la poalele bastionului mai mulţi de doisprezece pînă la cincisprezece oameni; îi întîmpină o ultimă descărcătură de arme, dar fără să-i oprească; săriră în şanţ, pregătiţi să se cataăre pe ziduri.

— Haideţi, prieteni, îi îndemnă Athos, să sfîrşim dintr-o dată cu ei. La zid! La zid!

Ajutaţi de Grimaud, cei patru prieteni începură să împingă cu patul puştilor colţul mare de zid, care se înclină ca luat de vînt, şi, desprinzîndu-se din temelie, se prăvăli cu vuiet asurzitor în şanţ; se mai auzi şi un geamăt prelung, un vălătuc de colb se ridică în văzduh, şi... atîta tot.

— I-om fi strivit pe toţi, chiar pe toţi? întrebă Athos.

— S-ar zice cam aşa ceva, răspunse d'Artagnan.

— Nu, adăugă Porthos, uite doi sau trei cum fug şontîc, şontîc...

Într-adevăr, trei-patru dintre acei nenorociţi goneau, plini de noroi şi de sînge, pe drumul desfundat, îndreptîndu-se spre oraş; era tot ce mai rămăsese din mica trupă.

Athos se uită la ceasornic.

— Domnilor, spuse el, sîntem aici de o oră, aşa că am cîştigat prinsoarea; dar să ducem jocul pînă la capăt; apoi, d'Artagnan nici nu ne-a spus gîndul lui.

Cu liniştea-i obişnuită, muşchetarul se aşează pe jos, în faţa rămăşiţelor prînzului.

— Gîndul meu? întrebă d'Artagnan.

— Da, spuneai că te bate un gînd, răspunse Athos.

— Da, aşa e, îşi aminti d'Artagnan, plec în Anglia a doua oară şi mă duc de-a dreptul la domnul de Buckingham să-l înştiinţez de complotul ce se urzeşte împotriva lui.

— N-o să faci asta, d'Artagnan, grăi liniştit Athos.

— Şi de ce, mă rog? N-am mai făcut-o o dată?

— Da, dar în vremea aceea nu eram în război; pe atunci domnul de Buckingham era un aliat, nu un duşman. Ceea ce vrei să faci acum ar fi socotit drept trădare.

D'Artagnan înţelese puterea acestei judecăţi şi tăcu.

— Dar, vorbi Porthos, uite că mă bate şi pe mine un gînd.

— Tăcere, s-auzim gîndul domnului Porthos, spuse Aramis.

— Cer un concediu domnului de Tréville dintr-o pricină oarecare, pe care o s-o găsiţi voi. Eu nu sînt tare în pricini de-astea. Milady nu mă cunoaşte, mă apropii de ea, fără ca ei să-i fie teamă de mine, şi, cum dau de frumoasă, o şi sugrum.

— Uite, mărturisi Athos, nu-s nici eu prea departe de gîndul lui Porthos.

— Ei, asta-i! se încruntă Aramis, să ucizi o femeie! Eu cred că mie-mi trece prin minte gîndul cel mai bun.

— Să-l auzim, Aramis! îl îndemnă Athos, care-l preţuia pe tînărul muşchetar.

— Treburie s-o înştiinţăm pe regină.

— Da, da, aşa e, spuseră într-un glas Porthos şi d'Artagnan, cred că sîntem pe calea bună.

— S-o înştiinţăm pe regină! vorbi Athos. Dar cum? Avem noi cunoştinţe la curte? Putem noi tri-

mite pe cineva la Paris, fără să se afle în tabără ? De aici pînă la Paris sînt o sută patruzeci de leghe ; scrisoarea noastră nici nu ajunge la Angers, şi noi o să zăcem la închisoare, cîteşipatru.

— Cît priveşte ce trebuie făcut ca scrisoarea să ajungă în mîinile majestăţii-sale, stărui Aramis, îmbujorîndu-se, o iau asupra mea ; cunosc la Tours pe cineva îndemînatic...

Aramis se opri, văzînd că Athos zîmbeşte.

— Ce zici, Athos, eşti împotrivă ? întrebă d'Artagnan.

— Nu chiar împotrivă, răspunse Athos, voiam numai să-i spun lui Aramis că el nu poate părăsi tabăra ; că nu ne putem bizui pe nimeni, în afară de noi ; că două ceasuri după ce trimisul nostru va fi plecat, toţi călugării caputini, toţi zbirii poliţiei, toate slugile cardinalului vor şti pe dinafară scrisoarea dumitale şi că vei fi arestat şi dumneata, şi îndemînatica dumitale cunoştinţă.

— Fără să mai pomenim, adăugă Porthos, că regina va scăpa pe domnul de Buckingham, fără să ne scape şi pe noi, ceilalţi.

— Ceea ce spune Porthos e lucru cu judecată, domnilor, încuviinţă d'Artagnan.

— Ia te uită ! Ce s-o fi petrecînd în oraş ? întrebă Athos.

— Se dă alarma.

Cei patru prieteni ascultară şi, într-adevăr, bătaia tobelor ajunse pînă la ei.

— Veţi vedea că vor trimite împotriva noastră un regiment întreg, urmă Athos.

— Cred că n-o să vă puneţi mintea cu un regiment întreg ! spuse Porthos.

— De ce nu ? făcu muşchetarul, eu sînt gata la orice şi aş ţine piept şi unei oştiri, dacă ne-am fi gîndit să mai luăm încă o duzină de sticle.

— Ştiţi că toba se aude din ce în ce mai aproape ? adăugă d'Artagnan.

— Las-o să se apropie, răspunse Athos, de aici pînă în oraş se face cam un sfert de ceas, va să zică la fel din oraş pînă aici. Avem mai multă vreme decît ne trebuie ca să le punem toate la cale ; dacă plecăm de aici n-o să găsim niciodată un loc atît de potrivit. Şi iată, domnilor, tocmai acum îmi vine în minte ce trebuie să facem.

— Vorbeşte !

— Lăsaţi-mă să-i spun întîi lui Grimaud ce trebuie să facă numaidecît.

Athos îşi chemă cu un semn valetul.

— Grimaud, începu el, arătîndu-i morţii ce zăceau împrejur, îi vei lua pe toţi domnii aceştia, îi vei sprijini de zid, le vei pune pălăria în cap şi puşca în mînă.

— Înţeleptule ! se minună d'Artagnan, te înţeleg.

— Înţelegi ? întrebă Porthos.

— Dar tu, Grimaud, ai înţeles ? întrebă Aramis.

Grimaud încuviinţă din cap.

— Asta-i tot ce trebuie, adăugă Athos, şi acum să ne întoarcem la propunerea mea.

— Dar aş vrea să înţeleg şi eu, zise Porthos.

— De prisos.

— Da, da, propunerea lui Athos ! cerură într-un glas d'Artagnan şi Aramis.

— Această Milady, această muiere, această ticăloasă, această împieliţată, are un cumnat, dacă mi-aduc bine aminte ce mi-a spus odată d'Artagnan.

— Da, îl cunosc de multă vreme şi, după cît îmi pare, nu prea moare după cumnată-sa.

— Asta nu-i de loc rău, şi dac-ar urî-o, ar fi mai bine încă.

— Atunci ne-ar merge şi nouă în plin.

— Totuşi, stărui Porthos, aş vrea să înţeleg şi eu ce face Grimaud.

— Tăcere, Porthos, îi spuse Aramis.

— Cum îl cheamă pe acest cumnat ?

— Lordul de Winter.

— Şi acum unde e ?

— Cînd s-a zvonit că va fi război, a şi plecat la Londra.

— Iată ! El e omul care ne trebuie, urmă Athos, cel mai nimerit pentru noi ; îi vom aduce la cunoştinţă că cumnata lui se pregăteşte să omoare pe cineva şi-l vom ruga să n-o piardă din ochi. Trebuie să fie şi la Londra un aşezămînt de soiul „Micilor Magdalene", sau al „Fetelor pocăite" [1] ; o vîră acolo pe cumnată-sa, şi noi trăim aici liniştiţi.

— Da, răspunse d'Artagnan, pînă ce iese de acolo.

— Zău, ceri prea mult, d'Artagnan, îl mustră Athos ; ţi-am dat şi eu tot ce am avut şi să ştii că am ajuns la fundul sacului.

— Eu cred că cel mai bun lucru ar fi să înştiinţăm în acelaşi timp pe regină şi pe lordul de Winter, vorbi Aramis.

— Bine, dar prin cine să trimitem scrisorile la Tours şi la Londra ?

— Pentru Bazin mă pun chezaş, zise Aramis.

— Şi eu pentru Planchet, încredinţă d'Artagnan.

— Într-adevăr, adăugă Porthos, dacă noi nu putem părăsi tabăra, în schimb, valeţii noştri pot s-o facă.

— Firește, încuviinţă Aramis, scriem chiar azi scrisorile, le dăm valeţilor bani, şi ei pleacă.

[1] Închisori corecţionale pentru femeile de moravuri uşoare ; la început, aşezăminte de reeducare, conduse de călugăriţe.

— Le dăm bani ? întrebă Athos, de unde ? Dumneata ai bani ?

Cei patru prieteni se uitară unul la altul şi un nor trecu pe frunţile înseninate o clipă.

— Luaţi seama ! strigă d'Artagnan, văd puncte negre şi puncte roşii care foiesc în zare ; vorbeai de un regiment, Athos ; e o oştire întreagă !

— Pe legea mea, aşa e ! încuviinţă Athos. Ia te uită la şireţii care înaintau, fără surle, nici trompete. Măi, măi ! Gata, Grimaud ?

Grimaud făcu semn că era gata şi arătă o duzină de morţi aşezaţi în felurite chipuri mişcător de fireşti : unii stînd smirnă, alţii pregătindu-se să ocheaască şi, în sfîrşit, alţii cu spada în mînă.

— Bravo, se bucură Athos, asta-i imaginaţie, nu glumă.

— Oricum ar fi, zise Porthos, dar aş vrea să înţeleg şi eu...

— Întîi să ne cărăbănim de aici, răspunse d'Artagnan, pe urmă o să înţelegi şi tu.

— O clipă, domnilor, o clipă ! Să-i dăm răgaz lui Grimaud să strîngă masa.

— Ia priviţi, adăugă Aramis, punctele negre şi punctele roşii cresc văzînd cu ochii ; eu sînt de părerea lui d'Artagnan : cred că n-avem vreme de pierdut şi că trebuie să ne întoarcem în tabără.

— Pe legea mea, zise Athos, nu mai am nimic împotriva retragerii : prinsoarea noastră e pentru un ceas, şi noi am stat un ceas şi jumătate. Nimic de spus ; să plecăm, domnilor, să plecăm !

Grimaud o şi luase înainte cu panerul şi rămăşiţele merindelor.

Cei patru prieteni ieşiră în urma lui şi făcură vreo zece paşi.

— Ei ! strigă Athos, dar ce dracu facem, domnilor ?

— Ai uitat ceva ? întrebă Aramis.

— La naiba, stindardul ! Nu trebuie să laşi un stindard în mîinile duşmanului nici dacă stindardul ăsta e doar un ştergar.

Şi repezindu-se îndărăt în bastion, Athos se căţără şi luă flamura ; dar cum soldaţii băştinaşi erau doar la o bătaie de puşcă depărtare, se porniră să deschidă foc aprig asupra voinicului care simţea parcă o bucurie să înfrunte moartea.

S-ar fi zis că Athos era vrăjit : gloanţele treceau şuierînd împrejur şi nici unul nu-l nimerea.

Athos flutură drapelul, întorcînd spatele ostaşilor din garnizoana oraşului şi salutînd pe cei din tabără. Din amîndouă părţile porniră strigăte puternice : dintr-o parte, strigăte mînioase, din cealaltă, strigăte înflăcărate.

A doua detunătură urmă celei dintîi, şi trei gloanţe, găurind ştergarul, îl schimbară într-un adevărat stindard. Se auzea întreaga tabără urlînd :

— Coboară, coboară !

Athos coborî ; prietenii, care-l aşteptau îngrijoraţi, se bucurară văzîndu-l că soseşte teafăr.

— Haide, Athos, haide, îl sfătuia d'Artagnan, s-o luăm la picior, mai repede, mai repede ; acum, cînd am găsit tot, afară de bani, ar fi o nerozie dacă ne-ar omorî.

Dar Athos umbla mereu la fel de netulburat, cu toate poveţile prietenilor, care, văzînd că orice sfat era zadarnic, îşi potriviră pasul după al lui.

Grimaud şi panerul o luaseră frumuşel înainte, încît şi unul şi altul erau în afară de bătaia focului.

După cîteva clipe se auzi pîrîitul unor împuşcături îndrăcite.

— Ce-i asta ? întrebă Porthos, şi în cine trag ? Nu aud şuierînd gloanţe şi nici nu văd pe nimeni.

— Trag în morţii noştri, răspunse Athos.

— Dar morţii noştri n-or să răspundă.

— Întocmai ; atunci o să creadă că-i o capcană, o să ţină sfat, o să trimită un sol şi, cînd şi-or da seama de glumă, noi o să fim în afară de pericol. Iată de ce n-are nici o noimă să căpătăm o aprindere de plămîni alergînd.

— Ei, acum înţeleg şi eu, spuse Porthos, încîntat.

— În sfîrşit ! răspunse Athos, ridicînd din umeri.

În vremea asta, cu ochii la cei patru prieteni care nu-şi ieşeau din pas, francezii din tabără strigau cît puteau de bucurie.

Un alt rînd de împuşcături detunară şi, de astă dată, gloanţele se turtiră de pietrişul din calea celor patru prieteni, şuierîndu-le a moarte pe la urechi. Băştinaşii pătrunseseră în sfîrşit, înăuntrul meterezelor.

— Ce oameni nepricepuţi ! grăi Athos. Cîţi am ucis ? Doisprezece ?

— Poate chiar cincisprezece.

— Cîţi am strivit ?

— Opt sau zece.

— Şi, în schimb, la noi nici o zgîrietură ! Ba nu ! Ce-ai la mînă, d'Artagnan ? Îţi curge sînge ?

— Nu-i nimic, răspunse d'Artagnan.

— Un glonte rătăcit ?

— Nici măcar atît.

— Atunci, ce e ?

După cum am mai spus, Athos îl iubea pe d'Artagnan ca pe un fiu şi, cu toată firea lui închisă şi neînduplecată, avea pentru tînărul nostru o grijă părintească.

— O zgîrietură, lămuri d'Artagnan ; mi-am prins degetele între două pietre : a zidului şi a inelului, aşa că mi s-a jupuit pielea.

— Vezi ce înseamnă să ai diamante, jupîne, spuse dispreţuitor Athos.

— Ia te uită ! se minună Porthos. Va să zică se găseşte undeva un diamant, şi pentru ce, drace, dacă se găseşte un diamant, noi ne plîngem că n-avem bani ?

— De, cam aşa e ! murmură Aramis.

— Bravo, Porthos, de data asta, iată un gînd bun !

— Fără îndoială, răspunse Porthos, umflîndu-se în pene la auzul laudei lui Athos, şi fiindcă se găseşte un diamant, hai să-l vindem.

— Dar, spuse d'Artagnan, acest diamant este diamantul reginei.

— Cu atît mai de înţeles, stărui Athos, nu-i nimic mai firesc decît ca regina să-l scape pe domnul Buckingham, iubitul ei, şi apoi nimic nu e mai drept decît ca regina să ne scape şi pe noi, prietenii ei : aşadar, vindem diamantul. Ce crede în privinţa asta curioşia-sa ? Nu cer părerea lui Porthos, căci i-o ştim dinainte.

— Socot, spuse Aramis, îmbujorîndu-se, că neavînd inelul de la vreo iubită, adică nefiindu-i o amintire de dragoste, d'Artagnan poate să-l vîndă.

— Dragul meu, vorbeşti parcă ai fi întruchiparea teologiei. Aşadar, părerea dumitale...

— Să vîndă diamantul, răspunse Aramis.

— Foarte bine ! primi vesel d'Artagnan, să vindem, deci, diamantul şi să nu mai vorbim.

Împuşcăturile nu conteneau, dar prietenii erau în afară de bătaia flintelor, iar cei din bastion nu mai trăgeau decît pentru o împăcare sufletească.

— Zău, era şi vremea să-i vină gîndul bun lui Porthos : iată-ne ajunşi în tabără. Aşadar, domnilor, nici un cuvînt mai mult în chestiunea asta. Sînt toţi cu ochii pe noi, ne ies înainte, o să ne ridice pe sus.

Într-adevăr după cum am mai spus, întreaga tabără fremăta. Peste două mii de oameni luaseră parte ca la un spectacol la izbutita năzdrăvănie a celor patru prieteni, năzdrăvănie a cărei adevărată noimă n-o bănuia nici pe departe nimeni. Nu se auzeau decît strigăte de : „Trăiască ostaşii gărzii ! Trăiască muşchetarii !" Domnul de Busigny venise cel dintîi, ca să strîngă mîna lui Athos şi să recunoască singur că pierduse prinsoarea. Dragonul şi elveţianul mergeau în urma lui, iar toţi ceilalţi, în urma dragonului şi a elveţianului. Pretutindeni felicitări, strîngeri de mînă, îmbrăţişări fără sfîrşit şi rîsete necurmate pe seama localnicilor ; vălmăşagul era în cele din urmă atît de mare, încît domnul cardinal, bănuind cine ştie ce răzvrătire, trimise pe căpitanul gărzii sale, La Houdinière, să vadă ce se petrecea.

Isprava a fost povestită solului, cu toate înfloriturile avîntului dezlănţuit.

— Ei, ce e ? întrebă cardinalul pe La Houdinière.

— Iată, monseniore, desluşi acesta, trei muşchetari şi un soldat din gardă au făcut prinsoare cu domnul de Busigny că se vor duce să ia masa înăuntrul bastionului Saint-Gervais şi, pe cînd mîncau, au ţinut piept vreme de două ceasuri duşmanului, omorînd nu mai ştiu cîţi localnici.

— Ai întrebat numele celor trei muşchetari ?

— Da, monseniore.

— Cum îi cheamă ?

— Domnii : Athos, Porthos şi Aramis.

— Mereu cei trei viteji ai mei! murmură cardinalul. Şi soldatul din gardă?

— Domnul d'Artagnan.

— Mereu poznaşul meu! Hotărît lucru, trebuie să-i iau pe cîteşipatru la mine.

În aceeaşi seară, cardinalul vorbi cu domnul de Tréville despre isprava de dimineaţă, care trecea din gură-n gură în toată tabăra. Domnul de Tréville aflase despre cele întîmplate chiar de la voinicii făpturitori şi o povesti eminenţei-sale cu toate amănuntele cuvenite, fără să uite bineînţeles episodul ştergarului.

— Domnule de Tréville, zise cardinalul, te rog porunceşte să mi se trimită ştergarul. Voi pune să se brodeze pe el trei flori de crin în fir de aur şi-l voi dărui drept flamură companiei dumitale.

— Monseniore, răspunse domnul de Tréville, ar fi o nedreptate pentru ostaşii gărzii; domnul d'Artagnan nu face parte din compania mea, ci din a domnului des Essarts.

— Atunci, ia-l la dumneata, hotărî cardinalul, nu e drept ca aceşti patru viteji care se iubesc atît să nu slujească în aceeaşi companie.

Chiar în seara aceea domnul de Tréville dădu vestea cea bună lui d'Artagnan şi celor trei muşchetari, poftindu-i pe toţi patru să ia a doua zi prînzul cu el.

D'Artagnan nu mai putea de bucurie. Se ştie că visul vieţii lui era să fie muşchetar.

Tustrei prietenii săi erau de asemenea nespus de bucuroşi.

— Pe legea mea, spuse d'Artagnan lui Athos, binecuvîntat ţi-a fost gîndul; aşa cum ai spus, am cîştigat şi faimă mare şi am putut lămuri şi lucruri de căpetenie.

— Despre care vom mai putea vorbi fără să mai fim atît de bănuiţi, căci, cu ajutorul Domnului, o să trecem de azi înainte drept oamenii cardinalului.

În aceeaşi seară, d'Artagnan se duse să-l salute pe domnul des Essarts şi să-i vestească totodată că fusese înaintat.

Domnul des Essarts, care ţinea mult la d'Artagnan, îi propuse atunci să-i vină în ajutor; schimbarea dintr-un corp în altul cerea cheltuieli de echipament.

D'Artagnan nu vru să primească, dar, găsind prilejul binevenit, îl rugă să cerceteze valoarea diamantului pe care i-l încredinţă, spunîndu-i că ar dori să-l schimbe în bani peşin.

A doua zi, la opt dimineaţa, valetul domnului des Essarts intră la d'Artagnan şi-i înmînă un săculeţ cu şapte mii de livre în aur.

Era preţul diamantului reginei.

CAPITOLUL XVIII

Chestiuni familiale

Athos găsise cuvintele : chestiuni familiale. O chestiune familială scăpa de sub cercetarea cardinalului ; o chestiune familială nu privea pe nimeni ; puteai să-ţi vezi în faţa lumii de chestiunile tale familiale.

Aşadar, Athos găsise cuvintele : chestiuni familiale.

Aramis găsise ideea : valeţii.

Porthos găsise mijloacele : diamantul.

Numai d'Artagnan nu găsise nimic, el, care pînă atunci fusese cel mai născocitor dintre toţi ; dar trebuie să şi spunem că era de ajuns să audă numele : „Milady" şi încremenea pe loc.

Ba nu ! Ne înşelăm : el găsise pe cumpărătorul diamantului.

Prînzul de la domnul de Tréville se desfăşură într-o încîntătoare voioşie. D'Artagnan purta noua sa uniformă ; cum avea aproape aceeaşi statură cu Aramis, şi cum Aramis — cititorul îşi aminteşte —, bine plătit de librarul care-i cumpărase poemul, dăduse să i se facă două rînduri de veşminte, îi trecuse prietenului său un echipament întreg.

D'Artagnan ar fi plutit pe aripile fericirii dacă făptura acelei Milady nu s-ar fi ivit ca un nor întunecat în zarea depărtată.

După prînz, prietenii îşi dădură întîlnire seara, la locuinţa lui Athos, pentru a lua cele din urmă hotărîri.

D'Artagnan îşi petrecu toată ziua plimbîndu-şi straiele de muşchetar pe toate uliţele taberei.

Seara, la ceasul hotărît, cîteşipatru erau iarăşi laolaltă ; nu mai rămîneau decît trei lucruri de chibzuit :

Ce vor scrie cumnatului viclenei Milady ;

Ce vor scrie îndemînaticei fiinţe din Tours ;

Care din valeţi va duce scrisorile.

Fiecare şi-l lăuda pe al lui : Athos îl pomenea pe tăcutul Grimaud, care nu vorbea decît cînd stăpînul său îi descleşta gura ; Porthos amintea puterea lui Mousqueton, în stare să cotonogească patru oameni de talie obişnuită ; Aramis, încrezător în dibăcia lui Bazin, îşi ridica în slăvi candidatul ; în sfîrşit, d'Artagnan avea încredere oarbă în cutezanţa lui Planchet şi istorisea purtarea lui minunată cu prilejul păţaniei spinoase din Boulogne.

Cele patru vrednice feţe se hărţuiră multă vreme pentru întîietate, dînd loc unor întreceri măreţe, pe care nu le vom pomeni aici, de teamă să nu lungim prea mult firul povestirii noastre.

— Din nefericire, vorbi Athos, ar trebui ca trimisul nostru să îmbine în el toate cele patru însuşiri pomenite.

— Dar unde să găseşti asemenea valet ?

— De negăsit, rosti Athos, de aceea luaţi-l pe Grimaud.

— Luaţi-l pe Mousqueton.

— Luaţi-l pe Bazin.

— Luaţi-l pe Planchet ; Planchet e cutezător şi îndemînatic. Aşa că întruneşte două din cele patru însuşiri cerute.

— Domnilor, grăi Aramis, lucrul de căpetenie nu este de a şti care dintre cei patru valeţi ai noştri e cel mai tăcut şi cel mai puternic, cel mai dibaci şi cel mai cutezător, lucrul de căpetenie este de a şti căruia dintre ei îi plac cel mai mult banii.

— Ceea ce spune Aramis e bine chibzuit, încuviinţă Athos. Trebuie să foloseşti mai mult lipsurile oamenilor decît însuşirile lor ; sfinţite părinte, sînteţi un mare înţelept !

— Negreşit, urmă Aramis, căci avem nevoie să fim slujiţi nu numai pentru a izbuti în ceea ce punem la cale, dar şi pentru a nu da greş ; dacă n-am izbuti, vai de capete, dar nu de ale valeţilor !

— Mai încet, Aramis ! sfătui Athos.

— Nu de ale valeţilor, ci de ale stăpînilor. Oare valeţii noştri ne sînt atît de credincioşi încît să-şi dea viaţa pentru noi ? Fireşte că nu.

— Pe legea mea, eu aproape că aş răspunde pentru Planchet, spuse d'Artagnan.

— Atunci, dragă prietene, adaugă la credinţa lui din fire o sumă de bani cu care s-o ducă bine, şi-n loc de o dată, poţi să răspunzi pentru el de două ori.

— Dumnezeule mare ! Şi totuşi vă vor trage pe sfoară, se încăpăţînă Athos, care vedea totul în trandafiriu cînd era vorba de lucruri, şi totul în negru cînd era vorba de oameni. Vor făgădui marea cu sarea, ca să capete bani, şi în drum, de teamă, nu vor face nimic. O dată prinşi, vor fi strînşi cu uşa ; strînşi cu uşa, vor mărturisi. Ce dracu ! Nu sîntem copii ! Ca să ajungi în Anglia (Athos coborî glasul), trebuie să străbaţi toată Franţa, împînzită cu spionii şi slugile cardinalului ;

ca să te urci pe vapor, îţi trebuie hîrtie de voie ; ca să te descurci la Londra, trebuie să ştii englezeşte. Iată, eu cred că-i chiar foarte greu.

— Ba de loc, îi răspunse d'Artagnan, care ţinea să-şi vadă socotelile împlinite. Dimpotrivă, mie mi se pare că-i uşor. La naiba, se înţelege de la sine că dacă te apuci să înşiri lordului de Winter lucruri anapoda, nelegiuirile cardinalului...

— Mai încet ! stărui Athos.

— Urzeli şi taine de stat, urmă d'Artagnan, ascultînd de sfatul lui Athos, se înţelege că ne-ar trage pe roată de vii ; dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu uitaţi, cum ai spus chiar dumneata, Athos că noi îi scriem lordului de Winter doar pentru chestiuni familiare ; că-i scriem numai cu scopul de a o împiedica pe Milady, chiar din clipa cînd va sosi la Londra, să ne facă vreun rău. Îi voi scrie, deci, o scrisoare cam în felul următor :

— S-auzim, făcu Aramis, luîndu-şi de la început o mutră acră.

— „Domnule şi scump prieten..."

— Poftim, scump prieten, cînd scrii unui englez, îi curmă vorba Athos. Frumos început, n-am ce zice, d'Artagnan ! Numai pentru cuvîntul ăsta şi o să te sfîşie în bucăţi, în loc să te tragă pe roată de viu.

— Atunci, fie ; voi spune, deci, pe scurt : „Domnule !"

— Poţi să-i spui chiar milord, sfătui Athos, care preţuia buna-cuviinţă.

— „Milord, vă amintiţi de micul ţarc cu căpriţe de lîngă Luxemburg ?"

— Bun, iată acum şi Luxemburgul ! O să creadă că faci aluzie la regina-mamă ! Asta ne mai lipsea, bombăni Athos.

— Atunci, să spunem aşa : „Milord, mai ţineţi minte ţarcul unde vi s-a salvat viaţa ?"

— Dragă d'Artagnan, stărui Athos, n-o să fii niciodată în stare să ticluieşti un răvaş ca lumea : „Unde vi s-a salvat viaţa !“ Las-o naibii, e ceva nevrednic. Unui om de lume nu-i aduci niciodată aminte asemenea binefaceri cu care l-ai cinstit. O binefacere amintită e totuna cu o jignire.

— Ah ! dragul meu, răspunse d'Artagnan, eşti de nesuferit, şi dacă-i vorba să scriu sub cenzura dumitale, mai bine mă las păgubaş.

— Şi bine faci. Mînuieşti flinta şi spada, dragul meu, te descurci frumos în astfel de îndeletniciri ; dar lasă condeiul pe seama preacuviosului, asta-i treaba lui.

— Da, într-adevăr, întări Porthos, lasă condeiul pe seama lui Aramis, el îşi scrie teza în latineşte.

— Bine, fie ! se învoi d'Artagnan, atunci, scrie-ne scrisoarea, Aramis ; dar, pe înaltpreasfinţitul nostru papă ! ţine-te bine, căci să ştii că la rîndul meu o să-ţi caut pete-n soare !

— Asta vreau şi eu, răspunse Aramis, cu acea încredere copilărească pe care orice poet o are în el, dar să mi se spună întîi adevărul. Am prins de ici de colo că această cumnată e o ticăloasă ; m-am încredinţat chiar eu cînd am ascultat-o vorbind cu cardinalul.

— Mai încet, mai încet, fraţilor, spuse iarăşi Athos.

— Dar, urmă Aramis, îmi scapă amănuntele.

— Şi mie la fel, mărturisi Porthos.

D'Artagnan şi Athos se priviră cîtva timp în tăcere. În cele din urmă, după o clipă de reculegere, Athos, mai galben la faţă ca de obicei, făcu semn că se învoieşte, şi d'Artagnan înţelese că-i era îngăduit să vorbească.

— Atunci, iată ce trebuie spus, desluşi d'Artagnan : „Milord, cumnata dumneavoastră e o nelegiuită, care a vrut să pună pe cineva să vă omoare, ca să vă moştenească. Dar ea nu se putea căsători cu fratele dumneavoastră, căci era în acelaşi timp măritată în Franţa şi...“

D'Artagnan se opri, parcă ar fi căutat cuvîntul potrivit, cu ochii lui Athos.

— Şi izgonită de soţul ei, urmă Anthos.

— Fiindcă fusese înfierată cu fierul roşu, încheie d'Artagnan.

— Ia mai taci ! strigă Porthos. Cu neputinţă ! Cum ? A vrut să pună să-l omoare pe cumnatu-su ?

— Da.

— Adică era căsătorită ? întrebă Aramis.

— Da.

— Şi soţul ei a băgat de seamă că avea o floare de crin pe umăr ? strigă Porthos.

— Da.

Toţi aceşti *da* fuseseră rostiţi de Athos, fiecare cu un ton din ce în ce mai posomorît.

— Şi cine a văzut floarea asta de crin ? întrebă Aramis.

— D'Artagnan şi cu mine ; mai bine zis, pentru a păstra adevărul faţă de scurgerea vremii, eu şi cu d'Artagnan, răspunse Athos.

— Şi soţul acestei groaznice făpturi mai trăieşte încă ? întrebă Aramis.

— Da, mai trăieşte.

— Eşti sigur ?

— Sînt sigur.

Urmă o scurtă tăcere de gheaţă, în timpul căreia fiecare îşi simţi sufletul mişcat potrivit firii lui.

— Iată, de data asta, vorbi Athos, curmînd cel dintîi tăcerea, d'Artagnan ne-a dat o minunată schiţă de scrisoare ; asta trebuie scris înainte de toate.

— Ei, drăcie, ai dreptate, Athos, recunoscu Aramis, e cam greu să ticluieşti aşa ceva. Chiar ministrul de justiţie s-ar simţi încurcat să întocmească o scrisoare atît de tare şi, totuşi, domnul ministru al justiţiei aduce frumos din condei un proces-verbal. Oricum ! Tăcere, că scriu !

Într-adevăr, Aramis luă pana, se gîndi cîteva clipe, scrise opt sau zece rînduri cu drăgălaşe slove mărunte de femeie, apoi, cu glas dulce şi molcom, ca şi cînd fiecare cuvînt ar fi fost grijuliu cîntărit, citi cele ce urmează :

„Milord,

Persoana care vă scrie aceste cîteva rînduri a avut cinstea să încrucişeze spada cu dumneavoastră într-o ogradă părăsită din strada Infernului. Întrucît de atunci aţi binevoit în mai multe rînduri să vă numiţi prietenul acestei persoane, ţine şi ea să îndreptăţească această prietenie, printr-o povaţă folositoare. De două ori era să vă răpună o rudă apropiată, pe care o socotiţi moştenitoarea dumneavoastră, fiindcă nu ştiţi că înainte de a se fi căsătorit în Anglia, ea se măritase în Franţa. Dar, a treia oară, adică de data aceasta, puteţi să-i cădeţi pradă. Ruda dumneavoastră a plecat astă-noapte din La Rochelle spre Anglia. Supravegheaţi-i sosirea, căci are planuri mari şi groaznice. Dacă vreţi cu tot dinadinsul să ştiţi de ce este în stare, citiţi-i trecutul pe umărul stîng.“

— Foarte bine, e minunat ! recunoscu Athos. Aramis dragă, ai un stil de secretar de stat. De azi înainte lordul de Winter va fi cu ochii în patru, bineînţeles dacă scrisoarea ajunge în mîinile lui ; şi chiar dacă ar cădea în mîinile eminenţei-sale, tot n-am putea fi în primejdie. Dar fiindcă valetul care

va pleca ar putea să ne facă să credem că a fost la Londra, şi el să se oprească la Châtellerault, să nu-i dăm o dată cu scrisoarea decît jumătate din sumă, cu făgăduiala că-i vom da cealaltă jumătate în schimbul răspunsului. Ai diamantul ? urmă Athos.

— Am ceva mai mult, am banii.

Şi d'Artagnan aruncă pe masă punga ; la sunetul aurului, Aramis ridică ochii, Porthos tresări ; numai Athos rămase nepăsător.

— Cîţi bani ai în săculeţul ăsta ? întrebă el.

— Şapte mii de livre, în ludovici de cîte doisprezece franci.

— Şapte mii de livre ! se minună Porthos. Cum, fleacul acela de diamant făcea şapte mii de livre ?

— Pare-se, răspunse Athos, de vreme ce vezi banii cu ochii ! Nu cred că prietenul nostru d'Artagan să fi pus de la el.

— Dar, domnilor, noi în toate astea nu ne gîndim la regină, aminti d'Artagnan. Să ne îngrijim puţin şi de sănătatea scumpului ei Buckingham. Măcar atîta îi datorăm şi noi...

— E drept, recunoscu Athos, asta-l priveşte pe Aramis.

— Şi atunci, ce trebuie să mai fac ? întrebă acesta, roşind.

— Dar e foarte simplu, răspunse Athos, ticluieşti a doua scrisoare pentru cunoştinţa aceea îndemînatică din Tours.

Aramis luă din nou pana, începu iarăşi să se gîndească şi scrise următoarele rînduri, pe care le şi supuse încuviinţării sfatului lor :

„Scumpa mea verişoară...“

— Ah ! făcu Athos, fiinţa aceea îndemînatică e ruda dumitale ?

— Da, o verişoară primară, lămuri Aramis.

— Hai, fie şi verişoară !

Aramis urmă :

„Scumpa mea verişoară, eminenţa-sa cardinalul, ţină-l Domnul în viaţă pentru fericirea Franţei şi spaima duşmanilor regatului, e în ajunul victoriei asupra răzvrătiţilor eretici din La Rochelle ; s-ar putea ca flota engleză, trimisă în ajutorul lor, să nu mai ajungă în faţa oraşului ; îndrăznesc chiar să spun : credinţa mea e că domnul de Buckingham va fi împiedicat să plece de cine ştie ce mare eveniment. Eminenţa-sa este cel mai vestit om politic al vremurilor trecute, prezente şi poate al vremurilor viitoare. Ar stinge şi soarele dacă soarele l-ar stingheri. Dă aceste frumoase ştiri surorei dumitale, scumpă verişoară. Am visat că englezul acela blestemat a murit. Nu-mi aduc aminte dacă de tăişul fierului, sau de otravă ; dar ce pot să-ţi spun e că am visat c-a murit şi, după cum ştii, visele nu mă înşală niciodată. Poţi fi, aşadar, încredinţată că mă vei vedea în curînd.“

— Minunat ! se bucură Athos, eşti regele poeţilor ; Aramis dragă, glăsuieşti ca în Apocalips şi dezvălui adevărul ca sfînta *Evanghelie*. Nu-ţi mai rămîne acum decît să pui adresa pe scrisoare.

— E foarte uşor, se învoi Aramis.

Împături frumos hîrtia, apoi scrise :

„Domnişoarei Marie Michon, lenjereasă la Tours“.

Cei trei prieteni se uitară unul la altul, rîzînd : ce păcăleală !

— Acum, urmă Aramis, înţelegeţi, domnilor, că numai Bazin poate duce scrisoarea asta la Tours : vara mea nu-l cunoaşte decît pe Bazin şi n-are încredere decît în el, oricare altul ne-ar face să dăm greş. De altminteri, Bazin vrea să ajungă sus de tot şi e om cu carte. Bazin a citit istoria şi ştie că Sixt al V-lea a ajuns papă după ce păzise purceii ; şi

cum socoate să îmbrace haina bisericească o dată cu mine, nu deznădăjduieşte, la rîndul lui, să ajungă şi el într-o zi papă sau, cel puţin, cardinal ; înţelegeţi că un om cu asemenea ţeluri în viaţă nu se va lăsa prins sau, dacă e prins, va îndura orice chin, dar nu va scoate o vorbă.

— Bine, bine răspunse d'Artagnan, vi-l primesc din toată inima pe Bazin, dar primiţi-mi-l şi mie pe Planchet : într-o zi Milady l-a gonit pe poartă cu ciomagul ; Planchet are ţinere de minte, şi vă spun eu, cînd va întrezări c-ar putea să se răzbune, mai curînd s-ar lăsa cotonogit decît să se lase păgubaş. Dacă treburile de la Tours sînt treburile dumitale, Aramis, ei bine, cele de la Londra sînt ale mele. Rog, deci, să fie ales Planchet, care, de altminteri, a mai fost cu mine la Londra şi ştie să spună foarte curăţel : *London, sir, if you please* şi *my master lord d'Artagnan* [1], încolo, fiţi liniştiţi ; îşi găseşte el drumul şi la dus, şi la întors.

— Atunci, adăugă Athos, Planchet va primi şapte sute de livre la plecare şi şapte sute de livre la întoarcere, iar Bazin, trei sute de livre la plecare şi trei sute de livre la întoarcere ; în felul ăsta ne mai rămîn din bani cinci mii de livre ; să luăm fiecare dintre noi cîte o mie de livre, pe care s-o cheltuim cum ne-o tăia capul, şi să punem deoparte o mie de livre, pe care s-o păstreze prea cuviosul, pentru întîmplări neprevăzute, sau pentru nevoile noastre comune. Ce ziceţi, da, sau ba ?

— Dragă Athos, răspunse Aramis, vorbeşti ca Nestor, care, ştim cu toţii, era înţeleptul înţelepţilor greci.

[1] Londra, domnule, vă rog ; stăpînul meu, lordul d'Artagnan (engl.).

— Atunci, aşa să fie, se învoi Athos, vor pleca Planchet şi Bazin ; la urma urmelor, nu-mi pare rău să-l păstrez pe Grimaud ; s-a deprins cu metehnele mele, la care ţin ; ziua de ieri trebuie să-l fi zdruncinat rău, călătoria asta l-ar da gata.

Îl chemară pe Planchet şi i se dădură lămuriri ; de altfel, ştia despre ce era vorba de la d'Artagnan, care-i şi vestise în primul rînd gloria ce-l aştepta, pe urmă suma de bani şi pe urmă primejdia.

— Voi dosi scrisoarea în mîneca hainei, spuse Planchet, şi, dacă mă prinde, o înghit.

— Dar atunci nu-ţi vei mai putea îndeplini sarcina, răspunse d'Artagnan.

— Daţi-mi diseară o copie de pe scrisoare, şi mîine dimineaţă o ştiu pe de rost.

D'Artagnan îşi privi prietenii, parcă ar fi vrut să le spună : „Vedeţi ! Aşa-i c-aveam dreptate ?"

— Şi acum, urmă el, întorcîndu-se spre Planchet, ai opt zile ca să ajungi pînă la lordul de Winter, şi alte opt zile ca să vii îndărăt. Cu totul, şaisprezece zile ; dacă în a şaisprezecea zi de la plecarea ta, la ora opt seara, nu te-ai întors, atunci ioc bani, chiar dacă vei veni la opt şi cinci.

— Dacă-i aşa, zise Planchet, cumpăraţi-mi un ceasornic.

— Ia-l pe ăsta, i-l dădu Athos pe al lui, cu mărinimia-i nepăsătoare, şi fii băiat de treabă. Gîndeşte-te că dacă vorbeşti, dacă pălăvrăgeşti, sau rătăceşti haimana, stăpînul tău plăteşte cu capul, el, care te socoteşte atît de credincios, încît s-a pus chezaş pentru tine. Mai gîndeşte-te, însă, că dacă din pricina ta i se întîmplă vreo nenorocire lui d'Artagnan, eu te dibui chiar în gaură de şarpe şi tot îţi spintec burta.

— Vai, domnule, mormăi Planchet, umilit de bănuială şi mai cu seamă îngrozit de mutra liniştită a muşchetarului.

— Cît despre mine, urmă Porthos, holbîndu-şi ochii ameninţători, ţine minte : eu te jupoi de viu.

— Vai de mine, domnule !

— Iar eu, spuse şi Aramis, cu glasul lui dulce şi catifelat, eu te pîrjolesc la foc mititel, ca un sălbatic.

— Aoleu, domnule !

Şi Planchet se porni pe plîns ; n-am putea spune dacă plîngea de groază, în urma ameninţărilor căzute pe cap, sau de duioşie, văzînd patru prieteni atît de strîns legaţi sufleteşte.

D'Artagnan îi strînse mîna.

— Vezi tu, Planchet, îl dumiri el, domnii aceştia îţi vorbesc astfel din dragoste pentru mine, dar să ştii că ei ţin la tine.

— Ah, domnule ! mărturisi Planchet, sau izbutesc, sau mă taie în patru ; şi chiar de m-o tăia în patru bucăţi, fiţi sigur că nici o bucată nu va vorbi.

Hotărîră ca Planchet să plece a doua zi dimineaţă, la ora opt, pentru a putea, aşa cum spusese, să înveţe peste noapte scrisoarea pe dinafară. Cîştiga astfel douăsprezece ore, încît întoarcerea trebuia să aibă loc în a şaisprezecea zi, la opt seara.

A doua zi dimineaţa, în clipa cînd trebuia să încalece, d'Artagnan, care în adîncul sufletului avea o slăbiciune pentru ducele de Buckingham, îl luă pe Planchet deoparte şi-i şopti tainic :

— Ascultă, după ce vei înmîna scrisoarea lordului de Winter, şi după ce acesta va fi citit, îi vei spune aşa : „Vegheaţi asupra înălţimii-sale, lordul Buckingham, căci se pune la cale asasinarea lui". Dar, ascultă, Planchet, asta-i atît de grozav şi atît de însemnat, încît nici prietenilor mei n-am vrut să le spun că-ţi voi încredinţa taina asta ; de mi

s-ar da un post de căpitan, şi tot n-aş pune-o pe hîrtie.

— Fiţi liniştit, domnule, răspunse Planchet, veţi vedea că se poate bizui cineva pe mine.

Şi călare pe un cal minunat, pe care după douăzeci de leghe trebuia să-l părăsească pentru a lua diligenţa, Planchet plecă în goană, cu inima puţin cam strînsă din pricina întreitei făgăduieli a muşchetarilor, dar totodată şi cu sufletul nespus de uşor.

Bazin plecă în aceeaşi dimineaţă la Tours ; i se dăduseră opt zile pentru a-şi îndeplini însărcinarea.

Cîtă vreme cei doi valeţi au lipsit, e lesne de înţeles că cei patru prieteni stăteau mai mult ca oricînd cu ochiul la pîndă, cu nasul adulmecînd văzduhul, cu urechea ciulită. Îşi petreceau zilele încercînd să prindă orice vorbă, pîndind orice mişcare a cardinalului şi dînd tîrcoale ştafetelor care soseau. Nu o dată se treziseră tremurînd fără voia lor, văzîndu-se chemaţi, pe neaşteptate, pentru a li se încredinţa vreo sarcină. De altminteri, trebuiau să fie mereu cu ochii în patru pentru propria lor siguranţă ; Milady era o stihie care, răsărită o dată în faţa cuiva, nu-l mai lăsa să doarmă în tihnă.

În dimineaţa celei de a opta zi, Bazin, proaspăt ca totdeauna şi surîzător ca de obicei, intră în birtul lui Parpaillot tocmai pe cînd cei patru prieteni se aflau la masă, grăind, după cum le fusese înţelegerea :

— Domnule Aramis, iată răspunsul verişoarei dumneavoastră.

Cei patru muşchetari schimbară între ei o privire bucuroasă ; jumătate din treabă era făcută ; e drept, jumătatea cea mai uşoară.

Aramis luă, roşind fără să vrea, hîrtia cu scrisul necioplit şi lipsit de ortografie.

— Doamne-Dumnezeule ! exclamă el rîzînd, nu-i nimic de făcut cu biata Michon ; n-o să scrie niciodată ca domnul de Voiture.

— Ce est ast piata Migeon ? întrebă elveţianul, care stătea de vorbă cu cei patru prieteni, tocmai cînd sosise scrisoarea.

— Doamne ! mai nimic, răspunse Aramis, o tînără şi nostimă lenjereasă la care ţineam mult şi căreia i-am cerut cîteva rînduri scrise cu mîna ei, drept amintire.

— Traţe ! bîigui elveţianul, tacă est la ea nopil cum est scris al ei, adunci norog mare, gamarad meu.

Aramis citi scrisoarea şi o trecu lui Athos.

— Athos, vezi, te rog, ce scrie.

— Athos îşi aruncă privirea pe scrisoare şi ca să risipească orice bănuială, citi cu glas tare :

„Dragă vere, sora mea şi cu mine ghicim foarte bine visele şi chiar ne temem groaznic de ele ; dar de visul dumitale sper să se poată spune că minte. Te lăsăm cu bine ! Fii sănătos şi fă aşa ca din cînd în cînd să mai auzim de dumneata.

Marie Michon.“

— Şi despre ce vis e vorba ? întrebă dragonul, care se apropiase de ei, în vreme ce Athos citea scrisoarea.

— Ta, ta, ta, gare fis ? întrebă şi elveţianul.

— La naiba ! făcu Aramis, o nimica toată : un vis pe care l-am avut şi pe care i l-am povestit.

— Oh, ta, traţe ! est nimig tacă sbus fis la tine, tar la mine nu est fis niţiodat.

— Eşti foarte fericit răspunse Athos, ridicîndu-se de pe scaun, aş vrea să pot spune şi eu tot aşa.

— Niţiodat! repetă elveţianul, încîntat că un om ca Athos îl invidia pentru ceva. Niţiodat! Niţiodat!

Văzînd că Athos se ridică de pe scaun, d'Artagnan făcu şi el la fel; îl luă de braţ şi ieşiră împreună.

Porthos şi Aramis rămaseră locului, ca să răspundă glumelor nesărate ale celorlalţi doi.

Iar Bazin se duse să se culce pe un maldăr de paie; şi fiindcă avea o închipuire mai avîntată decît elveţianul, visă că Aramis ajuns papă, el, Bazin, punea pe creştet pălăria de cardinal.

Dar, cum am mai spus, norocoasa întoarcere a lui Bazin nu îndepărtase decît în parte îngrijorarea ce-i frămînta pe cei patru prieteni. Zilele de aşteptare sînt lungi şi, mai ales, d'Artagnan ar fi putut jura că ziua avea acum patruzeci şi opt de ore. Uitase de încetineala silită a corăbiilor şi prea o credea pe Milady puternică. Îşi închipuia că femeia care i se înfăţişase asemenea unui diavol se bucura de ajutoare neomeneşti, ca şi dînsa; la cel mai mic zgomot i se părea că veneau să-l aresteze şi că-l aduceau pe Planchet pentru a-l pune faţă în faţă cu el şi cu prietenii lui. Mai mult: încrederea odinioară atît de mare în vrednicul picard se topea cu fiecare zi. Neliniştea lui d'Artagnan era atît de cumplită, încît îi cuprinse şi pe Porthos şi pe Aramis. Numai Athos rămînea nepăsător, ca şi cînd nu i-ar fi ameninţat nici o primejdie şi ar fi trăit aceleaşi zile tihnite.

Mai cu seamă în cea de a şaisprezecea zi, nemai putîndu-şi stăpîni tulburarea şi nemaigăsindu-şi loc, d'Artagnan şi cei doi prieteni rătăceau ca nişte arătări pe drumul pe care trebuia să se întoarcă Planchet.

— Într-adevăr, le spunea Athos, nu sînteţi bărbaţi, sînteţi nişte copii, dacă o femeie poate să vă îngrozească în halul ăsta! Şi, la urma urmelor, ce se poate întîmpla? Să ne închidă? Foarte bine, vom fi scoşi din închisoare: au scos-o ei şi pe doamna Bonacieux! Să ne taie capul? Dar în fiecare zi înfruntăm în tranşee mai rău decît atîta, căci o ghiulea poate să ne sfărîme piciorul, şi sînt convins că atunci cînd chirurgul îţi taie un picior suferi mai mult decît cînd călăul îţi taie capul. Aşteptaţi, oameni buni, în linişte; peste două, peste patru sau cel mai tîrziu şase ore, Planchet va fi aici; ne-a făgăduit-o, şi eu pun mare preţ pe făgăduielile lui Planchet, care-mi pare şi mie un băiat foarte cumsecade.

— Dar dacă nu vine? întrebă d'Artagnan.

— Ei, dacă nu vine înseamnă c-o fi întîrziat pe drum, atîta tot. O fi căzut de pe cal, s-o fi rostogolit peste vreun pod sau o fi alergat atît de iute, încît o fi căpătat vreo aprindere de plămîni. Ei, domnilor, ţineţi seama şi de împrejurări. Viaţa e aidoma unor mătănii cu boabele din mici neajunsuri, pe care înţeleptul le ia la şir, rîzînd. Fiţi înţelepţi ca mine, domnilor să stăm la masă şi să bem; niciodată viitorul nu ţi se înfăţişează mai trandafiriu decît cînd îl priveşti printr-un pahar de Chambertin.

— Foarte bine, răspunse d'Artagnan, dar m-am săturat să tot tremur cînd duc vinul la gură, ca nu cumva să vină din pivniţele acestei Milady.

— Eşti tare cusurgiu, îl mustră Athos, o femeie atît de frumoasă!

— O femeie atît de... însemnată! adăugă Porthos, cu rîsul lui gălăgios.

Athos tresări şi, trecîndu-şi mîna pe frunte pentru a-şi şterge sudoarea, se ridică la rîndul lui cu o mişcare nervoasă pe care n-o putu înfrînge.

Ziua trecu totuşi şi seara veni mai încet, dar, în cele din urmă, trebui să vină ; cîrciumile se umplură de muşterii ; Athos, care pusese mîna pe partea cuvenită din vînzarea diamantului, nu-l mai părăsea pe Parpaillot. Găsise în domnul de Busigny, care de altfel îi poftise la un prînz minunat, un tovarăş vrednic de el. Jucau, deci, ca de obicei, cînd auziră bătînd ora şapte ; tocmai treceau patrulele de ostaşi cu scop să întărească posturile ; la şapte şi jumătate se auzi sunînd şi stingerea.

— Sîntem pierduţi, şopti d'Artagnan la urechea lui Athos.

— Vrei să spui că am pierdut, răspunse liniştit Athos, scoţînd patru pistoli din buzunar şi aruncîndu-i pe masă. Haideţi, domnilor, urmă el, auziţi că sună stingerea, haidem cu toţii la culcare.

Athos părăsi birtul, urmat de d'Artagnan. Aramis plecă şi el, la braţ cu Porthos. Aramis mormăia printre dinţi versuri, în vreme ce Porthos îşi smulgea, cînd şi cînd, cîte un fir de mustaţă în semn de cruntă deznădejde.

Dar iată că deodată, din întuneric, se desprinse o umbră cu mlădieri ce nu-i erau străine lui d'Artagnan, şi un glas bine cunoscut îi spuse :

— Domnule, v-am adus pelerina, că e răcoare în seara asta.

— Planchet ! strigă d'Artagnan, nebun de bucurie.

— Planchet ! izbucniră Porthos şi Aramis.

— Ei, da, Planchet, spuse şi Athos, ce vă cruciţi aşa ? A făgăduit omul că se întoarce la ora opt şi, iată, chiar acum bate opt. Bravo, Planchet, ştii să te ţii de cuvînt şi, dacă vreodată îţi părăseşti stăpînul, eu îţi păstrez un loc la mine.

— Nu, niciodată, răspunse Planchet, niciodată nu-l voi părăsi pe domnul d'Artagnan !

În acelaşi timp, d'Artagnan simţi că Planchet îi strecoară un răvaş în mînă.

D'Artagnan ardea de dorinţa să-l îmbrăţişeze pe Planchet, dar se opri, de teamă ca nu cumva pornirea lui înflăcărată faţă de valet, în plină stradă, să nu bată cuiva la ochi.

— Am scrisoarea, şopti el lui Athos şi prietenilor.

— Bine, răspunse Athos, să intrăm înăuntru şi s-o citim.

Scrisoarea ardea mîna lui d'Artagnan ; voia să grăbească pasul, dar Athos îl luă de braţ, şi tînărul se văzu silit să-şi potrivească mersul după al prietenului.

Intrară, în sfîrşit, în cort, aprinseră o lampă, şi în vreme ce Planchet stătea la intrare, ca să nu dea cineva peste cei patru prieteni, d'Artagnan, cu mîna tremurîndă, rupse sigiliul şi deschise mult aşteptatul răspuns.

Cuprindea doar o jumătate de rînd : era un scris cu totul englezesc şi de-o scurtime cu totul spartană.

„*Thank you, be easy.*"

Ceea ce însemna :

„Mulţumesc, fii liniştit."

Athos luă scrisoarea din mîinile lui d'Artagnan, o apropie de lampă, o aprinse şi nu-i dădu drumul pînă ce nu se făcu toată cenuşă.

Apoi îl chemă pe Planchet şi-i spuse :

— Acum, băiatule, poţi să-ţi ceri cele şapte sute de livre, dar, la drept vorbind, nu înfruntai mare primejdie cu un răvaş ca ăsta.

— Apoi eu tot am născocit fel şi chip de mijloace ca să-l dosesc.

— Hai, istoriseşte-ne, îl îmbie d'Artagnan.
— Vedeţi, domnule, e cam lungă povestea.
— Ai dreptate, Planchet, grăi Athos, de altminteri, a sunat stingerea şi s-ar băga de seamă dacă am ţine lumina aprinsă mai multă vreme decît ceilalţi.
— Fie, primi d'Artagnan, să ne culcăm. Somn uşor, Planchet.
— Pe legea mea, domnule, întîia oară, după şaisprezece zile, o să dorm buştean.
— Şi eu la fel ! zise d'Artagnan.
— Şi eu la fel ! zise Porthos.
— Şi eu la fel ! zise Aramis.
— Ei bine, vreţi să vă spun drept ? Şi eu la fel, domnilor, zise Athos.

CAPITOLUL XIX

Fatalitate

În vremea asta, Milady, ieşită din minţi, răcnind pe puntea corăbiei, ca o leoaică pe care o îmbarcau, fusese ispitită să se zvîrle în mare, ca să se întoarcă la ţărm, neputîndu-se împăca cu gîndul că, deşi batjocorită de d'Artagnan şi ameninţată de Athos, părăsea Franţa fără să se fi putut răzbuna. În curînd, gîndul acesta i se păru atît de nesuferit, încît, oricare ar fi fost urmările, îl rugă pe căpitan s-o coboare pe coastă ; dar căpitanul, dornic să iasă din strînsoare, prins între crucişătoarele engleze şi cele franceze, ca degetul între scoarţă şi copac, era grozav de grăbit să ajungă în Anglia, aşa că se împotrivi din răsputeri la ceea ce el socotea drept toane de femeie ; făgădui însă călătoarei sale, care de altfel îi fusese dată în mare grijă chiar de către cardinal, s-o coboare, dacă marea şi francezii îi vor îngădui, într-unul din porturile Bretaniei, fie la Lorient, fie la Brest ; deocamdată, însă, vîntul era neprielnic, marea frămîntată, aşa că pluteau de colo-colo pe lîngă coaste. Nouă zile după ieşirea din Charente, Milady, galbenă la faţă de atîta amărăciune şi sînge rău, zări, în sfîrşit, profilîndu-se coastele albăstrii ale Finisterului.

Chibzui că pentru a străbate acest colţ al Franţei şi a se întoarce la cardinal îi trebuiau cel puţin trei zile ; încă o zi pentru debarcare, adică cu totul patru zile ; prin urmare, cele nouă zile trecute şi cu alte patru zile făceau la un loc treisprezece zile pierdute ; treisprezece zile, în timpul cărora multe întîmplări de seamă se puteau petrece la Londra. Îşi mai zise că, fără îndoială, pe cardinal l-ar fi mîniat întoarcerea ei şi ar fi ascultat mai binevoitor plîngeri făcute împotriva ei decît învinuiri pe care ea le-ar fi adus împotriva altora. Lăsă, deci, să treacă şi Lorient şi Brest, fără a mai stărui pe lîngă căpitan, care, la rîndul lui, se ferise şi el s-o mai stîrnească. Milady îşi urmă, deci, călătoria, şi chiar în ziua cînd Planchet se îmbarca la Portsmouth pentru Franţa, trimisa eminenţei-sale intra triumfătoare în port.

Tot oraşul fremăta de un du-te-vino nemaipomenit : patru mari corăbii, de curînd construite, fuseseră tocmai lansate pe mare ; pe dig, în picioare, Buckingham, de sus pînă jos în aur, scînteind ca totdeauna de diamante şi nestemate, la pălărie cu o pană albă care-i cădea pe umăr, stătea înconjurat de un stat-major, aproape la fel de strălucitor ca şi el.

Era una din acele frumoase şi rare zile de vară, cînd Anglia îşi aduce aminte că pe cer e un soare. Deşi palid sub vălul amurgului, astrul era neasemuit de frumos ; cobora în zare, împurpurînd bolta şi marea cu dîre de foc şi aruncînd peste turlele şi bătrînele case ale oraşului o ultimă rază aurită, ce se oglindea în geamuri ca văpăile unui incendiu. Trăgînd în piept aerul oceanului, mult mai tare şi mai îmbălsămat în preajma ţărmului, şi măsurînd din ochi toată puterea pregătirilor pe care avea sarcina să le nimicească şi toată puterea acelei oştiri împotriva căreia trebuia să lupte ea singură — ea, femeie — numai cu cîteva

pungi de aur, Milady se compara în mintea ei cu Judith, cumplita evreică, în clipa cînd pătrunsese în tabăra asirienilor şi cînd văzuse vălmăşagul uriaş de care, de cai, de oameni şi de arme pe care trebuia să-l spulbere, aidoma unui nor de fum, doar cu o mişcare a mîinii ei.

Corabia intră în rada portului ; dar cînd să arunce ancora, un mic cuter [1] armat ca pentru război se apropie de vasul negustoresc, în chip de pază a coastelor, şi lăsîndu-şi barca pe ape, o îndreptă spre scara corăbiei. În barcă se aflau : un ofiţer, un contramaistru şi opt vîslaşi ; numai ofiţerul se sui pe punte, unde fu primit cu tot respectul cuvenit unei uniforme.

Ofiţerul schimbă cîteva vorbe cu stăpînul vasului, îi dădu să citească nişte hîrtii pe care le avea la el şi, la porunca acestuia din urmă, întreg echipajul, marinari şi călători, fu chemat pe punte.

În urma acestui soi de apel, ofiţerul întrebă cu glas tare numele locului de plecare, drumul şi popasurile corăbiei ; la toate aceste întrebări căpitanul răspunse fără şovăire şi fără greutate. După aceea, ofiţerul trecu în revistă unul după altul pe toţi cîţi erau pe vas şi, oprindu-se lîngă Milady, o privi cu luare-aminte, dar fără să-i spună nimic.

Se întoarse pe urmă către căpitan, îi mai şopti cîteva cuvinte, apoi, ca şi cînd corabia trebuia să asculte de atunci înainte numai de el, porunci o manevră pe care echipajul o îndeplini îndată. Vasul porni din nou, însoţit de micul cuter care plutea pe de lături, ameninţîndu-i flancul cu gurile celor cinci tunuri ; în acelaşi timp, barca urma dîra ce-o lăsa corabia, ca o biată coajă de nucă îndărătul unei namile plutitoare.

[1] Vas cu pînze cu un catarg, uşor de manevrat, întrebuinţat azi numai la navigaţia de plăcere.

În vreme ce ofițerul o cercetase cu privirea, Milady, cum e lesne de închipuit, îl măsurase, la rîndul ei, din cap pînă în picioare. Dar oricît era de obișnuită femeia aceasta să-și înfigă ochii ei de jeratic în inimile celor cărora voia să le smulgă tainele, de data asta dădu de o mutră atît de înghețată, încît nu izbuti să descopere nimic. Ofițerul care se oprise în fața ei și o cercetase în tăcere cu atîta luare-aminte putea să aibă între douăzeci și cinci și douăzeci și șase de ani ; era alb la față, avea ochii ca peruzeaua și cam înfundați în orbite ; gura, fină și frumos arcuită, rămînea nemișcată în conturul ei fără greș ; bărbia, foarte pronunțată, mărturisea o putere de voință care la omul britanic de rînd e mai totdeauna doar încăpățînare ; fruntea, puțin teșită, frunte ce se potrivește poeților, înflăcăraților și ostașilor, era ușor adumbrită de un păr scurt și rar care, ca și barba ce-i acoperea partea de jos a obrazului, era de un frumos castaniu-închis.

Cînd corabia intră în port, coborîse noaptea. Pîcla îngroșa bezna, doar în jurul farurilor și al felinarelor de pe dig plutea un nimb asemeni celui din jurul lunii, atunci cînd vremea amenință a ploaie. Aerul era apăsător, jilav și rece.

Milady, femeia aceasta atît de tare, simțea că tremură fără să vrea.

Ofițerul ceru să i se arate cuferele călătoarei și porunci să fie coborîte în barcă. După aceea, dîndu-i mîna, o pofti să coboare și ea.

Milady îl privi lung, codindu-se.

— Cine sînteți dumneavoastră, domnule, care aveți bunătatea să vă îngrijiți atîta de mine ?

— Puteți să vă dați seama, doamnă, după uniformă. Sînt ofițer în marina engleză, răspunse tînărul.

— Și se obișnuiește oare ca ofițerii din marina engleză să ia în grija lor pe compatrioți atunci cînd sosesc într-un port al Marii Britanii și să împingă bunăvoința pînă acolo încît să-i însoțească pe uscat ?

— Da, *milady*, se obișnuiește, nu din bunăvoință, ci din prevedere ; în vreme de război străinii sînt găzduiți într-un loc anumit, pentru a putea rămîne sub supravegherea guvernului pînă ce se vor fi cules toate lămuririle asupra lor.

Aceste cuvinte fură rostite cu cea mai rece politețe și cea mai desăvîrșită liniște. Totuși ele nu avură darul s-o convingă pe Milady.

— Dar eu nu sînt străină, domnule, răspunse ea cu accentul cel mai curat care a răsunat vreodată de la Portsmouth pînă la Manchester, mă numesc lady Clarick de Winter, și această măsură...

— Această măsură este generală, *milady*, și orice încercare de nesupunere ar fi de prisos.

— Atunci, domnule, vă voi urma.

Și, dînd mîna ofițerului, Milady începu să coboare scara la capătul căreia aștepta barca. Ofițerul o urmă. Pe jos, la pupă, era întinsă o pelerină mare ; după ce o pofti să se așeze peste pelerină, ofițerul luă loc lîngă ea.

— Dați-i drumul, porunci el marinarilor.

Cele opt lopeți se lăsară toate deodată, cu un singur clipocit și o singură mișcare ; barca părea că zboară pe fața apelor.

După cinci minute erau la țărm.

Ofițerul sări pe chei și întinse mîna femeii.

Tot acolo aștepta o trăsură.

— Trăsura e pentru noi ? întrebă Milady.

— Da, doamnă, răspunse ofițerul.

— E așa departe hanul ?

— La celălalt capăt al orașului.

— Să mergem, zise Milady.

Și se urcă, hotărîtă, în trăsură.

Ofiţerul avu grijă ca sipetele să fie bine legate îndărătul trăsurii, apoi, aşezîndu-se lîngă Milady, închise portiera.

Numaidecît, fără să i se dea vreo poruncă sau să-i spună încotro să meargă, vizitiul porni în goană şi se înfundă pe străzile oraşului.

O primire atît de stranie trebuia să fie pentru Milady un bogat izvor de cugetare ; cînd îşi dădu seama că tînărului ofiţer nu-i ardea de vorbă, se ghemui într-un colţ şi începu să ia la şir toate bănuielile care-i încolţeau în minte.

Totuşi, după un sfert de ceas, mirată de lungimea drumului, se plecă spre portieră ca să vadă încotro o duceau. Nu se mai zărea nici o casă ; doar copacii păreau că aleargă unii după alţii în noapte, ca nişte mari stafii cernite.

Milady se cutremură.

— Dar nu mai sîntem în oraş, domnule, zise ea.

Tînărul ofiţer tăcu chitic.

— Domnule, eu nu merg mai departe dacă nu-mi spui unde mă duceţi !

Ameninţarea rămase fără răspuns.

— Asta-i prea din cale-afară ! strigă Milady. Ajutor ! Ajutor !

Nici un glas nu răspunse. Trăsura gonea la fel de iute ; ofiţerul părea o stană de piatră.

Milady îi aruncă atunci una din acele groaznice căutături, atît de proprii chipului ei şi care rareori se întîmpla să dea greş. De mînie, ochii îi scînteiau în beznă.

Tînărul rămase nepăsător.

Milady deschise portiera trăsurii şi vru să sară afară.

— Luaţi seama, doamnă, rosti liniştit tînărul, dacă săriţi, vă puteţi pierde viaţa.

Milady căzu la loc, scrîşnind ; ofiţerul se aplecă şi o privi la rîndul lui, mirat să vadă chipul acela, atît de frumos, schimonosit de furie, aproape hîd. Vicleana înţelese că era pierdută dacă ar fi lăsat să i se vadă în suflet. Îşi însenină trăsăturile feţei, grăind cu glas plîngător :

— În numele cerului, domnule, spuneţi-mi cui se datorează silnicia aceasta : dumneavoastră, guvernului dumneavoastră, sau vreunui duşman al meu ?

— Nu sînteţi supusă la nici o silnicie, doamnă, şi ceea ce vi se întîmplă este urmarea unei măsuri firești pe care sîntem nevoiţi s-o luăm faţă de toţi cei care debarcă în Anglia.

— Aşadar, dumneavoastră nu mă cunoaşteţi, domnule ?

— Este întîia oară cînd am cinstea să vă văd.

— Şi pe cuvîntul dumneavoastră că n-aveţi nici un fel de pică împotriva mea ?

— Nici un fel, vă jur.

Era atîta seninătate, atîta sînge rece, chiar atîta blîndeţe în glasul tînărului, încît Milady se mai potoli.

În cele din urmă, după aproape un ceas de mers, trăsura se opri în faţa unor zăbrele de fier ce închideau un drum neted ducînd la un castel cu linii aspre, dintr-o bucată parcă, şi singuratic. Aşa cum înaintau, pe un nisip ca pulberea, Milady desluşi un vuiet haotic pe care-l recunoscu a fi zgomotul valurilor mării, cînd se izbesc de o coastă stîncoasă.

Trăsura trecu sub două bolţi şi se opri, în sfîrşit, într-o curte întunecoasă şi pătrată ; portiera se deschise aproape îndată, ofiţerul sări sprinten şi, întinzînd mîna tinerei femei, o ajută să se sprijine şi să coboare destul de liniştită.

— Totuşi, grăi Milady, privind întîi împrejur, apoi spre tînărul ofiţer, cu zîmbetul ei cel mai fermecător,

totuşi, orice s-ar spune, sînt ostatică ; fireşte însă că nu pentru multă vreme, adăugă ea. Conştiinţa mea şi cuviinţa dumitale, domnule, mă liniştesc.

Oricît de măgulitoare erau aceste cuvinte, ofiţerul nu răspunse nimic ; scoţînd din cingătoare un fluieraş de argint, ca cel de care se folosesc contramaiştrii pe vasele de război, fluieră de trei ori, pe trei tonuri felurite ; deodată, mai mulţi oameni se iviră, deshămară caii, din care ieşeau aburi, şi traseră trăsura sub un şopron.

Atunci, cu aceeaşi cuviinţă molcomă, ofiţerul o pofti pe Milady în casă. Iar ea, cu aceeaşi faţă zîmbitoare, îl luă de braţ şi intră cu el printr-o uşă joasă şi strîmtă, de-a lungul unei săli boltite, care, luminată doar la capătul ei, ducea către o scară de piatră, ce se răsucea în jurul unei muchii de piatră ; se opriră apoi amîndoi în faţa altei uşi ferecate ; după ce tînărul puse în broască cheia ce avea la el, uşa se învîrti greoaie pe ţîţîni, dezvăluind vederii camera sortită ostaticei.

Dintr-o singură aruncătură de ochi, Milady cuprinse întreaga încăpere, pînă în cele mai mici amănunte.

Era o cameră, al cărei mobilier putea sluji tot atît de bine unei închisori, cît şi locuinţei unui om liber ; totuşi, gratiile ferestrelor şi zăvoarele uşii mărturiseau deschis că era vorba de o închisoare.

O clipă, întreaga putere sufletească a acestei fiinţe, călită totuşi în grele încercări, o părăsi ; căzu într-un jilţ, cu braţele încrucişate, cu fruntea plecată, aşteptînd să vadă intrînd în orice clipă un judecător care să-i pună tot soiul de întrebări.

Dar nimeni nu intră, afară doar de doi sau trei soldaţi de marină care-i aduseră sipetele şi lăzile, le lăsară într-un ungher şi se îndepărtară fără nici un cuvînt.

Ofiţerul supraveghea toate aceste amănunte, cu liniştea-i nedezminţită pe care Milady o băgase de seamă, nerostind la rîndul lui nici un cuvînt şi făcîndu-se ascultat doar prin mişcări ale mîinii sau prin semnale cu fluieraşul lui.

S-ar fi zis că între omul acela şi subalterni nu exista o limbă vorbită, sau că graiul ajunsese de prisos.

În sfîrşit, nemaiputîndu-se stăpîni, Milady rupse tăcerea.

— În numele cerului, domnule ! izbucni ea, ce înseamnă toate astea ? Scoateţi-mă din nedumerire. Pot să înfrunt o primejdie pe care s-o prevăd, o nenorocire pe care s-o pricep. Unde sînt şi ce sînt aici ? Dacă sînt liberă, ce rost au gratiile astea şi zăvoarele de la uşi ? Dacă sînt ostatică, ce crimă am săvîrşit ?

— Sînteţi aici în camera care vă este sorocită, doamnă. Am primit poruncă să vă iau de pe corabie şi să vă însoţesc în acest castel ; am îndeplinit porunca, cred eu, cu toată străşnicia unui soldat, dar şi cu toată curtenia unui gentilom. Aici se sfîrşeşte, cel puţin pînă acum, îndatorirea ce mi s-a încredinţat ; celelalte toate privesc pe altcineva.

— Cine e acel cineva ? întrebă Milady. Nu puteţi să-mi spuneţi numele ?...

Tocmai atunci se auzi mare zăngănit de pinteni pe scări : cîteva voci trecură şi se stinseră, în vreme ce zgomotul unui pas singuratic se apropie de uşă.

— Iată-l că vine, doamnă, spuse ofiţerul, dîndu-se la o parte şi aşteptînd într-o ţinută plină de respect şi de supunere.

În acelaşi timp, uşa se deschise, şi un bărbat se ivi în prag.

Era fără pălărie, purta spada la şold, şi în mînă mototolea o batistă.

Milady crezu că recunoaşte umbra ce se desprindea din întuneric ; se sprijini cu o mînă de braţul jilţului

şi-şi întinse gîtul, grăbită să se încredinţeze că nu se înşela.

Străinul înaintă încet spre ea. Şi pe măsură ce înainta, intrînd în cercul de lumină aruncat de lampă, Milady se dădea, fără voia ei, îndărăt.

Apoi, cînd nu mai avu nici o îndoială :

— Cum asta ! dumneata eşti, scumpe frate ? strigă ea, în culmea uimirii.

— Da, frumoasă doamnă ! răspunse lordul de Winter, salutînd-o pe jumătate curtenitor, pe jumătate în zeflemea, eu, în carne şi oase.

— Dar atunci, castelul acesta ?

— E al meu.

— Şi camera aceasta ?

— E a dumitale.

— Prin urmare, sînt ostatica dumitale ?!

— Cam aşa ceva.

— Dar este o înspăimîntătoare siluire !

— Să lăsăm vorbele mari ; mai bine să ne aşezăm şi să vorbim liniştit, aşa cum se cuvine între un frate şi o soră.

Apoi, întorcîndu-se spre uşă, şi văzînd că tînărul ofiţer îi aşteaptă porunca :

— E bine, îi spuse, îţi mulţumesc ; şi acum, lasă-ne, te rog, singuri, domnule Felton.

CAPITOLUL XX

Fratele şi sora stau de vorbă

În timpul cît îi trebui lordului de Winter ca să închidă uşa, să tragă oblonul şi să-şi apropie un scaun de jilţul cumnatei sale, Milady îşi cufundă visătoare privirea în adîncurile tuturor întîmplărilor cu putinţă şi descoperi întreaga urzeală pe care nu putuse nici măcar s-o întrevadă atîta vreme cît nu avusese habar în ce mîini căzuse. Ştia că lordul de Winter era un gentilom vrednic, un vînător aprig, un jucător isteţ, cutezător cu femeile, dar mai ştia că era cu totul nepriceput în ticluieli de uneltiri. Cum de aflase despre sosirea ei ? Cum de pusese mîna pe ea ? Şi de ce o ţinea acolo ?

Este drept, unele cuvinte ale lui Athos îi dovediseră că întrevederea ei cu cardinalul ajunsese şi la urechi străine ; dar nici nu putea crede că Athos izbutise să-i pună beţe în roate atît de repede şi de straşnic.

Îi era mai curînd teamă să nu se fi descoperit tot ce învîrtise odinioară în Anglia. Poate că Buckingham ghicise că ea fusese aceea care-i tăiase cele două giuvaere şi voia să se răzbune de această mică trădare ; dar Buckingham nu era în stare să lovească într-o femeie, mai ales dacă femeia ar fi fost împinsă la vreo faptă dintr-un simţămînt de gelozie.

Această presupunere i se păru cea mai apropiată de adevăr ; crezu că era vorba de o răzbunare pe trecut, şi nu de o întîmpinare în viitor. Deocamdată şi în orice caz mai bine că se vedea căzută în mîinile cumnatului ei, pe care nădăjduia să-l îmbrobodească, decît în mîinile vreunui duşman făţiş şi şmecher.

— Da, să vorbim, scumpe frate, spuse ea, cu un fel de voioşie, hotărîtă fiind să tragă din convorbire, în pofida gîndurilor ascunse ale lordului de Winter, lămuririle de care avea nevoie, pentru a şti cum să se poarte în viitor.

— Te-ai hotărît, totuşi, să te întorci în Anglia, grăi lordul de Winter, deşi mi-ai mărturisit pe faţă, în atîtea rînduri, la Paris, că nu vei mai pune niciodată piciorul pe pămîntul Marii Britanii ?

Milady răspunse la întrebare printr-o altă întrebare :

— Înainte de toate, începu ea, dumireşte-mă cum de m-aţi pîndit atît de straşnic, încît să afli din vreme nu numai că sosesc, dar chiar şi ziua, ora şi portul în care soseam.

Lordul de Winter folosi şi el aceleaşi mijloace ca Milady, socotind că de vreme ce cumnata lui le folosea, erau cele mai bune.

— Spune-mi şi dumneata, scumpă soră, întrebă el, ce-ai venit să faci aici, în Anglia ?

— Dar am venit să te văd, răspunse Milady, fără să-şi dea seama ce mult întărea prin răspunsul ei bănuielile pe care scrisoarea lui d'Artagnan le stîrnise în mintea cumnatului, şi vrînd doar să-i cucerească bunăvoinţa printr-o minciună.

— Ah, ca să mă vezi ! mormăi cu tîlc lordul de Winter.

— Fireşte, ca să te văd. Ce-i de mirare în asta ?

— Şi n-ai venit în Anglia cu nici un alt scop decît să mă vezi ?

— Nu.

— Aşadar, numai pentru mine ţi-ai dat osteneala să treci Canalul Mînecii ?

— Da, numai pentru dumneata.

— Drace ! Dar grozavă dragoste, surioară !

— Nu sînt eu oare cea mai apropiată rudă a dumitale ? îl întrebă Milady, cu glasul celei mai înduioşătoare nevinovăţii. Şi apoi, în Anglia este fiul meu, nepotul dumitale...

— Şi chiar singurul meu moştenitor, nu-i aşa ? vorbi la rîndul lui lordul de Winter, uitîndu-se drept în ochii ei.

Oricît de mare îi era puterea de stăpînire, Milady tresări, totuşi, iar lordul de Winter simţi tresărirea, căci pusese mîna pe braţul cumnatei lui, cînd rostise ultimele cuvinte.

Într-adevăr, lovitura era făţişă şi adîncă. Cel dintîi gînd la care Milady se oprise fusese Ketty ; o trădase şi destăinuise lordului ura aceea hapsînă pe care chiar ea şi-o dăduse copilăreşte în vileag faţă de camerista ei ; îşi mai aminti de asemenea cum îşi ieşise din fire împotriva lui d'Artagnan, fiindcă acesta cruţase viaţa cumnatului ei.

— Nu înţeleg, milord, adăugă ea pentru a cîştiga timp şi a-l face pe potrivnic să vorbească. Ce vrei să spui şi ce se ascunde sub cuvintele dumitale ?

— Oh ! Doamne-Dumnezeule ! nimic, răspunse lordul de Winter, cu o voioşie prefăcută ; doreşti să mă vezi şi vii în Anglia. Eu aflu de această dorinţă sau, mai bine zis, bănuiesc că o ai şi, ca să te scutesc de plictiselile unei sosiri noaptea într-un port, de oboseala unei debarcări, trimit pe unul dintre ofiţerii mei în întîmpinarea dumitale ; îi dau o trăsură pe seama lui, şi el te aduce în acest castel, a cărui pază mi-a fost încredinţată, unde vin în fiecare zi şi unde, pentru ca îndoita noastră dorinţă de a ne vedea să se

împlinească, pun să ţi se pregătească o cameră. Ce vezi dumneata mai de mirare în tot ce-ţi spun decît în ce mi-ai spus dumneata ?

— Nu, ceea ce găsesc eu de mirare este că ţi s-a dat de veste sosirea mea.

— Cu toate astea, e lucrul cel mai firesc, scumpa mea soră ; n-ai văzut că, înainte să intre în radă, căpitanul micii dumitale corăbii a trimis o luntrişoară cu registrul de bord şi lista echipajului tocmai pentru a căpăta voie să pătrundă în port ? Eu sînt comandantul portului, mi s-a adus registrul şi-am văzut acolo numele dumitale. Inima mi-a spus ceea ce-mi întăreşte acum graiul dumitale, adică în ce scop ai înfruntat pericolul unei mări atît de vitrege sau, cel puţin, atît de obositoare pe vremea asta, şi am trimis cuterul meu ca să te întîmpine. Restul îl ştii.

Milady înţelese că lordul de Winter minţea şi se înfricoşă mai tare.

— Frate, urmă ea, nu era milord Buckingham cel pe care l-am zărit pe dig, seara, cînd am sosit ?

— Chiar el. Ah ! pricep de ce vederea lui te-a izbit, adăugă lordul de Winter, vii dintr-o ţară unde trebuie să se vorbească mult de el, şi ştiu că pregătirile lui împotriva Franţei dau de gîndit prietenului dumitale, cardinalul.

— Prietenul meu, cardinalul ! exclamă Milady, văzînd că şi în privinţa asta, ca şi în cealaltă, lordul de Winter părea că ştie multe.

— Cum, nu-i prietenul dumitale ? spuse în treacăt lordul ; iartă-mă, aşa credeam, dar o să mai vorbim noi de milordul duce, deocamdată să nu ne îndepărtăm de la întorsătura sentimentală pe care o luase convorbirea noastră : spuneai că ai venit să mă vezi.

— Da.

— Bine ! Ţi-am răspuns că le vei avea toate după pofta inimii şi ne vom vedea în fiecare zi.

— Va trebui, deci, să rămîn o veşnicie aici ? întrebă Milady, cu oarecare teamă.

— Găseşti că nu eşti destul de bine găzduită, surioară ? Spune-mi tot ce-ţi lipseşte şi voi da îndată poruncă să ţi se aducă.

— Dar n-am nici femeile, nici oamenii mei...

— Îi vei avea, doamnă. Spune-mi numai cum îţi ţinea casa întîiul dumitale soţ şi, deşi nu sînt decît cumnatul dumitale, îţi voi rîndui casa în acelaşi fel.

— Întîiul meu soţ ! strigă Milady, aţintindu-şi ochii înspăimîntaţi asupra lordului de Winter.

— Da, soţul dumitale, francezul ; nu vorbesc de fratele meu. De altminteri, dacă l-ai uitat, cum mai e încă în viaţă, aş putea să-i scriu şi mi-ar trimite toate lămuririle.

Milady simţi pe frunte broboane de sudoare rece.

— Glumeşti, făcu ea cu glas înnăbuşit.

— Glumesc, eu ? întrebă lordul, sculîndu-se de pe scaun şi dînd un pas îndărăt.

— Sau, mai curînd, mă jigneşti, urmă ea, apăsînd cu mîinile-i ca nişte gheare braţele jilţului şi proptindu-se cu gînd să se ridice.

— Să te jignesc pe dumneata, eu ? urmă lordul de Winter, dispreţuitor ; crezi oare, doamnă, că mai e cu putinţă ?

— Într-adevăr, domnule, grăi Milady, sau eşti beat, sau eşti nebun ; pleacă de aici şi trimite-mi o femeie.

— Femeile nu-şi ţin gura, surioară ! Nu s-ar putea oare să-ţi slujesc eu drept cameristă ? În felul acesta, tainele ar rămîne în familie.

— Obraznicule ! răcni Milady şi, ca şi cînd ar fi fost împinsă de un arc, sări asupra lordului, care o aştepta cu braţele încrucişate, dar şi cu o mînă pe mînerul spadei.

— Ei ! ei ! făcu el, ştiu că ai obiceiul să ucizi oamenii, dar ia seama, eu mă voi apăra chiar împotriva dumitale.

— Da, ai dreptate, urmă Milady, te cred destul de mişel ca să ridici mîna asupra unei femei.

— Poate că da ; de altminteri, aş avea o dezvinovăţire : îmi închipui că mîna mea nu va fi întîia mînă de bărbat care te va fi atins.

Şi, cu o mişcare molcomă şi acuzatoare, lordul arătă umărul ei stîng, pe care-l atinse aproape cu degetul.

Milady scoase un răcnet înnăbuşit şi se dădu îndărăt pînă în ungherul încăperii, asemenea unei pantere care încearcă să se încordeze pe brînci pentru a se repezi.

— Urlă cît îţi place, strigă şi lordul de Winter, dar nu încerca să muşti, căci, bagă de seamă, asta s-ar întoarce împotriva dumitale : aici nu sînt avocaţi care să rînduiască din vreme moştenirile, şi nici cavaleri rătăcitori care să-mi caute pricină pentru frumoasa doamnă pe care o ţin ferecată ; în schimb, am la îndemînă judecători care vor hotărî de soarta unei femei îndeajuns de neruşinate ca să se strecoare bigamă în patul lordului de Winter, fratele meu mai mare, şi, ia bine seama : judecătorii te vor trimite în faţa unui călău care-ţi va dichisi amîndoi umerii la fel.

Ochii ei scăpărau asemenea străfulgerări, încît, deşi era bărbat şi înarmat cu spada în faţa unei femei fără armă, lordul simţi răceala spaimei strecurîndu-i-se pînă în adîncul sufletului ; urmă, totuşi, din ce în ce mai mînios :

— Da, înţeleg, după ce l-ai moştenit pe fratele meu ţi-ar fi plăcut grozav să mă moşteneşti şi pe mine ; dar îţi spun dinainte : poţi să mă ucizi sau să pui să mă ucidă, eu mi-am luat toate măsurile ; nici o leţcaie din averea mea nu va trece în mîinile dumitale şi nici în ale fiului dumitale. Nu eşti destul de bogată, dum-

neata, care ai aproape un milion, şi nu puteai oare să te opreşti din drumul dumitale păcătos, dacă nu făceai răul decît din plăcerea nemărginită şi nebunească de a-l face ? Uite, îţi mărturisesc, dacă memoria fratelui meu nu mi-ar fi sfîntă, te-aş trimite într-o temniţă de-a statului, unde să-ţi putrezească oasele, sau la Tyburn, ca să saturi poftele marinarilor, în timp ce fiul dumitale va fi declarat bastard ; eu am de gînd să tac, dar şi dumneata îndură-ţi liniştită surghiunul ; peste cincisprezece sau douăzeci de zile voi pleca spre La Rochelle, cu armata. În ajunul plecării mele, însă, un vapor va veni să te ia şi te va duce în coloniile noastre din sud. Voi fi de faţă la plecarea dumitale şi, fii pe pace : îţi voi da un însoţitor care-ţi va zbura creierii la prima încercare ce ai face-o de a te întoarce în Anglia sau pe continent.

Milady asculta cu o luare-aminte care-i mărea şi mai tare ochii ei înflăcăraţi.

— Da ; şi pînă atunci, vei locui în acest castel, urmă lordul de Winter ; zidurile sînt groase, uşile sînt zdravene, zăbrelele sînt tari ; de altminteri, fereastra dumitale e chiar deasupra mării ; oamenii mei, care-mi sînt credincioşi cu trup şi suflet, veghează în jurul camerei dumitale şi păzesc toate trecerile care duc spre curte ; apoi, chiar ajunsă în curte, tot ai mai avea de trecut prin trei rînduri de zăbrele. Porunca mea este limpede : un singur pas, o singură mişcare sau vorbă care ar aduce a evadare, şi se va trage asupra dumitale ; dacă vei fi împuşcată, justiţia engleză îmi va fi, nădăjduiesc, recunoscătoare că am scutit-o de o belea. Iată, trăsăturile dumitale îşi capătă iar liniştea, chipul dumitale îşi găseşte iar siguranţa de sine ; cincisprezece, douăzeci de zile, îţi spui dumneata, haida de ! pînă atunci, cu mintea mea isteaţă, născocesc eu ceva ; cu mintea mea drăcească, îmi dibui eu

prada ! Pînă în cincisprezece zile, îţi spui dumneata, nici nu mai sînt aici. Ei bine, încearcă numai !

Văzîndu-se dată în vileag, Milady îşi înfipse unghiile în carne pentru a-şi stăpîni orice mişcare ce ar fi trădat pe faţa ei alt simţămînt decît al spaimei. Lordul de Winter urmă :

— L-ai văzut pe ofiţerul care comandă singur aici, în lipsa mea, aşa că îl cunoşti ; după cum ţi-ai dat singură seama, este în stare să asculte o poruncă, fiindcă, aşa cum te ştiu, n-ai călătorit de la Portsmouth pînă aici fără să fi încercat să-i scoţi vorbele din gură. Ce zici ? O statuie de marmură ar fi fost mai rece şi mai mută ? Ţi-ai încercat pînă acum puterea ademenirilor dumitale asupra multor bărbaţi şi, din nefericire, ai izbutit totdeauna ; încearcă însă şi asupra acestuia. La naiba ! dacă-i vii de hac, atunci, mărturisesc, eşti dracul pe pămînt.

Se duse la uşă şi o deschise dintr-o dată.

— Chemaţi pe domnul Felton ! porunci el. Aşteaptă o clipă şi o să i te dau în seamă.

Între cele două fiinţe coborî o tăcere ciudată, în timpul căreia se auzi zgomotul unui pas molcom şi regulat care se apropia. Apoi, în umbra coridorului se ivi conturul unei făpturi omeneşti, şi tînărul locotenent, despre care am mai vorbit, se opri în prag, aşteptînd porunca lordului.

— Intră, dragul meu John, îl pofti lordul de Winter, intră şi închide uşa.

Tînărul ofiţer intră.

— Şi acum, grăi lordul, priveşte această femeie : e tînără, frumoasă şi cum nu se poate mai fermecătoare. Ei bine, e o dihanie care la douăzeci şi cinci de ani s-a făcut vinovată de tot atîtea nelegiuiri cîte poţi citi într-un an în catastifele tribunalelor noastre ; glasul ei ţi se strecoară în vine, frumuseţea îi slujeşte drept momeală pentru prada care-i cade în gheare, trupul

ei plăteşte tot ce a făgăduit, se cuvine să-i dăm şi ce-i al ei. Va încerca să te ademenească, va încerca poate să te şi ucidă. Te-am scos din nevoi, Felton, te-am făcut locotenent ; ba o dată ţi-am scăpat şi viaţa, ştii cu ce prilej; sînt pentru dumneata nu numai un ocrotitor, ci şi un prieten, nu numai un binefăcător, ci şi un tată ; această femeie s-a întors în Anglia, ca să unelteaască împotriva zilelor mele ; ţin acum şarpele în mîini ; ei bine, te chem şi-ţi grăiesc aşa : prietene Felton, John, copilul meu, păzeşte-mă şi, mai ales păzeşte-te de această femeie ; jură-mi pe mîntuirea sufletului dumitale că o vei păzi cu toată străşnicia, ca să-şi primească ispăşirea cuvenită. John Felton, mă bizui pe cuvîntul tău ; John Felton, am încredere în buna ta credinţă.

— Milord, răspunse tînărul ofiţer, încărcîndu-şi privirea senină cu toată ura pe care o putu găsi în străfundul inimii lui, milord, vă jur că totul se va face aşa precum doriţi.

Milady primi această privire ca un osîndit stors de vlagă : nu, era cu neputinţă să-ţi închipui o căutătură mai supusă şi mai blîndă decît aceea care plutea în acea clipă pe frumosul ei chip. Chiar lordul de Winter abia putu recunoaşte tigroaica împotriva căreia, ceva mai devreme, se simţea gata să lupte.

— Nu va ieşi niciodată din această încăpere, auzi, John, urmă lordul, nu va schimba nici o vorbă cu nimeni ; nu va vorbi decît cu dumneata, dacă bineînţeles vei binevoi să-i faci această cinste.

— E de ajuns, milord, am jurat.

— Şi acum, doamnă, încearcă să te împaci cu Dumnezeu, căci oamenii şi-au rostit cuvîntul lor.

Milady lăsă să-i cadă capul, ca şi cînd s-ar fi simţit strivită sub această judecată. Lordul de Winter părăsi încăperea, făcîndu-i semn lui Felton, care ieşi în urma lui şi închise uşa.

După o clipă se auzi pe sală pasul greoi al unui soldat din marină, care făcea de strajă cu baltagul la brîu şi cu flinta în mînă.

Milady rămase cîteva clipe nemişcată, socotind că cineva o urmărea poate prin gaura cheii ; apoi, ridicîndu-şi încet ochii, în care se oglindea aceeaşi năprasnică pornire de ură şi de sfidare, dădu fuga să asculte la uşă şi să privească pe fereastră, şi se întoarse ca să se afunde într-un jilţ adînc dusă pe gînduri.

CAPITOLUL XXI

Ofiţer I

În vremea asta, cardinalul aştepta veşti din Anglia, dar veşti bune nu soseau ; doar rele şi ameninţătoare.

Oricît de împresurată ar fi fost La Rochelle, oricît de sigură părea izbînda datorită măsurilor luate şi mai ales a digului, care nu lăsa să pătrundă nici o luntre în oraşul asediat, blocada putea totuşi să mai ţină vreme îndelungată ; şi era mare ruşine pentru oştirile regelui şi mare plictiseală pentru domnul cardinal, care, e drept, nu se mai îndeletnicea cu vrajba dintre Ludovic al XIII-lea şi Anna de Austria, aceasta fiind fapt împlinit, ci se gîndea cum să împace pe domnul Bassompierre, care se afla în ceartă cu ducele d'Angoulême.

Cît priveşte pe fratele regelui, deşi pornise asediul, lăsa pe seama cardinalului grija de a-l duce la capăt.

Oraşul, în ciuda nemaipomenitei încăpăţînări a primarului, încercase un fel de răzvrătire, cu scop să se predea oştirii regeşti ; primarul trimisese la spînzurătoare pe răzvrătiţi. Această ispăşire potoli capetele cele mai înfierbîntate, care chibzuiră, atunci, să moară mai bine de foame. Moartea aceasta li se

părea ceva mai nepripită şi mai puţin neînduplecată decît spînzurătoarea.

La rîndul lor, asediatorii prindeau cînd şi cînd soli, pe care cei din La Rochelle îi trimiteau la Buckingham, sau ştafete, pe care Buckingham le trimitea celor din La Rochelle. Şi într-un fel şi în altul judecata se sfîrşea iute-iute. Domnul cardinal rostea doar un cuvînt: „Spînzurat!" Regele era poftit să vină să ia parte la spînzurare. Plictisit, suveranul îşi alegea un loc bun, ca să nu-i scape nici unul din amănuntele ispăşirii; oricum, asta îl mai distra puţin şi-i dădea ghes să îndure asediul, dar tot nu-l împiedica să se plictisească de moarte şi să vorbească mereu de întoarcerea lui la Paris; astfel încît, dacă ar fi lipsit solii şi spionii, eminenţa-sa, cu toată închipuirea-i bogată, ar fi fost pusă la grea încercare.

Totuşi, vremea trecea, şi orăşenii nu mai capitulau; cel din urmă spion care fusese prins ducea o scrisoare. Această scrisoare vestea pe Buckingham că oraşul ajunsese la capătul puterilor, dar în loc de a adăuga: „Dacă ajutorul dumneavoastră nu soseşte înainte de cincisprezece zile, ne vom preda", scrisoarea lămurea: „Dacă ajutorul dumneavoastră nu soseşte înainte de cincisprezece zile, atunci, ne va găsi pe toţi morţi de foame, cînd va sosi".

Localnicii nu mai nădăjduiau, deci, decît în Buckingham. Buckingham era mîntuitorul lor. Dacă într-o zi ar fi fost încredinţaţi că nu trebuiau să se mai bizuie pe Buckingham, fără îndoială că o dată cu speranţa li s-ar fi năruit şi dîrzenia.

Cardinalul aştepta, deci, cu mare nerăbdare veşti din Anglia, care să-l înştiinţeze că Buckingham nu va veni.

Problema cuceririi oraşului pe calea armelor, dezbătută adesea în consiliul regelui, fusese totdeauna

înlăturată; în primul rînd, La Rochelle părea cu neputinţă de cucerit, apoi, cardinalul, orice ar fi spus, ştia că grozăvia sîngelui vărsat într-o ciocnire în care francezii trebuiau să lupte împotriva francezilor ar fi întors politica cu şaizeci de ani în urmă; şi cardinalul era pe atunci ceea ce numim azi un om al progresului. Într-adevăr, jefuirea oraşului La Rochelle şi uciderea a trei sau patru mii de hughenoţi, care ar fi căzut în lupte, semănau prea mult în 1628 cu măcelul din noaptea Sfîntului Bartolomeu, din anul 1572; apoi, mai presus de toate, această ultimă măsură, pe care regele, ca bun catolic, n-ar fi înlăturat-o de loc, se lovea neîndurător de argumentul generalilor asediatori: La Rochelle nu putea fi doborîtă decît prin înfometare.

Cardinalul nu-şi putea alunga din minte nici unele temeri din pricina cumplitei sale emisare, căci şi el înţelesese ciudatele puteri ale acestei femei, aci năpîrcă, aci leoaică. Îl trădase oare? Murise? În tot cazul, o cunoştea îndeajuns pentru a-şi da seama că lucrînd pentru el, sau împotriva lui, prietenă, sau vrăjmaşă, tot n-ar fi rămas locului, fără mari piedici în cale; dar de unde veneau piedicile? Iată ceea ce nu putea şti.

De altminteri, el avea încredere — şi pe bună dreptate — în Milady: ghicise în trecutul ei lucruri groaznice, pe care numai mantia sa roşie le putea acoperi; şi simţea că, pentru o pricină sau alta, această femeie îi va rămîne credincioasă, putînd să găsească numai la el un sprijin mai mare decît primejdia ce o ameninţa.

Se hotărî, deci, să ducă singur războiul şi să nu mai aştepte nici un ajutor străin, afară doar de cine ştie ce noroc picat din cer. Puse, deci, să se înalţe mai departe faimosul dig, care trebuia să înfometeze La Rochelle; şi în vreme ce-şi arunca privirea asupra

nefericitului oraş, care închidea între zidurile lui atîta mizerie oarbă şi atîta eroică virtute, cardinalului îi răsări în minte lozinca lui Ludovic al XI-lea — înaintaşul său politic, după cum el însuşi era înaintaşul lui Robespierre — acea vrednică lozincă a tovarăşului lui Tristan [1] : „Dezbină şi domneşte".

Pe cînd asedia Parisul, Henric al IV-lea punea să se arunce peste zidurile oraşului pîine şi merinde ; cardinalul porunci să se arunce fituici prin care arăta localnicilor cît era de nedreaptă, de îngustă şi de sălbatică purtarea căpeteniilor lor ; aceste căpetenii aveau grîu din belşug, dar nu-l împărţeau, erau credincioşi altei lozinci : — căci aveau şi ei lozinci — să piară femeile, copiii, bătrînii, dar să rămînă teferi şi zdraveni bărbaţii, care trebuiau să le apere zidurile. Pînă atunci, fie din devotament, fie din neputinţa de a lupta împotrivă, această lozincă — fără a se bucura de încuviinţarea tuturor — începuse a trece de la teorie la practică ; dar răvaşele se încumetară s-o lovească. Ele aminteau bărbaţilor că femeile, copiii şi bătrînii, lăsaţi să piară de foame, erau soţiile, fiii, părinţii lor ; că ar fi fost mai drept să îndure cu toţii aceeaşi năpastă, pentru ca starea tuturor laolaltă să fie izvorul unor hotărîri obşteşti.

Aceste fituici avură urmarea pe care cel ce le pusese la cale o putea nădăjdui, deoarece ele îndemnară un mare număr de localnici să pornească negocieri pe seama lor cu oştirea regească.

Dar tocmai pe cînd cardinalul vedea rodind ticluirile sale, bucuros fiind de a le fi folosit, un locuitor din La Rochelle, care izbutise, Dumnezeu ştie cum, să străbată liniile ostăşeşti, în pofida straşnicei supravegheri a lui Bassompierre, a lui Schomberg şi a

[1] Căpetenia mareşalilor Franţei sub Carol al VII-lea şi Ludovic al XI-lea, bărbat viclean şi crud.

ducelui d'Angoulême, supravegheaţi la rîndul lor de cardinal, un locuitor din La Rochelle, spunem, pătrunse în oraş venind din Portsmouth şi povesti că văzuse acolo o flotă nemaipomenită, gata să ridice ancora înainte de opt zile. Mai mult, Buckingham vestea primarului că marea ligă împotriva Franţei va fi, în sfîrşit, fapt împlinit şi că regatul se va vedea călcat în acelaşi timp de armatele engleze, de cele imperiale şi spaniole. Această scrisoare fu citită localnicilor în toate pieţele oraşului. Se lipiră copii în toate colţurile străzilor, şi chiar acei care începuseră negocieri cu oastea majestăţii sale le curmară, hotărîţi fiind să aştepte marele ajutor, vestit cu surle şi tobe.

Împrejurarea aceasta neaşteptată trezi în cardinal neliniştea de la început, silindu-l, fără voia lui, să-şi îndrepte iarăşi privirea de partea cealaltă a mării.

În vremea asta, scutită de grijile ce frămîntau pe singura şi adevărata ei căpetenie, oştirea regelui se pusese pe trai vesel ; în tabără nu lipseau nici merindele, nici banii ; toate unităţile se întreceau în îndrăzneală şi-n veselie. Să prindă spioni şi să-i spînzure, să se încumete la fapte năzdrăvane pe dig sau pe mare, să născocească trăsnăi, să le înfăptuiască fără teamă, iată în ce chip îşi petreceau ostaşii zilele, care li se păreau prea scurte, dar care, dimpotrivă, păreau nesfîrşit de lungi nu numai orăşenilor, măcinaţi de foame şi teamă, ci şi cardinalului, care-i împresura atît de straşnic.

Uneori, cînd cardinalul, mereu călare, ca cel din urmă jandarm al oştirii, îşi plimba privirea gînditoare asupra lucrărilor atît de încete faţă de ceea ce ar fi dorit, lucrări ridicate din porunca lui de ingineri aduşi din toate colţurile Franţei, dacă întîlnea întîmplător vreun muşchetar din compania domnului de Tréville, atunci, se apropia de el, îl

privea într-un fel ciudat, şi, nerecunoscînd pe nici unul dintre cei patru tovarăşi ai noştri, îşi îndrepta aiurea privirea lui atît de adîncă şi gîndirea lui atît de cuprinzătoare.

Într-o zi, pe cînd, ros de o plictiseală de moarte, fără nădejde în negocierile cu oraşul, fără ştiri din Anglia, cardinalul ieşise, întovărăşit numai de Cahusac şi de La Houdinière, cu scopul doar de a ieşi la aer şi mergea de-a lungul ţărmului, îmbinîndu-şi nemărginirea visurilor cu nemărginirea oceanului, ajunse cu calul la pas, pe o colină : din vîrful colinei zări îndărătul unui gard de mărăcini şapte oameni tolăniţi pe nisip şi înconjuraţi de sticle goale, în bătaia unui soare atît de fugarnic în acele zile ale anului. Patru dintre aceşti oameni erau muşchetarii noştri, care tocmai se pregăteau să asculte citirea unei scrisori primite de unul dintre ei. Scrisoarea era atît de atrăgătoare, încît lăsaseră baltă cărţile de joc şi zarurile pe o tobă.

Ceilalţi trei se îndeletniceau cu destupatul unei uriaşe damigene cu vin de Collioure ; erau valeţii acestor domni.

După cum am mai spus, cardinalul era în toane rele şi, cînd se afla în astfel de toane, nimic nu-i sporea ursuzenia ca veselia altora. De altfel, îşi vîrîse de-a surda în cap că amărăciunile lui stîrneau veselia celorlalţi. Făcînd semn lui La Houdinière şi lui Cahusac să se oprească, descălecă şi se apropie de chefliii ce-i dădeau de bănuit, cu nădejdea că nisipul care-i înnăbuşea paşii şi mărăcinii care-l ascundeau vederii îl vor ajuta să prindă crîmpeie din convorbirea ce i se părea atît de ademenitoare. La numai zece paşi de gard, recunoscu ciripeala gasconă a lui d'Artagnan şi, cum ştia că cei cu pricina erau muşchetari, cardinalul nu se îndoi că ceilalţi trei trebuiau să fie aşa-zişii „nedespărţiţi", adică Athos, Porthos şi Aramis.

E de prisos să mai spunem că descoperirea îi sporise dorinţa de a le asculta vorba ; în ochi îi jucă o sclipire stranie şi se apropie de mărăcini, tiptil ca o pisică ; dar abia putuse prinde cîteva silabe vagi şi încîlcite, cînd un strigăt răsunător şi scurt îl făcu să tresară, trezind totodată luarea-aminte a muşchetarilor.

— Ofiţer ! strigă Grimaud.

— Nu cumva vorbeşti, caraghiosule ? mormăi Athos, ridicîndu-se într-un cot şi pironindu-şi valetul cu priviri fulgerătoare.

Grimaud tăcu chitic, mulţumindu-se să întindă arătătorul spre gard, dînd astfel în vileag pe cardinal cu escorta lui cu tot.

Dintr-o săritură, cei patru muşchetari fură în picioare, salutînd respectuos.

Cardinalului îi sări ţandăra.

— Pare-se, domnii muşchetari nu stau decît cu strajă împrejur ! Vine oare englezul pe uscat, sau poate că muşchetarii se socotesc a fi ofiţeri superiori ?

— Monseniore, răspunse Athos, căci în mijlocul spaimei celorlalţi numai el îşi păstrase liniştea şi acel sînge rece de mare senior ce nu-l părăseau niciodată, monseniore, muşchetarii, cînd nu sînt de serviciu sau după ce şi-au sfîrşit slujba, beau şi joacă zaruri, iar pentru valeţii lor, ei sînt ofiţeri foarte superiori.

— Valeţi ! mormăi cardinalul, valeţi care au poruncă să-şi înştiinţeze stăpînii atunci cînd trece cineva, ăştia nu sînt valeţi, sînt străjeri.

— Eminenţa-sa îşi dă totuşi seama că, dacă n-am fi luat această măsură, s-ar fi putut s-o lăsăm să treacă pe lîngă noi, fără să-i aducem salutul nostru

şi să-i mulţumim pentru înalta sa bunăvoinţă de a ne strînge pe toţi patru laolaltă. D'Artagnan, urmă Athos, dumneata, care adineaori doreai să găseşti prilejul de a-i mărturisi monseniorului recunoştinţa dumitale, iată sosit acest prilej ; foloseşte-l.

Aceste cuvinte fură rostite cu acea nedezminţită stăpînire de sine, care-l încununa pe Athos în ceasurile de primejdie şi cu acea minunată cuviinţă care făcea din el în anumite clipe un rege, mai maiestuos decît regii din naştere.

D'Artagnan se apropie şi îngăimă cîteva cuvinte de mulţumire, ce se pierdură iute sub privirile întunecate ale cardinalului.

— Oricum, domnilor, urmă cardinalul, fără a părea îndepărtat de la gîndul lui de cuvintele lui Athos, oricum, domnilor, nu-mi place ca nişte simpli soldaţi să facă pe marii seniori numai pentru că au norocul să slujească într-un corp privilegiat, cînd ştiut este că disciplina-i una şi aceeaşi pentru toată lumea.

Athos îl lăsă pe cardinal să-şi sfîrşească în voie fraza şi, înclinîndu-se în semn de încuviinţare, răspunse la rîndul lui :

— Nădăjduiesc, monseniore, că disciplina n-a fost încălcată în nici un chip de noi. Nu sîntem de serviciu şi am socotit că, nefiind de serviciu, putem să ne petrecem vremea după cum om găsi de cuviinţă. Dac-am avea fericirea să primim vreo poruncă din partea eminenţei-voastre, vă încredinţăm că i-am da îndată ascultare. După cum îşi poate da seama eminenţa-voastră, urmă Athos, încruntînd din sprîncene, căci acest soi de convorbire începea să-l scoată din sărite, ne-am luat şi armele ca să fim gata la cel dintîi semnal.

Şi arătă cardinalului cu mîna cele patru flinte în piramidă, lîngă toba pe care se aflau cărţile de joc şi zarurile.

— Eminenţa-voastră poate fi încredinţată, adăugă d'Artagnan, că i-am fi ieşit în întîmpinare dac-am fi putut bănui că se îndreaptă spre noi cu o escortă atît de restrînsă.

Cardinalul îşi muşcă mustăţile şi vîrful buzelor.

— Ştiţi a ce semănaţi, tot timpul, aşa împreună, ca şi acum, mereu înarmaţi şi păziţi de valeţii dumneavoastră ? întrebă cardinalul. Parc-aţi fi patru conspiratori.

— Oh ! cît despre asta, monseniore, răspunse Athos, e adevărat că uneltim ; după cum şi-a putut da seama eminenţa-voastră şi acum cîteva zile, noi uneltim, dar numai împotriva celor din La Rochelle.

— Ei, domnilor politicieni ! urmă cardinalul, încruntînd la rîndul lui din sprîncene, dacă s-ar putea citi în creierul dumneavoastră aşa cum citeaţi în scrisoarea aceea pe care aţi ascuns-o cînd m-aţi văzut venind, s-ar găsi poate taina multor lucruri pe care nu le ştim !

Athos se făcu purpuriu şi înaintă cu un pas spre eminenţa-sa.

— S-ar zice, monseniore, că ne bănuiţi cu adevărat şi că sîntem supuşi unui interogatoriu ; dacă lucrurile stau aşa, atunci să binevoiască eminenţa-voastră să ne vorbească lămurit şi vom şti ce ne rămîne de făcut.

— Chiar dacă ar fi un interogatoriu, stărui cardinalul, au mai fost şi alţii supuşi la interogatorii, domnule Athos, şi au răspuns.

— De aceea, monseniore, am spus eminenţei-voastre că n-are decît să pună întrebări ; noi sîntem gata să răspundem.

— Ce era cu scrisoarea aceea pe care te pregăteai s-o citeşti, domnule Aramis, şi pe care ai ascuns-o ?

— O scrisoare din partea unei femei, monseniore.

— Da, pricep, urmă cardinalul, asemenea scrisori se ţin în taină ; totuşi ele pot fi arătate unui duhovnic, şi dumneavoastră ştiţi că eu sînt şi duhovnic.

— Monseniore răspunse Athos, cu o linişte cu atît mai grozavă cu cît răspunzînd astfel îşi punea capul în joc, scrisoarea e din partea unei femei, dar nu e iscălită nici de Marion de Lorme, nici de doamna de Combalet, nici de doamna d'Aiguillon [1].

Cardinalul se făcu galben ca ceara, un fulger năprasnic îi scăpără în priviri ; se întoarse spre Cahusac şi La Houdinière, ca şi cînd ar fi vrut să le dea o poruncă. Athos văzu mişcarea, făcu un pas spre flintele asupra cărora cîteşipatru îşi aţintiseră ochii, fiindcă nici unul n-avea de gînd să se lase arestat. Cardinalul şi cu ai lui erau numai trei ; muşchetarii şi cu valeţii lor erau în număr de şapte ; se gîndi că jocul ar fi fost cu atît mai primejdios, cu cît Athos şi prietenii ar fi uneltit cu adevărat ; şi, printr-una din acele întorsături neaşteptate pe care le avea întotdeauna la îndemînă, întreaga sa mînie se topi într-un zîmbet.

— Haide ! Haide ! făcu el, sînteţi toţi tineri inimoşi, mîndri la lumina soarelui, credincioşi la întuneric ; nu-i nici un rău să veghezi asupra ta cînd veghezi atît de bine asupra altora ; domnilor, n-am uitat cînd, ducîndu-mă într-o noapte spre „Porumbarul roşu", mi-aţi slujit de escortă ; dacă ar fi vreo primejdie pe drumul pe care-l iau acum, v-aş ruga să mă însoţiţi ; dar cum nu este, rămîneţi unde sînteţi,

[1] *Marion de Lorme* — femeie renumită pentru frumuseţea şi aventurile ei, în timpul domniei lui Ludovic al XIII-lea. *Doamna d'Aiguillon* — nepoata lui Richelieu.

sfîrşiţi-vă în tihnă vinul, jocul şi scrisoarea. Cu bine, domnilor !

Încălecînd din nou pe calul pe care Cahusac i-l adusese, îi salută cu mîna şi se îndepărtă.

În picioare şi nemişcaţi, cei patru tineri îl urmăriră cu privirea, fără să rostească un singur cuvînt, pînă ce cardinalul le pieri din vedere.

Apoi se uitară unul la altul.

Erau cu toţii încremeniţi, căci, în ciuda acelui prietenesc rămas bun, eminenţa-sa plecase clocotind de mînie.

Numai Athos zîmbea cu zîmbetul său tăios şi dispreţuitor. Cînd cardinalul ajunsese departe, încît nu i-ar mai fi putut nici auzi, nici vedea, Porthos, care avea mare chef să-şi verse focul pe cineva, izbucni :

— Şi Grimaud ăsta, s-a trezit prea tîrziu !

Grimaud se pregătea tocmai să răspundă ca să se dezvinovăţească, dar Athos ridică un deget, şi valetul tăcu.

— I-ai fi dat scrisoarea, Aramis ? întrebă d'Artagnan.

— Eu, răspunse Aramis, cu vocea lui cea mai mieroasă, eram hotărît : dacă mi-ar fi cerut scrisoarea, cu o mînă i-aş fi dat-o, iar cu cealaltă l-aş fi străpuns cu spada.

— M-aşteptam la asta, grăi Athos, şi de aceea m-am şi aruncat între el şi dumneata. Într-adevăr, omul ăsta e grozav de nesocotit cînd vorbeşte, aşa, cu alţi bărbaţi ; s-ar zice că n-a avut niciodată a face decît cu femei şi cu copii.

— Dragă Athos, eu te admir, mărturisi d'Artagnan, dar la urma urmei, pare-mi-se, tot n-am avut dreptate.

— Cum, n-am avut dreptate ? făcu Athos. Dar al cui e aerul pe care-l respirăm ? Al cui oceanul pe care ne rătăcesc privirile ? Al cui nisipul pe care

stăteam lungiţi ? A cui scrisoarea trimisă de iubita dumitale ? Sînt ale cardinalului ? Pe cinstea mea, omul ăsta îşi închipuie că toată lumea e a lui ; stăteai aici gîngăvind, uimit, nimicit ; s-ar fi zis că vedeai Bastilia în faţa dumitale şi că namila de Meduză te schimbase într-o stană de piatră. A fi îndrăgostit înseamnă oare a unelti ? Eşti îndrăgostit de o femeie pe care cardinalul a pus s-o închidă ; vrei s-o scapi din mîinile cardinalului ; este o partidă pe care o joci cu eminenţa-sa ; scrisoarea asta e jocul dumitale ; adică de ce ţi-ai descoperi adversarului jocul ? Asta nu se face. N-are decît să-l ghicească el ; foarte frumos ! Că şi noi i-l ghicim pe al lui !

— La urma urmelor, recunoscu d'Artagnan, e plin de înţelepciune ce spui dumneata, Athos.

— Atunci, să nu mai pomenim ce s-a petrecut, iar Aramis să citească mai departe scrisoarea verişoarei lui, de acolo de unde a întrerupt-o domnul cardinal.

Aramis scoase scrisoarea din buzunar, cei trei prieteni se apropiară de el, iar cei trei lachei se strînseră din nou în jurul damigenei.

— N-ai citit decît doar un rînd sau două, aminti d'Artagnan, aşa că ia-o de la început.

— Bucuros, răspunse Aramis.

„Scumpul meu văr, cred că mă voi hotărî să plec la Béthune, unde sora mea a trimis pe tînăra noastră servitoare în Mînăstirea Carmelitelor ; sărmana fată s-a supus ; ştie că nu poate trăi în altă parte fără ca mîntuirea sufletului să nu-i fie primejduită. Totuşi, dacă treburile familiei noastre se rînduiesc aşa cum dorim noi, cred că ea ar înfrunta şi blestemul iadului, numai să se poată întoarce lîngă cei de care-i e dor, cu atît mai mult cu cît ştie că cineva e mereu cu gîndul la ea. Pînă atunci nu e prea nefericită ; tot ce

doreşte e o scrisoare din partea mirelui ei. Ştiu bine că merindele de soiul acesta trec anevoie printre zăbrele, dar, la urma urmelor, dragă verişorule, după cum ţi-am şi dovedit-o, nu sînt prea neîndemînatică şi voi lua asupra mea această sarcină. Sora mea îţi mulţumeşte pentru buna şi trainica dumitale aducere-aminte. O clipă a fost foarte îngrijorată, dar, în sfîrşit, acum e puţin mai liniştită, căci a izbutit să-şi trimită acolo solul ca să nu se întîmple nimic neprevăzut.

La revedere, scumpul meu văr, trimite-ne veşti cît mai des cu putinţă, adică de cîte ori vei crede că o poţi face fără teamă. Te îmbrăţişez,

Marie Michon."

— Vai, Aramis, cît îţi sînt de îndatorat ! strigă d'Artagnan. Draga de Constance ! Am, în sfîrşit, veşti despre ea ; trăieşte, e la loc sigur, într-o mînăstire, e la Béthune ! Dar unde vine Béthune, Athos ?

— La cîteva leghe de frontiera dintre Artois şi Flandra ; o dată asediul ridicat, o să putem da o raită pînă acolo.

— Şi sper să nu mai fie mult pînă atunci, adăugă Porthos ; azi-dimineaţă a fost spînzurat un spion care a mărturisit că în La Rochelle au ajuns să-şi mănînce pielea pantofilor. Socotind că după ce or mînca pielea or să mănînce şi talpa, nu prea văd ce-o să le mai rămînă decît poate să se mănînce unii pe alţii.

— Sărmani nerozi ! îi căină Athos, golind un pahar de minunat vin de Bordeaux, licoare care, fără să se fi bucurat pe vremea aceea de faima de care se bucură astăzi, o merita şi pe atunci. Sărmani nerozi ! ca şi cînd religia catolică n-ar fi cea mai îmbietoare şi mai plăcută dintre religii ! Totuna, adăugă el plescăind ca să simtă aroma, sînt oameni

de treabă. Dar ce dracu faci acolo, Aramis ? Pui în buzunar scrisoarea ?

— Da, spuse d'Artagnan, Athos are dreptate, ar trebui s-o ardem ; dar chiar arsă, cine ştie dacă domnul cardinal n-are meşteşugul lui în a iscodi cenuşa ?

— Vezi bine că-l are, încuviinţă Athos.

— Şi atunci, ce vreţi să faceţi cu scrisoarea ? întrebă Porthos.

— Vino aici, Grimaud, îl chemă Athos.

Grimaud se ridică ascultînd porunca.

— Uite, prietene, ca să te pedepsesc că ai vorbit fără voie, vei mînca bucata asta de hîrtie, pe urmă, ca să te răsplătesc pentru binele pe care mi l-ai făcut, vei bea paharul ăsta de vin ; iată mai întîi scrisoarea, mestec-o bine de tot !

Grimaud zîmbi şi, cu ochii pironiţi asupra paharului pe care Athos îl umpluse cu vîrf, măcină hîrtia şi o înghiţi.

— Bravo, cumetre Grimaud ! se bucură Athos, şi acum uite paharul ; lasă, te scutesc să-mi mai mulţumeşti.

Grimaud sorbi în tăcere vinul de Bordeaux ; ochii lui ridicaţi spre cer vorbeau însă tot timpul cît ţinu această plăcută îndeletnicire, un grai care, deşi mut, nu erau totuşi lipsit de tîlc.

— Şi acum, adăugă Athos, afară doar dacă domnul cardinal n-ar avea năstrusnica idee de a spinteca pîntecul lui Grimaud, cred că putem fi aproape liniştiţi.

În vremea asta, eminenţa-sa îşi urma abătut plimbarea, mormăind printre dinţi :

— Hotărît lucru ! Trebuie numaidecît ca aceşti patru oameni să fie ai mei !

CAPITOLUL XXII

Întîia zi de captivitate

Să ne întoarcem la Milady, pe care am pierdut-o cîtva timp din vedere, din pricina privirii aruncate asupra coastelor Franţei.

O vom găsi tot deznădăjduită, aşa cum am lăsat-o, cufundată într-un noian de gînduri negre, iad întunecat la poarta căruia a pierdut aproape orice nădejde ; căci întîia oară în viaţa ei se îndoieşte, întîia oară se teme.

În două împrejurări norocul a părăsit-o, în două împrejurări s-a văzut descoperită şi trădată, şi în amîndouă împrejurările a căzut înfrîntă de o spadă de foc, trimisă fără îndoială de Cel de sus, ca să lupte împotriva ei : d'Artagnan a biruit-o pe ea, această nebiruită putere a răului.

A amăgit-o în dragostea ei, a umilit-o în mîndria ei, a înşelat-o în rîvna ei de mărire, şi acum iată-l că loveşte în norocul ei, că unelteşte împotriva libertăţii ei, că ameninţă însăşi viaţa ei. Mai mult, i-a ridicat un colţ al măştii, această pavăză care o acoperă şi o face atît de puternică.

D'Artagnan a îndepărtat de Buckingham, pe care ea îl urăşte aşa cum urăşte tot ceea ce a iubit odinioară, furtuna cu care Richelieu îl ameninţa

pe acesta prin chiar fiinţa reginei. D'Artagnan s-a dat drept de Wardes, pentru care ei i se năzărise un capriciu de tigroaică, imposibil de stăpînit, ca la toate femeile cu aceeaşi fire. D'Artagnan cunoaşte acea taină îngrozitoare, iar ea a jurat că cine o va cunoaşte, va pieri. În sfîrşit, în clipa cînd a căpătat de la Richelieu o împuternicire în alb, cu ajutorul căreia putea să se răzbune împotriva duşmanului ei, împuternicirea îi este smulsă din mîini, şi d'Artagnan e acela care o ţine ostatică şi care o va trimite în cine ştie ce murdar Botany-Bay [1] sau în cine ştie ce dezgustător Tyburn [2] al Oceanului Indian.

Căci, fără îndoială, toate astea i se trag de la d'Artagnan ; de la cine altul i s-ar putea trage atîta ocară îngrămădită asupra capului ei, dacă nu de la el ? Numai el i-a putut dezvălui lordului de Winter toate înspăimîntătoarele taine pe care le-a descoperit una după alta, datorită unei fatalităţi. Îl cunoaşte pe cumnatul ei şi, fără îndoială, i-o fi scris.

Cîtă ură dospeşte în ea ! A rămas împietrită, cu ochii sticloşi pironiţi în golul încăperii pustii, iar gemetele înnăbuşite, ce-i scapă uneori din străfundul pieptului o dată cu suflarea, însoţesc mugetul talazurilor care se înalţă, ameninţă, vuiesc şi dau năvală să se sfarme, aidoma unei veşnice şi neputincioase deznădejdi, de stîncile pe care stă clădit acel castel sumbru şi trufaş. La lumina fulgerelor, ce-i scapără în minte sub vijelioasa-i mînie, ce minunate planuri de răzbunare întrevede ea în viitorul îndepărtat împotriva doamnei Bonacieux, împotriva lui Buckingham şi mai ales împotriva lui d'Artagnan !

[1] Loc de deportare, ales de guvernul englez, pe coasta orientală a Australiei.

[2] Cartier din Londra, unde aveau loc execuţiile capitale ; aci, prin extensiune.

Da, dar pentru ca să te răzbuni, trebuie să fii liber, şi ca să fii liber cînd eşti ostatic, trebuie să spargi zidurile, să sfărmi zăbrelele, să sfredeleşti podelele ; toate, fapte pe care le poate duce la bun sfîrşit numai un bărbat răbdător şi tare, dar în faţa cărora se spulberă mînia înfrigurată a unei femei. De altminteri, ca să faci toate astea, trebuie să ai vreme : luni, ani, şi ea... ea are doar zece, douăsprezece zile, după spusele lordului de Winter, frăţescul şi groaznicul ei temnicer.

Şi totuşi, dac-ar fi bărbat, le-ar încerca pe toate şi poate c-ar izbuti : cum de s-o fi înşelat astfel cerul punînd un suflet bărbătesc într-un trup plăpînd şi firav ?

Întîile clipe de captivitate au fost groaznice : cîteva turbate zvîrcoliri pe care nu şi le-a putut înfrînge au plătit datoria ei de femeie slabă, firii omeneşti. Dar, încetul cu încetul, a izbutit să-şi învingă izbucnirile mîniei nesăbuite ; tremurul nervos care i-a frămîntat carnea s-a stins, şi acum stă ghemuită în ea însăşi ca un şarpe obosit care se odihneşte.

— Haide, haide, am fost nebună să-mi ies din fire, murmură Milady, pironindu-şi ochii în oglindă ; şi oglinda îi întoarce privirea arzătoare, prin care parcă ar vrea să-şi pună ea singură întrebări. Fără violenţă ; violenţa este o dovadă de slăbiciune. În primul rînd, n-am izbutit niciodată prin asemenea mijloc : dacă mi-aş încerca puterea împotriva altor femei, poate că aş avea norocul să dau peste unele mai slabe decît mine, şi atunci le-aş învinge ; dar eu lupt împotriva unor bărbaţi, şi alături de ei nu sînt decît o femeie. Să luptăm, deci, ca femeie, puterea mea stă tocmai în această slăbiciune.

Şi, vrînd parcă să-şi dea singură seama de schimbările pe care le putea porunci obrazului ei atît de expresiv şi de ascultător, îi împrumută pe rînd toate

stările sufleteşti, de la mînia care-i schimonosea trăsăturile, pînă la cel mai dulce, mai drăgăstos şi mai ademenitor surîs. Apoi, sub mîinile ei pricepute, şuviţele părului i se mlădiară rînd pe rînd în unduiri pe care le socoti a-i spori farmecul chipului. În sfîrşit, mulţumită de ea însăşi, murmură :

„Haide, nimic nu e pierdut. Sînt încă frumoasă."

Era aproape opt seara. Milady zări un pat ; se gîndi că o odihnă de cîteva ore îi va împrospăta nu numai mintea şi cugetul, dar chiar pielea obrazului. Totuşi, înainte de a se culca, îi fulgeră prin minte un gînd şi mai prielnic. Auzise vorbindu-se despre cină. Se afla de un ceas în camera aceea, aşa că aducerea cinei nu putea să mai întîrzie. Fără a pierde vreme, se hotărî să facă în aceeaşi seară o încercare pentru a-şi da seama de împrejurări, cercetînd totodată mai de aproape firea oamenilor cărora li se încredinţase paza ei.

Pe sub uşă licări o lumină ; lumina aceea vestea întoarcerea temnicerilor. Milady, care se ridicase în picioare, îşi dădu drumul iute în jilţ, cu capul pe spate, cu frumosul ei păr despletit, cu pieptul pe jumătate gol sub horbotele mototolite, cu o mînă pe inimă şi cu cealaltă atîrnîndu-i.

Zăvoarele fură trase ; uşa scîrţîi din ţîţîni ; în cameră răsunară paşi din ce în ce mai aproape.

— Puneţi masa aici ! rosti un glas pe care ostatica îl recunoscu a fi al lui Felton.

Porunca fu împlinită.

— Aduceţi făclii şi schimbaţi straja ! urmă Felton.

Această îndoită poruncă dată de tînărul locotenent aceloraşi inşi o încredinţară pe Milady că slujitorii erau în acelaşi timp şi păzitorii ei, adică soldaţi.

Poruncile lui Felton erau, de altminteri, aduse la îndeplinire cu o grabă tăcută, care lăsa să se întrevadă felul fericit în care ştia să se facă ascultat.

În sfîrşit, Felton, care nu o privise încă pe Milady, se întoarse spre ea.

— Ah ! ah ! rosti el, doarme, e bine ; cînd se va trezi, va cina.

Şi făcu cîţiva paşi, cu gîndul să iasă din cameră.

— Dar, domnule locotenent, spuse un soldat, mai puţin nepăsător decît comandantul lui şi care se apropiase de Milady, femeia asta nu doarme.

— Cum nu doarme, întrebă Felton, dar atunci, ce face ?

— E leşinată ; faţa-i cum e ceara şi degeaba ascult, că nu i s-aude răsuflarea.

— Ai dreptate, răspunse Felton, după ce se uită la Milady din locul unde era şi fără a face măcar un pas spre ea, du-te de-i spune lordului de Winter că ostatica a leşinat şi nu ştiu ce trebuie să fac ; împrejurarea asta n-a prevăzut-o.

Soldatul ieşi ca să îndeplinească porunca ofiţerului. Felton se aşeză într-un jilţ care se afla din întîmplare lîngă uşă şi aşteptă, fără să spună nici un cuvînt, fără să facă nici o mişcare. Milady stăpînea acel mare meşteşug, atît de studiat de toate femeile, de a privi printre lungile-i gene, fără a părea că deschide pleoapele : îl zări pe Felton, care şedea cu spatele la ea ; îl privi astfel aproape zece minute, şi în timpul acestor zece minute nepăsătorul ei păzitor nu se întoarse măcar o singură dată.

Se gîndi, atunci, că lordul de Winter va veni şi va da, prin însăşi venirea lui, îndemnuri noi temnicerului ei ; aşadar, întîia încercare dăduse greş ; nu-şi

făcu însă sînge rău, căci era dintre femeile care se bizuie pe puterile lor ; ridică doar fruntea, deschise ochii şi oftă uşurel.

Auzindu-i oftatul, Felton, în sfîrşit, se întoarse.

— Iată că v-aţi trezit, doamnă ! spuse el. Atunci, nu mai am ce căuta aici ! Dacă aveţi nevoie de ceva, sunaţi.

— Oh ! Doamne-Dumnezeule ! Ce rău mi-a fost ! murmură Milady cu glasul ei cîntător care, la fel cu glasul vrăjitoarelor din vremuri, avea darul să-i farmece pe toţi pe care voia să-i piardă.

Şi, îndreptîndu-se în jilţ, Milady avu grijă să-şi mlădie trupul mai graţios şi mai molatic încă decît cînd fusese culcată.

Felton se ridică.

— Vi se va aduce masa de trei ori pe zi, doamnă, spuse el, dimineaţa la nouă, apoi la ora unu şi seara la opt. Dacă aceste ore nu vă sînt pe plac, puteţi să-mi indicaţi alte ore în locul celor pe care vi le-am spus şi, în privinţa asta, se va face după dorinţa dumneavoastră.

— Adică voi rămîne veşnic singură în camera asta tristă şi mare ? întrebă Milady.

— S-a trimis vorbă unei femei de prin partea locului şi mîine va fi la castel ; va veni aici de cîte ori veţi dori.

— Vă mulţumesc mult, domnule, răspunse, umil, Milady.

Felton înclină uşor din cap şi se îndreptă spre uşă. Tocmai cînd să treacă pragul se ivi pe sală lordul de Winter, urmat de soldatul care se dusese să-l înştiinţeze că Milady leşinase. Ţinea în mînă o sticluţă cu săruri.

— Ei, ce e ? Ce se petrece aici ? întrebă el în zeflemea, văzîndu-şi ostatica în picioare şi pe Felton gata de plecare. Cum, moarta a şi înviat ? La naiba, nu ţi-ai dat seama, băiatule, că te-a luat drept un ageamiu şi că s-a jucat în faţa ta actul întîi dintr-o comedie pe care vom avea, fără îndoială, plăcerea s-o urmărim în toată desfăşurarea ei ?

— M-am gîndit şi eu la asta, milord, răspunse Felton, dar, în sfîrşit, cum ostatica e femeie, am vrut, la urma urmelor, să nu trec peste bunăvoinţa pe care orice bărbat binecrescut o datorează unei femei, dacă nu pentru ea, măcar pentru el.

Milady se cutremură din tot trupul. Vorbele lui Felton i se strecurau ca mici sloiuri de gheaţă prin vine.

— Aşadar, adăugă de Winter rîzînd, părul ăsta frumos, despletit cu atîta dibăcie, pielea asta frumoasă şi privirea în gol, nu te-au vrăjit încă, inimă de piatră ce eşti !

— Nu, milord, răspunse nepăsătorul tînăr, şi credeţi-mă că-mi trebuie mai mult decît tertipuri şi fandoseli femeieşti ca să mă lege cineva la ochi.

— Atunci, viteazule locotenent, s-o lăsăm pe Milady să născocească altceva mai de soi şi să mergem la masă ; fii pe pace, are închipuire bogată, şi al doilea act al comediei nu va întîrzia să urmeze celui dintîi.

Spunînd aceste cuvinte, lordul de Winter îşi trecu braţul pe sub braţul lui Felton şi ieşi cu el, rîzînd.

— Găsesc eu ac şi de cojocul tău, murmură Milady printre dinţi, nu te teme, biet călugăr fără căpătîi, biet convertit la militărie, cu uniforma-ţi croită dintr-un anteriu.

— Fiindcă veni vorba, mai spuse de Winter, oprindu-se în pragul uşii, înfrîngerea asta nu trebuie să-ţi taie pofta de mîncare, Milady. Gustă din puiul şi din peştii pe care, pe cinstea mea, nu i-am otrăvit. Mă împac binişor cu bucătarul meu şi, cum nu trebuie să mă moştenească, am în el toată încrederea. Fă şi dumneata ca mine. La revedere, surioară, la revedere, pînă la al doilea dumitale leşin.

Era tot ce putea îndura Milady : mîinile i se înfipseră în jilţ, dinţii-i scrîşniră surd, urmări cu ochii mişcarea uşii care se închise în urma lordului de Winter şi a lui Felton ; cînd se văzu singură, simţi că o cuprinde iarăşi deznădejdea, îşi aruncă privirea pe masă, zări strălucind un cuţit, se repezi la el şi-l înşfăcă ; dar dezamăgirea îi fu cruntă : lama cuţitului era rotundă şi din argint flexibil.

Un hohot de rîs izbucni de partea cealaltă a uşii, care nu era bine trasă ; canatul se deschise.

— Ah ! ah ! făcu lordul de Winter, ah ! ah ! ah ! vezi şi tu acum, dragă Felton, vezi că e adevărat ce-ţi spuneam : cuţitul era pentru tine ; te-ar fi omorît, băiatule ; uite, e unul din cusururile ei : se descotoroseşte într-un fel sau altul de cine o stinghereşte. Dacă te-aş fi ascultat, cuţitul ar fi fost de oţel ascuţit : şi-atunci, s-ar fi isprăvit cu Felton, te-ar fi omorît, băiatule, şi după tine pe toţi ceilalţi. Ia te uită, John, ce bine ştie să ţină un cuţit în mînă !

Într-adevăr, Milady mai păstra încă arma nevinovată în mîna ei înţepenită, dar aceste din urmă cuvinte, această jignire doborîtoare îi slăbiră încleştarea mîinilor, a puterii şi chiar a voinţei.

Cuţitul căzu jos.

— Aveţi dreptate, milord, grăi Felton, cu un glas de adînc dezgust, care răsună pînă în adîncul inimii ei, aşa e, m-am înşelat.

Şi amîndoi ieşiră iarăşi din cameră.

De data asta Milady ascultă cu mai multă luare-aminte decît întîia oară ; auzi paşii lor tot mai departe stingîndu-se în fundul sălii.

„Sînt pierdută, murmură ea, iată-mă în puterea unor oameni pe lîngă care o să am tot atîta trecere ca pe lîngă nişte statui de bronz sau de granit. Mă cunosc amîndoi pe de rost şi au şi ei arme împotriva armelor mele. Dar totuşi, nu se poate sfîrşi aşa cum au hotărît ei."

Într-adevăr, după cum arătau gîndul acesta din urmă şi fulgerătoarea întoarcere la speranţă, teama şi simţirile firave nu dăinuiau multă vreme în sufletul ei adînc. Milady se aşeză la masă, mîncă din felurite bucate, bău puţin vin de Spania şi simţi cum i se trezeşte în suflet imboldul hotărîtor.

Înainte de a se culca, scormonise, tălmăcise, întorsese pe faţă şi pe dos, cercetase sub toate luminile cuvintele, paşii, mişcările, semnele, pînă chiar şi tăcerile celorlalţi doi, şi din această cercetare adîncă, dibace şi amănunţită, se încredinţase că, la urma urmei, dintre cei doi prigonitori, cel mai uşor de înfrînt era Felton.

Un cuvînt, mai ales, îi stăruia în minte.

„Dacă te-aş fi ascultat", spusese lordul de Winter lui Felton.

Aşadar, Felton pusese o vorbă bună pentru ea, de vreme ce lordul de Winter nu voise să-l asculte pe Felton.

„Slab sau puternic, îşi spunea mereu Milady, omul ăsta păstrează o licărire de milă în sufletul lui ; voi schimba această licărire într-un pîrjol care-l va mistui."

„Cît despre celălalt, el mă cunoaşte, se teme de mine şi ştie la ce se poate aştepta dacă vreodată i-aş scăpa din mîini ; e de prisos, atunci, să fac vreo încercare asupra lui. Dar Felton e altceva ; e un tînăr prostuţ, curat la suflet, pare a fi şi virtuos ; pe el îl poţi nimici."

Şi, culcîndu-se, Milady adormi cu zîmbetul pe buze ; cine ar fi privit-o dormind ar fi zis că o fată tînără îşi vedea în vis coroniţa de flori care-i va încununa fruntea la viitoarea serbare.

CAPITOLUL XXIII

A doua zi de captivitate

Milady visă că-l avea, în sfîrşit, în mînă pe d'Artagnan, că era de faţă la schingiuirea lui şi, privind nesăţioasă sîngele blestemat ce şiroia de sub securea călăului, încîntătorul ei zîmbet îi înflorea pe buze.

Dormea aşa cum doarme un întemniţat legănat de întîia lui nădejde.

A doua zi, cînd intrară în cameră, ea era încă în pat. Felton se afla pe sală ; însoţea pe femeia de care-i vorbise în ajun şi care sosise chiar atunci ; femeia intră şi, apropiindu-se de pat, spuse doamnei că e gata s-o slujească.

Milady era de obicei palidă, faţa ei putea uşor păcăli pe cine o vedea întîia oară.

— Am friguri, spuse ea, n-am închis ochii nici o clipă toată noaptea asta lungă ; sufăr îngrozitor ; dumneata o să fii mai omenoasă decît au fost cei de ieri cu mine ? De altminteri, tot ce cer e să-mi dai voie să stau culcată.

— Vreţi să trimit după un doctor ? întrebă femeia.

Felton asculta fără să spună nici un cuvînt.

Milady se gîndea că, cu cît vor aduce mai mulţi în jurul ei, cu atît mai mulţi vor trebui înduioşaţi şi cu atît mai tare va spori supravegherea lordului de Winter. De altminteri, doctorul ar fi putut descoperi că boala ei era curată prefăcătorie, astfel încît, după ce pierduse întîia partidă, nu voia s-o piardă şi pe a doua.

— Să te duci să chemi un doctor ? spuse ea. La ce bun ? Domnii aceştia au spus ieri că boala mea e comedie, şi azi ar spune la fel, căci de aseară şi pînă acum au avut destulă vreme să dea de ştire doctorului.

— Atunci, zise Felton, scos din răbdare, spuneţi dumneavoastră singură, doamnă, ce doriţi să vi se dea ?

— Dar mai ştiu eu ce ! Un singur lucru ştiu : că sufăr ; daţi-mi orice vreţi, puţin îmi pasă.

— Duceţi-vă şi chemaţi-l pe lordul de Winter ! porunci Felton, obosit de văicărerile fără sfîrşit.

— O ! nu ! nu ! strigă Milady, nu, domnule, nu-l chemaţi, vă rog din suflet, sînt sănătoasă şi n-am nevoie de nimic, nu-l chemaţi !

Rostise cuvintele cu atîta foc dogoritor, cu atîta caldă convingere, încît Felton, mişcat, făcu cîţiva paşi prin cameră.

„O lasă mai domol", gîndi Milady.

— Totuşi, doamnă, urmă Felton, dacă suferiţi *cu adevărat*, vom trimite să vi se aducă un doctor, şi dacă vreţi să ne păcăliţi, ei bine ! cu atît mai rău pentru dumneavoastră, dar cel puţin, în ceea ce ne priveşte, noi nu vom avea nici o vină.

Milady nu răspunse ; dar, răsturnîndu-şi frumosul cap pe pernă, izbucni în hohote de plîns.

Felton o privi o clipă cu nepăsarea-i obişnuită ; apoi, văzînd că lacrimile ameninţau să ţină multă vreme, ieşi ; femeia îl urmă. Lordul de Winter nu veni însă.

— Cred că încep să văd limpede, murmură Milady, cu o bucurie sălbatică, vîrîndu-se sub plapumă, ca să ascundă ochilor ce ar fi putut-o pîndi din umbră această izbucnire de mulţumire lăuntrică.

Trecură două ceasuri.

„Acum e vremea ca boala să înceteze, îşi spuse ea, să ne sculăm şi să ne îngrijim chiar azi de o mică izbîndă ; nu am decît zece zile înaintea mea, şi pînă diseară două vor fi şi zburat."

De dimineaţă i se adusese în cameră gustarea ; Milady socotise că în curînd va trebui să vină să strîngă masa şi că atunci îl va vedea iarăşi pe Felton.

Şi nu se înşelase ; Felton veni din nou şi, fără să se uite măcar dacă Milady se atinsese sau nu de mîncare, făcu semn să se scoată din odaie masa pe care o aducea pregătită cu toate mîncărurile.

Felton rămase cel din urmă ; ţinea în mînă o carte.

Culcată într-un jilţ în faţa căminului, Milady, frumoasă, palidă şi resemnată, părea o fecioară neprihănită aşteptîndu-şi martiriul.

Felton se apropie de ea şi spuse :

— Lordul de Winter, care este catolic, la fel ca dumneavoastră, doamnă, s-a gîndit că poate suferiţi fiindcă sînteţi lipsită de riturile şi slujbele religiei dumneavoastră ; aşa că n-are nimic împotrivă să citiţi în fiecare zi rugăciunile *liturghiei dumneavoastră ;* iată şi o carte pentru aceasta.

Mirată de felul în care Felton pusese cartea pe mesuța de lîngă ea, de tonul cu care rostise cele două cuvinte : *liturghia dumneavoastră*, de surîsul dispreţuitor care le însoţise, Milady îşi ridică privirea şi se uită cu mai multă luare-aminte la ofiţer.

Atunci, după pieptănătura-i simplă, după îmbrăcămintea prea lipsită de orice podoabă, după fruntea lui netedă şi lucioasă ca marmura, dar tot ca marmura de tare şi de nepătruns, recunoscu pe unul dintre acei posomorîţi puritani pe care-i întîlnise atît de des la curtea regelui Iacob şi la a regelui Franţei, unde, cu toată amintirea nopţii Sfîntului Bartolomeu, veneau uneori să caute sprijin.

Avu deci una din acele străfulgerări ale cugetului, cum numai oamenii de geniu le au la răscruce de nevoi, în clipe hotărîtoare de care atîrna soarta sau viaţa lor.

Cele două cuvinte : *liturghia dumneavoastră* şi o fugară privire aruncată asupra lui Felton îi dezvăluiră însemnătatea răspunsului ce-l va fi dat.

Dar, cu isteţimea de totdeauna a minţii ei, acest răspuns îi şi lunecă pe buze :

— Eu, spuse ea cu un ton de dispreţ, pe care-l potrivi după cel pe care-l băgase de seamă la tînărul ofiţer, eu, domnule, *liturghia mea ?* Lordul de Winter, catolicul dezmăţat, ştie bine că nu sînt de aceeaşi religie cu el şi se vede că vrea să mă prindă în laţ.

— Atunci, care e religia dumneavoastră, doamnă ? întrebă Felton, cu o uimire pe care, deşi ştia să se stăpînească, nu izbuti să şi-o ascundă în întregime.

— Voi spune-o, răspunse Milady, cu prefăcută înflăcărare, în ziua în care voi fi suferit îndeajuns pentru credinţa mea.

Privirea lui Felton descoperi frumoasei Milady toată întinderea nemărginită ce-o deschisese vraja acestui singur cuvînt.

Cu toate astea, tînărul rămase mut şi nemişcat ; numai privirea lui vorbise.

— Sînt în mîinile duşmanilor mei, urmă ea cu acel glas de călduros avînt, pe care ştia că-l au îndeobşte puritanii. Ei bine, sau mă scapă Dumnezeul meu, sau pier în numele lui ! Acesta e răspunsul pe care te rog să i-l duci lordului de Winter. Cît priveşte cartea asta, adăugă ea, arătînd micul ceaslov, cu vîrful degetului, dar fără să-l atingă, ca şi cînd ar fi spurcat-o acea atingere, puteţi s-o luaţi înapoi şi folosiţi-o dumneavoastră, căci, fără îndoială, sînteţi de două ori părtaşul lordului de Winter : părtaş la prigoana mea, părtaş la erezia lui.

Felton nu răspunse nimic ; luă cartea, cu acelaşi simţămînt de dezgust pe care-l arătase la început, şi plecă gînditor.

Lordul de Winter veni cam pe la cinci seara ; Milady avusese vreme peste zi să-şi întocmească un plan de felul cum să se poarte ; îl primi ca o femeie care avea iarăşi încredere în puterile ei.

— Pare-se, începu lordul, aşezîndu-se într-un jilţ în faţa celui în care stătea Milady şi întinzîndu-şi alene picioarele spre cămin, pare-se ne-am cam lepădat de credinţa noastră !

— Ce vrei să spui, domnule ?

— Vreau să spun că de cînd ne-am văzut ultima oară ne-am cam schimbat religia ; nu cumva te-ai măritat din întîmplare, a treia oară, cu un protestant ?

— Vorbeşte lămurit, milord, îl pofti ea, privindu-l de la înălţime, căci, îţi mărturisesc, aud cuvintele dumitale, dar nu le înţeleg.

— Înseamnă atunci că n-ai nici un fel de religie ; lasă, e mai bine aşa, adăugă răspicat lordul de Winter.

— Fără îndoială, se potriveşte mai mult cu vederile dumitale, întări cu răceală Milady.

— Da, mărturisesc, mie mi-e totuna.

— Chiar dacă n-ai mărturisi această nepăsare faţă de religie, milord, desfrîul şi nelegiuirile dumitale te-ar da de gol.

— Cum ? Dumneata vorbeşti de desfrîu, doamnă Mesalina [1], lady Macbeth [2] ! Sau n-am auzit eu bine, sau, la dracu, mare neruşinată mai eşti !

— Vorbeşti astfel fiindcă ştii că se aude ce spui, răspunse nepăsătoare Milady, şi fiindcă vrei să asmuţi temnicerii şi călăii dumitale împotriva mea.

— Temnicerii mei ! Călăii mei ! Mai las-o, doamnă, o iei pe ton poetic, şi comedia de ieri devine astă-seară tragedie. De altfel, peste opt zile vei fi acolo unde trebuie să fii, şi sarcina mea va lua sfîrşit.

— Ticăloasă sarcină ! Nelegiuită sarcină ! izbucni Milady, cu înflăcărarea victimei care-şi întăreşte judecătorul.

— Pe cinstea mea, se mînie de Winter, ridicîndu-se, pare-mi-se, caraghioasa îşi pierde minţile ! Ia potoleşte-te, doamnă puritană, sau, de nu, te bag la carceră. La naiba ! Ţi s-o fi urcat la cap vinul meu de Spania ! Dar, n-avea nici o grijă, beţia asta nu-i periculoasă şi nu va avea urmări.

[1] Soţia împăratului roman Claudiu, foarte frumoasă, dar atît de uşuratică încît numele ei a devenit simbol al desfrîului.

[2] Soţia lui Macbeth, rege al Scoţiei (1048—1058), simbol al geniului rău care incită la crimă şi cruzime ; personaj principal al dramei *Macbeth* de Shakespeare.

Şi lordul de Winter se depărtă înjurînd, ceea ce pe vremea aceea era un obicei cu deosebire cavaleresc.

Cum se afla într-adevăr îndărătul uşii, Felton nu pierdu nici un cuvînt din toată scena.

Milady ghicise.

— Da, du-te ! du-te ! mormăi în urma cumnatului ei ; dimpotrivă, urmările se apropie, dar tu n-o să le vezi, dobitocule, decît cînd n-o să le mai poţi ocoli.

Se făcu iarăşi tăcere ; trecură două ceasuri ; cînd i se aduse masa de seară, o găsiră pe Milady făcîndu-şi cu glas tare rugăciunile pe care le învăţase de la o slugă bătrînă a celui de al doilea soţ al ei, aspru puritan între cei mai aspri. Părea dusă de pe lume, fără să ia parte la nimic din ce se petrecea în jurul ei. Felton făcu semn să fie lăsată în pace şi, cînd totul fu rînduit, ieşi tăcut, o dată cu soldaţii.

Ştiind că putea fi spionată, Milady îşi făcu rugăciunea pînă la sfîrşit şi i se păru că soldatul care păzea la uşă se oprise ca să asculte.

Deocamdată, nu dorea nimic altceva ; se ridică, se aşeză la masă, mîncă puţin şi bău numai apă.

Peste un ceas, veniră să strîngă masa, dar de data asta Milady băgă de seamă că Felton nu-i mai însoţea pe soldaţi.

Îi era, deci, teamă s-o vadă prea des.

Se întoarse spre perete ca să zîmbească, fiindcă zîmbetul ei vădea asemenea biruinţă, încît acel singur zîmbet ar fi putut s-o dea de gol.

Lăsă să mai treacă o jumătate de ceas, apoi, cînd peste bătrînul castel coborî adîncă tăcere, cînd nu se auzi decît veşnicul vuiet al mişcătoarelor ape, ca o uriaşă suflare a oceanului, Milady, cu vocea ei

cristalină, armonioasă şi răsunătoare, începu să cînte întîiul verset din psalmul care-n acea vreme era atît de drag puritanilor :

Doamne, cînd tu ne părăseşti
E piatra de-ncercare a credinţei,
Dar pe urmă tu ne dăruieşti,
Cu cerească-ţi mînă, cununa suferinţei.

Versurile acestea nu erau dintre cele mai alese, ba chiar departe de a fi alese, dar, după cum se ştie, puritanii nu se prea făleau cu poezia.

În vreme ce cînta, Milady trăgea cu urechea : soldatul care făcea de pază la uşa ei se oprise, încremenit parcă dintr-o dată, ca o stană de piatră. Îşi putu da şi ea seama de urmările rugii ei.

Cîntă atunci mai departe, cu un foc şi o simţire de negrăit ; i se păru că sunetele pluteau departe, sub bolţile castelului, înmuind ca un balsam vrăjit inima temnicerilor. Totuşi, ostaşul care stătea de strajă, fără îndoială catolic zelos, risipi vraja, căci se răsti prin uşă :

— Mai tăceţi odată, doamnă, cîntecul dumneavoastră-i jalnic ca un prohod, şi dacă în afară de plăcerea de a fi aici în garnizoană, mai trebuie s-ascult şi asemenea lucruri, apoi îmi iau lumea-n cap.

— Tăcere ! porunci, atunci, un glas aspru, pe care Milady îl recunoscu a fi al lui Felton ; ce te-amesteci, caraghiosule ? Primit-ai poruncă să împiedici pe femeia asta să cînte ? Nu. Ţi s-a spus s-o păzeşti şi să tragi dac-o vezi că încearcă să fugă. Păzeşte-o ; şi dacă fuge, împuşc-o ; dar nu schimba nimic din porunca primită.

O bucurie fără seamăn lumină chipul frumoasei ostatice, dar această bucurie pieri cu iuţeala fulgerului şi, ca şi cum n-ar fi ascultat dialogul din care

nu pierduse nici un cuvînt, Milady îşi urmă cîntecul, însufleţindu-şi de data asta vocea cu tot farmecul, toată vlaga şi puterea ademenitoare cu care diavolul o înzestrase :

Pentru atîtea lacrimi şi amărăciune,
Pentru surghiunul şi cătuşele mele,
Am o tinereţe, am o rugăciune,
Şi pe Dumnezeu, socotitor al chinurilor grele.

Vocea ei, de o sonoritate nemaiauzită şi pătrunsă de o patimă cerească, împrumuta poeziei aspre şi necioplite a acestor psalmi o vrajă şi un răsunet pe care cei mai exaltaţi puritani le găseau arareori în cîntecele fraţilor întru credinţă, cîntece pe care se vedeau siliţi a le împodobi cu belşugul imaginaţiei lor. Lui Felton i se păru că aude cîntînd îngerul care alină durerea celor trei evrei cuprinşi de vîlvătaia cuptorului.

Milady urmă :

Dar ziua mîntuirii va sosi
Pentru noi, Dumnezeule mare şi sfînt,
Şi dacă zadarnic am nădăjduit,
Tot ne rămîne martiriul şi al morţii avînt !

Acest verset, în care cumplita vrăjitoare se străduia să-şi pună tot sufletul, izbuti să semene tulburarea în inima tînărului ofiţer. Deschise dintr-o dată uşa, şi Milady îl văzu în prag, palid la faţă, ca totdeauna, dar cu ochii aprinşi, aproape rătăciţi.

— De ce cîntaţi astfel, spuse el, şi, mai ales, de ce cîntaţi cu astfel de voce ?

— Iertaţi-mă, domnule, răspunse spăşită Milady, uitasem că în casa asta cîntecele mele n-au ce căuta. V-am jignit poate în credinţa dumneavoastră, dar

am făcut-o fără să vreau, vă jur ; iertați-mi deci o greșeală care, poate, e mare, dar pe care am săvîrșit-o fără să vreau.

Milady era atît de frumoasă în clipa aceea, extazul religios de care părea cuprinsă i se răsfrîngea pe chip, încît Felton, înmărmurit, crezu că vede cu ochii lui îngerul pe care adineauri i se păruse doar că-l aude.

— Da, da, răspunse el, da, tulburați, treziți oamenii care locuiesc în acest castel.

Sărmanul nebun nu-și dădea nici el seama că vorbea fără șir, în vreme ce Milady își împlînta privirea-i vie și pătrunzătoare în adîncul inimii lui.

— Voi tăcea, răspunse Milady, plecîndu-și pleoapele ; vorbea cu toată blîndețea pe care putea s-o dea vocii și cu toată supunerea pe care putea s-o întipărească ținutei sale.

— Nu, nu, doamnă, adăugă Felton, puteți, cînta, dar cîntați, vă rog, mai încet, mai ales în timpul nopții.

Și cu aceste cuvinte, simțind că nu-și va mai putea păstra multă vreme asprimea față de ostatică, ieși pripit din cameră.

— Bine ați făcut, domnule locotenent, spuse soldatul, cîntecele astea îți răscolesc sufletul ; dar, pînă la sfîrșit, te obișnuiești cu ele : are un glas strașnic de frumos !

CAPITOLUL XXIV

A treia zi de captivitate

Felton venise ; dar mai era încă un pas de făcut : trebuia să-l țină la ea sau, mai curînd, trebuia să rămînă el singur ; și Milady nu vedea încă limpede prin ce mijloc ar fi putut ajunge la aceasta.

Trebuia și mai mult : trebuia să-l facă să vorbească pentru a putea vorbi și ea ; căci Milady știa bine : marea ei putere de ademenire era în glasu-i care trecea atît de dibaci prin toată gama tonurilor, de la vorba omenească pînă la graiul ceresc.

Totuși, cu toată această putere, Milady ar fi putut da greș din te miri ce, căci Felton fusese înștiințat împotriva ei. Din clipa aceea, începu să-și supravegheze orice faptă, orice vorbă, chiar și cea mai neînsemnată privire, cea mai mică mișcare, pînă și răsuflarea, ce putea fi tălmăcită drept suspin. În sfîrșit, studia totul ca un actor priceput, căruia i se încredințează un rol nou într-un gen cu care pînă atunci nu fusese deprins.

Cu lordul de Winter mergea mai ușor ; se hotărîse încă din ajun cum să se poarte : să rămînă mută și demnă în fața lui, să-l întărîte cînd și cînd printr-un dispreț fără margini, printr-un cuvînt sfidător, să-l mai asmută la amenințări și la siluiri care să se

bată cap în cap cu supunerea ei, acesta îi era planul. Felton va vedea toate ; poate că nu va spune nimic, dar va vedea.

Dimineaţa, Felton veni ca de obicei ; Milady îl lăsă să vegheze la toate pregătirile prînzului, fără să-i spună nimic. Şi cînd îl văzu gata de plecare, o scînteie de nădejde i se aprinse în suflet, crezînd că va deschide el vorba ; dar buzele lui se mişcară fără ca gura-i să sloboadă vreun sunet şi, stăpînindu-se din răsputeri, îşi zăvorî în inimă cuvintele gata să-i lunece de pe buze ; apoi se îndepărtă.

Către amiază, lordul de Winter intră în cameră.

Era o zi frumoasă de vară ; cîteva raze de soare, acel străveziu soare al Angliei, care luminează dar nu încălzeşte, străbăteau printre zăbrelele închisorii.

Milady privea pe fereastră şi păru a n-auzi că se deschisese uşa.

— Ah ! ah ! începu lordul de Winter, după ce am jucat comedie, după ce am jucat tragedie, ne-am apucat să jucăm şi melancolie.

Ostatica nu răspunse.

— Da, da, urmă lordul de Winter, înţeleg, tare ai mai vrea să fii liberă pe ţărmurile astea ; tare ai mai vrea să fii pe un vapor ca lumea şi să spinteci valurile acestei mări de smarald ; grozav ai vrea să-mi întinzi, fie pe uscat, fie pe ocean, una dintre acele drăgălaşe capcane cum te pricepi atît de bine să pui la cale ! Răbdare ! Răbdare ! peste patru zile ţărmul îţi va fi îngăduit, marea îţi va sta înainte deschisă, mai deschisă chiar decît ai dori, căci peste patru zile Anglia se va descotorosi de dumneata.

Milady îşi împreună mîinile, ridică spre cer frumoşii ei ochi şi spuse, cu o blîndeţe îngerească în mişcări şi în vorbă :

— Doamne ! Doamne ! iartă-l pe acest om, aşa cum îl iert şi eu !

— Da, roagă-te, blestemat-o, izbucni lordul, rugăciunea ta e cu atît mai înfocată, cu cît eşti, ţi-o jur, în puterea unui om care nu te va ierta niciodată.

Şi ieşi.

În clipa cînd lordul părăsea încăperea, o privire cercetătoare se strecură prin uşa întredeschisă, şi Milady îl zări pe Felton dîndu-se repede la o parte, pentru ca ea să nu-l vadă.

Se aruncă atunci în genunchi şi începu să se roage.

— Doamne-Dumnezeule ! rosti ea, tu ştii cauza sfîntă pentru care sufăr ; dă-mi puterea să sufăr !

Uşa se deschise încetişor ; frumoasa îngenuncheată se făcu că n-aude zgomotul uşii şi, cu vocea înecată în lacrimi, urmă :

— Dumnezeule răzbunător ! Bunule Dumnezeu ! vei lăsa tu oare să se împlinească planurile cumplite ale acestui om ? !

Numai atunci păru a auzi paşii lui Felton şi, ridicîndu-se repede ca gîndul, se roşi de parcă i-ar fi fost ruşine că fusese găsită în genunchi.

— Nu-mi place să tulbur pe cei care se roagă, doamnă, vorbi răspicat Felton ; vă rog din suflet nu vă tulburaţi din pricina mea.

— De unde ştiţi că mă rugam, domnule ? întrebă Milady, cu glasul înecat în suspine ; vă înşelaţi, domnule, nu mă rugam.

— Vă închipuiţi, oare, doamnă, răspunse Felton, cu glas răspicat, dar ceva mai blînd, că mă cred îndreptăţit să împiedic o fiinţă omenească să îngenuncheze în faţa creatorului ? Ferească Dumnezeu ! De altminteri, pocăinţa le şade bine vinovaţilor ; orice nelegiuire ar fi săvîrşit un vinovat, el e sfînt pentru mine, în genunchi înaintea Domnului.

— Vinovată, eu ? ! se scutură Milady, cu un zîmbet care ar fi uluit pînă şi pe îngerul judecăţii de apoi. Vinovată ! Doamne-Dumnezeule, numai tu ştii

dacă sînt sau nu vinovată ! Spuneţi, mai bine, că sînt osîndită, domnule, aşa mai înţeleg. După cum ştiţi, Dumnezeu, care-i iubeşte pe martiri, îngăduie uneori ca nevinovaţii să fie osîndiţi.

— Orice aţi fi, osîndită, martiră sau nevinovată, răspunse Felton, cu atît mai mult rugaţi-vă, doamnă ; vă voi ajuta şi eu cu rugăciunile mele.

— Oh, dumneavoastră sînteţi un suflet drept ! strigă Milady, aruncîndu-se la picioarele lui ; iată, nu cred să pot răbda mai multă vreme, mi-e teamă c-or să mă lase puterile tocmai cînd va trebui să dau lupta şi să-mi mărturisesc credinţa ; îndurați-vă şi ascultaţi ruga unei femei deznădăjduite. Vi se ascunde adevărul, domnule, dar nu despre asta e vorba acum ; vă cer un singur lucru şi, dacă mi-l împliniţi, vă voi binecuvînta pe lumea asta şi pe cealaltă.

— Vorbiţi stăpînului, doamnă, o sfătui Felton, din fericire, eu nu sînt îndreptăţit nici să iert, nici să pedepsesc ; Dumnezeu a încredinţat această răspundere altora mai mari decît mine.

— Nu ; dumneavoastră ! Numai dumneavoastră vă este încredinţată această răspundere. Decît să ajutaţi la pierderea mea, decît să ajutaţi la ruşinea mea, mai bine m-aţi asculta.

— Dacă vi se cuvine această ruşine, dacă aţi înfruntat-o, atunci, îndurați-o, aducînd-o jertfă lui Dumnezeu.

— Ce spuneţi ? Oh ! nu mă înţelegeţi ! Cînd vorbesc de ruşine, dumnevoastră credeţi că vorbesc de vreo pedeapsă oarecare, de pedeapsa cu moartea sau cu închisoarea ? Ferească Dumnezeu ! Ce-mi pasă mie de moarte sau de închisoare !

— De data asta eu sînt acela care nu vă mai înţeleg, doamnă.

— Sau care vă faceţi că nu mă mai înţelegeţi, domnule, răspunse Milady, cu un zîmbet de îndoială.

— Nu, doamnă, pe cinstea mea de soldat, pe legea mea de creştin.

— Cum, nu ştiţi ce gînduri are lordul de Winter cu mine ?

— Nu ştiu.

— Nu se poate ! Dumneavoastră, omul lui de încredere !

— Nu mint niciodată, doamnă.

— Cu toate acestea, prea se ascunde puţin ca să nu-i ghiceşti aceste gînduri.

— Nu caut să ghicesc nimic ; aştept să mi se facă destăinuiri şi, în afară de ce mi-a spus faţă de dumneavoastră, lordul de Winter nu mi-a mai destăinuit nimic.

— Atunci, izbucni Milady, cu o neasemuită pornire de adevăr în glas, atunci, nu sînteţi părtaşul lui, nu ştiţi că m-a ursit unei ruşini pe care toate pedepsele de pe pămînt n-ar putea să o întreacă în grozăvie ? !

— Vă înşelaţi, doamnă zise Felton, roşind, lordul de Winter nu este în stare de o atare crimă.

„Bun, îşi zise în sinea ei Milady, nu ştie despre ce e vorba, şi-i spune crimă !"

Apoi, cu glas tare :

— Prietenul mişelului e în stare de orice.

— Pe cine numiţi dumneavoastră mişelul ? întrebă Felton.

— Sînt oare doi oameni în Anglia pe care să-i poţi numi astfel ?

— Vreţi să vorbiţi de Georges Villiers ? urmă Felton, ale cărui priviri se înflăcărară.

— Pe care păgînii, liftele necredincioase, îl numesc duce de Buckingham, întări Milady ; n-aş fi crezut că poate fi un englez în toată Anglia care să aibă nevoie de atîtea lămuriri ca să-l recunoască pe cel de care voiam să vă vorbesc !

— Mîna Domnului stă întinsă asupra lui, răspunse Felton, nu va scăpa de pedeapsa ce i se cuvine.

Felton nu făcea decît să tălmăcească în vorbe ura groaznică a tuturor englezilor împotriva acelui pe care înşişi catolicii îl numeau hrăpăreţul nesăţios, mituitul, desfrînatul şi căruia puritanii îi ziceau doar : Satana.

— Oh, Dumnezeule ! strigă Milady, cînd mă rog fierbinte să trimiţi acestui om pedeapsa cuvenită, tu ştii că nu urmăresc răzbunarea mea, ci implor mîntuirea unui popor întreg.

— Dumneavoastră îl cunoaşteţi ? întrebă Felton.

„În sfîrşit, îmi pune întrebări, îşi spuse Milady, încîntată că ajunsese atît de grabnic la o biruinţă atît de mare."

— Dacă-l cunosc ! Vai, da ! Pentru nefericirea mea, pentru veşnica mea nefericire !

Ostatica îşi frînse mîinile, copleşită parcă de durere. Felton, simţi, fără îndoială, că puterile îl părăseau şi se îndreptă spre uşă ; Milady, care nu-l slăbea din ochi, sări să-l oprească.

— Domnule ! se văietă ea, fiţi bun, îndurător, ascultaţi-mi rugămintea ; cuţitul acela pe care nenorocita prevedere a lordului mi l-a smuls din mîini, fiindcă el ştie ce vreau să fac cu el ! Vai, ascultaţi-mă pînă la sfîrşit ! Daţi-mi îndărăt cuţitul, daţi-mi-l îndărăt pentru o clipă, vă rog ! Din tot sufletul ! Cad la picioarele dumneavoastră ; vedeţi, chiar dacă v-aţi împotrivi şi tot n-aş putea să vă port pică. Doamne ! Cum aş putea să vă port pică dumneavoastră, singura fiinţă dreaptă, bună, îndurătoare pe care am întîlnit-o ! Dumneavoastră, salvatorul meu, poate ! Numai o clipă cuţitul, o clipă, una singură şi vi-l dau pe urmă prin ferestruica uşii ; numai o clipă, domnule Felton, şi îmi salvaţi onoarea !

— Pentru ca să vă omorîţi ! strigă Felton, îngrozit, uitînd să-şi mai tragă mîinile din ale ostaticii, ca să vă omorîţi !

— Aşa e, domnule, murmură în şoaptă Milady, lăsîndu-se să cadă istovită pe podea. Aşa e, m-am dat de gol ! Ştie tot ! Doamne-Dumnezeule, sînt pierdută !

Felton stătea în picioare, încremenit şi nehotărît.

„Tot se îndoieşte, gîndi Milady, nu i-am părut destul de sinceră."

Se auzeau paşi pe sală ; Milady recunoscu mersul lordului de Winter. Felton îl recunoscu de asemenea şi se îndreptă spre uşă.

Milady se repezi după el.

— Nici un cuvînt, îi şopti ea, înfricoşată, nici un cuvînt din tot ce v-am spus, acestui om ; altfel sînt pierdută, şi atunci dumneavoastră, dumneavoastră...

Apoi, cum paşii se apropiau, tăcu de teamă să nu i se audă vocea, apăsîndu-şi însă, cu groază, frumoasa-i mînă pe buzele lui Felton. El o împinse uşor şi ea căzu zdrobită pe un scaun.

Lordul de Winter trecu prin faţa uşii, fără să se oprească ; i se auzeau paşii îndepărtîndu-se.

Galben ca un mort, Felton rămase cîteva clipe ciulind urechea, apoi, cînd zgomotul se stinse cu desăvîrşire, răsuflă ca un om care se trezeşte dintr-un vis ; ieşi pripit din cameră.

„Aşa, aşa ! murmură Milady, ascultînd la rîndul ei zgomotul paşilor lui Felton, care se îndreptau în cealaltă parte decît ai lordului de Winter, în sfîrşit, în sfîrşit acum eşti al meu !"

Apoi fruntea i se întunecă.

„Dacă vorbeşte cu lordul, gîndi ea, sînt pierdută, căci de Winter, care ştie că nu m-aş omorî, o să-mi pună în faţa lui cuţitul în mînă, şi atunci o să-şi dea

şi el seama că toată deznădejdea mea era doar un joc."

Se duse şi se privi în oglindă ; niciodată nu fusese atît de frumoasă.

„Da, da ! murmură ea, surîzînd, n-o să-i spună nimic !"

Seara, lordul de Winter veni în timpul cinei.

— Domnule, îl întrebă Milady, e oare nevoie să adaugi la întemniţarea mea prezenţa dumitale ? N-ai putea să mă scuteşti de povara şi mai mare a chinurilor de cîte ori te văd ?

— Cum se poate, scumpă surioară ! răspunse de Winter ; nu mi-ai mărturisit din toată inima dumitale, cu gura asta frumoasă, atît de crudă azi pentru mine, că ai venit în Anglia cu singurul scop de a mă vedea cît mai des ? Mi-ai spus singură că atît de grozav simţeai lipsa bucuriei de a mă vedea, încît ai înfruntat orice : răul de mare, furtuna, închisoarea ! Ei bine, fii mulţumită, iată-mă în carne şi oase ! De altminteri, de data asta vizita mea are şi un scop.

Milady se cutremură : crezu că Felton vorbise ; niciodată în viaţa ei, poate, femeia aceasta, care trecuse prin atîtea încercări grele şi felurite, nu simţise inima bătîndu-i atît de tare.

Stătea jos ; lordul de Winter luă un jilţ, îl trase şi se aşeză lîngă ea, apoi scoase din buzunar o hîrtie pe care o despături încetişor.

— Iată, începu el, voiam să-ţi arăt acest soi de paşaport pe care l-am întocmit chiar eu şi care-ţi va sluji de azi înainte drept act doveditor în viaţa pe care mă învoiesc să ţi-o las.

Apoi, luîndu-şi privirea de la Milady şi plecînd-o asupra hîrtiei, citi :

— „Poruncă de a duce la..." Numele este în alb, urmă de Winter, dacă-ţi place mai mult vreo localitate, poţi să mi-o spui, şi numai dacă e la cel puţin

o mie de leghe depărtare de Londra dorinţa dumitale va fi împlinită. O iau, deci, de la capăt : *„Poruncă de a duce la... pe numită Charlotte Backson, înfierată de justiţia regatului Franţei şi eliberată după ispăşire ; ea va sta în această localitate, fără a se putea îndepărta vreodată mai mult de trei leghe. În caz de încercare de evadare, va suferi pedeapsa cu moartea. Pentru locuinţă şi hrană va primi cîte cinci şilingi pe zi."*

— Porunca asta nu mă priveşte, răspunse nepăsătoare Milady, fiindcă numele trecut acolo nu-i numele meu.

— Numele dumitale ? Ai vreunul ?

— Îl am pe al fratelui dumitale.

— Te înşeli, fratele meu nu e decît al doilea soţ al dumitale, iar cel dintîi mai trăieşte încă. Spune-mi numele lui şi-l voi trece în locul numelui de Charlotte Backson. Nu ?... Nu vrei ?... Păstrezi tăcerea ? Atunci vei fi înscrisă printre surghiuniţi sub numele de Charlotte Backson.

Milady rămase tăcută ; de data asta nu tăcea din şiretenie, ci de groază ; crezu că porunca e gata să fie împlinită ; poate că lordul de Winter grăbise plecarea ; poate că era osîndită să plece chiar în seara aceea. O clipă, toate planurile făurite i se spulberară, cînd deodată băgă de seamă că hîrtia nu purta nici o semnătură.

Bucuria stîrnită de această descoperire fu atît de năvalnică, încît nu şi-o putu ascunde.

— Da, da, urmă lordul de Winter, dîndu-şi seama de ceea ce se petrecea în sufletul ei, cauţi iscălitura şi-ţi spui : „Totul nu e încă pierdut, fiindcă actul nu e semnat ; mi-l arată ca să bage groaza-n mine, atîta tot". Te înşeli, hîrtia va fi trimisă mîine lordului de Buckingham ; poimîine se va întoarce iscălită de el şi întărită cu sigiliul lui, iar după două-

zeci şi patru de ore mă pun chezaş că va începe şi aducerea la îndeplinire. La revedere, doamnă, asta e tot ce voiam să-ţi spun.

— Iar eu îţi voi răspunde, domnule, că această încălcare de putere şi acest surghiun sub un nume scornit sînt o mîrşăvie.

— Ţi-ar plăcea mai mult, Milady, să fii spînzurată pe adevăratul dumitale nume ? Ştii şi dumneata, legile engleze sînt neînduplecate cu cei ce pîngăresc căsnicia ; vorbeşte deschis : deşi numele meu, sau, mai curînd, numele fratelui meu e amestecat în toate astea, voi înfrunta scandalul unui proces public, numai pentru a fi sigur că mă voi descotorosi odată de dumneata.

Milady nu răspunse, dar se făcu galbenă ca ceara.

— Văd că tot îţi place mai mult să hoinăreşti. Bine, doamnă, e o veche zicală, după care călătoriile îl ţin pe om veşnic tînăr. Pe legea mea ! Nu greşeşti : la urma urmei, viaţa e frumoasă, de aceea nici nu vreau să mi-o răpeşti pe a mea. Rămîne acum să vedem ce e şi cu cei cinci şilingi. Nu-i aşa că-ţi par cam zgîrcit ? Asta, din pricină că nu ţin de loc să-ţi mituieşti paznicii. De altfel, mai ai şi farmecele făpturii dumitale, cu care să-i dai gata. Foloseşte-le, dacă neizbînda pe lîngă Felton nu te-a lecuit de asemenea încercări.

„Felton n-a vorbit, îşi zise Milady, atunci nimic nu-i încă pierdut."

— Şi-acum, doamnă, la revedere, mîine voi veni să-ţi vestesc plecarea trimisului meu.

Lordul de Winter se ridică, o salută în zeflemea şi ieşi.

Milady răsuflă uşurată ; mai avea înaintea ei încă patru zile ; patru zile îi vor fi de ajuns pentru a-l ademeni de-a binelea pe Felton.

Totuşi, un gînd înspăimîntător îi trecu prin minte :

nu cumva lordul de Winter îl va trimite chiar pe Felton la Buckingham, ca să iscălească porunca ? În felul acesta, Felton, i-ar fi scăpat din mînă, căci, pentru a birui, ostatica avea nevoie de jocul unei vrăji de neîntreruptă ademenire.

Totuşi, cum am mai spus, un lucru o liniştea ; Felton nu vorbise.

Nevrînd să pară tulburată de ameninţările lordului de Winter, Milady se aşează la masă şi mîncă.

Apoi, la fel ca şi în ajun, începu să se închine cu glas tare. Şi tot ca în ajun, soldatul se opri ca s-o asculte.

Curînd auzi paşi mai uşori decît ai soldatului de strajă, paşi care veneau din fundul sălii şi se opreau în faţa uşii.

„El e", îşi zise Milady.

Şi începu să dea glas aceluiaşi cîntec religios care în ajun îl zguduise atît de adînc pe Felton.

Dar, deşi vocea ei dulce, puternică şi răsunătoare vibra mai armonios şi mai sfîşietor ca oricînd, uşa rămase închisă. Furişîndu-şi privirea spre ferestruica uşii, Milady crezu că zăreşte printre zăbrelele dese ochii arzători ai tînărului : dar fie că-i văzuse cu adevărat, sau numai în închipuire, de data asta el se stăpîni din răsputeri ca să nu intre.

Cîteva clipe numai după ce-şi sfîrşi cîntecul, Milady auzi parcă un oftat adînc ; apoi, aceiaşi paşi pe care-i auzise apropiindu-se se îndepărtară încet-încet, ca şi cum le-ar fi părut rău că pleacă.

CAPITOLUL XXV

A patra zi de captivitate

A doua zi, cînd Felton a intrat la Milady, a găsit-o urcată în picioare pe un jilţ şi ţinînd în mînă un soi de funie făcută cu ajutorul mai multor batiste rupte fîşii, împletite şi legate la capete ; la zgomotul uşii care se deschidea, Milady sări repede jos de pe jilţ, încercînd să ascundă la spate acel soi de funie pe care o ţinea în mînă.

Tînărul era şi mai alb la faţă ca de obicei, iar ochii, roşii de nesomn, îl dădeau de gol că petrecuse o noapte înfrigurată.

Totuşi, fruntea-i era de o seninătate mai austeră ca oricînd.

Înaintă încet spre Milady, care, în vremea asta, se aşezase, şi luînd un capăt al împletiturii ucigaşe, pe care, din nebăgare de seamă sau poate dinadins, ea îl lăsase să atîrne, o întrebă tăios :

— Ce e asta, doamnă ?

— Asta ? Nimic, răspunse Milady, zîmbind cu acea fluturare dureroasă cu care ştia atît de bine să-şi strunească zîmbetul, nimic ; plictiseala e duşmanul de moarte al întemniţaţilor, mă plictiseam şi mi-am făcut de lucru împletind funia asta.

Felton îşi aruncă privirea asupra părţii din perete în faţa căruia o găsise pe Milady în picioare pe jilţul în care şedea acum şi zări, deasupra capului ei, un cîrlig aurit, înţepenit în zid, şi care putea sluji pentru atîrnat haine sau arme.

Tresări, şi ostatica văzu această tresărire, căci, deşi avea ochii plecaţi, nimic din cele ce se petreceau în jurul ei nu-i scăpa.

— Şi ce făceaţi în picioare pe jilţ ? întrebă el.

— Pentru ce mă întrebaţi ? răspunse Milady.

— Pentru că doresc s-o ştiu şi eu, stărui Felton.

— Nu mă mai întrebaţi, se împotrivi ea, ştiţi şi dumneavoastră că noi, adevăraţii creştini, nu trebuie să minţim.

— Ei bine, urmă Felton, o să vă spun eu ce făceaţi sau, mai degrabă, ce aveaţi de gînd să faceţi : voiaţi să duceţi pînă la capăt fapta necugetată care v-a încolţit în minte ; gîndiţi-vă, doamnă, dacă Dumnezeul nostru nu îngăduie minciuna, cu atît mai straşnic opreşte sinuciderea.

— Cînd Dumnezeu vede o făptură de-a lui prigonită pe nedrept, avînd a alege între sinucidere şi necinste, vă asigur, domnule, răspunse Milady, părînd adînc încredinţată, Dumnezeu o izbăveşte ; căci atunci sinuciderea înseamnă martiriul.

— Aţi spus prea multe, sau prea puţine : vorbiţi, doamnă, în numele cerului, vorbiţi lămurit !

— Să vă înşir nenorocirile mele, pentru ca să le socotiţi drept palavre, şi să vorbesc despre năzuinţele mele, ca să mă pîrîţi prigonitorului meu ? Nu, domnule ; de altfel, ce vă pasă dacă o biată osîndită moare sau trăieşte ? Nu răspundeţi decît de trupul meu, nu-i aşa ? Şi cînd le veţi înfăţişa un cadavru, şi vor recunoaşte că-i al meu, nimeni nu vă va mai întreba nimic, ba poate veţi primi o răsplată îndoită.

— Eu, doamnă, eu ? ! izbucni Felton, mă puteţi oare bănui c-aş primi vreodată preţul vieţii dumneavoastră ? Fireşte că nu credeţi ceea ce spuneţi.

— Lasă-mă, Felton, nu mă opri, se rugă Milady, înflăcărîndu-se ; orice soldat trebuie să tindă la mai mare, nu-i aşa ? dumneata eşti locotenent. Ei bine, vei urma convoiul meu cu gradul de căpitan.

— Dar ce v-am făcut oare, răspunse Felton, tulburat, ca să-mi aruncaţi pe umeri asemenea răspundere în faţa oamenilor şi a lui Dumnezeu ? Peste cîteva zile veţi fi plecată, doamnă, eu nu voi mai avea sub pază viaţa dumneavoastră, şi atunci, adăugă el oftînd, veţi face tot ce veţi crede de cuviinţă.

— Prin urmare, strigă Milady, ca şi cînd nu s-ar fi putut împotrivi unei sfinte mînii, dumneata, un om cucernic, pe bună dreptate numit om drept, dumneata nu ceri decît un singur lucru : să nu poţi fi învinuit, tulburat de moartea mea.

— Trebuie să veghez asupra vieţii dumneavoastră, doamnă, şi voi veghea.

— Oare pricepeţi ce îndatorire îndepliniţi ? Vinovată de-aş fi şi tot e crudă, dar cum aţi putea-o socoti, cum o va socoti Dumnezeu dacă mai sînt şi nevinovată ? !

— Sînt soldat, doamnă, şi aduc la îndeplinire porunca primită.

— Crezi oare că în ziua judecăţii de apoi Dumnezeu îi va despărţi pe călăii orbi de judecătorii strîmbi ? Nu voiţi să-mi ucid trupul, dar sînteţi unealta celui care vrea să-mi ucidă sufletul !

— Dar, vă spun încă o dată, stărui Felton, adînc mişcat, nici o primejdie nu vă ameninţă şi răspund de lordul de Winter, ca de mine însumi.

— Smintitule ! strigă Milady, sărman smintit care îndrăzneşti să răspunzi de un altul, cînd oamenii cei

mai înţelepţi şi cei mai drept-credincioşi şovăie să răspundă pentru ei înşişi ; sărman smintit care treci de partea celui mai tare şi mai fericit pentru a năpăstui pe cei slabi şi nefericiţi !

— Cu neputinţă, doamnă, cu neputinţă, murmură Felton, care simţea în adîncul inimii adevărul acestui răspuns ; ostatică, nu veţi recăpăta prin mine libertatea ; în viaţă fiind, nu veţi pierde prin mine viaţa.

— Da, urmă Milady, dar voi pierde ceea ce mi-e mai scump decît viaţa, îmi voi pierde cinstea, Felton, şi pe dumneata te voi face răspunzător în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor de ruşinea şi de pîngărirea mea.

De data asta, oricît de nepăsător era sau voia să pară, Felton nu putu să mai lupte împotriva tainicei înrîuriri care punea stăpînire pe el : să vadă pe femeia asta atît de frumoasă, albă ca cea mai neprihănită arătare, s-o vadă cînd înlăcrimată, cînd ameninţătoare, să simtă totodată vraja durerii şi a frumuseţii ei, era prea mult pentru un visător, era prea mult pentru un creier măcinat de visele arzătoare ale credinţei dezlănţuite, era prea mult pentru o inimă pîrjolită la dogoarea iubirii cereşti, care arde, şi a urii pămînteşti, care mistuie.

Milady îşi dădu seama de tulburarea lui ; simţea flacăra patimilor potrivnice strecurîndu-se o dată cu sîngele prin vinele tînărului fanatic, şi asemenea unei pricepute căpetenii de oştire care, văzîndu-şi duşmanul gata să dea îndărăt, năvăleşte asupra lui cu strigăte de izbîndă, Milady se ridică frumoasă ca o preoteasă antică, inspirată ca o fecioară creştină şi, cu gulerul desfăcut, cu părul despletit, cu un braţ întins, iar cu celălalt trăgîndu-şi ruşinoasă rochia peste piept, cu privirea luminată de focul ce răscolea

simţurile tînărului puritan, înaintă spre el, strigînd răspicat, cu glasul ei melodios, căruia la nevoie ştia să-i împrumute o înfricoşătoare putere :

Aruncă-i lui Baal prada în gheare,
Aruncă leilor a martiriului fiinţă,
Domnu-ţi va arăta drumul spre căinţă !
Din genune îl chem în gura mare !

Felton se opri sub această ciudată ameninţare şi îngăimă ca împietrit, cu mîinile împreunate :

— Cine sînteţi, cine ? Sînteţi o trimisă a lui Dumnezeu, sînteţi o unealtă a iadului, sînteţi un înger, sau un demon, vă numiţi Eloa, sau Astarte [1] ?

— Nu m-ai recunoscut, Felton ? Nu sînt nici înger, nici demon, sînt o fiică a pămîntului, sînt o soră întru credinţa ta, atîta sînt, nimic mai mult.

— Da ! da ! murmură Felton, mă mai îndoiam încă, dar acuma cred, cred.

— Crezi şi totuşi eşti părtaşul odraslei lui Belial [2], pe nume lordul de Winter ! Crezi şi totuşi mă laşi în mîinile duşmanilor mei, a duşmanului Angliei, a duşmanului lui Dumnezeu, crezi şi totuşi mă dai pe mîna celui care umple şi murdăreşte lumea cu necredinţă şi fapte desfrînate, pe mîna acelui dezmăţat Sardanapal [3], pe care orbii îl numesc ducele de Buckingham, iar credincioşii Anticristul.

— Eu să vă dau pe mîna lui Buckingham ! Eu ! Ce spuneţi ? Nu vă mai înţeleg !

— Au ochi şi nu vor vedea, grăi Milady, au urechi şi nu vor auzi.

[1] *Astarte* — zeiţa cerului la popoarele semite, căreia i se aduceau jertfe omeneşti.

[2] În vechiul testament, căpeţenia diavolilor, regele Infernului.

[2] Tipul prinţului desfrînat, laş, afemeiat.

— Da, da, şopti Felton, trecîndu-şi mîna pe fruntea-i îmbrobonată de sudoare, parc-ar fi vrut să-şi smulgă din minte şi cea din urmă îndoială, da, recunosc chipul îngerului care-mi apare în fiecare noapte strigînd sufletului meu, ce nu-şi găseşte odihnă : „Loveşte, izbăveşte Anglia, izbăveşte-te pe tine, căci vei muri fără să fi îmbunat pe Dumnezeu !“ Vorbiţi, vorbiţi ! urmă Felton, de data asta vă pot înţelege !...

Un fulger de cumplită bucurie scăpără cu iuţeala gîndului în ochii ei.

Oricît de fugară fusese acea licărire ucigaşă, Felton o văzu şi tresări ca şi cînd ar fi luminat adîncurile inimii ei.

Îi răsăriră deodată în minte cuvintele lordului de Winter, ademenirile frumoasei, primele ei încercări de a-l cuceri chiar în ziua sosirii şi făcu un pas îndărăt, cu fruntea plecată, fără a-şi lua însă ochii de la ea, ca şi cînd, fermecat de făptura-i stranie, privirea lui nu se mai putea desprinde de a ei.

Milady nu era femeia care să se înşele asupra tîlcului acelei şovăieli. Sub înfăţişarea-i tulburată, sîngele rece n-o părăsea niciodată. Înainte ca Felton să-i răspundă, iar ea să fie nevoită a înnoda o convorbire al cărei ton înflăcărat cu greu l-ar fi putut păstra, şi-a lăsat mîinile în jos şi, ca şi cînd slăbiciunea femeii ar fi învins avîntul iluminatei, zise :

— Totuşi, nu, nu mi-e dat să fiu eu Judith care va scăpa Bethulia de acest Holofern [1] Spada Atotputernicului e prea grea pentru braţul meu. Mai bine lasă-mă să-mi spăl necinstea prin moarte, lasă-mă să-mi caut scăparea în mucenicie. Nu cer libertate, cum ar cere o vinovată, şi nici răzbunare, cum ar cere o păgînă. Lasă-mă să mor, asta-i tot ce-ţi cer.

[1] Pentru a salva Bethulia de invazia armatelor generalului lui Nabucodonosor, Holofern, Judith (personaj biblic) îi taie capul în timp ce acesta dormea.

Clubul cărţii digitale 2022

Te rog din toată inima, te rog în genunchi : lasă-mă să mor şi o dată cu ultima mea suflare îmi voi binecuvînta salvatorul.

La auzul acelei voci blînde şi rugătoare, la vederea privirii sfioase şi abătute, Felton se apropie. Încet-încet, vrăjitoarea îşi înveşmîntase acele găteli vrăjite pe care le punea sau le părăsea după voie, şi anume : frumuseţea, duioşia, lacrimile şi mai ales puterea de neînfrînt a voluptăţii mistice, cea mai ucigătoare dintre voluptăţi.

— Vai ! se tînguí Felton, nu pot face decît un singur lucru : să vă plîng dacă-mi veţi dovedi că sînteţi o victimă. Dar lordul de Winter vă aduce grele învinuiri. Sînteţi creştină, sînteţi sora mea întru credinţă ; mă simt tîrît parcă spre dumneavoastră, eu, care n-am iubit niciodată decît pe binefăcătorul meu, eu, care n-am dat în viaţă decît peste trădători şi peste nemernici. Dar dumneavoastră, doamnă, dumneavoastră, care sînteţi cu adevărat frumoasă, dumneavoastră, care păreţi atît de curată, trebuie totuşi să fi făptuit groaznice nelegiuiri pentru ca lordul de Winter să vă urmărească astfel !

— Au ochi şi nu vor vedea, rosti iarăşi Milady, cu glas de neasemuită durere, au urechi şi nu vor auzi.

— Dar atunci, se înflăcără tînărul ofiţer, vorbiţi, doamnă, vorbiţi odată !

— Să-ţi destăinuiesc ruşinea mea ? urmă Milady, cu obrajii împurpuraţi, căci deseori crima unuia e ruşinea celuilalt ; să-ţi destăinuiesc ruşinea mea ? dumitale, bărbat, eu, femeie ? Oh ! urmă ea, acoperindu-şi sfioasă cu mîna frumoşii ei ochi, nu ! niciodată, niciodată n-o să pot face asta !

— Mie, fratele dumitale ? strigă Felton.

Milady îl privi îndelung cu o căutătură pe care tînărul ofiţer o luă drept îndoială, dar care era doar iscodire şi mai ales nestrămutată voinţă de a subjuga.

La rîndul lui, Felton îşi împreună mîinile rugător.

— Atunci, se hotărî Milady, mă încred în fratele meu şi voi cuteza !

În clipa aceea se auzi pasul lordului de Winter ; dar de data asta groaznicul cumnat al frumoasei Milady nu se mai mulţumi, ca în ajun, să treacă doar prin faţa uşii şi să se depărteze, ci se opri, schimbă două cuvinte cu soldatul de strajă, apoi uşa se deschise, şi lordul se ivi în prag.

În timpul celor două cuvinte schimbate, Felton se dăduse iute îndărăt, încît, cînd lordul de Winter intră în cameră, celălalt era la cîţiva paşi de ostatică.

Lordul înainta agale, ducîndu-şi privirea-i cercetătoare de la Milady la tînărul ofiţer.

— E cam mult de cînd eşti aici, John ! îi spuse el, nu cumva şi-o fi mărturisit nelegiuirile ? Înţeleg, atunci, de ce a ţinut atîta vreme convorbirea.

Felton tresări, iar Milady simţi că era pierdută, dacă n-ar fi sărit în ajutorul puritanului zăpăcit.

— Ah ! ţi-e teamă să nu-ţi scape ostatica ! se amestecă ea. Ei bine, întreabă pe vrednicul dumitale temnicer ce rugăminte îi făceam chiar acum.

— Îi făceai o rugăminte ? întrebă lordul, bănuitor.

— Da, milord, răspunse tînărul, descumpănit.

— Şi anume ce rugăminte ? stărui lordul de Winter.

— Un cuţit, pe care mi-l va înapoia prin ferestruica uşii o clipă după ce i-l voi fi dat, răspunse Felton.

— S-a ascuns aici cineva pe care această mlădioasă făptură vrea să-l înjunghie ? vorbi lordul de Winter, cu glasul lui batjocoritor şi plin de dispreţ.

— Da, eu, răspunse Milady.

— Te-am lăsat să alegi între America şi Tyburn, urmă lordul de Winter, alege Tyburn, Milady ; funia e, crede-mă, mai sigură decît cuţitul.

Felton păli şi înaintă cu un pas, amintindu-şi că atunci cînd intrase, Milady ţinea în mînă o funie.

— Ai dreptate, spuse ea, m-am şi gîndit la asta, şi o să mă mai gîndesc, adăugă cu glas înnăbuşit.

Felton simţi trecîndu-i un fior prin toate mădularele ; de bună seamă lordul de Winter îi zări cutremurarea.

— Ochii-n patru, John, grăi el, John, prietene, m-am bizuit pe tine. Ia seama ! Ţi-am mai spus ! De altfel, fii destoinic, băiatule, în trei zile ne descotorosim noi de dumneaei, şi acolo unde o trimit n-o să mai facă nici un rău nimănui.

— Îl auzi ? Îl auzi ? izbucni Milady, cu tot focul, astfel încît lordul să creadă că se tînguie cerului, iar Felton să înţeleagă că vorbea pentru el.

Felton îşi plecă fruntea şi rămase visător.

De Winter îl luă pe ofiţer de braţ, cu capul întors spre Milady, astfel încît să n-o piardă din ochi, pînă ce va fi părăsit camera.

„Ia te uită, murmură ea, cînd uşa se închise, nu stau chiar atît de bine cum credeam. Prostul de Winter şi-a schimbat nerozia într-o prevedere de necrezut ! Grozav lucru e dorinţa de răzbunare, şi cum îl striveşte pe om dorinţa asta ! Cît priveşte pe Felton, se cam codeşte ! Degeaba, nu-i de teapa blestematului de d'Artagnan !"

Totuşi, Milady aştepta cu nerăbdare, căci bănuia că ziua nu va trece fără să-l mai vadă pe Felton. În sfîrşit, un ceas după cele povestite, ea auzi vorbindu-se pe sală în şoaptă ; apoi, curînd, uşa se deschise şi în faţa ei văzu pe Felton.

Tînărul înaintă grăbit, lăsînd în urma lui uşa deschisă şi făcînd femeii semn să tacă ; faţa-i era răvăşită.

— Ce vrei cu mine ? întrebă ea.

— Ascultaţi, răspunse Felton în şoaptă, am îndepărtat straja ca să pot rămîne aici, fără să se ştie că am venit, şi ca să vorbesc cu dumneavoastră, fără să se poată auzi ce vă spun. Lordul mi-a istorisit ceva îngrozitor.

Surîzînd iarăşi, în chip de victimă resemnată, Milady clătină din cap.

— ...Sau dumneavoastră sînteţi un demon, urmă Felton, sau lordul, binefăcătorul, părintele meu, e un monstru. Vă cunosc de patru zile, pe el îl iubesc de zece ani, pot, aşadar, să şovăi între dumneavoastră doi, să nu vă înspăimînte ce vă spun : simt nevoia să vă pot crede. Voi veni să vă văd după miezul nopţii şi-mi veţi spulbera îndoielile.

— Nu, Felton, nu, frate, răspunse ea, jertfa e prea mare şi văd că ţi-e greu s-o faci. Nu, eu tot sînt pierdută, nu te pierde şi dumneata o dată cu mine. Moartea mea va vorbi mult mai deschis decît vorbeşte viaţa mea, iar tăcerea leşului meu te va convinge mai temeinic decît cuvintele mele.

— Tăceţi, doamnă, o rugă Felton, nu-mi mai vorbiţi astfel ! Am venit ca să-mi daţi cuvîntul, să-mi juraţi pe tot ce aveţi mai sfînt că nu veţi mai încerca să vă răpiţi zilele.

— Nu vreau să-ţi făgăduiesc nimic, răspunse Milady, căci nimeni nu ştie să respecte un jurămînt ca mine şi, dacă-aş făgădui, ar trebui să-mi ţin cuvîntul.

— Atunci, urmă Felton, juraţi-mi, doar, pînă cînd mă voi întoarce ; dacă, după aceea, veţi mai stărui încă, ei bine, veţi fi liberă să faceţi ce vreţi şi vă voi da chiar eu arma pe care mi-aţi cerut-o.

— Bine ! murmură Milady, pentru dumneata primesc.

— Juraţi-mi !

— Jur pe Dumnezeul nostru. Eşti mulţumit acum ?

— Da, răspunse Felton, ne vom vedea la noapte.

Şi, repezindu-se afară, închise uşa după el, apoi rămase cu suliţa soldatului în mînă, ca şi cînd ar fi stat de strajă în locul lui.

Cînd soldatul se întoarse, ofiţerul îi dădu arma îndărăt.

Prin ferestruica uşii de care se apropiase, Milady îl zări pe Felton făcîndu-şi pripit semnul crucii cu nebunească încredere şi depărtîndu-se într-un vîrtej de bucurie.

Iar ea se întoarse la locul ei, cu un surîs de sălbatic dispreţ pe buze; rosti apoi, pîngărind slava Celui de sus, pe care jurase, fără să fi învăţat vreodată a-l cunoaşte:

— Dumnezeul meu, şopti ea, fanatic smintit! Dumnezeul meu sînt eu, eu şi cel care-mi va ajuta să mă răzbun.

CAPITOLUL XXVI

A cincea zi de captivitate

Milady ajunsese totuşi să cucerească o jumătate de biruinţă şi cîştigul acesta îi sporea puterile.

Nu-i era greu să învingă, aşa cum făcuse pînă atunci, bărbaţi gata să se lase ademeniţi şi pe care viaţa galantă de la curte îi împingea valvîrtej în laţ; Milady era destul de frumoasă, ca să nu întîmpine împotrivirea simţurilor bărbăteşti, şi era destul de isteaţă, ca să înfrîngă orice oprelişte sufletească.

Dar de data asta avea de luptat împotriva unei firi sălbatice, închise, ajunsă nesimţitoare de atîta austeritate. Religia şi pocăinţa făcuseră din Felton un suflet oţelit în faţa ademenirilor obişnuite. În creierul lui înfierbîntat încolţeau ţeluri atît de mari, năzuinţe atît de năvalnice, încît nu mai rămînea loc pentru vreo dragoste, simţămînt ce se hrăneşte din huzur şi înfloreşte o dată cu desfrîul.

Cu înfăţişarea-i mironosită, Milady lovise în felul de a gîndi al unui om căruia i se împănase mintea împotriva ei, iar cu frumuseţea-i vrăjită, în inima şi simţurile unui om cast şi neîntinat. În sfîrşit, îşi dovedise chiar sieşi puterea mijloacelor pe care nici ea nu şi le bănuise încă, prin acea încercare făcută

asupra fiinţei celei mai de neînfrînt din cîte firea omenească şi religia i le-ar fi putut scoate în cale.

În timpul serii, însă, de multe ori îi pierea nădejdea şi în soartă şi în ea însăşi ; după cum ştim, nu chema în ajutor pe Dumnezeu, dar avea încredere în duhul răului, această atotstăpînitoare putere care domneşte în toate amănuntele vieţii omeneşti şi căreia, ca şi în fabula arabă, un bob de rodie îi e de ajuns ca să învie o întreagă lume spulberată.

Pregătită din vreme să-l primească pe Felton, Milady avu grijă să-şi întocmească asaltul pe a doua zi. Ştia că nu-i mai rămîneau decît două zile şi că de îndată ce ordinul va fi iscălit de Buckingham (iar Buckingham va iscăli, cu atît mai uşor cu cît nu-şi va da seama despre ce femeie era vorba, hîrtia purtînd nume necunoscut), îndată ce ordinul va fi iscălit, lordul de Winter o va şi trimite pe vapor ; mai ştia de asemenea că femeile osîndite la surghiun au la îndemînă pentru cuceririle lor arme cu mult mai puţin puternice decît aşa-zisele femei virtuoase, a căror frumuseţe e luminată de soarele unei lumi alese, femei proslăvite de goarnele modei şi asupra cărora nobleţea îşi răsfrînge razele-i fermecate.

A fi femeie osîndită la o pedeaptă păcătoasă şi înjositoare nu e o piedică pentru a fi frumoasă, dar e o opreliştе pentru a mai ajunge vreodată puternică. Aidoma celor cu adevărate însuşiri, Milady cunoştea mediul cel mai prielnic firii şi mijloacelor ei. Nu putea suferi sărăcia ; traiul meschin îi umbrea simţitor înfăţişarea măreaţă.

Milady nu era regină decît printre regine. Ca să poată stăpîni trebuia să simtă bucuria unei trufii împlinite. Să poruncească unor fiinţe inferioare era pentru ea mai curînd o umilinţă decît o plăcere.

Firеşte, nu se îndoia o clipă că nu s-ar fi întors din surghiun ; dar putea ea şti oare cît ar fi ţinut

surghiunul ? Pentru o fire neastîmpărată şi ambiţioasă ca a ei, zilele pe care nu le foloseşti ca să urci sînt zile nefericite ; ce să mai zici atunci de zilele în care trebuie să cobori !

Să piardă un an, doi, trei adică o veşnicie ! Să se întoarcă după moartea sau dizgraţia cardinalului, poate ; după ce d'Artagnan, fericit şi triumfător, va fi primit din partea reginei, el şi prietenii lui, răsplata pe deplin cuvenită pentru atîtea fapte de credinţă : iată gîndurile mistuitoare pe care o femeie ca Milady nu le mai putea îndura multă vreme. De altminteri, furtuna care-i bîntuia sufletul îi oţelea puterile, şi dacă trupul i s-ar fi încordat o singură clipă pe potriva minţii, Milady ar fi făcut ţăndări zidurile închisorii.

Apoi, ceea ce o mai frămînta în mijlocul atîtor nelinişti era şi amintirea cardinalului. Ce putea gîndi, ce putea spune despre tăcerea ei cardinalul, cu firea lui neîncrezătoare, mereu îngrijorat şi bănuitor ? Cardinalul — nu numai singurul ei sprijin, singura ei proptea, singurul ei ocrotitor pe vremea aceea, dar şi unealta de căpetenie a norocului şi a răzbunării ei viitoare ! Îl cunoştea bine, ştia că la întoarcerea ei, după o călătorie zadarnică, degeaba ar fi dat ea zor cu închisoarea, degeaba ar fi înşirat suferinţele îndurate, cardinalul ar fi răspuns cu liniştea batjocoritoare a omului sceptic, mare prin puterea şi prin geniul său : „Nu trebuia să te laşi prinsă !"

Milady îşi adună atunci toată vlaga, murmurînd în adîncul gîndului numele lui Felton, singura licărire de lumină ce pătrundea pînă la ea, în fundul iadului în care se prăvălise ; şi, ca un şarpe ce-şi încolăceşte şi-şi desface inelele pentru a se încredinţa de puterea lui, ea îl învăluia dinainte pe Felton în miile de cute ale plăsmuirilor ei năstrușnice.

Dar vremea nu stătea pe loc, orele ce se perindau, unele după altele, păreau că trezesc în trecerea lor

clopotul, şi fiecare lovitură a limbii de aramă răsuna în inima ostaticei. La ora nouă, lordul de Winter veni, ca de obicei, privi fereastra şi zăbrelele, ciocăni podeaua şi pereţii, se uită la cămin şi la uşi, fără ca în timpul acestei lungi şi migăloase cercetări atît el, cît şi Milady să rostească un singur cuvînt.

Fără îndoială, amîndoi înţelegeau că împrejurările erau prea grele pentru a mai pierde vremea cu vorbe de prisos şi cu mînii deşarte.

— Haide! Haide! spuse lordul, părăsind-o, nici la noapte n-o să fie chip să fugi.

La ora zece, Felton veni ca să pună un soldat de strajă în faţa uşii. Milady îi recunoscu pasul. Îl ghicea acum, aşa cum o iubită ghiceşte pasul iubitului ei; şi totuşi, Milady nu-l putea suferi şi-l dispreţuia pe acest fanatic, slab de înger.

Nu era încă ceasul hotărît; Felton nu intră.

După două ore, pe cînd orologiul bătea miezul nopţii, soldatul de strajă fu schimbat.

Era chiar ora hotărîtă; din clipa aceea, Milady aşteptă nerăbdătoare.

Noua strajă începu să se plimbe pe sală.

După zece minute sosi şi Felton.

Milady ciuli urechea.

— Ascultă, grăi tînărul către strajă, nu cumva să te mişti de la uşă, căci, ştii, noaptea trecută milord a pedepsit pe un soldat pentru că şi-a părăsit postul doar cîteva clipe, deşi chiar eu îi ţinusem locul în timpul ăsta.

— Da, ştiu, răspunse soldatul.

— Bagă bine de seamă, fii cu ochii în patru. Eu, adăugă el, o să intru ca să mă mai uit o dată prin camera femeii, care, teamă mi-e că şi-a pus gînd rău, aşa că am primit poruncă să n-o slăbesc din ochi.

„Ia te uită, murmură Milady, se pricepe puritanul nostru să mintă!"

Soldatul se mulţumi să zîmbească.

— Drace! mormăi el, ferice de dumneavoastră, domnule locotenent, că aveţi astfel de sarcini, mai ales dacă milord v-a poruncit să vă uitaţi şi prin patul ei.

Felton roşi; în orice altă împrejurare l-ar fi luat la rost pe soldatul care-şi îngăduia asemenea glumă, dar conştiinţa lui murmura prea tare, pentru ca buzele să-i mai scape vreun cuvînt.

— Dacă te strig, vino; şi tot aşa, dacă vine cineva strigă-mă!

— Am înţeles, domnule locotenent, spuse soldatul.

Felton intră la Milady. Ea se ridică.

— Ai venit? îi spuse.

— V-am făgăduit să vin şi am venit.

— Mi-ai făgăduit şi altceva.

— Ce anume? Doamne! îngăimă tînărul, care, în ciuda stăpînirii de sine, simţea că-i tremură genunchii şi i se îmbroboneşte fruntea de sudoare.

— Mi-ai făgăduit că-mi aduci un cuţit şi că mi-l laşi după ce vom fi stat de vorbă.

— Nu mai vorbiţi astfel, doamnă, o rugă Felton, nu e pe lume împrejurare oricît de cumplită, care să îndreptăţească o făptură a lui Dumnezeu să-şi curme singură zilele. Am stat şi m-am gîndit că nu trebuie să mă încarc niciodată cu asemenea păcat.

— Aşa te-ai gîndit? grăi ostatica, aşezîndu-se în jilţ, cu un surîs de dispreţ, atunci m-am gîndit şi eu...

— La ce?

— Că nu mai am nimic de spus unui om care nu-şi ţine cuvîntul.

— O, Dumnezeule! se înspăimîntă Felton.

— Puteţi pleca, adăugă Milady, nu voi scoate nici o vorbă.

— Iată cuţitul ! îi spuse Felton, scoţînd din buzunar arma care, potrivit făgăduielii, o adusese cu el, dar pe care se codise s-o dea.

— Să-l văd, ceru Milady.

— Pentru ce ?

— Pe cuvîntul meu că vi-l dau îndărăt ; îl veţi pune pe masa asta şi vă veţi aşeza între el şi mine.

Felton îi întinse cuţitul, iar Milady cercetă cu luare-aminte ascuţişul, încercîndu-i vîrful cu degetul.

— Bine, spuse ea, dîndu-l îndărăt tînărului ofiţer, e din oţel curat ; eşti un prieten credincios, Felton.

Felton luă arma îndărăt şi o puse pe masă, aşa cum hotărîse Milady.

Ea îl urmări din ochi, făcîndu-i semn că e mulţumită.

— Şi acum, zise ea, ascultă-mă.

Acest început era de prisos. Tînărul ofiţer stătea în picioare în faţa ei, aşteptînd să-i soarbă cuvintele.

— Felton, vorbi Milady, cu glas solemn, plin de o visătoare tristeţe, Felton, dacă sora dumitale, dacă fiica tatălui dumitale ţi-ar spune : „Tînără încă şi, din păcate, destul de frumoasă, m-au prins într-o capcană ; dar am ţinut piept. În jurul meu s-au înmulţit capcanele, siluirile ; am ţinut piept. Au hulit religia pe care o slujesc, Dumnezeul pe care-l iubesc, tocmai pentru că am chemat în ajutorul meu pe acest Dumnezeu şi această religie ; am ţinut piept. Atunci m-au împroşcat cu ocări şi, cum nu puteau să-mi pîngărească sufletul, au vrut să-mi pîngărească pentru vecie trupul..."

Milady se opri şi un surîs amar îi înflori pe buze.

— În sfîrşit, spuse Felton, în sfîrşit, ce-au făcut ?

— În sfîrşit, într-o seară au hotărît să zădărnicească această împotrivire pe care nu puteau s-o doboare ; într-o seară mi-au vărsat în apă un narcotic tare ; abia sfîrşisem masa şi am simţit că mă cuprinde

o toropeală ciudată. Deşi nu bănuiam nimic, m-a cuprins un soi de teamă ; am încercat să lupt împotriva somnului, m-am ridicat, am vrut să alerg la fereastră, să chem în ajutor, dar picioarele nu mă mai ţineau ; mi se părea că tavanul îmi cade pe cap şi mă striveşte ; am întins braţele, am încercat să vorbesc, dar n-am putut scoate decît sunete răzleţe ; o amorţeală de neînvins punea stăpînire pe mine ; m-am sprijinit de un jeţ, gata să cad, dar mi se muiaseră şi braţele ; am căzut într-un genunchi, pe urmă în amîndoi ; am vrut să mă rog, dar limba mi-era ţeapănă ; fără îndoială că Dumnezeu nu m-a văzut, nici nu m-a auzit, căci am alunecat pe podea, aproape moartă.

Nu-mi amintesc nimic din ce s-a petrecut în vremea asta şi nici cît a ţinut somnul ; singurul lucru de care mi-aduc aminte e că m-am trezit culcată într-o încăpere rotundă, cu mobile scumpe, în care lumina nu pătrundea decît printr-o deschizătură în tavan. De altfel, nu se vedea nicăieri nici o uşă : s-ar fi zis o minunată închisoare.

Am stat aşa multă vreme, fără să-mi pot da seama nici de locul unde mă aflam, nici de toate amănuntele pe care ţi le spun acum ; mintea mea lupta zadarnic să alunge bezna din care nu puteam să mă smulg ; parcă mi-aş fi adus aminte de un drum străbătut, de huruitul unei trăsuri, de un vis îngrozitor care mi-ar fi sleit puterile ; dar totul, atît de întunecat şi de încîlcit, încît aceste întîmplări păreau că sînt ale unei alte vieţi decît a mea, îmbinată totuşi cu a mea printr-o fantastică dedublare.

Cîtva timp, starea în care mă aflam mi s-a părut atît de stranie, încît am crezut că visez. M-am ridicat clătinîndu-mă ; veşmintele mele erau lîngă mine, pe un scaun ; nu ţineam minte nici să mă fi dezbrăcat, nici să mă fi culcat. Atunci, încet-încet

am început să-mi viu în fire, îngrozită ; nu mai eram în casa unde locuiam ; atît cît puteam să-mi dau seama după lumina de afară, se apropia amurgul ; eu adormisem în ajun către seară ; somnul meu ţinuse aproape douăzeci şi patru de ceasuri.

Ce se petrecuse în timpul acestui somn îndelungat ?

M-am îmbrăcat cît am putut de repede ; după toate mişcările mele, greoaie şi amorţite, însemna că narcoticul nu se risipise încă de tot. De altminteri, încăperea era mobilată tocmai pentru a primi o femeie ; cocheta cea mai desăvîrşită n-ar fi putut avea o dorinţă pe care, rotindu-şi ochii prin cameră, să nu şi-o poată vedea împlinită.

Fireşte, nu eram întîia prizonieră care se văzuse închisă în această minunată colivie, dar, îţi dai seama, Felton, cu cît închisoarea era mai frumoasă, cu atît creştea şi spaima mea.

Da, da, era o închisoare ; am încercat zadarnic să ies de acolo ; am ciocănit toţi pereţii ca să descopăr o uşă, pretutindeni, însă, peretele îmi răspundea cu zgomot plin şi înnăbuşit.

Am făcut poate de douăzeci de ori înconjurul încăperii în căutarea unei ieşiri ; nu era nici una şi am căzut, sfîrşită de oboseală şi de groază, într-un jilţ.

În vremea asta, se făcuse repede întuneric şi o dată cu întunericul creştea şi spaima mea : nu ştiam dacă trebuie să rămîn acolo unde mă aşezasem ; mi se părea că mă împresurau tot soiul de primejdii, gata să mă înghită la fiece pas. Nu mîncasem nimic din ajun, dar, de frică, nu-mi era foame.

Nici un zgomot dinafară, cu care aş fi putut măsura timpul, nu ajungea pînă la mine ; bănuiam că putea fi ora şapte sau opt seara, căci eram în octombrie şi se lăsase noaptea.

Deodată, scîrţîitul unei uşi m-a făcut să tresar ; un glob de foc se ivi sus, deasupra deschizăturii din

tavan, scăldînd în lumină camera, şi atunci am văzut, înspăimîntată, că un bărbat stătea în picioare la cîţiva paşi de mine.

În mijlocul camerei mai apăruse, ca prin farmec, o masă cu două tacîmuri şi cu o cină gata aşezată.

Era bărbatul care mă urmărea de un an, care jurase să mă necinstească şi care, din primele cuvinte rostite, mi-a dat să înţeleg că peste noapte se ţinuse de cuvînt.

— Ticălosul ! murmură Felton.

— Da, da, ticălosul ! îngînă Milady, văzînd cu ce nesaţ asculta ciudata povestire tînărul ofiţer, al cărui suflet părea atîrnat de buzele ei. Da, ticălosul ! Crezuse că, o dată ce mă biruise în timpul somnului, totul se sfîrşise ; venea nădăjduind că voi primi de bunăvoie ruşinea, fiindcă ruşinea era ceva împlinit ; venea să-mi dăruiască averea lui, în schimbul dragostei mele.

Tot ce inima unei femei poate cuprinde ca dispreţ strigător şi ca vorbe umilitoare le-am aruncat asupra acestui om ; fără îndoială că era deprins cu atari mustrări, căci m-a ascultat liniştit, cu zîmbetul pe buze şi braţele încrucişate pe piept ; apoi, cînd a crezut că isprăvisem tot ce-aveam de spus, s-a apropiat de mine ; dintr-o săritură am fost lîngă masă, am apucat un cuţit şi l-am dus la piept.

„Încă un singur pas şi o să ai pe suflet nu numai necinstea, dar şi moartea mea."

Fără îndoială că în privire, în glasul şi în întreaga mea fiinţă vibra acel adevăr al gestului, al ţinutei şi al tonului, care izbutesc să dea pe brazdă şi sufletele cele mai ticăloase, căci s-a oprit.

„Moartea dumitale ?! mi-a spus el. Nu, eşti o amantă prea încîntătoare, ca să te pierd astfel, după ce am avut fericirea să te strîng doar o singură dată în braţe. La revedere, frumoasa mea ! Aştept să fii în toane mai bune ca să vin să te văd."

După cuvintele astea, a suflat într-un fluier ; globul de flăcări care lumina camera s-a urcat mai sus şi a pierit. Eram iarăşi în întuneric. Am auzit din nou, peste o clipă zgomotul unei uşi care s-a deschis şi s-a închis la loc. Pe urmă globul luminat a coborît iar şi m-am trezit singură în cameră.

Clipa următoare a fost groaznică ; dacă aş mai fi avut îndoieli în privinţa nenorocirii mele, de data asta îndoielile se spulberaseră, făcînd loc adevărului crud : eram în puterea unui om de care nu numai că mi-era silă, dar pe care-l dispreţuiam, a unui om în stare de orice şi care-mi dăduse o nenorocită dovadă de ce putea face.

— Dar, pentru Dumnezeu, cine era omul acela ? întrebă Felton.

Fără să răspundă la întrebare, Milady îşi urmă povestirea :

— Am stat toată noaptea pe un scaun, tresărind la cel mai mic zgomot, căci către miezul nopţii lampa s-a stins şi am rămas iar în întuneric. Dar noaptea a trecut fără ca prigonitorul meu să se mai arate ; s-a luminat de ziuă ; masa dispăruse, iar eu tot mai ţineam în mînă cuţitul.

Cuţitul acela era toată nădejdea mea.

Mă simţeam frîntă de oboseală ; ochii îmi ardeau de nesomn ; nu îndrăznisem nici măcar să aţipesc ; peste zi, m-am mai liniştit ; m-am trîntit pe pat, fără să dau drumul cuţitului mîntuitor pe care-l ascunsesem sub pernă.

Cînd m-am deşteptat, am dat iar cu ochii de masa cu mîncăruri.

De data asta, cu toată spaima, în ciuda temerilor mele, simţeam că nu mai pot de foame. De patruzeci şi opt de ore nu pusesem nimic în gură ; am luat o

îmbucătură de pîine şi cîteva fructe, apoi, cu gîndul la narcoticul din apa pe care-o băusem, nici nu m-am atins de cea de pe masă şi m-am dus să-mi umplu paharul la o fîntînă de marmură prinsă în perete, deasupra mesei de toaletă.

Deşi luasem măsura aceasta, tot mi-a fost îngrozitor de teamă cîtăva vreme ; dar spaima mea nu mai era întemeiată ; ziua a trecut fără să simt ceva care mi-ar fi dat de gîndit.

Avusesem grijă să golesc jumătate din sticlă ca să nu-mi dau în vileag bănuielile.

A venit pe urmă seara şi, o dată cu seara, întunericul ; dar, deşi nu se zărea la un pas, ochii mei începeau să se deprindă cu bezna ; am văzut cum masa coboară sub podea ; un sfert de ceas după aceea a apărut masa cu mîncăruri ; şi, după o clipă, datorită aceleiaşi lămpi, camera s-a luminat din nou.

Eram hotărîtă să mănînc numai din bucatele în care nu s-ar fi putut pune nici un somnifer ; două ouă şi cîteva fructe mi-au fost toată cina ; pe urmă mi-am umplut un pahar cu apă la fîntîna mea blagoslovită şi am băut.

După cîteva înghiţituri, mi s-a părut că nu mai avea acelaşi gust ca de dimineaţă ; mi-a şi trecut iute o bănuială prin minte şi m-am oprit din băut ; înghiţisem totuşi o jumătate de pahar.

Am vărsat apa rămasă şi am aşteptat, îngrozită, cu sudoarea pe frunte.

Fără îndoială, cine ştie ce martor ascuns mă văzuse luînd apă de acolo şi se folosise de încrederea mea, ca să-mi grăbească pieirea pusă la cale cu atîta sînge rece şi adusă la îndeplinire cu atîta cruzime.

Nu trecuse nici o jumătate de ceas şi am simţit aceleaşi tulburări ; cum de data asta nu băusem decît

o jumătate de pahar, am luptat mai multă vreme împotriva somnului şi, în loc să adorm de-a binelea, am căzut doar într-o stare de toropeală, în care puteam să-mi dau seama de ceea ce se petrecea în jurul meu, fără să am însă puterea să mă apăr sau să fug.

M-am tîrît spre pat, ca să-mi caut singura apărare cu putinţă : cuţitul meu salvator, dar n-a fost chip să ajung pînă la el ; am căzut în genunchi, cu mîinile încleştate pe una din coloanele de la picioarele patului ; am înţeles atunci că sînt pierdută.

Felton avea faţa ca varul şi un fior de gheaţă îi cutremură tot trupul.

— Şi ce era mai groaznic, urmă Milady, cu glasul schimbat, parcă ar fi trecut prin spaima cumplită de atunci, e că de data asta îmi dădeam seama de primejdia care mă ameninţa ; aş putea spune că sufletul meu veghea în trupu-mi adormit ; vedeam şi auzeam, e drept, toate se petreceau ca în vis, dar asta era şi mai înspăimîntător.

Am văzut lampa care urca şi mă lăsa încet-încet în întuneric ; am auzit pe urmă scîrţîitul atît de bine cunoscut al uşii, deşi uşa nu se deschisese pînă atunci decît de două ori.

Am simţit că cineva se apropie de mine ; se spune că nenorociţii rătăciţi prin deşerturile Americii simt la fel apropierea şarpelui.

Am vrut să fac o sforţare, am încercat să strig ; mi-am încordat din răsputeri voinţa, am izbutit chiar să mă ridic, dar ca să cad la loc... ba ca să cad chiar în braţele prigonitorului meu...

— Dar spuneţi-mi odată, cine era omul acela ? strigă tînărul ofiţer.

Dintr-o singură privire Milady îşi dădu seama cum îl chinuia pe Felton, stăruind asupra fiecărui amă-

nunt al povestirii ; dar nu ţinea să-l scutească de nici o suferinţă. Cu cît i-ar fi rănit mai adînc inima, cu atît ar fi fost mai sigură că el ar răzbuna-o. Istorisi, aşadar, mai departe, ca şi cînd nu l-ar fi auzit sau ca şi cînd s-ar fi gîndit că nu sosise încă vremea să-i răspundă.

— Numai că de data asta ticălosul nu mai avea de-a face cu un soi de leş, ţeapăn, lipsit de orice simţire. Ţi-am spus, fără să pot fi iarăşi stăpînă pe simţurile şi mişcările mele, îmi rămăsese treaz gîndul primejdiei ; am luptat, deci, cît am putut şi, fără îndoială că, aşa slăbită cum eram, totuşi mă împotriveam crunt, căci l-am auzit spunînd :

„Ale naibii puritane ! ştiam eu bine că le dau de lucru călăilor, dar le credeam mai puţin tari cu amanţii lor".

Din păcate, împotrivirea mea deznădăjduită nu putea ţine multă vreme ; simţeam că-mi pierd puterile, şi de data asta mişelul s-a folosit nu de somnul, ci de leşinul meu.

Felton asculta, fără să scape nici un alt sunet decît un soi de gîfîit surd ; pe fruntea-i de marmură i se prelingeau broboane de sudoare, şi îşi înfigea mîna în carnea pieptului, pe sub haină.

— ...Cînd mi-am venit în fire, întîia mişcare a fost să caut sub pernă cuţitul, la care nu putusem ajunge ; dacă nu-mi slujise să mă apăr, putea să-mi slujească măcar la ispăşire.

Dar cînd am luat cuţitul acela, Felton, mi-a trecut prin minte un gînd îngrozitor. Am jurat să spun tot şi nu-ţi voi ascunde nimic ; ţi-am făgăduit adevărul şi-l voi mărturisi, chiar dacă m-ar pierde.

— V-a trecut prin minte să vă răzbunaţi pe omul acela, nu-i aşa ? strigă Felton.

— Da, aşa e ! răspunse Milday, ştiu, gîndul meu nu era gînd creştinesc ; fără îndoială că veşnicul vrăjmaş al sufletului nostru mi-l şoptea în taină. În sfîrşit, ce să-ţi spun, Felton ? urmă Milady, cu glasul unei femei care se învinovăţeşte de o crimă, m-a năpădit gîndul ăsta şi, fireşte, nu m-a mai părăsit. Poate că din pricina acestui gînd ucigaş să fiu astăzi atît de pedepsită.

— Mai departe, mai departe, o rugă Felton, sînt nerăbdător să v-aud ajungînd la răzbunare.

— Hotărîrea mea era să mă răzbun cît mai repede cu putinţă ; nu mă îndoiam că va veni în noaptea următoare. Peste zi n-aveam de ce să mă tem.

La ora prînzului nu m-am ferit să mănînc şi să beau ; dar seara îmi pusesem în minte să mă fac doar că mănînc şi să nu pun nimic în gură ; cu hrana de dimineaţă voiam să lupt împotriva ajunării de seară.

Am ascuns doar un pahar cu apă de la prînz, fiindcă setea mă chinuise cel mai mult în cele patruzeci şi opt de ore cînd n-am mîncat şi n-am băut.

Ziua a trecut fără altă înrîurire asupra mea decît să mă întărească în hotărîrea luată : aveam însă grijă ca faţa să nu-mi trădeze gîndul ce mă frămînta, căci eram încredinţată că mi se urmăreau mişcările ; de mai multe ori chiar am simţit fluturîndu-mi un zîmbet pe buze. Felton, nu îndrăznesc să-ţi spun cărui gînd îi surîdeam, căci ţi-ar fi silă de mine.

— Mai departe, mai departe, stărui Felton, vedeţi bine că vă ascult şi abia aştept să aud sfîrşitul.

— A venit seara şi, o dată cu seara, toate celelalte : masa cu mîncăruri, ca de obicei, pe întuneric, pe urmă lampa de sus s-a aprins, iar eu m-am aşezat la masă.

Am mîncat doar cîteva fructe. Mă făceam că-mi torn apă din sticlă, dar n-am băut decît din cea pă-

trată în pahar ; de altfel, înlocuirea o făcusem cu destulă dibăcie, aşa că spionii, dac-aş fi avut spioni, să nu bănuiască nimic.

După masă, am dat aceleaşi semne de toropeală, ca în ajun ; pe urmă, ca şi cînd aş fi fost moartă de oboseală sau ca şi cînd m-aş fi obişnuit cu primejdia, m-am tîrît spre pat, mi-am lăsat rochia să alunece pe jos şi m-am culcat.

De data asta îmi găsisem cuţitul sub pernă şi, pe cînd mă făceam că dorm, strîngeam prăseaua cu înfrigurare.

Trecuseră două ceasuri fără să se întîmple nimic nou ; începuse să-mi fie teamă că n-o să mai vină ! Dumnezeule, cine ar fi putut bănui asta, cu o seară înainte !

În sfîrşit, am văzut lampa ridicîndu-se încet şi pierind în adîncul tavanului ; peste cameră s-a lăsat noapte întunecoasă, dar m-am străduit să zăresc prin beznă.

Au trecut aşa ca vreo zece minute. Singurul zgomot pe care-l auzeam erau bătăile inimii mele.

Mă rugam cerului să-l văd venind.

În sfîrşit, am auzit zgomotul, atît de cunoscut, al uşii ce se deschidea şi se închidea la loc ; am auzit, cu toată grosimea covorului, un pas sub care scîrţîia podeaua ; cu tot întunericul, am văzut şi o umbră care se apropia de patul meu.

— Mai repede, mai repede, o îndemnă Felton, nu vedeţi că fiecare dintre cuvintele dumneavoastră mă arde ca plumbul topit ?

— Atunci, urmă Milady, atunci, mi-am adunat toate puterile, gîndind că momentul răzbunării sau mai curînd al dreptăţii sunase ; mă socoteam a doua Judith : m-am încordat din răsputeri cu cuţitul în mînă, şi cînd l-am văzut aproape de mine, întinzîn-

du-şi braţele ca să-şi caute prada, atunci, cu cel din urmă ţipăt de durere şi de deznădejde, l-am lovit drept în mijlocul pieptului.

Nemernicul ! Îşi luase toate măsurile ! Avea pieptul acoperit cu o reţea de fier ; cuţitul se frînse.

„Ce faci ? ! strigă el, apucîndu-mă cu putere de braţ şi smulgîndu-mi arma, care mă slujise atît de prost, dar ce ai avut de gînd cu viaţa mea, frumoasă puritană ? Asta-i mai mult decît ură, e curată nerecunoştinţă. Ia potoleşte-te, frumoasa mea copilă ; crezusem că te-ai mai îmblînzit. Nu fac parte dintre tiranii care păstrează cu sila femeile ; văd şi eu că nu mă iubeşti ; cu obişnuita mea încredere în mine, mă tot îndoiam. Acum, însă, m-am convins ; mîine vei fi liberă."

Nu aveam decît o dorinţă : să mă ucidă.

— „Ia seama ! i-am spus, libertatea mea înseamnă ruşinea dumitale."

— „Dumireşte-mă, frumoasa mea sibilă [1]."

— „Da, căci, îndată ce voi ieşi de aici, voi spune tot, voi spune cum m-ai siluit, voi spune de colivia în care m-ai ţinut închisă, voi da în vileag acest palat al nemerniciei. Eşti om cu mare vază, milord, totuşi ar trebui să tremuri ! Deasupra dumitale e regele, iar deasupra regelui, Dumnezeu."

Oricît de stăpîn era pe el, prigonitorul meu lăsă să-i scape o mişcare de mînie. Nu puteam să-i văd faţa, dar am simţit că-i tremurase braţul peste care îmi ţineam mîna.

— „Atunci nu vei ieşi de aici !" mi-a spus el.

— „Bine, bine ! i-am strigat eu, dar să ştii că locul chinurilor mele va fi în acelaşi timp şi al mormîntului

[1] *Sibilă* — femeie căreia cei vechi îi atribuiau cunoaşterea viitorului şi darul prevestirii.

meu. Bine ! Eu voi muri aici, iar dumneata vei vedea dacă o stafie care învinuieşte nu-i cumva mai de temut decît o fiinţă vie care ameninţă !"

— „Nu ţi se va lăsa nici o armă !"

— „Este una pe care deznădejdea a pus-o la îndemîna oricărei făpturi care nu se teme s-o folosească. Mă voi lăsa să mor de foame."

— „Ascultă-mă, a răspuns ticălosul, nu preţuieşte mai mult o pace decît asemenea război ? Îţi dau chiar acum libertatea, voi striga în gura mare că eşti virtutea întruchipată, te poreclesc *Lucreţia* [1] Angliei."

— „Şi eu spun că eşti Sextus al Angliei, eu te învinuiesc în faţa oamenilor, aşa cum te-am învinuit şi-n faţa lui Dumnezeu ; şi dacă trebuie, asemenea Lucreţiei, să semnez cu sîngele meu învinuirea ce-ţi aduc, foarte bine, o voi semna."

— Aşa ? Aşa ? m-a luat duşmanul meu în zeflemea, atunci, se schimbă lucrurile. Pe legea mea, la urma urmei ţi-e foarte bine aici, n-o să-ţi lipsească nimic şi, dacă vrei să mori de foame, o să fie numai din vina dumitale."

Şi, cu aceste cuvinte, a plecat ; uşa s-a deschis şi s-a închis la loc, iar eu am rămas zdrobită, mai puţin de durere, mărturisesc, decît de ruşine că nu mă răzbunasem.

S-a ţinut de cuvînt. A trecut o zi şi o noapte, fără să-l mai văd. Dar şi eu mă ţineam de cuvînt şi nu mîncam, nici nu beam nimic ; eram hotărîtă, aşa cum îi spusesem, să mă las să mor de foame.

Toată ziua şi toată noaptea m-am închinat, nădăj-

[1] Doamnă romană care s-a sinucis, fiind prigonită de Sextus, fiul lui Tarquinius Superbus. Prin extensiune, femeie virtuoasă ce preferă moartea, dezonoarei.

Clubul cărţii digitale 2022

duind să mă ierte Dumnezeu că-mi iau singură zilele.

A doua noapte, uşa s-a deschis ; eram culcată jos pe podea, puterile începuseră să mă părăsească.

La zgomotul uşii, m-am ridicat într-un cot.

— „Ei, ce e ? m-a întrebat un glas care-mi suna prea îngrozitor în urechi, ca să nu-l recunosc ; spune, ne-am mai îmblînzit un pic ? Crezi că o să ne răscumpărăm libertatea cu neînsemnata făgăduială că n-o să vorbim ? Uite, eu am inimă bună, adăugă el, şi, deşi nu-mi plac puritanii, le fac dreptate — ca de altfel şi puritanelor cînd sînt drăguţe ! Haide ! jură-mi frumos pe cruce, eu nu cer nimic altceva."

— „Pe cruce ! am strigat eu, ridicîndu-mă de jos, căci, la auzul glasului pe care-l uram, mă simţeam iar plină de vlagă. Pe cruce jur că nici o făgăduială, nici o ameninţare, nici un chin nu-mi vor închide gura ; pe cruce jur să te dau în vileag pretutindeni, ca pe un ucigaş, ca pe un ademenitor, ca pe un mişel ; pe cruce jur că, dacă vreodată ajung să ies de aici, voi cere întregii omeniri să mă răzbune împotriva dumitale !"

— „Ia seama ! mi-a răspuns cu un ton de ameninţare pe care nu i-l auzisem încă, am un mijloc grozav, pe care nu-l voi folosi decît cînd mă vei fi scos din fire, un mijloc cu care să-ţi închid gura sau, cel puţin, să împiedic a se da crezare unui singur cuvînt din cîte vei fi spus."

Mi-am adunat toate puterile pentru a-i răspunde printr-un hohot de rîs.

Şi-a dat seama că de aci încolo între noi doi avea să fie un veşnic război, un război pe viaţă şi moarte.

— „Ascultă, a adăugat el, îţi mai las timp de gîndit pînă mîine dimineaţă şi mîine toată ziua ; chibzuieşte bine : dacă făgăduieşti că vei tăcea, vei avea parte de bogăţie, de stimă şi chiar de faimă ; dar dacă

ameninţi că vei vorbi, atunci te osîndesc să fii înfierată."

— „Dumneata ? ! am strigat eu, dumneata !"

— „Da, cu fierul roşu, pentru vecie !"

— „Dumneata !" strigam eu.

Îţi spun, Felton, credeam că nu era în minţile lui.

— „Da, eu !" mi-a răspuns el.

— „Lasă-mă, i-am mai spus, ieşi, dacă nu vrei să-mi sfărîm capul de pereţi în faţa dumitale."

— „Bine, a mormăit, fie cum vrei ; atunci, pe mîine seară !"

— „Pe mîine seară !" i-am răspuns, prăbuşindu-mă la pămînt şi muşcînd înnebunită covorul...

Felton se sprijinea de o mobilă, şi Milady vedea cu o drăcească bucurie că puterile îl vor părăsi, poate chiar înainte de sfîrşitul povestirii

CAPITOLUL XXVII

Ca în tragediile clasice...

După o clipă de tăcere, în timpul căreia Milady cercetă cu privirea pe tînărul Felton, ea îşi urmă povestirea :

— Erau aproape trei zile de cînd nici nu beam, nici nu mîncam ; mă chinuiam groaznic ; uneori îmi treceau prin faţa ochilor un fel de nori care-mi strîngeau fruntea şi-mi împăienjeneau vederea ; nu mai ştiam nimic de mine.

Se lăsase seara. Eram atît de slăbită, încît leşinam mereu şi de cîte ori leşinam, mulţumeam lui Dumnezeu, crezînd că, în sfîrşit, o să mor.

În timpul unuia dintre leşinuri, am auzit uşa deschizîndu-se ; de spaimă, mi-am venit în fire.

L-am văzut intrînd în cameră, urmat de un bărbat mascat ; purta şi el mască ; dar i-am recunoscut pasul, i-am recunoscut vocea, i-am recunoscut ţinuta falnică pe care i-a dăruit-o iadul pentru nenorocirea omenirii.

— „Ei, ce zici ? a început el, eşti sau nu hotărîtă să juri, aşa cum ţi-am cerut ?“

— „Ai spus chiar dumneata : puritanii n-au decît un singur cuvînt. Pe al meu l-ai auzit : te voi urmări pe pămînt, în faţa tribunalului omenesc, şi în cer, în faţa tribunalului lui Dumnezeu.“

— „Aşadar, ai rămas neclintită !“

— „Jur în faţa lui Dumnezeu, care mă aude ; voi dezvălui lumii întregi crima dumitale pînă cînd voi găsi un om să mă răzbune !“

— „Eşti o tîrfă, a răcnit atunci la mine, şi vei suferi cazna tîrfelor ! Înfierată în ochii celor pe care-i vei chema în ajutor, încearcă să le mai dovedeşti că nu eşti nici vinovată, nici nebună !“

Apoi, întorcîndu-se spre omul care-l însoţea :

— „Călău, i-a spus, fă-ţi datoria !“

— Numele lui, numele lui, se rugă Felton, spuneţi-mi numele lui, spuneţi-mi-l !

— Atunci, cu toate răcnetele mele, cu toată împotrivirea mea, căci începeam să înţeleg că m-ameninţă ceva mai rău decît moartea, călăul m-a înşfăcat, m-a răsturnat pe podea, m-a stîlcit sub strînsoarea lui şi, înecată în suspine, aproape lipsită de cunoştinţă, chemînd în ajutor pe Dumnezeu, care-şi întorsese faţa de la mine, am scos deodată un ţipăt groaznic de durere şi de ruşine : un foc arzător, un fier roşu, fierul călăului mi se întipărise pe umăr.

Felton scăpă un geamăt adînc.

— Priveşte, îi spuse Milady, ridicîndu-se cu o mişcare de regină, priveşte, Felton, noua mucenicie născocită pentru fata nevinovată şi totuşi pradă cruzimii unui tîlhar ! Învaţă să cunoşti inima oamenilor, Felton, şi pe viitor nu te mai face atît de lesne unealta răzbunării lor nedrepte.

Şi, desfăcîndu-şi la repezeală rochia, sfîşiindu-şi cămaşa subţire ce-i acoperea sînul, Milady, purpurie la faţă de mînie mincinoasă şi de ruşine prefăcută, arătă tînărului semnul de neşters care pîngărea frumosul ei umăr.

— Dar eu văd o floare de crin ! se miră Felton.

— Tocmai, asta e mîrşăvia, răspunse Milady. Stigmatul Angliei ?... Trebuia dovedit care anume tribunal

dăduse hotărîrea, şi atunci aş fi făcut o plîngere către toate tribunalele regatului ; dar stigmatul Franţei... prin el, prin stigmatul Franţei, eram cu adevărat înfierată !

Ar fi fost peste puterile lui Felton să îndure mai mult.

Alb la faţă, nemişcat, zdrobit de cumplita destăinuire, ameţit de frumuseţea supraomenească a femeii care se dezgolea în faţa lui cu o lipsă de ruşine pe care el o găsea sublimă, sfîrşi prin a cădea în genunchi la picioarele ei, la fel ca cei dintîi creştini la picioarele preacuratelor şi sfintelor mucenice, pe care prigoana împăraţilor le arunca în circ, pradă dezmăţului sîngeros al mulţimilor. Floarea ruşinii păli ; rămînea doar neasemuita frumuseţe a femeii.

— Iertare, iertare ! strigă Felton. Iertare !

Milady citi în ochii lui : Dragoste, dragoste !

— Să te iert ? Dă' de ce ? întrebă ea.

— Iertare, fiindcă m-am alăturat prigonitorilor dumitale.

Milady îi întinse mîna.

— Atît de frumoasă ! Atît de tînără ! izbucni Felton, acoperindu-i mîna de sărutări.

Milady se îndură să-i arunce şi una din acele priviri care dintr-un sclav fac un rege.

Felton era puritan ; lăsă mîna femeii pentru a-i săruta picioarele. Nici nu o mai iubea acum, o proslăvea.

Cînd clipele de slăbiciune trecură, cînd Milady păru iarăşi stăpînă pe ea, aşa cum de altfel fusese necontenit, cînd Felton văzu pierind din nou, sub vălul castităţii, comorile de dragoste ce i se ascundeau atît de bine, numai pentru a-l face să le dorească şi mai înflăcărat, el o întrebă :

— Acum nu-mi mai rămîne decît să ştiu un singur lucru : numele adevăratului dumitale călău, căci pentru mine nu-i decît unul singur ; celălalt era unealta lui, atîta tot.

— Dar se poate, frate ? ! se minună Milady, trebuie să ţi-l mai spun, nu l-ai ghicit încă ?

— Adică tot el e ? Tot el ? Mereu el ?... Adevăratul vinovat...

— Adevăratul vinovat, urmă Milady, este jefuitorul Angliei, prigonitorul adevăraţilor credincioşi, mişelul ademenitor al cinstei atîtor femei, acela care dintr-o poftă a inimii lui păcătoase va sili Anglia să verse atîta sînge, acela care ocroteşte azi pe protestanţi pentru ca mîine să-i trădeze...

— Buckingham ! Prin urmare, Buckingham ! strigă Felton, ieşit din minţi.

Milady îşi ascunse capul în mîini, nemaiputînd parcă îndura povara ruşinii ce-i trezea acest nume.

— Buckingham, călăul acestei făpturi îngereşti ! se îngrozi Felton, şi tu, Dumnezeule, nu l-ai trăsnit ! L-ai lăsat încununat de nobleţe, de fală şi putere pentru pierzania noastră a tuturor !

— Dumnezeu părăseşte pe cel care singur se părăseşte, îl îmbărbătă Milady.

— Vrea poate să-i cadă pe cap afurisenia hărăzită blestemaţilor, urmă Felton, din ce în ce mai înfierbîntat. Vrea ca răzbunarea omenească s-o ia înaintea justiţiei cereşti !

— Oamenii se tem de el şi-l cruţă.

— Eu, adăugă Felton, eu nu mă tem de el şi nu-l voi cruţa !...

Milady îşi simţi sufletul scăldat de o drăcească bucurie.

— Dar cum se face, întrebă Felton, că lordul de Winter, ocrotitorul meu, tatăl meu, se află amestecat în toate astea ?

— Ascultă, Felton, răspunse Milady, pe lîngă mişei şi nemernici, pe lume mai sînt şi oameni de suflet, mărinimoşi. Aveam un logodnic : un om pe care-l iubeam şi care mă iubea ; o inimă ca a dumitale, Felton, un om ca dumneata. M-am dus la el şi i-am spus tot : el mă cunoştea bine şi nu s-a îndoit o clipă de spusele mele. Era un mare senior, un bărbat cu nimic mai prejos decît Buckingham. N-a spus nimic, şi-a încins doar spada, s-a înfăşurat în pelerină şi s-a dus de-a dreptul la palatul Buckingham.

— Da, da, răspunse Felton, înţeleg ; deşi faţă de asemenea oameni nu spada trebuie folosită, ci pumnalul.

— Buckingham plecase chiar în ajun, ambasador în Spania, unde trebuia să ceară mîna Infantei pentru regele Carol I, care pe atunci nu era decît prinţ de Galles. Logodnicul meu s-a întors.

„Ascultă, mi-a spus el, omul acela a plecat, aşa că deocamdată scapă de răzbunarea mea, dar, în aşteptare, să fim uniţi, aşa cum ar fi trebuit să fim şi pînă acum ; pe urmă lasă în seama lordului de Winter să apere onoarea lui şi a soţiei lui."

— Lordul de Winter ! exclamă Felton.

— Da, răspunse Milady, lordul de Winter ; acum înţelegi tot, nu-i aşa ? Buckingham a lipsit aproape un an. Cu opt zile înaintea de sosirea lui, lordul de Winter a murit în cîteva clipe, lăsîndu-mă singura lui moştenitoare. Cum, de unde venea lovitura ? Dumnezeu, care ştie tot, ştie fără îndoială şi asta. Eu nu învinovăţesc pe nimeni.

— Ce năprasnic ! Ce năprasnic ! se îngrozi Felton.

— Lordul de Winter a murit fără să-i fi spus ceva fratelui său. Groaznica taină nu trebuia s-o ştie nimeni

pînă ce va fi căzut ca un trăsnet pe capul vinovatului. Ocrotitorul dumitale nu văzuse cu ochi buni căsătoria fratelui său mai mare cu o fată fără avere. Simţeam că nu mă puteam aştepta la vreun sprijin din partea unui om înşelat în nădejdile lui de moştenire. Am plecat în Franţa, hotărîtă să-mi sfîrşesc acolo zilele. Dar toată averea mea se află în Anglia ; cînd s-au închis drumurile din pricina războiului, am îndurat tot felul de lipsuri ; n-am avut încotro şi m-am întors ; sînt şase zile de cînd am debarcat la Portsmouth.

— Şi atunci ? întrebă Felton.

— Atunci, Buckingham a aflat, firește, de sosirea mea, a vorbit de mine cu cumnatul meu, lordul de Winter, care avea dinainte pică pe mine, i-a spus că cumnata lui e o păcătoasă, o femeie înfierată. Vocea curată şi nobilă a soţului meu nu mai era aici ca să mă apere. Lordul de Winter a crezut tot ce i s-a spus, cu atît mai uşor cu cît avea tot interesul s-o creadă ; a poruncit să fiu arestată, m-a adus aici şi m-a dat în paza dumitale ; ştii ce a urmat ! Poimîine voi fi alungată, surghiunită ; poimîine voi fi zvîrlită printre ticăloşii ticăloşilor. Da, au ţesut bine urzeala ; uneltirea e dibace, iar onoarea mea nu va supravieţui. Vezi şi tu, Felton, că mi-e sortit să mor ; Felton, dă-mi cuţitul !

Cu aceste cuvinte, ca şi cînd toate puterile ar fi părăsit-o, Milady îşi dădu drumul istovită şi moale în braţele tînărului ofiţer care, beat de dragoste, de mînie şi de voluptăţi necunoscute, o strînse la piept pătimaş, înfiorat de răsuflarea acelei guri atît de frumoase şi înnebunit de sînul ce palpita atît de aproape.

— Nu, nu, murmură el, nu, o să trăieşti în cinste şi curată, o să trăieşti ca să-ţi dobori duşmanii.

Milady îl împinse uşor cu mîna, chemîndu-l însă cu privirea.

— Moartea, moartea ! şoptea ea cu glas stins şi pleoapele întredeschise, moartea mai curînd decît ruşinea ; Felton, frate scump, prietene, te rog din suflet, lasă-mă să mor !

— Nu, strigă Felton, nu, o să trăieşti, o să trăieşti ca să te vezi răzbunată !

— Felton, eu aduc nenoroc celor din jurul meu. Felton, lasă-mă în voia soartei ! Felton, lasă-mă să mor !

— Ei bine, atunci vom muri împreună ! strigă el.

În uşă se auziră mai multe ciocănituri.

— Ascultă, îi spuse, să ştii că ne-a auzit, vine cineva ! S-a sfîrşit ! Sîntem pierduţi !

— Nu, o potoli Felton, e straja care dă doar de veste că soseşte rondul de noapte.

— Atunci, dă fuga la uşă şi deschide.

Felton făcu întocmai ; femeia aceasta era acum stăpînă pe toate gîndurile şi pe întreaga lui inimă.

Dădu de un sergent, căpetenia unei patrule de supraveghere.

— Ce se întîmplă ? întrebă tînărul locotenent.

— Mi-aţi spus să deschid uşa dacă aud strigînd după ajutor, dar aţi uitat să-mi lăsaţi cheia ; v-am auzit eu strigînd, dar nu înţelegeam ce spuneţi ; am încercat să deschid şi, cum uşa era încuiată pe dinăuntru, am chemat sergentul.

— Şi iată, am sosit, adăugă sergentul.

Cu privirea rătăcită, aproape nebun, Felton nu scotea nici o vorbă.

Înţelegînd că trebuia să iasă din încurcătură, Milady alergă şi luă cuţitul lăsat pe masă de Felton.

— Şi cu ce drept vrei să-mi împiedici moartea ? întrebă ea.

— Dumnezeule mare ! se repezi Felton, văzînd cuţitul ce-i lucea în mînă.

În clipa aceea un hohot de rîs batjocoritor răsună pe sală.

Atras de zgomot, îmbrăcat în haină de casă, dar cu spada sub braţ, lordul de Winter stătea în picioare în pragul uşii.

— Prea bine, spuse el, iată-ne ajunşi la ultimul act al tragediei ; vezi, Felton, drama s-a desfăşurat întocmai cum ţi-am spus eu ; dar fii liniştit, sîngele nu va curge.

Milady înţelese că era pierdută dacă n-ar fi dat lui Felton o dovadă grabnică şi neînduplecată de hotărîrea ei.

— Te înşeli, milord, sîngele va curge, şi dea Domnul ca acest sînge să se reverse asupra celor care-l fac să curgă !

Felton scoase un ţipăt şi alergă spre ea ; dar era prea tîrziu : Milady îşi împlîntase cuţitul în trup.

Cuţitul întîlnise, însă, din fericire, ba ar trebui să spunem din îndemînare, balena de fier a corsetului, care, în acea vreme, apăra ca o platoşă pieptul femeilor ; alunecase sfîşiind rochia şi pătrunsese de-a curmezişul între piele şi coaste.

Totuşi, rochia frumoasei se pătase într-o clipă de sînge.

Milady căzuse pe spate şi părea leşinată.

Felton îi smulse cuţitul.

— Vedeţi, milord, spuse el încruntat, iată o femeie care era sub paza mea şi care şi-a luat viaţa.

— N-avea grijă, Felton, că n-a murit, urmă lordul de Winter, demonii nu pier cu una, cu două ; fii liniştit şi du-te de m-aşteaptă la mine în cameră.

— Dar, milord...

— Du-te, ţi-o poruncesc !

La această poruncă a superiorului, Felton se supuse, dar, în vreme ce ieşea, ascunse cuţitul în sîn.

Lordul de Winter se mulţumi să cheme femeia care o slujea pe Milady ; cînd aceasta sosi, îi dădu în grijă pe doamna care nu se trezise încă din leşin, şi o lăsă singură cu ea.

Totuşi, cum s-ar fi putut ca, în pofida bănuielilor, rana să fie adîncă, lordul de Winter trimise chiar atunci un om călare, după un doctor.

CAPITOLUL XXVIII

Evadarea

Aşa cum îşi închipuise lordul de Winter, rana viclenei Milady nu era adîncă ; rămasă singură cu femeia pe care el o chemase şi care se grăbea s-o dezbrace, rănita deschise ochii.

Trebuia, totuşi, să arate că e slăbită şi că o doare ; nu era ceva prea greu pentru o actriţă atît de pricepută ; biata îngrijitoare, păcălită de-a binelea, se încăpăţînă s-o vegheze toată noaptea, deşi bolnava stăruia să fie lăsată singură.

Prezenţa acelei femei nu o împiedica însă pe Milady să-şi depene gîndurile.

Nu încăpea nici o îndoială : Felton crezuse totul. Felton era în ghearele ei ; chiar dacă tînărului i s-ar fi ivit un înger care s-o învinovăţească, în starea lui sufletească l-ar fi luat, de bună seamă, drept un trimis al necuratului.

Şi Milady zîmbea fluturării acestui gînd, căci Felton rămăsese singura ei nădejde, singura ei scăpare.

S-ar fi putut însă ca lordul de Winter să aibă oarecari bănuieli, s-ar fi putut ca Felton să fie supravegheat la rîndul său.

Doctorul sosi pe la patru dimineaţa, dar, în răstimpul celor cîteva ceasuri, rana se şi închisese. Fără

să-şi mai poată da seama nici de direcţia, nici de adîncimea loviturii, acesta se încredinţă după bătaia pulsului că rănita nu era în primejdie.

A doua zi dimineaţa, sub cuvînt că nu dormise toată noaptea şi că avea nevoie de odihnă, Milady trimise acasă femeia care veghease la căpătîiul ei.

Trăgea nădejde că Felton va veni la ora prînzului ; Felton nu se arătă însă.

I se adevereau oare temerile ? Simţind bănuielile lordului, Felton va da bir cu fugiţii tocmai în ceasul hotărîtor ? Nu mai avea înaintea ei decît o singură zi : lordul de Winter îi adusese la cunoştinţă că va fi urcată pe vapor în ziua de 23, şi acum era ajunul, adică dimineaţa zilei de 22.

Aşteptă totuşi cu destulă răbdare pînă la amiază.

Deşi nu mîncase nimic de dimineaţă, i se aduse prînzul la ora obişnuită. Milady băgă de seamă cu groază că uniforma soldaţilor de strajă nu mai era aceeaşi.

Îndrăzni atunci să întrebe ce se întîmplase cu Felton.

I se răspunse că era un ceas de cînd Felton plecase călare.

Mai întrebă dacă lordul se afla încă la castel ; soldatul îi răspunse că era acolo, adăugînd că primise poruncă să-i dea lordului de ştire dacă ostatica ar fi dorit să-i vorbească.

Milady îi răspunse că deocamdată era prea obosită şi că singura ei dorinţă era să fie lăsată singură.

Soldatul ieşi, lăsînd mîncarea pe masă.

Felton fusese îndepărtat. Soldaţii din marină înlocuiţi ; Felton nu se mai bucura, deci, de încredere.

Era ultima lovitură ce i se dădea.

Rămasă singură în cameră, Milady se sculă ; patul în care stătea, numai din anumită prevedere şi pentru ca ceilalţi s-o creadă greu rănită, o ardea ca jeraticul aprins. Aruncă o privire asupra uşii : lordul pusese să se ţintuiască o scîndură la ferestruică ; se temea, fără

îndoială, ca ostatica să nu-şi ademenească pe acolo păzitorii prin cine ştie ce mijloc drăcesc.

Milady zîmbi de bucurie ; putea să se lase în voia năbădăilor ei, fără să mai fie pîndită : umblă prin cameră în lung şi-n lat, ca o nebună apucată de furie sau ca o tigroaică închisă într-o cuşcă de fier. Dacă ar mai fi avut cuţitul la ea, firește că nu s-ar fi gîndit să se omoare, ci, de data asta, l-ar fi omorît pe lordul de Winter.

La şase seara, lordul intră în cameră ; era înarmat pînă-n dinţi. Omul acesta, pe care Milady îl socotise pînă atunci drept un gentilom destul de nătîng, se arăta a fi un straşnic temnicer : părea că simte orice, ghiceşte orice, înfruntă orice.

Dintr-o singură privire, lordul tălmăci tot ce-i clocotea ei în suflet.

— Iată, începu el, n-o să mă poţi omorî, nu mai ai arme şi, de altfel, ştiu acum să mă păzesc. Începuseşi să-l legi la gard şi pe bietul meu Felton ; suferea înrîurirea dumitale drăcească, dar eu nu vreau să ţi-l las în gheare, aşa că n-o să te mai vadă. Gata acum ! Adună-ţi bulendrele, căci mîine vei pleca. Hotărîsem îmbarcarea pentru ziua de 24, dar m-am gîndit că, cu cît o merge mai repede, cu atît o să fie mai bine. Mîine la amiază o să am hîrtia privitoare la surghiun, iscălită de Buckingham. Dacă scapi un singur cuvînt, oricui ar fi, înainte de a te sui pe vapor, sergentul meu îţi va zbura creierii : aşa are poruncă. Dacă pe vapor scapi un singur cuvînt, oricui ar fi, înainte să-ţi dea voie căpitanul, vei fi aruncată în mare, aşa am hotărît. La revedere, asta e tot ce aveam să-ţi spun azi. O să te mai văd mîine, ca să-mi iau rămas bun.

Şi, spunînd aceste cuvinte, lordul părăsi camera.

Ea ascultase amenințarea, cu un surîs dispreţuitor pe buze, dar cu mînie în inimă.

I se aduse cina ; Milady simţi că avea nevoie de puteri proaspete ; nu ştia ce s-ar fi putut întîmpla în timpul nopţii, care se apropia grozav de amenințătoare : un vălătuc de nori grei se rostogolea pe cer, în vreme ce fulgere depărtate vesteau apropierea furtunii.

Pe la zece seara, uraganul se dezlănţui. Milady simţea o alinare văzînd că întreaga fire ia parte la zbuciumul ei sufletesc ; tunetul bubuia în văzduh, la fel ca mînia din cugetu-i răzvrătit ; i se părea că aripa vijeliei îi răvăşeşte şuviţele pe frunte, aidoma copacilor cărora le încovoia ramurile şi le smulgea frunzele ; urla şi ea o dată cu furtuna, iar glasul ei se pierdea în glasul dezlănţuit al naturii, care gemea parcă de atîta deznădejde.

Cînd şi cînd îşi arunca privirea pe un inel ce-l purta pe deget.

În golul din montura inelului se găsea o otravă foarte puternică.

Era ultimul ei mijloc de scăpare.

Deodată auzi bătăi în fereastră şi la lumina unui fulger văzu ivindu-se, îndărătul gratiilor, faţa unui om.

Alergă la fereastră şi-o deschise.

— Felton ! strigă ea, sînt scăpată ? !

— Da, răspunse Felton, dar tăcere ! tăcere ! Îmi trebuie timp ca să tai gratiile. Luaţi seama numai să nu ne vadă cineva prin ferestruica de la uşă.

— Înseamnă că Cel de sus e cu noi, Felton, urmă Milady. Au bătut acolo o scîndură.

— Atunci, e bine, le-a luat Dumnezeu minţile ! şopti Felton.

— Dar ce trebuie să fac ? întrebă Milady.

— Nimic, nimic ; închideţi la loc fereastra. Culcaţi-vă sau măcar lungiţi-vă pe pat îmbrăcată : după ce voi sfîrşi, o să bat în geam. Mă veţi putea oare urma ?

— Da ! da ! da !

— Şi rana dumneavoastră ?

— Mă doare, dar nu mă împiedică la mers.

— Atunci, fiţi gata la primul semnal.

Milady închise la loc fereastra, stinse lampa şi, aşa cum îi spusese Felton, se cuibări în pat. Printre vaietele furtunii auzea scîrţîitul pilei tăind gratiile, şi la lumina fiecărui fulger zărea umbra lui Felton îndărătul geamurilor.

Vreme de un ceas nu putu nici măcar răsufla : gîfîia doar, cu fruntea scăldată în sudoare şi cu inima strînsă de groază la fiecare mişcare ce o auzea pe sală.

Sînt ore lungi cît anul.

După un ceas, Felton ciocăni iarăşi în geam.

Milady sări jos din pat şi alergă să deschidă. Lipseau două gratii, prin deschizătura cărora ar fi putut trece un om.

— Sînteţi gata ? o întrebă Felton.

— Da. Să iau ceva pe mine ?

— Bani, dacă aveţi.

— Da, din fericire mi-au lăsat banii pe care-i aveam.

— Cu atît mai bine, eu i-am cheltuit pe ai mei ca să închiriez o corabie.

— Ţine, spuse Milady, punînd în mîinile lui Felton o pungă plină cu galbeni.

Felton luă punga şi o aruncă jos, lîngă zid.

— Acum, urmă el, vreţi să veniţi ?

— Sînt gata.

Milady se urcă pe un jilţ şi-şi trecu partea de sus a trupului prin fereastră ; văzu atunci pe tînărul ofiţer atîrnînd deasupra prăpastiei pe o scară de frînghie.

Întîia oară în viaţă o pornire de spaimă îi aduse aminte că era femeie.

Golul din faţa ei o îngrozea.

— Bănuiam, îi spuse Felton.

— Nu-i nimic, nu-i nimic, şopti Milady, o să cobor cu ochii închişi.

— Aveţi încredere în mine ? o întrebă Felton.

— Mă mai întrebi ?

— Atunci, apropiaţi mîinile : încrucişaţi-le ; e bine aşa.

Felton îi legă încheieturile mîinilor cu batista lui, şi pe deasupra batistei cu o frînghie.

— Ce faci ? întrebă Milady, năucită.

— Treceţi braţele în jurul gîtului meu şi să nu vă fie teamă de nimic.

— Dar din pricina mea o să-ţi pierzi echilibrul şi o să ne prăbuşim amîndoi.

— N-aveţi nici o grijă : sînt marinar.

Nu era vreme de pierdut : Milady îşi trecu braţele pe după gîtul lui şi-şi dădu drumul prin fereastră.

Felton începu să coboare încet, treaptă după treaptă. În ciuda greutăţii lor, cele două trupuri se bălăbăneau în văzduh luate de vijelie.

Deodată, Felton înţepeni.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă Milady.

— Tăcere, şopti Felton, aud paşi.

— Ne-au descoperit ?

Cîteva clipe au tăcut amîndoi.

— Nu, urmă Felton, nu-i nimic.

— Dar ce s-aude aşa ?

— E patrula care-şi face rondul de noapte.

— Pe care drum ?

— Chiar pe dedesubtul nostru.

— O să ne descopere.

— Nu, numai de n-ar fulgera.

— O să se lovească de capătul de jos al scării.

— Din fericire, e la şase picioare de pămînt.

— Uite-i că vin, Dumnezeule !

— Tăcere !

Amîndoi rămaseră atîrnaţi la douăzeci de picioare de pămînt, înmărmuriţi şi fără suflare, în vreme ce soldaţii treceau pe dedesubt, rîzînd şi vorbind.

A fost o clipă groaznică pentru fugari.

Patrula trecu ; se auzea zgomotul paşilor îndepărtîndu-se şi zumzetul vocilor din ce în ce mai stins.

— Acum, şopti Felton, sîntem scăpaţi.

Milady scoase un oftat şi îşi pierdu cunoştinţa.

Felton coborî mai departe. Simţind la capătul scării că nu mai avea pe ce să-şi sprijine picioarele, începu să se agaţe doar cu mîinile, şi cînd ajunse, în sfîrşit, la cea din urmă treaptă, aşa, spînzurat de mîini, îşi dădu drumul pe pămînt. Se aplecă, dibui punga cu aur şi-o luă în dinţi.

Apoi, ridicînd-o pe Milady în braţe, porni repede în partea cealaltă de cum o luase patrula. Părăsi în grabă drumul rondului de noapte, coborî printre stînci şi, o dată ajuns la ţărmul mării, fluieră scurt.

Un semnal asemănător îi răspunse, iar după cinci minute zări o luntre cu patru oameni ivindu-se în depărtare.

Luntrea se apropie de mal, dar fără să-l atingă, căci fundul nu era destul de adînc. Felton intră în apă pînă la brîu, nevrînd să încredinţeze nimănui preţioasa lui povară.

Furtuna începea să se domolească, totuşi marea se zvîrcolea înnebunită ; mica luntre sălta pe valuri ca o coajă de nucă.

— La cuter ! porunci Felton, şi vîsliţi cu nădejde.

Cei patru oameni îşi struneau lopeţile, dar apele erau prea învolburate ca să le poată veni de hac.

Se îndepărtau totuşi de castel ; era lucrul de căpetenie. Noaptea coborîse neagră şi adîncă ; anevoie se putea deosebi din luntre ţărmul şi cu atît mai anevoie s-ar fi putut deosebi luntrea, de pe ţărm.

Un punct negru se legăna pe talazuri.

Era cuterul.

În vreme ce barca se îndrepta într-acolo, cu toată puterea celor patru lopătari, Felton desfăcu frînghia, apoi batista cu care legase mîinile frumoasei Milady.

După ce-i dezlegă mîinile, Felton luă apă de mare şi o stropi pe faţă.

Milady deschise ochii, oftînd adînc.

— Unde sînt ? întrebă ea.

— Scăpată, îi răspunse tînărul ofiţer.

— Scăpată, scăpată ! se bucură ea. Da, uite cerul, uite marea ! Aerul care-l respir e aerul libertăţii. Îţi mulţumesc, Felton, îţi mulţumesc...

Tînărul o strînse la pieptul lui.

— Dar ce am la mîini ? întrebă Milady ; parcă mi le-ar fi zdrobit cineva într-un cleşte.

Într-adevăr, Milady îşi ridică braţele ; avea la încheieturi plăgi vinete.

— Vai ! gemu Felton, cu ochii la mîinile acelea frumoase şi clătinînd încetişor din cap.

— Nu-i nimic, nu-i nimic ! îl potoli Milady, da, da, mi-aduc aminte !

Şi caută ceva, rotindu-şi ochii jurîmprejur.

— E acolo jos, spuse Felton, împingînd punga cu piciorul.

Se apropiau de cuter. Marinarul de cart strigă luntrea, şi din luntre i se răspunse.

— Ce corabie-i asta ? întrebă Milady.

— O corabie pe care am închiriat-o pentru dumneata.

— Şi unde o să mă ducă ?

— Unde vreţi, cu o singură condiţie : pe mine să mă lăsaţi la Portsmouth.

— Şi ce să faci la Portsmouth ? întrebă Milady.

— Să îndeplinesc porunca lordului de Winter, răspunse Felton, cu un surîs întunecat.

— Care poruncă ? întrebă Milady.

— N-aţi priceput care ? zise Felton.

— Nu, dumireşte-mă, te rog.

— Cum nu mai avea încredere în mine, a vrut să vă supravegheze chiar el şi m-a trimis în locul lui ca să-i dau lui Buckingham să iscălească ordinul dumitale de surghiun.

— Dar dacă n-avea încredere în dumneata, cum de ţi-a încredinţat hîrtia ?

— De unde aş fi putut să ştiu ce era în scrisoare ?

— Aşa e. Şi te duci la Portsmouth ?

— N-am vreme de pierdut ; mîine e în 23. Şi Buckingham pleacă mîine cu flota.

— Pleacă mîine ? Unde ?

— Spre La Rochelle.

— Nu trebuie să plece ! izbucni Milady, neputînd să-şi mai stăpînească firea, ca de obicei.

— N-aveţi nici o grijă, urmă Felton, nici nu va pleca !

Milady tresări de bucurie : citise în clipa aceea pînă-n adîncul inimii tînărului ; moartea lui Buckingham stătea săpată acolo în slove mari, neşterse.

— Felton... grăi ea, eşti mare, mare ca Iuda Macabeul ! Dacă mori, voi muri o dată cu tine ; e tot ce pot să-ţi spun.

— Tăcere ! şopti Felton, am ajuns.

Într-adevăr, ajunseseră în dreptul cuterului.

Felton urcă cel dintîi scara şi întinse mîna frumoasei lui, în vreme ce marinarii o sprijineau, căci marea era la fel de zbuciumată.

Peste cîteva clipe, se aflau pe punte.

— Căpitane, spuse Felton, iată doamna despre care ţi-am vorbit şi pe care trebuie s-o duci teafără în Franţa.

— În schimbul sumei de o mie de pistoli, adăugă căpitanul.

— Ţi-am dat cinci sute.

— Aşa e, încuviinţă căpitanul.

— Iată şi ceilalţi cinci sute, adăugă Milady, întinzînd mîna spre punga cu galbeni.

— Nu, o opri căpitanul, n-am decît un singur cuvînt şi l-am dat acestui tînăr ; ceilalţi cinci sute de pistoli nu-i voi primi decît cînd vom ajunge la Boulogne.

— Şi vom ajunge la Boulogne ?

— Teferi, răspunse căpitanul, e tot atît de adevărat precum mă numesc Jack Buttler.

— Ei bine, urmă Milady, dacă te ţii de cuvînt, Jack Buttler, ai de la mine nu cinci sute, ci o mie de pistoli.

— Să trăieşti, atunci, frumoasa mea doamnă ! se bucură căpitanul, şi deie-mi Domnul cît mai des clienţi ca dumneavoastră.

— Pînă atunci, îi spuse Felton, du-ne în micul golf Chichester, înainte de Portsmouth, ştii, unde ne înţelesesem să ne duci.

Drept răspuns, căpitanul porunci manevra cuvenită şi, către şapte dimineaţa, corabia zvîrli ancora în golful amintit.

În timpul călătoriei, Milady ascultă povestirea amănunţită a lui Felton ; cum în loc să se ducă la Londra

închiriase micul vas, cum se întorsese, cum se căţărase pe zid, înfigînd la îmbucătura pietrelor, în vreme ce înainta, cîrlige ca să-şi rezeme picioarele, şi cum, în sfîrşit, ajuns la gratii, agăţase scara ; Milady cunoştea urmarea.

La rîndul ei, încercă şi ea să-l îmbărbăteze pe Felton în năzuinţele lui, dar, de la cele dintîi cuvinte, îşi dădu seama că tînărul fanatic avea mai curînd nevoie să fie domolit decît întărîtat.

Se înţeleseseră amîndoi ca ea să-l aştepte pînă la ora zece ; dacă pînă la zece Felton nu se va fi întors, Milady va pleca mai departe.

Şi, presupunînd că el ar fi fost slobod, atunci va veni s-o întîlnească în Franţa, la mînăstirea Carmelitelor din Béthune.

CAPITOLUL XXIX

Ce se petrecea la Portsmouth în ziua de 23 august 1628

Felton îşi luă rămas bun de la Milady ca un frate care, ducîndu-se să se plimbe, îşi ia rămas bun de la sora lui, sărutîndu-i mîna.

Întreaga lui fiinţă părea liniştită ca totdeauna ; totuşi, în ochi îi sticlea o lucire stranie şi înfrigurată. Fruntea îi era şi mai albă ca de obicei. Ţinea dinţii încleştaţi şi vorbea scurt, cu glas întretăiat, trădîndu-şi astfel gîndurile negre ce-l frămîntau.

Cîtă vreme barca l-a dus spre ţărm, nu şi-a întors faţa de la Milady, care, în picioare pe punte, îl urmărea şi ea cu privirea. Amîndoi erau încredinţaţi că nimeni nu le dăduse de urmă ; nu se intra niciodată în camera ostaticii înainte de nouă dimineaţa, şi trebuiau trei ore ca să se poată ajunge de la castel la Londra. Felton puse piciorul pe uscat, urcă micul colnic ce ducea spre muchia falezei, o mai salută o dată pe Milady şi se îndreptă spre oraş.

După o sută de paşi, cum coasta cobora, nu mai putea vedea decît catargul cuterului.

Începu să alerge spre Portsmouth, ale cărui turle şi case le zărea, profilîndu-se prin ceaţa dimineţii, ca la vreo jumătate de milă depărtare.

Dincolo de Portsmouth, marea era împînzită cu corăbii ale căror catarguri se legănau în bătaia vîntului, asemenea unei păduri de plopi, văduvită iarna de frunziş.

Şi în vreme ce alerga, Felton îşi aminti toate învinuirile, drepte sau nedrepte, pe care zece ani de cugetare adîncă şi o îndelungată şedere în mijlocul puritanilor i le scoseseră la iveală împotriva favoritului lui Iacob al VI-lea şi al lui Carol I.

Cînd punea faţă în faţă nelegiuirile vieţii obşteşti ale acestui dregător, nelegiuiri strigătoare, crime europene, dacă am putea spune astfel, cu cele intime şi necunoscute de care-l învinuia Milady, Felton găsea că cea mai vinovată dintre cele două fiinţe care sălăşluiau în Buckingham era aceea a cărei viaţă mulţimile n-o cunoşteau. Fiindcă dragostea lui Felton, atît de stranie, atît de neaşteptată şi de înflăcărată pentru lady de Winter, îl făcea să vadă scîrnavele şi mincinoasele ei mărturisiri ca printr-o lentilă care mărea în chip de balauri înfiorători nişte firişoare de pulbere fără însemnătate chiar alături de o furnică.

Alergătura îi răscolea şi mai tare sîngele. Gîndul că lasă în urma lui, pradă unei cumplite răzbunări, femeia pe care o iubea sau mai curînd pe care o slăvea ca pe o sfîntă, teama prin care trecuse, oboseala care-l apăsa, toate îi biciuiau sufletul cu o putere mai presus de orice simţire omenească.

Către opt dimineaţa intră în Portsmouth. Toată lumea era în picioare. Pe străzi şi în port răsunau surle şi tobe. Trupele ce urmau a fi îmbarcate coborau spre mare.

Felton ajunse la Palatul Amiralităţii plin de colb şi jilav de sudoare ; faţa lui, de obicei atît de palidă, era stacojie de căldură şi de mînie. Santinela vru să-i ţină calea, dar Felton trimise după şeful postului şi, scoţînd din buzunar scrisoarea, spuse răspicat :

— Solie grabnică din partea lordului de Winter.

La numele lordului de Winter, ştiut ca unul dintre cei mai apropiaţi cunoscuţi ai înălţimii-sale, şeful postului porunci să-l lase pe Felton să treacă, mai ales că purta şi uniforma ofiţerilor de marină.

Felton se repezi în palat.

În clipa cînd pătrundea în sală, un om totuna de colb intra şi el, abia răsuflînd ; lăsase la poartă un cal de poştă care, ajuns în faţa palatului, se poticnise căzînd în genunchi.

Felton şi noul-sosit se îndreptară în acelaşi timp spre Patrick, valetul de încredere al ducelui. Felton numi pe lordul de Winter, necunoscutul nu vru să dea nici un nume, sub cuvînt că nu-i putea spune decît ducelui cine este. Amîndoi stăruiau să treacă unul înaintea celuilalt.

Ştiind că lordul de Winter era legat de duce şi prin treburi obşteşti şi prin prietenie, Patrick dădu întîietate celui care venea în numele lordului. Celălalt trebui să aştepte, dar era uşor de văzut că blestema amarnic întîrzierea buclucaşă.

Valetul îl conduse pe Felton de-a lungul unei săli mari, unde aşteptau deputaţii din La Rochelle, cu prinţul de Soubise în fruntea lor, şi îl pofti într-o încăpere, unde Buckingham, ieşind din baie, tocmai sfîrşea să se îmbrace, cu aceeaşi deosebită grijă ce o punea, de altfel, totdeauna în ţinuta lui.

— Locotenentul Felton, vesti Patrick, din partea lordului de Winter.

— Din partea lordului de Winter ! repetă Buckingham. Să intre.

Felton intră. Tocmai atunci Buckingham arunca pe o canapea un bogat halat de casă, ţesut în fire de aur, pentru a îmbrăca o haină de catifea albastră, brodată toată cu mărgăritare.

— De ce n-a venit chiar lordul ? întrebă Buckingham. Îl aşteptam azi-dimineaţă.

— M-a trimis să-i spun înălţimii-voastre, răspunse Felton, părerea sa de rău că nu poate avea această cinste ; a fost împiedicat din pricina pazei ce trebuie s-o facă la castel.

— Da, da, ştiu, spuse Buckingham, are o ostatică.

— Tocmai despre această ostatică voiam să vorbesc înălţimii-voastre, urmă Felton.

— Poftim, vorbeşte !

— Ceea ce doresc să vă spun nu poate fi auzit decît de dumneavoastră, milord.

— Lasă-ne singuri, Patrick, spuse Buckingham, dar nu te îndepărta, ca să auzi cînd te sun ; o să te chem îndată.

Patrick ieşi.

— Sîntem singuri, domnule, urmă Buckingham, vorbeşte.

— Milord, începu Felton, lordul de Winter v-a scris dăunăzi, rugîndu-vă să semnaţi un ordin de îmbarcare privitor la o tînără cu numele Charlotte Backson.

— Da, domnule, şi i-am răspuns să mi-l aducă sau să mi-l trimită ca să-l iscălesc.

— Iată-l, milord.

— Dă-mi-l, spuse ducele.

Şi, luînd hîrtia din mîinile lui Felton, aruncă pe deasupra o privire fugară. Văzînd că era chiar ordinul despre care fusese vorba, îl puse pe masă, gata să ia o pană şi să-l iscălească.

— Iertaţi-mă, milord, îl opri Felton pe duce, ştie oare înălţimea-voastră că numele de Charlotte Backson nu este adevăratul nume al acestei tinere ?

— Da, domnule, ştiu, răspunse ducele, muind pana în cerneală.

— Atunci, înălțimea-voastră cunoaște adevăratul ei nume ? întrebă cu glas tăios Felton.

— Îl cunosc.

Ducele apropie pana de hîrtie. Felton păli.

— Și cunoscînd adevăratul ei nume, excelența-voastră tot își va pune iscălitura ?

— Fără îndoială, răspunse Buckingham, aș iscăli chiar de două ori, nu numai o dată.

— Nu-mi vine să cred, urmă Felton, cu glas tot mai tăios și mai răspicat, nu-mi vine să cred că înălțimea-voastră știe că e vorba de lady de Winter.

— Știu foarte bine, deși mă mir că o știi și dumneata !

— Și înălțimea-voastră va iscăli hîrtia, fără nici o remușcare ?

Buckingham îl privi disprețuitor.

— Ia te uită ! știi, domnule, că întrebările dumitale îmi par ciudate și că sînt un prost că-ți răspund ?

— Răspundeți, monseniore, stărui Felton, cumpăna e mai grea poate decît credeți.

Buckingham își zise că tînărul venea din partea lordului de Winter și că vorbea de bună seamă în numele lui, așa că se mai potoli.

— Fără nici o remușcare, adăugă el, și lordul știe la fel ca și mine că Milady de Winter este o mare vinovată și că a-i mărgini osînda la surghiun înseamnă aproape a o ierta.

Ducele puse pana pe hîrtie.

— Nu veți iscăli ordinul, milord ! îl înfruntă Felton, făcînd un pas înspre duce.

— Nu voi iscăli ordinul ? întrebă Buckingham. Și de ce, mă rog ?

— Pentru că veți coborî în adîncul cugetului și veți face dreptate acestei femei.

— I s-ar face dreptate dacă am trimite-o la Tyburn, urmă Buckingham, Milady este o ticăloasă.

— Monseniore, știți prea bine că Milady este un înger ; eu cer eliberarea ei.

— Ei, aș ! Ești nebun, ca să-mi vorbești astfel ?

— Milord, iertați-mă ! Vorbesc așa cum mă taie capul ; caut să mă stăpînesc. Totuși, milord, gîndiți-vă bine la ce sînteți pe cale să faceți și luați seama să nu întreceți măsura !

— Poftim ?... Doamne, iartă-mă, strigă Buckingham, dar cred că mă amenință !

— Nu, milord, eu vă mai rog încă și vă spun ; o picătură de apă ajunge ca să se verse paharul plin ; o greșeală ușoară poate chema pedeapsa asupra capului cruțat pînă acum în ciuda atîtor nelegiuiri.

— Domnule Felton, porunci Buckingahm, vei ieși de aici și te vei preda îndată.

— Mă veți asculta pînă la capăt, milord. Ați ademenit pe fata asta, ați batjocorit-o, ați pîngărit-o ; îndreptați nelegiuirile ce-ați săvîrșit față de ea, lăsați-o să plece slobodă și nu vă mai cer nimic altceva.

— Nu mai îmi ceri nimic ? spuse Buckingham, privindu-l uimit și apăsînd pe fiecare din silabele cuvintelor rostite.

— Milord, urmă Felton, aprinzîndu-se tot mai mult în vreme ce vorbea, milord, luați seama, întreaga Anglie s-a săturat de fărădelegile dumneavoastră ; milord, v-ați folosit sfruntat de puterea regală, pe care aproape ați uzurpat-o ; milord, oamenii vă urăsc, Dumnezeu vă urăște ; Dumnezeu vă va pedepsi mai tîrziu, eu, însă, vă voi pedepsi chiar acum.

— Asta-i prea de tot ! strigă Buckingham, făcînd un pas spre ușă.

Felton îi tăie drumul.

— Vă cer umil, stărui el, iscăliți-i ordinul de eliberare, gîndiți-vă că lady de Winter e femeia pe care ați necinstit-o.

— Ieşi, domnule, porunci Buckingham, sau chem ca să te pună în lanţuri !

— Nu veţi chema, răspunse Felton, repezindu-se între duce şi clopoţelul de pe o măsuţă încrustată cu argint, luaţi seama, milord, sînteţi acum în mîinile Celui de sus.

— Vrei să spui în mîinile satanei ! strigă Buckingham, ridicînd glasul ca să-l audă lumea de afară, dar fără să cheme chiar el.

— Iscăliţi, milord, iscăliţi eliberarea *lady*-ei de Winter, stărui Felton, întinzînd ducelui o hîrtie.

— Cu sila ? De cine-ţi baţi joc ? Hei, Patrick !

— Iscăliţi, milord !

— Niciodată !

— Niciodată ?

— Ajutor ! strigă ducele, repezindu-se în acelaşi timp la spadă.

Dar Felton nu-i dădu răgazul s-o tragă din teacă ; ţinea strîns la piept cuţitul cu care se înjunghiase Milady şi într-o clipă sări asupra ducelui.

Tocmai atunci, Patrick intra în cameră, vestind :

— Milord, o scrisoare din Franţa !

— Din Franţa ? se întoarse Buckingham, uitînd de orice pe lume, cu gîndul numai la cine-i trimitea scrisoarea.

Folosind clipa aceea, Felton îi împlîntă în coaste cuţitul, pînă la prăsele.

— Trădătorule ! gemu Buckingham, m-ai omorît...

— Ajutor ! răcni din răsputeri Patrick.

Felton îşi aruncă privirea împrejur şi, văzînd uşa deschisă, se repezi în camera vecină, unde aşteptau, cum am mai spus, deputaţii din La Rochelle ; o străbătu într-un suflet şi alergă spre scară ; pe întîia treaptă se ciocni piept în piept cu lordul de Winter, care, văzîndu-l livid, cu ochii rătăciţi, pătat de sînge pe mînă şi pe obraz, îl înşfăcă de gît, strigîndu-i :

— Ştiam, dar am ghicit cu o clipă prea tîrziu ! Vai mie ! Nenorocitul, ah, nenorocitul de mine !

Felton nu se împotrivi ; lordul de Winter îl dădu pe mîna ostaşilor din gardă, care-l duseră pînă la o nouă poruncă pe o mică terasă ce se înalţa deasupra mării ; alergă apoi spre cabinetul lui Buckingham.

La strigătul ducelui, la chemarea lui Patrick, omul pe care Felton îl întîlnise la intrare se repezi în cabinet.

Găsi pe duce culcat pe o canapea, apăsîndu-şi rana sub degetele încleştate.

— Laporte, întrebă ducele, cu vocea aproape stinsă, Laporte, vii din partea ei ?

— Da, monseniore, răspunse credinciosul slujitor al Annei de Austria, dar poate prea tîrziu.

— Tăcere, Laporte, să nu te audă cineva ; Patrick, nu lăsa pe nimeni să intre ; ah ! n-o să mai pot afla ce-mi scrie ! Doamne-Dumnezeule, mor !

Şi ducele îşi pierdu cunoştinţa.

În vremea asta, lordul de Winter, deputaţii, căpeteniile expediţiei, ofiţerii casei lui Buckingham dăduseră năvală în cameră. De pretutindeni răzbeau strigăte deznădăjduite. Ştirea, care umplea palatul de plînsete şi vaiete, străbătu fulgerător zidurile şi se răspîndi în oraş.

O lovitură de tun vesti că ceva nou şi neaşteptat căzuse cu puterea trăsnetului.

Lordul de Winter îşi smulgea părul din cap.

— O clipă prea tîrziu, se tînguia el, o clipă prea tîrziu ! Dumnezeule-Dumnezeule, ce nenorocire !

Într-adevăr, la şapte dimineaţa venise să i se spună că o scară de frînghie atîrna la una din ferestrele castelului ; alergase, atunci, la camera ostaticei, găsise încăperea goală, fereastra deschisă, zăbrelele de la fereastră retezate, îşi adusese aminte de vestea nescrisă ce i-o trimisese d'Artagnan prin valetul lui şi se cu-

tremură pentru viaţa ducelui ; dînd fuga la grajd, încălecase pe cel dintîi cal, fără a mai aştepta să i se pună şaua, gonise apoi nebuneşte, sărise de pe cal în curtea palatului, urcase într-un suflet scara, şi pe prima treaptă, aşa cum am mai spus, îl întîlnise pe Felton.

Ducele nu murise încă : îşi veni în fire, deschise ochii, şi cu toţii începură să tragă nădejde că ar putea să scape.

— Domnilor, îi rugă el, lăsaţi-mă singur cu Patrick şi cu Laporte.

— Ah ! dumneata eşti, de Winter ! Mi-ai trimis azi-dimineaţă un fel de trăsnit : uite în ce hal m-a adus !

— Vai mie, milord ! mărturisi lordul, nu mă voi mîngîia niciodată.

— Ai face rău, dragă Winter, răspunse Buckingham, întinzîndu-i mîna, nu cunosc om pe lume care să merite părerea de rău a altuia o viaţă întreagă ; dar, te rog, lasă-ne singuri.

Lordul de Winter ieşi plîngînd.

Nu mai rămaseră în cabinet decît ducele rănit, Laporte şi Patrick.

Se trimisese după un medic, dar nu-l puteau găsi nicăieri.

— Veţi trăi, milord, veţi trăi, îngînă în genunchi, la picioarele ducelui, credinciosul slujitor al Annei de Austria.

— Ce-mi scrie ? şopti stins Buckingham, cu sîngele curgîndu-i şiroaie şi chinuindu-se să-şi înfrîngă cumplite dureri pentru a putea vorbi de femeia iubită, ce-mi scrie ? citeşte-mi scrisoarea.

— Oh, milord ! se văietă Laporte.

— Ascultă-mă, Laporte ; nu vezi că n-am vreme de pierdut ?

Laporte rupse sigiliul şi puse pergamentul sub ochii ducelui ; Buckingham încercă însă zadarnic să deosebească slovele.

— Dar citeşte odată, îl rugă el, citeşte, începe să nu mai văd ; citeşte, curînd poate că nici n-o să mai aud, mor şi nu ştiu ce mi-a scris !

Fără să se mai împotrivească, Laporte citi :

„Milord,

Pentru tot ce am suferit prin dumneavoastră, şi pentru dumneavoastră de cînd vă cunosc, vă rog din suflet, dacă aveţi grijă de liniştea mea, încetaţi marile înarmări ce pregătiţi împotriva Franţei şi puneţi capăt acestui război ; lumea spune cu glas tare că pricina războiului e religia, dar în taină se şopteşte că pricina adevărată e dragostea dumneavoastră pentru mine. Acest război poate aduce nenorociri nu numai Franţei şi Angliei, dar şi dumneavoastră, milord ; nenorociri de care aş rămîne veşnic nemîngîiată.

Vegheaţi asupra vieţii dumneavoastră, care vă este ameninţată şi care-mi va fi scumpă din clipa în care n-aş mai fi silită să vă socotesc drept duşman.

A dumneavoastră,

Anna.“

Buckingham îşi încordă toată bruma de viaţă ce mai rămăsese în el, ca să asculte scrisoarea ; apoi, după ce Laporte sfîrşi de citit, şopti, ca şi cînd scrisoarea i-ar fi pricinuit o amară dezamăgire :

— Nimic altceva n-ai să-mi spui prin viu grai, Laporte ?

— Ba da, monseniore, regina îmi dăduse în grijă să vă spun să vegheaţi asupra dumneavoastră, căci primise ştirea că voiau să vă asasineze.

— Asta-i tot ? Asta-i tot ? întrebă Buckingham, nerăbdător.

— Mi-a mai spus să vă încredinţez că n-a încetat o clipă să vă iubească.

— Ah, făcu Buckingham, Domnul fie lăudat! Atunci, moartea mea nu va fi pentru ea moartea unui străin !...

Laporte izbucni în lacrimi.

— Patrick, şopti ducele, adu-mi caseta unde ţineam giuvaerele în diamante.

Patrick aduse cufăraşul cerut, iar Laporte, văzîndu-l, îşi aminti că fusese odată al reginei.

— Acum, săculeţul de atlaz alb, cu iniţialele ei în mărgăritare.

Patrick îi împlini iarăşi dorinţa.

— Iată, Laporte, şopti Buckingham, iată singurele talismane ce aveam de la ea : caseta şi cele două litere. Le vei da îndărăt majestăţii-sale ; şi ca ultimă amintire... (căută în jurul lui un obiect de preţ) mai du-i...

Căuta mereu, dar privirea-i împăienjenită de moarte nu dădu decît peste cuţitul care căzuse din mîinile lui Felton, fumegînd încă de sîngele purpuriu închegat pe tăiş.

— Du-i şi acest cuţit, adăugă ducele, strîngînd mîna lui Laporte.

Mai putu să pună săculeţul în fundul cufăraşului de argint, dădu drumul cuţitului înăuntru şi făcu pe urmă semn lui Laporte că nu mai poate vorbi ; apoi, într-o ultimă zvîrcolire, pe care de data asta nu izbuti s-o înfrîngă, alunecă de pe canapea pe jos.

Patrick scoase un răcnet.

Buckingham vru să mai surîdă pentru cea din urmă oară ; dar moartea îi curmă gîndul ce-i rămase întipărit pe frunte ca o ultimă sărutare de dragoste.

În clipa aceea doctorul ducelui sosi, uluit de groaznica întîmplare ; se urcase din vreme pe vasul amiral şi au trebuit să-l cheme de acolo.

Apropiindu-se de duce, îi luă mîna, o ţinu o clipă într-a lui apoi o lăsă să cadă.

— Totul e de prisos, şopti el, a murit.

— A murit ! A murit ! se tînguia Patrick.

La strigătele lui, lumea năvăli în sală ; erau cu toţii buimăciţi, se îmbulzeau, dădeau unii peste alţii...

Îndată ce lordul de Winter văzu că Buckingham murise, dădu fuga la Felton, păzit de soldaţi, pe terasa palatului.

— Nemernicule ! răcni el tînărului, care, din clipa morţii lui Buckingham, se înarmase cu liniştea şi nepăsarea ce n-aveau să-l mai părăsească. Nemernicule, ce-ai făcut ?

— M-am răzbunat, răspunse el.

— Tu ? se răsti lordul de Winter, mărturiseşte că ai fost unealta acelei blestemate ; dar, îţi jur, crima asta va fi şi ultima ei crimă.

— Nu ştiu ce vreţi să spuneţi, urmă netulburat Felton, şi nu ştiu despre cine vreţi să vorbiţi, milord ; am ucis pe domnul de Buckingham, findcă v-a refuzat în două rînduri, chiar pe dumneavoastră, să mă faceţi căpitan ; l-am pedepsit pentru nedreptatea săvîrşită, atîta tot.

De Winter privea năuc la oamenii care-l legau pe Felton şi nici nu ştia ce să creadă despre asemenea nepăsare.

Totuşi, un anume gînd înnora fruntea senină a lui Felton. La orice zgomot auzit, prostănacului puritan i se părea că recunoaşte pasul şi vocea frumoasei Milady, alergînd să i se arunce în braţe pentru a se învinui singură şi a muri o dată cu el.

Deodată, tresări. Privirea îi încremeni într-un loc, pe apa mării, care, de pe terasa unde se afla, putea fi îmbrăţişată pînă departe în larg ; cu ochii de vultur ai marinarului, deosebise acolo, unde oricare altul n-ar fi văzut decît un pescăruş legănîndu-se pe valuri,

pînza unu cuter ce se îndrepta spre ţărmurile Franţei.

Galben ca ceara, duse mîna la inima-i ce-şi oprise bătăile ; pricepea întreaga trădare.

— O ultimă dorinţă, milord ! şopti el lordului de Winter.

— Care ? întrebă acesta.

— Cît e ceasul ?

Lordul scoase ceasornicul.

— Nouă fără zece.

Milady îşi grăbise plecarea cu o oră şi jumătate ; cum auzise lovitura de tun vestind năprasnica întîmplare, poruncise să se ridice ancora.

Corabia plutea pe valuri, sub un cer albastru, la mare depărtare de coastă.

— Aşa a vrut Dumnezeu, murmură Felton, cu resemnarea fanaticului, dar fără să-şi poată lua ochii de pe corabie ; i se părea că zăreşte pe punte năluca albă a celei căreia avea să-şi jertfească viaţa.

De Winter îi urmări privirea, îi iscodi suferinţa şi ghici adevărul.

— Ia-ţi pedeapsa mai întîi *tu*, nemernicule, spuse lordul de Winter lui Felton, care se lăsa parcă dus, cu privirea rătăcind peste talazuri, dar îţi jur pe amintirea fratelui meu, pe care-l iubeam atîta, că nici ea, părtaşa ta, nu va scăpa !

Felton îşi plecă fruntea fără să răspundă.

Cît priveşte pe lordul de Winter, el coborî repede scara şi se îndreptă spre port.

CAPITOLUL XXX

In Franţa

Cînd a aflat de moartea lui Buckingham, cea dintîi teamă a regelui Angliei, Carol I, a fost ca îngrozitoarea veste să nu slăbească dîrzenia apărătorilor oraşului La Rochelle ; el încercă — scria Richelieu în *Memoriile* sale — să le ascundă ştirea cît mai mult cu putinţă, poruncind să se închidă toate porturile regatului său, şi îngrijind de aproape ca nici o corabie să nu părăsească Anglia înainte ca armata, pregătită de Buckingham, să fi pornit ; îşi luă sarcina să supravegheze chiar el plecarea oştirii, în locul marelui său dregător.

Împinse pînă acolo străşnicia poruncii, încît opri în Anglia pe ambasadorul Danemarcei, care-şi luase rămas bun de plecare, şi pe ambasadorul Olandei, care trebuia să ducă în portul Flessingue vasele din India, pe care Carol I le dădea îndărăt Ţărilor-de-Jos.

Dar cum nu se gîndise a da această poruncă decît peste cinci ceasuri de la nenorocita întîmplare, adică la ora două după amiază, două corăbii apucaseră să iasă din port : întîia avea pe punte, după cum ştim, pe Milady, care, aşteptîndu-se dinainte la cele întîmplate, îşi întări bănuiala cînd văzu steagul negru fîlfîind pe catargul vasului amiral. Cît priveşte a doua

corabie, vom spune mai tîrziu pe cine ducea şi cum de putuse pleca.

De altminteri, în tot acest răstimp, nimic nou nu se petrecuse în tabăra din La Rochelle. Regele, care se plictisea grozav, ca de obicei, ba poate ceva mai mult în tabără decît aiurea, hotărî să petreacă incognito sărbătorile sfîntului Ludovic la Saint-Germain şi ceru cardinalului să-i pregătească o escortă alcătuită din douăzeci de muşchetari. Cardinalul, molipsit şi el uneori de plictiseala regelui, încuviinţă bucuros acest răgaz regescului său locotenent, care-i făgădui că se va întoarce pe la 15 septembrie.

Înştiinţat de eminenţa-sa, domnul de Tréville se pregăti de plecare, şi cum ştia, fără a cunoaşte adevărata pricină, dorinţa vie şi chiar grabnica nevoie a prietenilor lui de a se întoarce la Paris, fireşte că-i alese şi pe ei să facă parte din escortă.

Cei patru tineri aflară ştirea numai cu un sfert de ceas după domnul de Tréville, căci ei fuseseră cei dintîi cărora acesta le-a trimis-o. D'Artagnan îşi dădu, atunci, seama de însemnătatea bunăvoinţei cardinalului, cînd îi îngăduise, în sfîrşit, să intre în rîndul muşchetarilor ; fără această împrejurare norocoasă ar fi fost silit să rămînă pe loc, în vreme ce tovarăşii lui ar fi plecat.

E de prisos să mai spunem că nerăbdarea lui de a pleca la Paris se datora primejdiei care ar fi ameninţat-o pe doamna Bonacieux, dacă s-ar fi întîlnit la mînăstirea din Béthune cu Milady, duşmana lui de moarte. Şi, după cum ştim, Aramis scrisese numaidecît Mariei Michon, acea lenjereasă din Tours care avea cunoştinţe atît de înalte, pentru a căpăta din partea reginei încuviinţarea ca doamna Bonacieux să iasă din mînăstire şi să se adăpostească, fie în Lorena, fie în

Belgia. Răspunsul nu întîrziase şi, după opt-zece zile, Aramis primise următoarea scrisoare :

„Dragul meu văr,

Iată încuviinţarea din partea surorii mele de a scoate slujnicuţa noastră din mînăstirea Béthune, unde, pare-se, că aerul nu-i prieşte. Sora mea îţi îndeplineşte bucuros cererea, căci îi e nespus de dragă fetiţa căreia nădăjduieşte să-i fie de folos mai tîrziu.

Te sărut,
Marie Michon.“

La această scrisoare era adăugată împuternicirea cerută, cu următorul cuprins :

„Stareţa mînăstirii din Béthune va preda în mîinile aducătorului acestei scrisori pe sora care a intrat în mînăstire, datorită bunăvoinţei mele, şi care se află acolo sub oblăduirea mea.

Luvru, 10 august 1628
Anna.“

E lesne de înţeles cîtă apă la moară dădu veseliei celor patru tineri ai noştri legăturile de rubedenie între Aramis şi o lenjereasă care o numea pe regină sora ei ; după ce se îmbujorase de două-trei ori pînă în albul ochilor de glumele pipărate ale lui Porthos, Aramis îşi rugase prietenii să înceteze o dată pentru totdeauna, mărturisind că, dacă i se va mai spune un singur cuvînt, nu-şi va mai folosi verişoara ca mijlocitoare în astfel de treburi.

Aşadar, cei patru muşchetari nu mai pomeniră de Marie Michon ; căpătaseră, de altminteri, tot ce doreau : încuviinţarea de a o scoate pe doamna Bonacieux din mînăstirea Carmelitelor din Béthune. Este drept că această încuviinţare nu le-ar fi putut sluji la mare lucru, cîtă vreme se aflau în lagărul din La Ro-

chelle, adică la celălalt capăt al Franței ; de aceea d'Artagnan se și pregătea să-i ceară domnului de Tréville un concediu, mărturisindu-i fățiș nevoia de a porni la drum, cînd, atît el, cît și ceilalți trei prieteni primiseră știrea că regele avea să plece la Paris, însoțit de douăzeci de mușchetari și că făceau și ei parte din acea escortă.

Mare le fu bucuria ! Își trimiseră valeții înainte, cu cele de trebuință, iar ei o porniră în ziua de 16 august, dimineața.

Cardinalul însoți pe majestatea sa în drumul de la Surgères la Mauzés, iar acolo regele și marele său dregător își luară rămas bun unul de la altul, cu nesfîrșite dovezi de prietenie.

Dornic de distracții, deși călătorea cît putea mai repede, căci voia să ajungă la Paris înainte de 23, regele se oprea totuși, cînd și cînd, ca să doboare din zbor coțofene, petrecere al cărei gust i-l deschisese odinioară De Luynes, primul soț al doamnei de Chevreuse, și pentru care păstrase totdeauna o deosebită înclinare. Dintre cei douăzeci de mușchetari care-l însoțeau, șaisprezece se bucurau mult de aceste plăcute petreceri ; patru dintre ei bodogăneau însă mereu. Mai ales lui d'Artagnan îi țiuiau într-una urechile, lucru pe care Porthos îl tălmăcea astfel :

— O doamnă de mare vază mi-a spus că asta-i semn că-ntr-un anume loc te pomenește cineva.

În sfîrșit, în noaptea de 23, alaiul străbătu tainic Parisul ; regele îi mulțumi domnului de Tréville și-i îngădui să dea concedii de patru zile, fără însă ca vreunul dintre cei care s-ar bucura de această îngăduință să se poată arăta în vreun loc public, sub amenințarea Bastiliei.

Se înțelege de la sine că cele dintîi patru concedii au fost date celor patru prieteni ai noștri. Mai mult : Athos căpătă de la domnul de Tréville șase zile, în

loc de patru, adăugînd la cele șase zile încă alte două nopți ; într-adevăr, mușchetarii plecară în ziua de 24, la cinci seara, iar domnul de Tréville, dintr-o mare bunăvoință, înscrisese pe foaia lor de concediu, ca dată a plecării, dimineața zilei de 25.

— Ei, Doamne ! spunea d'Artagnan, care, după cum se știe, credea în steaua lui, prea ne prăpădim cu firea pentru un lucru de nimic : în două zile, și dînd gata doi-trei cai (puțin îmi pasă, am bani destui), sînt la Béthune, dau stareței scrisoarea reginei și duc scumpa mea comoară, nu în Lorena, nici în Belgia, ci chiar la Paris, unde va fi mai la adăpost ca nicăieri, mai ales cît vreme domnul cardinal va rămîne în La Rochelle. Și cînd ne vom fi întors din război, atunci, pe jumătate prin bunăvoința verișoarei lui, pe jumătate de hatîrul celor ce am făcut chiar noi pentru majestatea-sa, vom căpăta din partea reginei tot ce vom dori. Așadar, ar trebui să rămîneți aici și să nu vă obosiți degeaba ; pentru atare ispravă ajung doi oameni : eu și Planchet.

La acestea, Athos răspunse, liniștit :

— Și noi avem bani : căci eu n-am băut încă toată bucățica mea de diamant, iar Porthos și Aramis nu și-au mîncat-o încă pe a lor. Vom da, deci, gata patru cai, în loc de unul. Dar, gîndește-te, d'Artagnan, adăugă el, cu glas atît de posomorît, încît tînărul nostru se înfioră, gîndește-te că Béthune e orașul în care cardinalul a dat întîlnire unei femei care pretutindeni pe unde calcă seamănă nenorocire. Dacă ar trebui să dai piept cu patru bărbați, te-aș lăsa singur, d'Artagnan, dar vei da piept cu muierea aceea ; hai să mergem toți patru, și facă Domnul ca, laolaltă cu cei patru valeți ai noștri, să nu fim prea puțini !

— Mă înspăimînți, Athos, se cutremură d'Artagnan, dar ce te face să-ți fie atît de teamă, Dumnezeule ?

— Totul ! răspunse Athos.

D'Artagnan îşi plimbă privirea asupra celorlalţi prieteni : toate chipurile oglindeau aceeaşi mare îngrijorare ca faţa lui Athos. Îşi urmară, aşadar, cu toţii drumul, gonindu-şi nebuneşte caii, fără să mai spună nici unul vreun cuvînt.

În seara zilei de 25, pe cînd intrau în Arras, iar d'Artagnan descăleca la hanul „Grapa de aur", ca să bea un pahar de vin, un călăreţ ieşi din curtea staţiunii de poştă, unde-şi schimbase calul, pornind în goană spre Paris, pe un roib odihnit. Tocmai cînd ieşea prin poarta cea mare în stradă, vîntul îi desfăcu pelerina în care se înfăşurase, deşi era luna august, şi-i smulse de pe cap pălăria, pe care călăreţul o ţinu totuşi cu mîna, trăgînd-o apoi repede peste ochi.

D'Artagnan, care avea privirea aţintită asupra acelui bărbat, se făcu alb ca varul şi scăpă paharul din mînă.

— Aveţi ceva, domnule ? se repezi Planchet. Săriţi, săriţi, domnilor, stăpînului meu i-a venit rău !

Cei trei prieteni dădură fuga şi-l văzură pe d'Artagnan, care, în loc să-i fie rău, alerga să-şi încalece calul. Îl opriră în pragul uşii.

— Unde dracu te duci aşa ? îi strigă Athos.

— El e ! izbucni d'Artagnan, galben de mînie şi cu fruntea îmbrobonată de sudoare, el e ! Lăsaţi-mă să-l ajung din urmă !

— Cine el ? întrebă Athos.

— El, ştii, omul !

— Care om ?

— Omul blestemat, piaza mea rea, care mi-a ieşit în cale de cîte ori m-a ameninţat o năpastă, cel care o însoţea pe zgripţoroaica aia cînd am întîlnit-o pentru întîia oară, cel pe care-l căutam cînd am supărat pe prietenul nostru Athos, cel pe care l-am zărit în dimineaţa cînd a fost răpită doamna

Bonacieux ! Omul din Meung ! L-am văzut, el e ! L-am recunoscut cînd i-a dat vîntul pelerina la o parte.

— Drace ! mormăi Athos, visător.

— Pe cai, domnilor, pe cai ; să-l urmărim şi-l vom ajunge din urmă.

— Dragul meu, grăi Aramis, gîndeşte-te că el merge într-o parte, şi noi tocmai în cealaltă, gîndeşte-te că are un cal odihnit, iar noi nişte bieţi cai obosiţi, şi că o să ni-i omorîm fără măcar să-l putem ajunde din urmă. Hai să lăsăm bărbatul, d'Artagnan, şi să scăpăm femeia.

— Ei, domnule ! strigă un argat, alergînd după necunoscut, ei, domnule ! v-a căzut din pălărie o hîrtie ! Ei, domnule, ei !

— Prietene, îi spuse d'Artagnan, o jumătate de pistol pentru hîrtia ceea !

— Pe legea mea, domnule, v-o dau bucuros, poftim !

Încîntat de norocul care dăduse peste el, argatul se întoarse în curtea hanului ; d'Artagnan despături hîrtia.

— Ce scrie ? îl întrebară prietenii, strîngîndu-se în jurul lui.

— Un singur cuvînt, răspunse d'Artagnan.

— Da, spuse Aramis, dar cuvîntul e un nume de oraş sau de sat.

— *„Armentières"*, citi Porthos. Armentières ! N-am auzit niciodată de aşa ceva.

— Şi numele acestui oraş sau sat e scris chiar de mîna ei ! recunoscu Athos.

— Ia să punem noi bine hîrtia asta, încheie d'Artagnan, poate că n-am aruncat în vînt jumătate de pistol. Pe cai, prieteni, pe cai !

Şi cei patru prieteni se îndreptară în goană pe drumul ce ducea spre Béthune.

CAPITOLUL XXXI

Mînăstirea Carmelitelor din Béthune

S-ar zice că marilor criminali le e hărăzit să treacă peste toate piedicile şi să scape de toate primejdiile pînă în ceasul cînd soarta, plictisită, ridică o stavilă norocului lor nelegiuit.

Aşa s-a întîmplat şi cu Milady ; A trecut printre crucişătoarele celor două naţiuni şi a ajuns la Boulogne fără nici o neplăcere. Cînd coborîse la Portsmouth, Milady era o englezoaică pe care prigoana din Franţa o alungase din La Rochelle ; debarcată la Boulogne, după o călătorie de două zile pe mare, se dădu drept franţuzoaică hărţuită de englezi la Portsmouth, în ura lor nesecată împotriva Franţei.

Milady avea de altminteri cel mai preţios dintre paşapoarte : frumuseţea ei, înfăţişarea-i nobilă şi mărinimia cu care împărţea pistolii. Scutită de obişnuitele formalităţi prin binevoitorul surîs şi curtenitoarea purtare a bătrînului guvernator din port, care-i sărută mîna, ea rămase la Boulogne atît cît îi trebui pentru a pune la poştă o scrisoare cu următorul cuprins :

„Eminenţei-sale, monseniorul cardinal de Richelieu, în tabără de lîngă La Rochelle.

Monseniore, eminenţa-voastră poate fi liniştită : înălţimea-sa, ducele de Buckingham, nu va mai pleca *spre Franţa.*

Boulogne, 25, seara.
Milady, de ***.

P. S. Potrivit dorinţelor Excelenţei-Voastre, plec la Mînăstirea Carmelitelor din Béthune, unde îi voi aştepta poruncile.“

Într-adevăr, chiar în aceeaşi seară, Milady porni mai departe ; o prinse noaptea pe drum ; se opri şi se culcă într-un han ; a doua zi, la cinci dimineaţa, porni din nou şi după trei ceasuri pătrundea în Béthune.

Întrebă de mînăstirea Carmelitelor şi se îndreptă grabnic într-acolo.

Stareţa mînăstirii îi ieşi în întîmpinare ; Milady arătă ordinul cardinalului. Călugăriţa porunci să i se dea o cameră şi să i se aducă de mîncare.

Trecutul, greu de întîmplări, pierise din faţa ochilor ei. Cu privirea aţintită asupra viitorului, nu mai vedea decît răsplata pe care i-o sorocea cardinalul, căci îl slujise într-un chip atît de fericit şi fără ca numele-i să-i fie cu nimic amestecat în sîngeroasa ispravă. Mistuită mereu de noi patimi, viaţa ei era aidoma acelor nori care plutesc pe cer, răsfrîngînd aci azurul, aci vîlvătaia focului, aci negrul ameninţător al vijeliei, nori ce nu lasă alt soi de urme pe pămînt decît doar pustiire şi moarte.

După prînz, călugăriţa trecu pe la Milady ; într-o mînăstire sînt puţine distracţii şi preacinstita stareţă ardea de nerăbdare să-şi cunoască mai de-aproape noua musafiră.

La rîndul ei, Milady ţinea să placă stareţei ; şi nu era lucru prea greu pentru această femeie, cu însuşiri într-adevăr de seamă. Căutînd să pară apro-

piată, izbuti să fie chiar încîntătoare şi cuceri pe buna călugăriţă prin vorba ei atît de însufleţită şi farmecul întregii sale fiinţe.

Călugăriţei, mlădiţă de neam nobil, îi plăceau mai ales întîmplările de la curte, care ajungeau arareori pînă la capătul regatului şi care, mai ales, izbuteau atît de greu să străbată zidurile mînăstirilor, în pragul cărora se sting zgomotele lumii.

Milady, dimpotrivă, cunoştea fir cu fir toate iţele tainice ale înaltei nobilimi, în mijlocul cărora trăise mereu vreme de cinci sau şase ani ; se porni, deci, să dezvăluie blajinei călugăriţe obiceiurile zilei la curtea Franţei, îmbinate cu nemărginita cucernicie a regelui ; îi povesti apoi un şir de păţanii deocheate de-ale doamnelor şi curtenilor, pe care călugăriţa îi cunoştea bine după nume, pomeni în treacăt legătura de dragoste dintre regină şi Buckingham, înşirîndu-le toate pe nerăsuflate.

Dar călugăriţa se mulţumi să asculte şi să zîmbească fără să răspundă. Văzînd că asemenea istorisiri îi descreţesc totuşi fruntea, Milady nu-şi curmă spusele ; aduse binişor vorba şi despre cardinal.

Era însă foarte încurcată ; nu ştia dacă stareţa era regalistă sau cardinalistă : prevăzătoare, se ţinu pe o linie de mijloc ; la rîndul ei, călugăriţa se păstra şi mai la depărtare, mulţumindu-se să-şi încline adînc capul de cîte ori călătoarea rostea numele eminenţei-sale.

Milady începu să se teamă că se va plictisi grozav în mînăstire. Hotărî, deci, să arunce undiţa pentru a şti la ce să se aştepte. Vrînd să vadă pînă unde ar merge buna-credinţă a vrednicei călugăriţe, începu să-l vorbească de rău pe cardinal, întîi pe ocolite, apoi chiar cu amănunte. Povesti despre legăturile lui de dragoste cu doamna d'Aiguillon, cu Marion de Lorme şi cu alte cîteva femei galante.

Călugăriţa ascultă cu mai multă luare-aminte şi, înviorîndu-se încet-încet, surîse.

„Bine, îşi zise Milady, începe să se mai dezgheţe ; dacă o fi cardinalistă, cel puţin nu-i fanatică."

Trecu apoi la prigoana pe care cardinalul o dezlănţuia asupra duşmanilor. Călugăriţa se mulţumi să-şi facă semnul crucii, fără să arate nici încuviinţare, nici împotrivire.

Aceasta o hotărî pe Milady în părerea că stareţa era mai curînd regalistă decît cardinalistă.

Milady îşi urmă firul vorbei din ce în ce mai apăsat :

— Nu ştiu nimic din toate chestiunile acestea, rosti, în sfîrşit, călugăriţa, dar oricît de departe sîntem de curte şi oricît ne-ar fi de străine ţelurile lumii dinafară, avem aici pilde nespus de triste despre ceea ce-mi povestiţi ; una dintre oaspetele noastre a avut multe de îndurat de pe urma răzbunării şi a prigoanei domnului cardinal.

— Una dintre oaspetele dumneavoastră ? întrebă Milady. Dumnezeule, sărmana femeie, o plîng, nenorocita !

— Şi, pe drept cuvînt, căci e într-adevăr vrednică de plîns ; închisoare, ameninţări, schingiuiri, a îndurat de toate. Dar, la urma urmei, adăugă călugăriţa, poate că domnul cardinal şi-a avut temeiurile lui cînd a făcut astfel şi, cu toate că femeia pare un înger, nu trebuie să judeci niciodată oamenii după înfăţişare.

„Bun ! îşi zise în sinea ei Milady, cine ştie ! Te pomeneşti că mai descopăr ceva pe-aici ; norocul meu !"

Şi se sili să împrumute căutăturii ei cea mai desăvîrşită nevinovăţie.

— Da, ştiu ! răspunse Milady, chiar se spune că nu trebuie să judeci după ochii cuiva, dar în ce să

te încrezi dacă nu în cea mai minunată plăsmuire a Domnului? Cît despre mine, aş putea să mă înşel toată viaţa, dar eu tot voi avea încredere în fiinţa al cărei chip îmi va place.

— Aţi fi, deci, ispitită să credeţi că această tînără e cu adevărat nevinovată? întrebă călugăriţa.

— Domnul cardinal nu pedepseşte numai crimele; anumite virtuţi le urmăreşte şi mai grozav încă decît anumite fărădelegi.

— Îngăduiţi-mi, doamnă, să vă spun mirarea mea, îi curmă vorba călugăriţa.

— Privitor la ce? întrebă Milady, neştiutoare.

— La cele ce-mi spuneţi.

— Şi ce găsiţi de mirare în ceea ce vă spun? adăugă ea, zîmbind.

— Sînteţi prietena cardinalului, de vreme ce vă trimite aici, şi totuşi...

— Şi totuşi îl vorbesc de rău, întregi Milady gîndul stareţei.

— Dar nici de bine nu-l vorbiţi!

— Pentru că nu sînt prietena lui, urmă Milady, sînt victima lui.

— Totuşi, scrisoarea asta, prin care eminenţa-sa îmi trimite mie ştire...

— Este o poruncă pentru mine să stau într-un soi de închisoare pînă or veni să mă scoată de aici oamenii lui.

— Dar de ce n-aţi fugit?

— Şi unde să mă duc? Credeţi oare că e vreun loc pe pămînt unde să nu poată ajunge cardinalul, dacă îşi dă osteneala să-şi întindă mîna? Să fi fost bărbat, tot ar mai fi mers; dar o femeie, ce vreţi să facă o femeie? Tînăra aceea pe care o aveţi aici a încercat să fugă?

— Nu, e adevărat; dar cu ea e altceva: Cred că pe ea o ţine în Franţa o dragoste.

— Atunci, răspunse Milady, oftînd iarăşi, dacă iubeşte, nu-i chiar atît de nefericită.

— Aşadar, urmă stareţa, privind-o pe Milady cu tot mai multă luare-aminte, am în faţa mea încă o sărmană prigonită, nu-i aşa?

— Din păcate, da! încuviinţă Milady.

O clipă călugăriţa se uită cu grijă la noul oaspete, ca şi cînd i-ar fi trecut prin minte altă bănuială.

— Nu cumva sînteţi o duşmană a sfintei noastre credinţe? întrebă ea.

— Eu, se scutură Milady, eu, protestantă! Nu, vai de mine, îl iau martor pe Dumnezeu din ceruri: sînt, dimpotrivă, o catolică înfocată!

— Atunci, doamnă, urmă călugăriţa, surîzînd, fiţi pe pace: casa în care vă găsiţi nu va fi o închisoare prea aspră, şi vom face tot ce va trebui ca să vă fie dragă şederea la noi; ceva mai mult: o să vă întîlniţi aici cu tînăra despre care v-am vorbit, prigonită, fără îndoială, în urma urzelilor de la curte. E o femeie apropiată, drăgălaşă. O să vă placă.

— Cum o cheamă?

— Mi-a fost trimisă sub numele de Ketty de cineva foarte de seamă. N-am încercat să aflu celălalt nume al ei.

— Ketty? se miră Milady. Sînteţi sigură?...

— Că o cheamă aşa? Da, doamnă, nu cumva o cunoaşteţi?...

Milady zîmbi la gîndul că femeia aceea tînără putea să fie fosta ei cameristă. Fiindcă, de amintirea fetei se lega amintirea unei mînii, o aprigă dorinţă de răzbunare îi tulbură trăsăturile; îndată, însă, vicleana cu o sută de feţe îşi aşternu pe chip liniştea şi bunăvoinţa pierdute doar o clipă.

— Şi cînd aş putea să văd pe această tînără doamnă, care simt că-mi va fi deosebit de dragă? întrebă Milady.

— Astă-seară, răspunse călugăriţa, poate chiar mai curînd. Dar mi-aţi spus singură că de patru zile sînteţi pe drum ; azi-dimineaţă v-aţi sculat la cinci, aşa că trebuie să aveţi nevoie de odihnă. Culcaţi-vă şi dormiţi ; la ora prînzului o să vă deşteptăm din somn.

Adulmecînd îmbietoarea licărire a unei noi isprăvi, Milady s-ar fi lipsit cu dragă inimă şi de somn, însetată de urzeli ; urmă totuşi sfatul stareţei ; de douăsprezece sau cincisprezece zile trecuse prin tot soiul de nelinişti, încît chiar dacă trupul ei de fier ar mai fi putut îndura oboseala, sufletul ei, în schimb, avea nevoie de odihnă.

Se despărţi de călugăriţă şi se culcă, uşor legănată de gîndurile răzbunătoare pe care i le stîrnise în chip firesc numele cameristei. Îşi amintea acea făgăduială, aproape fără margini, ce i-o făcuse cardinalul dacă ar fi izbutit în încercarea ei. Şi izbutise ; îl avea aşadar pe d'Artagnan în mînă !

Un singur lucru o înspăimînta : amintirea soţului ei, contele de La Fére, pe care îl crezuse mort, sau cel puţin plecat din ţară şi care i se înfăţişa acum, sub numele de Athos, cel mai bun prieten al lui d'Artagnan.

Dacă era însă prietenul lui d'Artagnan, fireşte că-l ajutase în toate ticluirile, datorită cărora regina zădărnicise planurile eminenţei-sale ; dacă era prietenul lui d'Artagnan, era, prin urmare, şi duşmanul cardinalului ; atunci, fără îndoială că-l putea învălui şi pe el în răzbunarea sub ale cărei falduri nădăjduia să-l înnăbuşe pe tînărul muşchetar.

Nădejdile acestea erau pentru Milady tot atîtea gînduri dragi ; adormi curînd în dulcea lor legănare.

Un glas blajin ce răsuna la picioarele patului o trezi din somn. Deschise ochii şi văzu pe călugăriţă însoţită de o tînără cu păr bălai şi pielea obrazului

străvezie, care pironea asupra ei o privire plină de binevoitoare curiozitate.

Chipul femeii tinere îi era cu desăvîrşire necunoscut ; în vreme ce schimbau între ele obişnuitele vorbe de cuviinţă, se cercetară una pe alta cu multă luare-aminte ; amîndouă erau foarte frumoase, dar fiecare de o frumuseţe felurită. Totuşi, Milady surîse la gîndul că o întrecea cu mult pe cealaltă printr-o linie falnică şi o ţinută de înaltă noblеţe. E drept că îmbrăcămintea de soră pe care o purta tînăra nu prea era potrivită pentru a înfrunta atare bătălie.

Călugăriţa prezentă pe una celeilalte, apoi acest început de cunoştinţă fiind pus la cale, cum îndatoririle ei o chemau la biserică, lăsă pe cele două femei singure.

Văzînd că Milady stătea culcată, sora vru să iasă în urma stareţei, dar Milady o opri.

— Cum, doamnă, îi spuse ea, abia te-am văzut şi vrei să mă şi lipseşti de prezenţa dumitale, pe care, îţi mărturisesc, mă cam bizuiam pentru timpul cît va trebui să stau aici ?

— Nu, doamnă, răspunse sora, dar mi-a fost teamă să vă stingheresc : dormeaţi şi trebuie să fiţi obosită.

— Şi ce pot să-şi dorească cei care dorm ? zise Milady, o deşteptare plăcută. Dumneata mi-ai dăruit-o ; lasă-mă acum să mă bucur în voie.

Apoi, luînd-o de mînă, o trase uşor spre un jilţ de lîngă pat.

Sora se aşeză.

— Doamne-Dumnezeule, începu ea, ce rău îmi pare ! Sînt de şase luni aici şi n-am avut cea mai mică distracţie, iar acum, cînd aţi sosit şi aş fi putut să-mi petrec şi eu timpul mai plăcut, iată, se pare că, dintr-o clipă într-alta, voi părăsi mînăstirea.

— Cum ? făcu Milady, o să plecaţi de aici ?

— Cel puţin aşa nădăjduiesc, răspunse sora, cu o bucurie pe care nici nu încerca s-o ascundă.

— După cîte am aflat, aţi avut multe de suferit de pe urma cardinalului, urmă Milady, cu atît mai mult ar fi trebuit să ne apropiem.

— E adevărat ce mi-a spus buna noastră măicuţă că şi dumneavoastră sînteţi o victimă a cardinalului ?

— Sst ! făcu Milady, nici aici să nu vorbim aşa de el. Toate nenorocirile mi se trag fiindcă am spus şi eu odată cam ce ai spus dumneata acum, în faţa unei femei pe care o credeam prietenă şi care m-a trădat. Ai crezut şi dumneata pradă unei trădări ?

— Nu, răspunse sora, sînt prada credinţei mele ; a credinţei faţă de o femeie pe care o iubeam, o femeie pentru care mi-aş fi dat viaţa, şi pentru care mi-aş da-o şi acum, dacă ar fi nevoie.

— Şi care te-a părăsit, nu-i aşa ?

— Am fost nedreaptă, crezînd că m-a părăsit, dar sînt două sau trei zile de cînd, mulţumesc cerului, am avut dovada că nu-i de loc aşa : m-ar fi durut să ştiu că m-a uitat. Dar dumneavoastră, doamnă, urmă sora, mi se pare că sînteţi liberă şi n-atîrnă decît de dumneavoastră ca să fugiţi de aici.

— Unde vrei să mă duc, fără prieteni, fără bani, într-o parte a Franţei pe care n-o cunosc şi pe unde n-am mai fost niciodată ?...

— Oh ! îi curmă vorba sora, cît despre prieteni, îi veţi avea oriunde vă veţi duce, păreţi atît de bună şi sînteţi atît de frumoasă !

— Totuşi, asta nu împiedică, urmă Milady, îndulcindu-şi surîsul, aşa ca să răsfrîngă o îngerească nevinovăţie, nu împiedică să fiu singură şi prigonită.

— Ascultaţi-mă pe mine, o povăţui sora, omul nu trebuie să piardă niciodată nădejdea în Dumne-

zeu ; vedeţi, odată şi odată tot vine ceasul cînd binele pe care l-ai făcut îţi ia apărarea în faţa Domnului, şi poate că m-aţi întîlnit spre norocul dumneavoastră, aşa umilă şi lipsită de puteri cum sînt ; căci, dacă izbutesc să ies de aici, ei bine, atunci voi avea cîţiva prieteni puternici, care, după ce s-au străduit în tot felul pentru mine, vor putea sări şi în ajutorul dumneavoastră.

— Ştii, cînd am spus că sînt singură, adăugă Milady, în nădejdea că vorbind despre ea va îndemna pe cealaltă să vorbească, asta nu înseamnă că n-am şi eu cîţiva cunoscuţi de seamă, dar aceşti cunoscuţi tremură şi ei în faţa cardinalului ; nici regina nu îndrăzneşte să se împotrivească acestui cumplit dregător ; am chiar dovadă că majestatea-sa, cu toată inima-i bună, a fost silită deseori să părăsească în voia eminenţei-sale pe cei care o slujiseră.

— Credeţi-mă, doamnă, regina poate avea aerul că i-a părăsit, dar nu trebuie să se ia cineva după ceea ce i se pare : cu cît acele fiinţe sînt mai prigonite, cu atît majestatea-sa se gîndeşte mai mult la ele ; şi adesea, tocmai cînd ele se aşteaptă mai puţin, le vine dovada că n-au fost părăsite.

— Da, da, încuviinţă Milady, cred : regina e atît de bună !

— Prin urmare, o cunoaşteţi pe această frumoasă şi nobilă regină, dacă vorbiţi astfel de ea, izbucni sora, înflăcărată.

— Vreau să zic, adăugă Milady, dînd îndărăt, că n-am avut cinstea s-o cunosc personal, dar cunosc o seamă de prieteni de ai ei, dintre cei mai apropiaţi ; cunosc pe domnul de Putange, am cunoscut în Anglia pe domnul Dujart, cunosc pe domnul de Tréville.

— Pe domnul de Tréville, se bucură sora, îl cunoaşteţi pe domnul de Tréville ?

— Da, îl cunosc bine, aş putea spune chiar foarte bine.

— Pe căpitanul muşchetarilor regelui ?

— Da, pe căpitanul muşchetarilor regelui.

— Atunci o să vedeţi, urmă sora, că o să fim repede cunoştinţe cum nu se poate mai bune, aproape prietene ; dacă-l cunoaşteţi pe domnul de Tréville, fireşte că aţi fost şi la el acasă ?

— Adesea, răspunse Milady, care, intrată pe făgaşul acesta şi văzînd că minciuna prinde, voia s-o ducă pînă la capăt.

— Acasă la el aţi văzut, fără îndoială, şi pe cîţiva muşchetari de-ai lui ?

— Da, pe aceia pe care-i primeşte de obicei, răspunse Milady, tot mai prinsă de netăgăduita însemnătate a convorbirii.

— Numiţi cîţiva dintre cei pe care-i cunoaşteţi şi veţi vedea că sînt şi prieteni de-ai mei.

— Dar, răspunse încurcată Milady, cunosc pe domnul de Louvigny, pe domnul de Courtivron, pe domnul de Ferussac.

Sora o lăsă să spună, apoi, văzînd că se opreşte, o întrebă :

— Nu cunoaşteţi un gentilom cu numele de Athos ?

Milady se făcu la fel de albă la faţă ca şi cearşafurile patului ; oricît de stăpînă ar fi fost pe ea, nu-şi putu opri un strigăt, în vreme ce, apucînd mîna celeilalte, o pironi cu privirea parcă ar fi vrut s-o înghită.

— Ce este ? Ce aveţi ? Doamne-Dumnezeule ! se temu sărmana tînără. Am spus ceva care v-a jignit ?

— Nu, dar m-a izbit numele, pentru că şi eu l-am cunoscut pe gentilomul acesta şi mi s-a părut

ciudat să găsesc pe cineva care să-l cunoască bine.

— Da ! Bine ! Bine de tot ! Şi nu numai pe el, dar şi pe prietenii lui, pe domnul Porthos şi Aramis.

— Aşa e ! Îi cunosc şi eu ! adăugă Milady, simţind cum îi îngheaţă inima.

— Atunci, dacă-i cunoaşteţi, trebuie să ştiţi că sînt prieteni buni şi de temei ; de ce nu le vorbiţi lor, dacă aveţi nevoie de sprijin ?

— La drept vorbind, îngăimă Milady, n-am legături de aproape cu nici unul dintre ei ; îi cunosc pentru că l-am auzit pe unul dintre prietenii lor, pe domnul d'Artagnan, vorbind mult de ei.

— Îl cunoaşteţi pe domnul d'Artagnan, se repezi la rîndul său sora, apucînd mîna celeilalte şi sfredelind-o cu privirea. Apoi, băgînd de seamă ciudata sticlire din privirea frumoasei călătoare, adăugă : Iertaţi-mă, doamnă, dar spuneţi-mi, în ce fel îl cunoaşteţi ?

— În ce fel ? bîigui Milady, încurcată. Dar... ca prieten.

— Nu e adevărat, doamnă, răspunse sora. Aţi fost iubita lui !

— Dumneata ai fost iubita lui, îi spuse la rîndul ei Milady.

— Eu ? mormăi sora.

— Da, dumneata ; te cunosc acum : eşti doamna Bonacieux.

Tînăra se dădu îndărăt, uluită şi înspăimîntată.

— Nu nega ! Răspunde ! o înfruntă Milady.

— Ei bine, da, doamnă, mărturisi sora, nu cumva sîntem rivale ?

Chipul celeilalte se lumină de o vîlvătaie atît de sălbatică, încît în orice altă împrejurare doamna Bonacieux ar fi luat-o la fugă de spaimă, dar în clipa aceea o copleşea gelozia.

— Haide, mărturisiţi, stăruia doamna Bonacieux, cu o încăpăţînare de care nimeni n-ar fi crezut-o în stare, aţi fost sau nu iubita lui?

— Nu, nu, se împotrivi Milady, cu un ton deschis, care înlătura orice îndoială. Nu! Niciodată! Niciodată!

— Vă cred, rosti doamna Bonacieux, dar atunci de ce aţi ţipat aşa?

— Cum, nu înţelegi? răspunse Milady, care-şi venise în fire din tulburarea de o clipă şi era din nou stăpînă pe ea.

— Cum vreţi să înţeleg? Nu ştiu nimic!

— Nu înţelegeţi că domnul d'Artagnan, fiind prietenul meu, mi-a făcut mărturisiri?

— Adevărat?

— Nu înţelegi că ştiu tot, răpirea dumitale din căsuţa de la Saint-Germain, disperarea lui, a prietenilor lui, cercetările lor zadarnice, de atunci şi pînă acum! Cum vrei să nu fiu uluită cînd, fără să bănuiesc măcar, mă trezesc faţă în faţă cu dumneata, cu dumneata, despre care am stat de vorbă atît de des unul cu altul, cu dumneata, pe care o iubeşte din tot sufletul şi m-a făcut să te iubesc şi eu înainte de a te fi văzut! Ah, scumpă Constance, dumneata eşti, te văd, în sfîrşit, cu ochii mei!

Şi Milady întinse braţele spre doamna Bonacieux, care, copleşită de tot ce i se spusese, nu mai văzu în femeia pe care cu o clipă mai devreme o crezuse potrivnică decît o prietenă cu suflet deschis şi credincios.

— Iertaţi-mă! Iertaţi-mă! se ruga, aplecîndu-şi capul pe umărul ei. Îl iubesc atît de mult!

Amîndouă rămaseră cîtăva vreme strîns îmbrăţişate. Dacă Milady ar fi avut atîta putere pe cît de crîncenă era ura ei împotriva doamnei Bonacieux, firesc că aceasta din urmă n-ar fi scăpat

vie din îmbrăţişare, dar, neputînd să-i înnăbuşe răsuflarea, îi zîmbi.

— O, frumoasa mea dragă! Scumpa mea micuţă! se bucura Milady. Ce fericită sînt că te văd! Lasă-mă să te privesc. Şi, spunînd aceste cuvinte, o mînca într-adevăr din ochi. Da, dumneata eşti! După cîte mi-a destăinuit, te recunosc acum, te recunosc foarte bine.

Biata femeie nu putea bănui ce amarnică cruzime dăinuia îndărătul acelei frunţi senine, îndărătul acelor ochi atît de strălucitori, în care ea nu citea decît mărinimie şi milă.

— Atunci, ştiţi şi dumneavoastră cît am suferit, dacă v-a spus tot ce suferea el, adăugă doamna Bonacieux, dar e o adevărată fericire să sufăr pentru el.

Milady spuse şi ea:

— Da, e o fericire.

Se gîndea însă la altceva.

— Şi apoi, chinurile mele se apropie de sfîrşit, urmă doamna Bonacieux, mîine, astă-seară poate, îl voi vedea, şi atunci trecutul va fi mort pentru mine.

— Astă-seară? Mîine? întrebă Milady, trezită din visare de cuvintele celeilalte. Ce vrei să spui? Aştepţi vreo veste de la el?

— Îl aştept chiar pe el.

— Pe el? D'Artagnan, aici?

— Chiar el.

— Dar nu se poate! E la asediul oraşului La Rochelle acum, împreună cu cardinalul! Nu va putea veni decît după cucerirea lui.

— Aşa credeţi dumneavoastră, dar e pe lume ceva cu neputinţă pentru d'Artagnan al meu, pentru nobilul şi vrednicul gentilom?

— Nu! Nu pot să te cred!

— Citiţi, atunci, se încăpăţînă sărmana tînără şi, în culmea mîndriei şi-a fericirii, îi întinse o scrisoare.

„Scrisul doamnei de Chevreuse, îşi spuse în sinea ei Milady. Eram sigură că pe-acolo se puneau toate la cale."

Şi citi, nesăţioasă, aceste cîteva rînduri :

„Scumpa mea copilă, fii gata : prietenul nostru *te va vedea curînd şi te va vedea ca să te smulgă din închisoarea unde siguranţa vieţii dumitale cerea să rămîi ascunsă ; pregăteşte-te deci de plecare şi nu-ţi pierde niciodată nădejdea în noi.*

Încîntătorul nostru gascon s-a arătat viteaz şi credincios ca totdeauna ; spune-i că cineva îi e recunoscător de înştiinţarea dată."

— Da, da, făcu Milady, da, scrisoarea e limpede. Ştii oare despre ce înştiinţare e vorba ?

— Nu. Dar poate c-o fi dat de ştire reginei despre cine ştie ce nouă lucrătură de-a cardinalului.

— Da, firește, asta trebuie să fie ! încuviinţă Milady, înapoind scrisoarea doamnei Bonacieux şi lăsînd să-i cadă capul îngîndurat pe piept.

Tocmai atunci se auzi tropotul unui cal venind în goană.

— Ah ! strigă doamna Bonacieux, alergînd la fereastră, o fi şi venit ?

Milady rămase culcată în pat, împietrită de uimire : atîtea lucruri neaşteptate i se întîmplau, încît întîia oară în viaţa ei îşi pierdea capul.

— El ! El ! şopti uşor. El să fie oare ?

Şi nu se mişcă din pat, cu ochii pierduţi în gol.

— Vai ! Nu ! spuse doamna Bonacieux. Nu e el, e un bărbat pe care nu-l cunosc, dar care pare că

vine aici ; da, îşi domoleşte mersul, se opreşte la poartă, sună !

Milady sări jos din pat.

— Eşti sigură că nu e el ? întrebă ea.

— Da, da, chiar foarte sigură !

— Poate că n-ai văzut bine.

— Mi-ar ajunge pana pălăriei sau un colţ al pelerinei şi l-aş recunoaşte !

Milady dădea zor să se îmbrace.

— Oricum ! Spui că vine încoace ?

— Da, a şi intrat.

— Atunci, sau e pentru dumneata, sau pentru mine.

— Doamne ! Cît păreţi de tulburată !

— Da, mărturisesc, nu sînt încrezătoare ca dumneata ; m-aştept la orice din partea cardinalului.

— Sst ! făcu doamna Bonacieux, iată că vine cineva.

Într-adevăr, uşa se deschise, şi stareţa mînăstirii intră în odaie.

— Dumneavoastră veniţi de la Boulogne ? o întrebă ea pe Milady.

— Da, răspunse aceasta, şi, încercînd să se stăpînească, urmă : cine întreabă de mine ?

— Un bărbat care nu vrea să-şi spună numele, dar care spune că vine din partea cardinalului.

— Şi vrea să-mi vorbească mie ? întrebă Milady.

— Vrea să vorbească unei doamne care soseşte din Boulogne.

— Atunci, vă rog, doamnă, lăsaţi-l să intre.

— Vai de mine, şopti doamna Bonacieux, o fi vreo veste rea ?

— Mi-e teamă că da.

— Vă las singură cu străinul, dar o să mă întorc îndată ce va pleca, bineînţeles, dacă-mi daţi voie.

— Cum să nu ! Te rog chiar !

Stareţa şi doamna Bonacieux ieşiră.

Rămasă singură, Milady îşi pironi ochii asupra uşii ; după o clipă, se auzi zgomot de pe scară, apoi paşii se apropiară, uşa se deschise, şi un bărbat se ivi în prag.

Milady scoase un strigăt de bucurie : era contele de Rochefort, cel mai credincios slujitor al eminenţei-sale.

CAPITOLUL XXXII

Doi demoni feluriţi

— Cum ! strigară într-un glas Rochefort şi Milady, dumneata eşti ?

— Da, eu !

— Şi vii de la ?... întrebă Milady.

— De la La Rochelle ; dar dumneata ?

— Din Anglia.

— Buckingham ?

— Mort sau rănit greu de tot ; pe cînd plecam, fără să fi putut obţine nimic de la el, tocmai îl asasinase un fanatic.

— Ia te uită, se minună Rochefort, surîzînd, ce întîmplare fericită ! Domnul cardinal o să fie încîntat ! I-ai dat de veste ?

— I-am scris din Boulogne. Dar cum de eşti aici ?

— Eminenţa-sa, îngrijorată, m-a trimis în căutarea dumitale.

— Am sosit abia ieri.

— Şi ce-ai făcut de ieri pînă azi ?

— Nu mi-am pierdut timpul degeaba.

— Nici nu mă îndoiesc.

— Ştii pe cine am întîlnit aici ?

— Nu.

— Ghiceşte.

— Cum vrei să ghicesc ?...

— Tînăra aceea pe care regina a scos-o din închisoare.

— Amanta flecuşteţului de d'Artagnan ?

— Da, doamna Bonacieux ; cardinalul nu-i dibuise încă vizuina.

— Aşadar, încă o întîmplare oarecum pereche cu cealaltă : domnul cardinal e într-adevăr un mare norocos !

— Înţelegi uimirea mea, urmă Milady, cînd m-am trezit faţă în faţă cu femeiuşca asta ?

— Te cunoaşte ?

— Nu.

— Atunci, treci în ochii ei drept o străină ?

Milady zîmbi.

— Sîntem cele mai bune prietene !

— Pe cinstea mea, se bucură Rochefort, numai dumneata eşti în stare, scumpă contesă, să faci asemenea minuni.

— Şi mi-a prins bine, cavalere, urmă Milady, căci ştii ce se întîmplă ?

— Nu.

— Mîine sau poimîine vor veni s-o ia de aici, cu un ordin al reginei.

— Adevărat ? Şi anume cine ?

— D'Artagnan şi prietenii lui.

— O să întindă atîta coarda, că o să fim siliţi să-i trimitem la Bastilia.

— De ce n-aţi făcut-o pînă acum ?

— Ce vrei ! Cardinalul are pentru oamenii ăştia o slăbiciune pe care eu n-o înţeleg.

— Adevărat ?

— Da.

— Atunci, spune-i aşa, Rochefort : spune-i că tot ce am vorbit noi la hanul „Porumbarul roşu", a fost ascultat de aceşti patru inşi ; spune-i că după plecarea

lui unul dintre ei s-a urcat la mine în cameră şi mi-a smuls hîrtia de liberă trecere pe care mi-o dăduse. Spune-i că i-au vestit lordului de Winter călătoria mea în Anglia ; spune-i că şi de data asta era cît p-aci să-mi zădărnicească misiunea, aşa cum mi-au zădărnicit-o pe cea cu diamantele ; spune-i că dintre toţi patru, numai doi sînt de temut : d'Artagnan şi Athos ; spune-i că al treilea, Aramis, e iubitul doamnei de Chevreuse ; pe el să-l lase să trăiască, i se cunoaşte taina şi poate fi de folos ; cel de al patrulea, Porthos, e un nerod, un înfumurat şi un prost, nu face să-şi bată capul cu el.

— Dar cîteşipatru trebuie să fie acum la asediul de la La Rochelle.

— Aşa credeam şi eu, dar o scrisoare pe care a primit-o doamna Bonacieux din partea doamnei de Chevreuse, şi pe care a avut nesocotinţa să mi-o citească, mă face să cred că, dimpotrivă, toţi patru au şi pornit la drum, ca să vină s-o răpească.

— Drace ! Ce-i de făcut, atunci ?

— Ce ţi-a spus cardinalul în privinţa mea ?

— Să-mi dai veştile dumitale, fie în scris, fie prin viu grai, să mă întorc numaidecît şi, după ce va şti ce-ai făcut, îţi va da de veste ce trebuie să faci.

— Adică, să rămîn aici ?

— Aici sau în împrejurimi.

— Nu poţi să mă iei cu dumneata ?

— Nu : porunca e limpede ; în preajma taberei ai putea fi recunoscută şi înţelegi că prezenţa dumitale ar stînjeni pe eminenţa-sa, mai ales după cele ce s-au întîmplat acolo. Numai să-mi spui de pe acum unde o să aştepţi veştile cardinalului, ca să ştiu şi eu unde să te găsesc.

— Ascultă, cred că n-am să pot sta aici !

— De ce ?

— Uiți că dușmanii mei pot să sosească dintr-o clipă într-alta?

— Adevărat: dar atunci o să scape și femeiușca din mîna cardinalului.

— Ei aș! făcu Milady, zîmbind așa cum numai ea știa să zîmbească. Uiți că sînt cea mai bună prietenă a ei?

— Da, e adevărat! Va să zică, să spun cardinalului în privința acestei femei...

— Că poate fi liniștit.

— Atîta tot?

— Știe el ce înseamnă asta.

— O să ghicească. Și acum, spune-mi, te rog, ce să mai fac?

— Să pleci numaidecît; cred că pentru știrile ce-i duci face să te grăbești.

— Mi s-a stricat caleașca pe cînd pătrundeam în Lilliers.

— De minune!

— Cum de minune?

— Am tocmai nevoie de caleașca dumitale.

— Și eu cum să plec?

— În goană, pe deșălate.

— Îți dă mîna să vorbești; o sută patruzeci de leghe!

— Ei, și?

— Bine. Le vom face. Pe urmă?

— Pe urmă, cînd treci prin Lilliers, îmi trimiți caleașca și dai poruncă servitorului dumitale să mă asculte orbește.

— Bine.

— Cred că ai la dumneata vreo hîrtie din partea cardinalului.

— Deplină împuternicire.

— O arăți stareței și-i spui că, fie azi, fie mîine, o să vină cineva după mine și că va trebui să urmez pe cel care va sosi aici în numele dumitale.

— Foarte bine!

— Nu uita să mă iei la rost cînd vei vorbi cu călugărița de mine.

— La ce bun?

— Sînt o victimă a cardinalului. Trebuie să cîștig încrederea bietei doamne Bonacieux.

— Așa e. Și acum vrei să-mi faci un raport despre tot ce s-a întîmplat?

— Dar ți-am povestit la șir toate întîmplările; ai ținere de minte, spune-le pe toate așa cum ți le-am spus eu, o hîrtie se poate pierde.

— Bine; aș vrea numai să știu unde te pot găsi, ca să nu cutreier zadarnic prin împrejurimi.

— Așa e, stai puțin...

— Vrei o hartă?

— Nu, cunosc bine meleagurile astea.

— Dumneata? Ai mai fost cîndva pe aici?

— Am crescut prin părțile astea.

— Adevărat?

— Vezi că tot folosește să fi fost crescută pe undeva.

— Atunci, să m-aștepți la...

— Stai să mă gîndesc. Uite! Am găsit... la Armentières.

— Ce-i aceea Armentières?

— Un orășel pe rîul Lys; n-am decît să trec rîul și sînt în țară străină.

— De minune! Dar se înțelege că nu vei trece rîul decît amenințată de vreo primejdie.

— Firește.

— În cazul ăsta cum să știu unde ești?

— Ai spus că n-ai nevoie de lacheul dumitale?

— Nu.

— E om de încredere ?

— Chiar încercat.

— Atunci, dă-mi-l mie ! Nu-l cunoaşte nimeni, îl las în locul de unde plec, şi el te duce acolo unde sînt.

— Şi zici că mă aştepţi la Armentières ?

— Da, la Armentières.

— Scrie-mi, te rog, numele pe o bucată de hîrtie, ca să nu-l uit ; nu e nimic primejdios într-un nume de oraş, nu-i aşa ?

— Cine ştie ! Dar fie, se învoi Milady, scriind numele pe o jumătate de foaie, să înfrunt şi primejdia asta.

— Bine ! răspunse Rochefort, luînd din mîinile ei hîrtia pe care o împături şi o vîrî în căptuşeala pălăriei. De altfel, fii liniştită, o să fac şi eu cum fac copiii ; dacă pierd hîrtia, o să spun numele tot lungul drumului. Şi acum, asta-i tot ?

— Cred că da.

— Va să zică : Buckingham, mort sau foarte greu rănit ; convorbirea dumitale cu cardinalul, ascultată de cei patru muşchetari ; lordul de Winter, încunoştinţat despre sosirea dumitale la Portsmouth ; d'Artagnan şi Athos, la Bastilia ; Aramis, amantul doamnei de Chevreuse ; Porthos, un îngîmfat ; doamna Bonacieux, regăsită ; să-ţi trimit cît mai curînd caleaşca ; să-ţi dau valetul meu ; să fac din dumneata o victimă a cardinalului, ca să nu bănuiască nimic maica stareţă ; Armentières, pe malurile rîului Lys. E bine ?

— Într-adevăr, scumpul meu cavaler, ai o minunăţie de memorie ; şi uite, mai adaugă ceva...

— Ce anume ?

— Am văzut nişte pădurici frumoase, care cred că se întind pînă în grădina mînăstirii ; spune că am

voie să mă plimb prin pădurice ; cine ştie ? Voi avea poate nevoie să ies prin vreo poartă din fund...

— Te gîndeşti la toate.

— Şi dumneata uiţi un lucru...

— Care ?

— Să mă întrebi dacă îmi trebuie bani.

— Aşa e, cît vrei ?

— Tot aurul pe care-l ai la dumneata.

— Am aproape cinci sute de pistoli.

— Şi eu am cam tot atîta ; cu o mie de pistoli faci faţă la orice ; goleşte-ţi buzunarele.

— Poftim.

— Bine ! Şi cînd pleci ?

— Peste un ceas ; cît să mănînc şi eu ceva, şi să trimit după un cal.

— Minunat ! La revedere, cavalere !

— La revedere, contesă !

— Spune cardinalului o vorbă bună pentru mine.

— Şi satanei o vorbă bună pentru mine.

Milady şi Rochefort îşi zîmbiră unul altuia şi se despărţiră.

Peste un ceas, Rochefort se îndepărta în goana calului, iar peste cinci ceasuri trecea prin Arras.

Cititorii noştri îşi aduc aminte că fusese recunoscut de d'Artagnan şi că îngrijorarea pe care le-o stîrnise i-a îndemnat pe cei patru muşchetari să-şi zorească şi mai grozav călătoria.

CAPITOLUL XXXIII

Picătura de apă

Îndată după ce Rochefort ieşise, doamna Bonacieux intră în cameră. O găsi pe Milady cu zîmbetul pe buze.

— Tot n-aţi scăpat de ce v-a fost teamă, spuse tînăra, astă-seară sau mîine cardinalul trimite să vă ia de aici.

— Cine ţi-a spus asta, fetiţo ? întrebă Milady.

— Am auzit-o chiar din gura trimisului.

— Hai, vino aici lîngă mine, o pofti Milady.

— Iată că vin.

— Aşteaptă, să văd dacă nu cumva ne ascultă cineva.

— De ce atîta grijă ?

— O să afli numaidecît.

Milady se ridică şi se duse la uşă, o deschise, privi pe sală şi se întoarse iarăşi lîngă doamna Bonacieux.

— Şi-a jucat bine rolul, spuse ea.

— Cine ?

— Cel care a spus stareţei că e trimisul cardinalului.

— Cum adică ? Juca un rol ?

— Da, copila mea.

— Prin urmare, omul acela nu e...

— Omul acela, spuse Milady, coborînd glasul, e fratele meu.

— Fratele dumitale ? se miră doamna Bonacieux.

— Sst ! numai dumneata ştii taina asta, fata mea; dacă o spui cuiva, atunci sînt pierdută, şi o dată cu mine poate că şi dumneata.

— Doamne-Dumnezeule !

— Uite ce se întîmplă : fratele meu, care venea să mă ajute să ies de aici, chiar luptînd dac-ar fi fost nevoie, a întîlnit pe trimisul cardinalului, care venea şi el în căutarea mea ; l-a urmărit. Ajuns într-un loc al drumului, singuratic şi dosnic, şi-a scos spada şi i-a cerut trimisului să-i dea hîrtiile pe care le avea la el ; trimisul cardinalului a vrut să se apere, şi atunci, fratele meu l-a omorît.

— Vai ! se cutremură doamna Bonacieux.

— Gîndeşte-te că n-avea încotro. Fratele meu s-a hotărît atunci să înlocuiască puterea prin violenţe : a luat hîrtiile, a venit aici, s-a dat drept trimisul cardinalului şi, peste un ceas sau două, o să vină o trăsură să mă ia, trimisă, chipurile, de eminenţa-sa.

— Înţeleg, trăsura o trimite fratele dumneavoastră.

— Întocmai. Şi nu-i tot : scrisoarea pe care ai primit-o, şi care crezi că e de la doamna de Chevreuse...

— Da...

— Nu e de la ea.

— Cum asta ?

— Nici gînd ; te-au tras pe sfoară, ca să nu te împotriveşti cînd or veni să te ridice de aici.

— Dar va veni chiar d'Artagnan.

— Scoate-ţi asta din cap. D'Artagnan şi prietenii lui sînt la asediul de la La Rochelle.

— De unde ştii dumneata ?

— Fratele meu a întîlnit nişte trimişi de-ai cardinalului, îmbrăcaţi în haine de muşchetari. Te-ar

fi chemat la poartă, ai fi crezut că e vorba de prieteni şi, nici una, nici două, te-ar fi răpit şi dus la Paris.

— Doamne ! Mi se-nvîrte capul în vălmăşagul ăsta de mişelii. Simt că, dacă o să mai ţină aşa, o să înnebunesc, rosti doamna Bonacieux, ducîndu-şi mîinile la frunte.

— Aşteaptă...

— Ce e ?

— Aud tropot de cal ; e fratele meu, care pleacă; hai să mai îmi iau o dată rămas bun de la el, vino.

În vreme ce deschidea fereastra, Milady îi făcu semn doamnei Bonacieux, şi tînăra se apropie de ea.

Rochefort trecea în goana mare.

— Cu bine, frate ! îi strigă Milady.

Cavalerul ridică ochii, văzu cele două femei la fereastră şi făcu din goana calului un semn prietenesc aşa-zisei surori.

— Inimosul de George, şopti ea, închizînd fereastra ; chipul ei oglindea şi dragoste, şi adîncă restrişte.

Se întoarse apoi şi se aşeză la locul ei, adîncită parcă în propriile-i gînduri.

— Scumpă doamnă, se rugă doamna Bonacieux, iertaţi-mă că vă rup firul gîndurilor, dar ce mă sfătuiţi să fac ? Dumnezeul meu ! Sînteţi mai pricepută decît mine. Vorbiţi, vă ascult !

— Mai întîi, răspunse Milady, poate că mă înşel, poate că d'Artagnan cu prietenii lui o să vină într-adevăr în ajutorul dumitale.

— Vai ! Prea ar fi fost frumos, oftă doamna Bonacieux, nu mi-e sortit mie atîta fericire !

— Atunci, înseamnă că e doar o chestiune de timp, un fel de goană, cine soseşte cel dintîi. Dacă prietenii dumitale ajung mai repede, atunci ai scăpat ; dacă le-o iau înainte oamenii cardinalului, atunci eşti pierdută.

— Da, da, pierdută fără scăpare ! Ce-i de făcut, atunci ? Ce-i de făcut ?

— Ar fi un mijloc foarte firesc, la mintea omului...

— Care ? Spuneţi-mi-l !

— Ar fi să aştepţi ascunsă pe undeva, prin preajmă, şi să vezi cu ochii dumitale cine sînt oamenii care vin să te caute.

— Dar unde să aştept ?

— Oh ! Asta nu-i greu ; şi eu o să mă duc să mă ascund la cîteva leghe de aici, pînă o veni fratele meu să mă ia ; uite ! Te iau cu mine, ne ascundem şi aşteptăm împreună.

— Dar n-o să mă lase să plec. Sînt aici aproape ca într-o închisoare.

— Cum stareţa ştie că eu plec din porunca eminenţei-sale, n-o să creadă că eşti chiar gata să mă însoţeşti.

— Şi-atunci ?

— Atunci, trăsura e la poartă, îţi iei rămas bun de la mine, te urci pe scara trăsurii ca să mă îmbrăţişezi o dată, servitorul fratelui meu, care vine să mă ia, le ştie toate din vreme, face semn vizitiului, şi o pornim în goana mare.

— Şi d'Artagnan ? Dacă vine d'Artagnan ?

— Crezi că n-o să aflăm noi dacă vine ?

— Dar cum ?

— Nimic mai uşor. Trimitem îndărăt la Béthune pe servitorul fratelui meu, în care, după cum ţi-am spus, putem avea toată încrederea ; se costumează într-un fel oarecare şi se aşază în faţa mînăstirii ; dacă vin trimişii cardinalului, el nu se mişcă de acolo, dar dacă vine domnul d'Artagnan cu prietenii lui, atunci îi aduce pe toţi la locul unde vom fi noi.

— Cum ?... Îi cunoaşte ?

— Fireşte, nu l-a văzut pe domnul d'Artagnan la mine acasă ?

— Da, da, aveţi dreptate ; atunci, e foarte bine, cum nu se poate mai bine, dar să nu ne depărtăm prea mult de aici.

— Cel mult la şapte sau opt leghe ; să stăm, de pildă, chiar la frontieră, şi la cea dintîi alarmă plecăm din Franţa.

— Dar pînă atunci, ce facem ?

— Aşteptăm.

— Şi dacă sosesc ?

— Trăsura fratelui meu o să sosească înaintea lor.

— Dar dacă vin să mă ia tocmai cînd sînt departe de dumneavoastră, la masă, de pildă ?

— Uite, fă aşa...

— Cum ?

— Spune stareţei că îi ceri voie să iei masa cu mine, ca să fim toată vremea împreună.

— O să-mi dea voie ?

— Şi de ce s-ar împotrivi ?

— Foarte bine, atunci, nu ne mai despărţim de loc.

— Du-te acum la ea şi cere-i voie ; mi-e capul ameţit, mă duc să mă plimb puţin prin grădină.

— Duceţi-vă, dar unde vă întîlnesc ?

— Aici, peste un ceas.

— Aici, peste un ceas. Vai, ce bună sînteţi ! Vă mulţumesc.

— S-ar putea să n-am eu grijă de dumneata ? Chiar dacă n-ai fi frumoasă şi atît de încîntătoare, nu eşti prietena unuia dintre cei mai buni prieteni ai mei ?

— Dragul de d'Artagnan, cum o să vă mulţumească !

— Nădăjduiesc şi eu. Haide ! Acum ne-am înţeles, putem coborî.

— Vă duceţi în grădină ?

— Da.

— Luaţi-o atunci de-a lungul sălii, o să daţi de o scară mică şi ajungeţi drept acolo.

— Minunat ! Mulţumesc !

Cele două femei se despărţiră cu cel mai fermecător zîmbet pe buze.

Milady spunea adevărul, îşi simţea capul groaznic de ameţit ; născocirile-i încîlcite i se ciocneau în minte ca într-un soi de iureş turbat. Trebuia să rămînă singură ca să-şi mai rînduiască gîndurile. Nu vedea limpede în viitor ; avea nevoie de linişte şi de reculegere pentru a da gîndurilor ei nedesluşite un contur lămurit, un ţel hotărît.

Lucrul cel mai grabnic era să răpească pe doamna Bonacieux, s-o ducă într-un loc sigur şi, la nevoie, s-o păstreze ca ostatică. Milady începea să se teamă de sfîrşitul acestui duel îngrozitor, în care duşmanii arătau o încăpăţînare, la fel de aprigă ca şi înverşunarea ei.

De altminteri, simţea, aşa cum se simte venind furtuna, că sfîrşitul nu era departe şi că nu putea fi decît cumplit.

După cum am mai spus, lucrul de căpetenie pentru ea era să nu-i dea drumul doamnei Bonacieux. Pentru d'Artagnan, doamna Bonacieux era însăşi viaţa lui, ba era mai mult decît viaţa lui : era viaţa femeii iubite ; era, în cazul unor împrejurări vitrege, un mijloc de a cădea la învoială şi de a smulge foloase cît mai mari.

Pasul acesta însă era ca şi făcut : doamna Bonacieux o urma fără umbră de neîncredere ; şi o dată ascunse laolaltă în Armentières, putea uşor s-o facă să creadă că d'Artagnan nu venise la Béthune. Peste cel mai tîrziu cincisprezece zile, Rochefort va fi îndărăt ; iar în timpul celor cincisprezece zile, ea va

chibzui asupra tot ce trebuia făcut ca să se răzbune pe cei patru prieteni. Nu se va plictisi, căci, slavă Domnului, se va bucura de cea mai dulce petrecere pe care împrejurările o pot îngădui unei femei cu atare fire : îşi va pregăti o minunată răzbunare.

În vreme ce visa, îşi roti ochii jur împrejur, întipărindu-şi în minte topografia grădinii. Milady era asemenea unui bun general, care prevede totodată biruinţa, dar şi înfrîngerea, şi care e gata în orice clipă, după cum îl călăuzesc sorţii bătăliei, să înainteze sau să dea îndărăt.

După un ceas auzi o voce dulce care o chema ; era vocea doamnei Bonacieux. Blajina stareţă se învoise, fireşte, la toate, şi deocamdată puteau lua masa împreună.

Ajungînd în curte, auziră huruitul unei trăsuri care tocmai se oprise la poartă.

Milady ascultă.

— Auzi ? întrebă ea.

— Da, zgomot de trăsură.

— E trăsura pe care ne-o trimite fratele meu.

— Oh ! Dumnezeule !

— Hai ! Ţine-ţi cumpătul !

Tocmai suna la poarta mînăstirii. Milady nu se înşelase.

— Urcă-te în camera dumitale, îi spuse doamnei Bonacieux, desigur că ai cîteva giuvaere pe care vrei să le iei cu dumneata.

— Am scrisorile lui, îi răspunse ea.

— Bine ! Du-te de le ia şi vino pe urmă în cameră la mine. Vom lua masa în grabă ; poate că o să ne apuce noaptea pe drum, trebuie să prindem puteri.

— Doamne-Dumnezeule ! murmură doamna Bonacieux, ducîndu-şi mîna la inimă. Simt că mă înnăbuş, nu mai pot merge.

— Nu te lăsa aşa ! Hai, nu te lăsa ! Gîndeşte-te că peste un sfert de ceas eşti scăpată şi nu uita că tot ce faci e numai pentru el.

— Da, da, numai pentru el ! M-aţi înviorat cu un singur cuvînt ; duceţi-vă, vă ajung din urmă.

Milady urcă repede la ea în cameră ; găsi acolo pe valetul lui Rochefort şi-i dădu lămuriri.

Trebuia să aştepte la poartă ; dacă din întîmplare se iveau muşchetarii, trăsura ar fi plecat în goană, ar fi înconjurat mînăstirea şi ar fi aşteptat-o pe Milady într-un mic sat aşezat de cealaltă parte a pădurii ; în cazul acesta, Milady ar fi străbătut pădurea de-a curmezişul şi s-ar fi dus pe jos pînă-n sat ; după cum am mai spus, cunoştea de minune aceste meleaguri ale Franţei.

Dacă muşchetarii nu se iveau, toate trebuiau să urmeze aşa cum fusese hotărît din vreme ; doamna Bonacieux se urca în trăsură, ca şi cum ar fi vrut să-şi ia rămas bun de la Milady, iar aceasta o lua cu ea.

Doamna Bonacieux intră în cameră, şi, pentru a-i risipi orice bănuială, dacă întîmplător ar fi avut vreuna, Milady repetă valetului, în faţa ei, ultimele sale porunci.

Apoi îi puse şi cîteva întrebări în privinţa trăsurii : era o caleaşcă trasă de trei cai, mînaţi de un soi de surugiu. Valetul lui Rochefort trebuia să călărească în frunte, ca ştafetă.

Se înşela Milady cînd credea că doamna Bonacieux ar fi putut bănui ceva ; sărmana tînără era prea curată sufleteşte ca să bănuiască pe o femeie de atîta rea-credinţă ; de altminteri, numele contesei de Winter, rostit de călugăriţă îi era cu desăvîrşire necunoscut, după cum nu avea habar că numita femeie avusese o vină atît de mare şi de neînduplecată în nenorocirile vieţii ei.

— Vezi, spuse Milady, după ce valetul ieşi din cameră, totul e gata. Stareţa nu bănuieşte nimic şi crede că vine să mă ia din partea cardinalului. Omul s-a dus să dea ultimele lămuriri ; haide, îmbucă ceva, bea un deget de vin şi să plecăm.

— Da, spuse mecanic şi doamna Bonacieux, da, să plecăm.

Milady îi făcu semn să se aşeze în faţa ei, îi turnă puţin vin de Spania şi-i dădu din pieptul de pasăre.

— Uite, vru s-o îmbărbăteze, o să ne meargă din plin ; se lasă noaptea ; cînd o miji de ziuă, noi o să fim în văgăuna noastră şi n-o să-i treacă nimănui prin minte unde sîntem. Haide, ţine-ţi firea, mănîncă ceva.

Doamna Bonacieux înghiţi pe nemestecate cîteva îmbucături şi-şi muie buzele în paharul cu vin.

— Haide, haide, o sfătui Milady, ducîndu-şi paharul la buze, haide, fă ca mine.

Dar în clipa cînd îşi ducea paharul la gură, mîna îi rămase în aer : auzise pe drum tropotul unor cai în goană, care parcă se apropiau ; în acelaşi timp i se păru că aude şi nechezatul lor.

Zgomotul o smulse din bucuria ei, aşa cum vuietul furtunii ar trezi pe cineva în mijlocul unui vis frumos ; se îngălbeni la faţă şi alergă la fereastră, în vreme ce doamna Bonacieux se ridică tremurînd, sprijinindu-se de scaun, ca să nu cadă.

Nu se vedea încă nimic. Se auzea doar goana cailor care se apropiau tot mai mult.

— Doamne ! şopti doamna Bonacieux, ce-i zgomotul care se aude ?

— Sînt sau prietenii, sau duşmanii noştri, răspunse Milady, cu groaznica ei linişte. Stai acolo ! îţi spun eu.

Doamna Bonacieux rămase în picioare, mută, nemişcată şi albă ca o statuie.

Zgomotul se înteţea ; caii nu puteau să fie la mai mult de o sută cincizeci de paşi ; dacă nu se zăreau încă, era din pricină că drumul făcea acolo o cotitură. Totuşi, tropotul era atît de desluşit, încît s-ar fi putut număra caii după pocnetul ritmic al potcoavelor.

Milady privea, încordîndu-se din răsputeri ; era atîta lumină, cît să poată deosebi pe cei care veneau.

Deodată zări strălucind după cotitură pălării cu galoane şi pene fluturînd ; numără doi, apoi cinci, apoi opt călăreţi ; unul dintre ei era în fruntea celorlalţi, la două lungimi de cal depărtare.

Milady scoase un geamăt înnăbuşit : călăreţul care gonea în frunte era d'Artagnan.

— Dumnezeule ! oftă doamna Bonacieux. Ce se întîmplă ?

— E uniforma ostaşilor domnului cardinal ; nici o clipă de pierdut ! strigă Milady. Să fugim ! Hai să fugim !

— Da, da, să fugim ! spunea şi doamna Bonacieux, dar fără să poată face un pas, ţintuită în loc de spaimă.

Se auzeau călăreţii care treceau pe sub fereastră.

— Vino odată ! Haide, vino ! se răsti Milady, încercînd s-o tîrască pe tînăra femeie de braţ. Tot mai putem fugi prin grădină ; am cheia ; dar să ne grăbim, peste cinci minute o să fie prea tîrziu.

Doamna Bonacieux încercă să meargă, făcu doi paşi şi căzu în genunchi.

Zadarnic încercă Milady s-o ridice şi s-o ia de acolo.

În clipa aceea se auzi huruitul trăsurii, care o şi pornise în goană, cînd se iviseră muşchetarii. Urmară trei-patru detunături de armă.

— Te mai întreb o dată : vrei să vii ? răcni Milady.

— Doamne-Dumnezeule, vedeţi bine că n-am putere ; vedeţi că nu pot merge ; fugiţi singură.

— Să fug singură ? Să te las aici ? Nu, nu, niciodată ! răspunse Milady.

Deodată se opri ; o strălucire sălbatică îi scăpără în ochi ; alergă la masă şi, desfăcîndu-şi uimitor de iute piatra inelului, dădu drumul grăuntelui de dedesubt în paharul doamnei Bonacieux.

Micul grăunte roşiatic se topi numaidecît.

Apoi, luînd hotărîtă paharul în mînă, îi spuse :

— Bea ! Vinul ăsta o să-ţi dea putere, hai, bea !

Şi apropie paharul de buzele sărmanei tinere, care bău fără a se gîndi la nimic.

„Nu în felul ăsta aş fi vrut să mă răzbun, îşi spuse Milady, punînd, cu un surîs drăcesc, paharul pe masă ; dar zău, la urma urmei, faci ce poţi."

Şi se repezi afară din cameră.

Doamna Bonacieux o văzu fugind fără s-o poată urma, aidoma celor care visează că sînt urmăriţi şi se străduiesc zadarnic să fugă.

Trecură astfel cîteva clipe ; la poartă se auzea larmă asurzitoare ; doamna Bonacieux se aştepta s-o vadă din clipă în clipă pe Milady, dar Milady nu se arăta.

De cîteva ori, fără îndoială, de spaimă, o sudoare rece îi umezi fruntea înfierbîntată.

În sfîrşit, auzi scîrţîitul porţilor care se deschideau ; zgomotul cizmelor şi al pintenilor răsunară pe scară ; ajungea pînă la ea zumzetul tot mai puternic al mai multor voci care se apropiau din ce în ce şi i se păru chiar că aude rostindu-se numele ei.

Deodată scoase un strigăt de bucurie şi se repezi la uşă : recunoscuse glasul lui d'Artagnan.

— D'Artagnan ! D'Artagnan ! strigă ea, dumneata eşti ? Vino pe aici ! Pe aici !

— Constance ! Constance ! răspunse tînărul, unde eşti ? Pentru numele lui Dumnezeu, unde eşti ?

În clipa aceea uşa chiliei, împinsă dinafară, se deschise furtunos, mai mulţi bărbaţi dădură năvală în cameră ; doamna Bonacieux căzuse într-un jilţ, fără să mai poată face nici o mişcare.

D'Artagnan aruncă din mînă un pistol încă fumegînd şi căzu în genunchi în faţa iubitei ; Athos îşi puse îndărăt pistolul la cingătoare. Porthos şi Aramis, care-şi ţineau în mînă spada, o puseră şi ei în teacă.

— Oh, d'Artagnan ! Iubitul meu d'Artagnan ! În sfîrşit, ai venit ; nu m-ai înşelat, dragule ! Tu eşti !

— Da, da, Constance ! Sîntem unul lîngă altul !

— Degeaba spunea *ea* că nu vei veni, ştiam eu că tot o să vii ; n-am vrut să fug ; ah ! ce bine am făcut, ce fericită sînt !

La cuvîntul de *ea*, Athos, care se aşezase liniştit, se ridică dintr-o dată.

— *Ea !* Cine *ea ?* întrebă d'Artagnan.

— Tovarăşa mea, aceea care, din prietenie pentru mine, voia să mă scape de prigoană ; care, crezînd că sînteţi ostaşi ai cardinalului, a fugit chiar acum de aici.

— Tovarăşa dumitale ? rosti d'Artagnan, mai alb la faţă decît vălurile iubitei. De care tovarăşă vrei să vorbeşti ?

— De aceea a cărei trăsură era la poarta mînăstirii, de o femeie care zicea că e prietena dumitale, d'Artagnan ; de o femeie căreia i-ai povestit toate.

— Numele ei, numele ei ! stăruia d'Artagnan. Dumnezeul meu, nu-i ştii numele ?

— Ba da, a fost rostit în faţa mea ; aşteaptă... dar ce ciudat... mi se tulbură mintea, nu mai văd bine...

— Ajutor ! prieteni, ajutor ! Mîinile-i sînt reci ca gheaţa ! strigă d'Artagnan. Şi-i e rău, Dumnezeule mare ! îşi pierde cunoştinţa !

În vreme ce Porthos chemă în ajutor cît îl ţinea gura, Aramis alergă la masă ca să ia un pahar cu apă ; dar se opri văzînd ce groaznic se schimbase la faţă Athos, care, în picioare, cu părul zbîrlit, cu ochii holbaţi de spaimă, îşi pironise privirea pe unul dintre paharele de pe masă, părînd pradă celei mai îngrozitoare bănuieli.

— Nu, spunea Athos, nu se poate ! Dumnezeu nu va îngădui atare nelegiuire !

— Apă, apă, striga d'Artagnan. Apă !

— O ! biata femeie ! Biata femeie ! murmură Athos, cu vocea sugrumată.

Doamna Bonacieux deschise ochii sub sărutările lui d'Artagnan.

— Îşi vine în fire ! se bucură tînărul. Doamne-Dumnezeule ! Îţi mulţumesc !

— Doamnă, întrebă Athos, doamnă, în numele cerului, al cui e paharul ăsta gol ?

— Al meu, domnule... răspunse tînăra femeie, cu vocea stinsă.

— Dar cine v-a turnat vin în pahar ?

— *Ea.*

— Şi cine este ea ?

— Ah ! Mi-aduc aminte, murmură doamna Bonacieux, contesa de Winter...

Cei patru prieteni scoaseră într-un singur glas acelaşi strigăt, dar al lui Athos răsunase mai puternic decît toate celelalte.

În clipa aceea, faţa doamnei Bonacieux se făcu pămîntie, o durere sfîşietoare o doborî, căzu gîfîind în braţele lui Porthos şi ale lui Aramis.

D'Artagnan apucă mîna lui Athos cu o groază neînchipuită.

— Ce e ? întrebă el. Tu crezi...

Vocea i se stinse într-un hohot de plîns.

— Cred tot, răspunse Athos, muşcîndu-şi buzele pînă la sînge, ca să nu izbucnească în lacrimi.

— D'Artagnan ! D'Artagnan ! îl chemă doamna Bonacieux. Unde eşti ? Nu pleca de lîngă mine, nu vezi că mor ?

D'Artagnan dădu drumul mîinilor lui Athos, pe care le ţinea în mîinile sale încleştate, şi alergă la ea.

Faţa ei atît de frumoasă era răscolită de chinuri, ochii, sticloşi, nu mai aveau viaţă. Trupul i se zvîrcolea, sudoarea îi şiroia pe frunte.

— În numele cerului ! Alergaţi, strigaţi ! Porthos, Aramis, chemaţi în ajutor !

— Zadarnic, şopti Athos, zadarnic, împotriva otravei pe care o toarnă *ea*, nu e nici un leac.

— Da, da, ajutor ! Ajutor ! murmură stins doamna Bonacieux. Ajutor !

Apoi, cu bruma de puteri ce-i mai rămînea, luă capul tînărului în mîinile ei, şi privindu-l o clipă, ca şi cum şi-ar fi pus tot sufletul în privirea aceea, îşi lipi gura de gura lui, cu un hohot înnăbuşit.

— Constance ! Constance ! gemu d'Artagnan.

Un oftat uşor se desprinse de pe buzele doamnei Bonacieux, atingînd ca o adiere buzele lui d'Artagnan ; era sufletul ei de înger curat şi iubitor, care se înălţa spre ceruri.

D'Artagnan nu mai strîngea în braţe decît un cadavru.

Scoase un strigăt şi se prăbuşi alături de iubită, la fel de livid şi de îngheţat ca şi ea.

Porthos izbucni în plîns, Aramis ridică ameninţător pumnul spre cer, Athos îşi făcu semnul crucii.

Tocmai atunci, în pragul uşii se ivi un bărbat aproape la fel de palid ca şi cei din cameră şi, aruncîndu-şi privirea jur împrejur, văzu pe doamna Bonacieux moartă şi pe d'Artagnan leşinat.

Nimerea tocmai în clipele de uluire care urmează loviturilor năprasnice.

— Nu m-am înşelat, grăi el, iată-l pe domnul d'Artagnan, iar dumneavoastră sînteţi cei trei prieteni ai lui, domnii Athos, Porthos şi Aramis !

Muşchetarii, ale căror nume fuseseră rostite, îl priveau uimiţi pe străin. Li se părea că-l cunoşteau şi ei.

— Domnilor, urmă noul-venit, sînteţi, ca şi mine, în căutarea unei femei care, adăugă el cu un surîs groaznic, trebuie să fi trecut pe aici, de vreme ce văd un cadavru !

Cei trei prieteni nu răspunseră ; după voce însă, şi după chipul străinului, li se părea că-l mai văzuseră o dată ; totuşi, nu-şi puteau aduce aminte în ce împrejurări.

— Domnilor, urmă noul-venit, fiindcă nu vreţi să recunoaşteţi pe un om care poate că vă datorează de două ori viaţa, trebuie să-mi spun numele ; sînt lordul de Winter, cumnatul acelei femei.

Cei patru prieteni scăpară un strigăt de uimire.

Athos se ridică şi-i întinse mîna.

— Fiţi binevenit, milord, spuse el. Sînteţi de-ai noştri.

— Am plecat din Portsmouth cinci ore după plecarea ei, urmă lordul de Winter, am sosit la Boulogne cu trei ore după ce plecase de acolo, şi la Saint-Omer numai cu douăzeci de minute ; în

sfîrşit, la Lilliers i-am pierdut urma. Mergeam la voia întîmplării, întrebînd pe toată lumea, cînd deodată v-am văzut trecînd în goană : l-am recunoscut pe domnul d'Artagnan ; v-am strigat, dar nu mi-aţi răspuns. Am vrut să vă ajung din urmă, însă calul meu era prea obosit ca să se ţină de ai dumneavoastră. Şi totuşi, cu toată graba, aţi sosit, pare-se, prea tîrziu.

— După cum vedeţi, răspunse Athos, arătînd lordului de Winter pe doamna Bonacieux moartă şi pe d'Artagnan, pe care Porthos şi Aramis încercau să-l trezească la viaţă.

— Au murit amîndoi ? întrebă netulburat lordul de Winter.

— Din fericire, nu, răspunse Athos. Domnul d'Artagnan e numai leşinat.

— A ! cu atît mai bine ! zise lordul de Winter.

Într-adevăr, în clipa aceea d'Artagnan deschise ochii.

Se smulse din braţele lui Porthos şi ale lui Aramis şi se zvîrli ca un nebun peste trupul iubitei.

Athos se ridică, înaintă spre prietenul lui, încet şi solemn, îl sărută duios şi, văzîndu-l că izbucneşte în lacrimi, îi spuse, cu glasul lui atît de nobil şi de pătrunzător :

— Prietene, fii bărbat ! Femeile îşi plîng morţii, bărbaţii şi-i răzbună !

— Da, da, zise d'Artagnan, da ! Pentru ca s-o răzbun sînt gata oricînd să te urmez !

Folosind clipa în care nădejdea răzbunării înviorase pe nefericitul său prieten, Athos făcu semn lui Porthos şi lui Aramis să se ducă s-o cheme pe maica stareţă.

Cei doi prieteni o întîlniră pe coridor, zăpăcită şi cutremurată de atîtea întîmplări ; chemă mai

multe călugăriţe, care, în pofida obiceiurilor mînăstireşti, se treziră deodată în faţa a cinci bărbaţi.

— Doamnă, grăi Athos, trecîndu-şi braţul pe sub braţul lui d'Artagnan, lăsăm în smerita dumneavoastră grijă trupul acestei nefericite femei. A fost un înger pe pămînt înainte de a fi un înger în ceruri. Priviţi-o ca pe una dintre surorile dumneavoastră. O să ne întoarcem într-o zi, să ne rugăm pe mormîntul ei.

D'Artagnan îşi ascunse faţa la pieptul lui Athos şi izbucni în lacrimi.

— Plîngi, îi spuse Athos, plîngi, inimă plină de dragoste, de tinereţe şi de viaţă ! Cum aş vrea să pot plînge şi eu ca tine !

Îşi trase apoi după sine prietenul, drăgăstos ca un tată, mîngîietor ca un preot şi mare ca un om care a suferit mult în viaţă.

Şi, urmaţi de valeţii care duceau caii de dîrlogi, toţi cinci se îndreptară spre oraşul Béthune, ale cărui mahalale începuseră să se şi zărească ; se opriră apoi în faţa celui dintîi han care le ieşi în cale.

— Dar n-o urmărim pe femeia aceea ? întrebă d'Artagnan.

— Mai tîrziu, răspunse Athos. Am de luat anumite măsuri.

— O să ne scape, stărui tînărul, o să ne scape, Athos, şi numai din vina ta.

— Răspund eu de ea, îi făgădui Athos.

Atîta încredere avea d'Artagnan în cuvîntul prietenului, încît îşi plecă fruntea şi intră în han, fără să răspundă nici un cuvînt.

Porthos şi Aramis se uitau unul la altul, neputînd înţelege pe ce se bizuia Athos.

Lordul de Winter credea că muşchetarul vorbea astfel pentru a mai amorţi durerea lui d'Artagnan.

— Şi acum, domnilor, vorbi Athos, după ce se încredinţă că în han se găseau cinci camere libere, să ne ducem fiecare în camera noastră ; d'Artagnan are nevoie să rămînă singur, ca să plîngă şi să doarmă. Fiţi pe pace, lăsaţi toate în grija mea.

— Mi se pare, totuşi, spuse lordul de Winter, că dacă trebuie luate unele măsuri împotriva contesei, atunci asta mă priveşte pe mine : este cumnata mea.

— Iar în ceea ce mă priveşte, adăugă Athos, este soţia mea.

D'Artagnan tresări, căci pricepu că Athos îşi ţintea fără greş răzbunarea, de vreme ce dezvăluia asemenea taină ; Porthos şi Aramis se priviră îndelung, cu faţa ca de ceară ; lordul de Winter îşi zise că Athos nu era în toate minţile.

— Duceţi-vă deci fiecare în camera dumneavoastră, urmă Athos, şi lăsaţi-mă să fac aşa cum cred eu de cuviinţă. În calitatea mea de soţ, toate astea mă privesc. Te rog, însă, d'Artagnan, dacă n-ai pierdut fituica ce-a zburat din pălăria bărbatului aceluia, şi pe care e scris numele satului... dă-mi-o încoa !

— Da, da, îşi aminti d'Artagnan, înţeleg acum, numele acela scris de mîna ei...

— Vezi bine ! răspunse Athos, tot e un Dumnezeu în ceruri !

CAPITOLUL XXXIV

Omul cu pelerina roşie

O durere cruntă luă locul deznădejdii lui Athos, limpezindu-i parcă şi mai mult mintea, atît de clarvăzătoare.

Prins în vadul unui singur gînd, al făgăduielii făcute şi al răspunderii luate, se retrase cel din urmă în camera sa, rugă pe hangiu să-i dea o hartă a ţinutului, se aplecă pe deasupra, cercetă liniile însemnate şi, dîndu-şi seama că patru drumuri diferite duceau de la Béthune la Armentières, porunci să-i cheme pe cei patru valeţi.

Planchet, Grimaud, Mousqueton şi Bazin se şi înfăţişară pentru a primi poruncile limpezi, hotărîte şi tăioase ale lui Athos.

Trebuiau să plece a doua zi dimineaţa, în zori, şi să se ducă la Armentières, fiecare pe alt drum. Planchet, cel mai isteţ dintre toţi patru, trebuia să urmeze drumul pe care se îndepărtase trăsura asupra căreia cei patru prieteni trăseseră focuri de armă, trăsură însoţită, după cum îşi amintesc cititorii, de-un slujitor al lui Rochefort.

Athos îi punea în mişcare întîi pe valeţi, deoarece descoperise la fiecare dintre ei, de cînd erau în slujba lui şi a prietenilor, felurite şi preţioase însuşiri.

Apoi, nişte valeţi care pun tot soiul de întrebări trecătorilor dau mai puţin de bănuit decît stăpînii

lor şi se bucură de mai multă bunăvoinţă din partea celor întrebaţi.

În sfîrşit, Milady cunoştea pe stăpîni, dar nu-i ştia pe valeţi : în schimb, valeţii o cunoşteau bine pe Milady.

Toţi patru trebuiau să se întîlnească după aceea, într-un anume loc, a doua zi la unsprezece : dacă ar fi descoperit unde se ascundea Milady, trei dintre ei trebuiau să rămînă de strajă, iar cel de al patrulea urma să se întoarcă la Béthune, ca să-i dea de veste lui Athos şi să slujească de călăuză celor patru prieteni.

O dată aceste hotărîri luate, cei patru valeţi se retraseră şi ei la rîndul lor.

Atunci, Athos se ridică de pe scaun, îşi încinse spada, se înfăşură în pelerină şi ieşi din han : era aproape zece. Se ştie că, la zece seara, în provincie, străzile sînt puţin umblate. Cu toate astea, Athos căuta vădit pe cineva căruia să-i poată pune o întrebare. Întîlnind în cele din urmă un trecător întîrziat, se apropie de el şi-i spuse cîteva cuvinte. Deşi dăduse, îngrozit, îndărăt, trecătorul răspunse totuşi la întrebarea muşchetarului, arătîndu-i drumul, cu mîna. Athos vru să-i dea o jumătate de pistol, ca să-l însoţească, dar omul îşi văzu de drum.

Athos se înfundă în strada ce-i fusese arătată de departe, dar ajuns la o răspîntie se opri iarăşi, vădit încurcat. Cum însă putea mai uşor întîlni pe cineva la o răspîntie decît în altă parte, rămase locului.

Într-adevăr, peste cîteva clipe, văzu trecînd un paznic de noapte. Athos îi puse aceeaşi întrebare pe care o pusese şi celui dintîi trecător ; paznicul se arătă la fel de îngrozit şi, neprimind la rîndul lui să-l însoţească, îi arătă lui Athos, cu mîna, drumul pe care trebuia să-l urmeze.

Tot înaintînd în direcţia arătată, Athos ajunse într-o mahala de la un capăt al oraşului, opus celui pe unde intrase împreună cu prietenii lui. Neliniştit şi încurcat, se opri şi acolo, pentru a treia oară.

Din fericire, un cerşetor, care tocmai trecea, se apropie de Athos, ca să-i ceară de pomană. Athos îi arătă un taler, spunîndu-i să-l însoţească pînă unde se duce. Cerşetorul şovăi o clipă, dar, la vederea banului de argint lucind în întuneric, se hotărî totuşi să primească şi o porni înaintea muşchetarului.

Ajuns la capătul unei străzi, îi arătă de departe o căsuţă singuratică, pustie parcă, şi tristă. În vreme ce Athos se îndrepta într-acolo, cerşetorul, care-şi primise plata, o luase la sănătoasa, repede, cît îl duceau picioarele.

Athos făcu înconjurul casei, ca să dea de uşa ce se pierdea în mijlocul vopselei roşiatice de pe ziduri : nici o lumină nu străbătea prin crăpăturile obloanelor, nici un zgomot nu trăda că înăuntru ar fi locuit cineva. Căsuţa era tristă şi tăcută ca un mormînt.

De trei ori ciocăni Athos în uşă, fără ca cineva să-i răspundă. La a treia lovitură, auzi înăuntru paşi ce se apropiau ; în sfîrşit, uşa se întredeschise, şi în prag se ivi un bărbat înalt, cu chipul palid, cu părul şi barba neagră.

Amîndoi schimbară în şoaptă cîteva cuvinte, apoi bărbatul cel înalt îi făcu semn muşchetarului că poate să intre ; Athos se grăbi să primească şi uşa se închise în urma lui.

Omul, în a cărui căutare Athos pornise atît de departe şi pe care-l găsise cu atîta greutate, îl duse în laboratorul său, unde lega tocmai cu sîrmă oasele unui schelet care se bălăbăneau, ciocnindu-se între ele ; rînduise trupul întreg, afară doar de cap, care se mai afla încă pe o masă.

Tot ce se vedea împrejur arăta că locuitorul casei se îndeletnicea cu ştiinţele naturale ; erau acolo borcane pline cu şerpi, aşezate după specii ; şopîrle uscate, cu strălucire de smarald şlefuit, înrămate în rame mari de lemn negru ; în sfîrşit, mănunchiuri de buruieni sălbatice, înmiresmate, şi, de bună seamă, înzestrate cu însuşiri necunoscute muritorilor de rînd, atîrnau în ungherele tavanului.

Încolo, nici familie, nici servitori ; bărbatul cel înalt locuia singur în toată casa.

Athos aruncă o privire rece şi nepăsătoare asupra tuturor lucrurilor din încăpere şi, poftit de gazdă, se aşeză lîngă el.

Îl lămuri după aceea pentru ce venise şi ceea ce îi cerea, dar n-apucă să-şi isprăvească vorba, şi necunoscutul, care rămăsese în picioare în faţa muşchetarului, dădu înapoi îngrozit, nevrînd să primească. Athos scoase atunci din buzunar un petic de hîrtie pe care erau scrise doar două rînduri, însoţite de o semnătură şi de o pecete, şi i le arătă celui care îi respinsese cererea prea în pripă. Bărbatul cel înalt n-apucă bine să citească cele două rînduri, să se uite la semnătură şi la pecete, că se şi înclină, în semn că nu mai are nimic de zis şi că e gata să se supună.

Era, de altminteri, tot ce dorea Athos ; se ridică, salută, ieşi, o luă iarăşi pe drumul pe care venise, se întoarse la han şi se închise în camera lui.

Dis-de-dimineaţă, d'Artagnan se duse la el în odaie, ca să-l întrebe ce trebuie să facă.

— Aşteaptă ! răspunse Athos.

Peste cîteva minute, stareţa mînăstirii trimise vorbă muşchetarilor că înmormîntarea va avea loc la amiază. În privinţa ucigaşei, nu aveau încă nici un fel de ştire ; atît doar, că fugise, fără îndoială, prin grădină, căci se descoperise pe nisip urma

pașilor ei și se găsise poarta încuiată; cheia porții dispăruse.

La ora hotărîtă, lordul de Winter și cei patru prieteni se duseră la mînăstire; clopotele sunau în înaltul cerului: capela era deschisă; zăbrelele stranei erau închise. În mijlocul stranei odihnea trupul moartei în veșmintele ei de soră. De fiecare parte a stranei și îndărătul zăbrelelor ce dădeau spre mînăstire se aflau toate călugărițele carmelite, ascultînd de acolo prohodul și îmbinîndu-și cîntecul cu al preoților, fără a-i vedea pe mireni și fără a fi văzute de ei.

La ușa capelei, d'Artagnan simți că puterile îl părăsesc iarăși; se întoarse să-l caute din ochi pe Athos, dar Athos se făcuse nevăzut.

Credincios misiunii sale răzbunătoare, Athos ceruse să se ducă în grădină; acolo, urmărind pe nisip pașii ușori ai femeii, care, pretutindeni pe unde trecuse, lăsase o dîră de sînge, ajunse pînă la poarta din fund; puse să i-o deschidă și se înfundă în pădure.

Și toate bănuielile lui se dovediră adevărate; drumul pe care se îndepărtase trăsura făcea ocolul pădurii. Athos o luă cîtva timp pe drumul acela, cu ochii ațintiți pe pămînt; ușoare urme de sînge, fie de la o rană a celui care însoțea trăsura ca ștafetă, fie de la vreunul dintre cai, se iveau din loc în loc. După vreo trei sferturi de leghe, la cincizeci de metri de satul Festubert, se deslușea o pată mai mare de sînge; acolo pămîntul era bătătorit de cai; între pădure și locul cu pricina, cu puțin îndărătul pămîntului bătătorit, se vedea aceeași urmă de pași mici ca și în grădină; fără îndoială, trăsura se oprise acolo.

În locul acela, Milady ieșise din pădure și se urcase în trăsură.

Mulțumit de descoperirea care-i întărea bănuielile, Athos se întoarse la han și găsi pe Planchet, care-l aștepta nerăbdător.

Totul se petrecuse așa cum prevăzuse Athos.

Planchet urmase drumul pe care o luase trăsura, văzuse, ca și Athos, petele de sînge și descoperise, tot ca Athos, locul unde se opriseră caii; dar el mersese și mai departe cu cercetările, astfel încît, la un pahar de vin, într-o cîrciumă din satul Festubert, aflase, fără să fi avut nevoie să mai întrebe, că în ajun, pe la opt și jumătate seara, un bărbat rănit, însoțitor al unei doamne care călătorea într-o trăsură cu cai de poștă, trebuise să se oprească, neputînd merge mai departe. Întîmplarea fusese pusă pe seama unor hoți care opriseră trăsura în pădure. Omul rămăsese în sat, iar femeia, după ce schimbase caii, își văzuse de drum.

Luînd-o pe urmele vizitiului care mînase, Planchet izbuti să-l dibuie. O dusese pe călătoare pînă la Fromelles, iar de la Fromelles, aceasta plecase spre Armentières. Planchet tăie drumul de-a curmezișul și la șapte dimineața era în Armentières.

Nu se afla acolo decît un singur han, al poștei.

Planchet pătrunse înăuntru în chip de valet, doritor să găsească slujbă. După zece minute de vorbă cu slugile hanului, află că o femeie singură sosise la unsprezece noaptea, luase o cameră și, chemîndu-l pe hangiu, îi spusese că avea de gînd să rămînă cîtva timp prin împrejurimi.

Nici nu dorea Planchet să afle mai multe. Alergă la locul întîlnirii, îi găsi pe cei trei valeți, sosiți acolo la ceasul hotărît, îi puse de pază la toate ieșirile hanului și dădu fuga să-l găsească pe Athos; acesta sfîrșea tocmai de primit lămuririle lui Planchet, cînd prietenii săi intrară cu toții în odaie.

Toate chipurile erau întunecate şi crunte, pînă şi chipul blînd al lui Aramis.

— Şi acum ce să facem ? întrebă d'Artagnan.

— Să aşteptaţi, răspunse Athos.

Fiecare se duse în camera lui.

La ora opt seara, Athos porunci să se pună şaua pe cai şi trimise vorbă lordului de Winter şi prietenilor să se pregătească de drum.

Într-o clipă, toţi cinci fură gata. Fiecare îşi încercară armele şi le încărcară. Athos coborî cel din urmă şi-l găsi pe d'Artagnan călare, părînd nerăbdător.

— Un dram de răbdare, spuse Athos, mai lipseşte cineva.

Cei patru călăreţi priviră miraţi împrejur, întrebîndu-se zadarnic în sinea lor cine era acel cineva care ar fi putut să lipsească.

În clipa aceea, Planchet aduse calul lui Athos, şi muşchetarul sări zvelt în şa.

— Aşteptaţi-mă, le spuse el, mă întorc numaidecît.

Şi o porni în goană.

După un sfert de oră se întoarse, într-adevăr, însoţit de un bărbat mascat, înfăşurat într-o pelerină roşie.

Lordul de Winter şi cei trei muşchetari se priviră întrebători. Nici unul dintre ei n-ar fi putut da celuilalt vreo lămurire, căci nimeni nu ştia ce era cu bărbatul acela. Îşi ziseră totuşi că aşa trebuia să fie, de vreme ce aşa hotărîse Athos.

La ora nouă, micul alai de călăreţi, în frunte cu Planchet, o porni pe drumul pe care-l urmase trăsura.

Ce jalnic alai ! Şase bărbaţi călări alergau în tăcere, fiecare adîncit în gîndurile lui, şi toţi şase, posomorîţi ca deznădejdea şi întunecaţi ca ispăşirea.

CAPITOLUL XXXV

Judecata

Era o noapte neagră şi vijelioasă ; nori grei se rostogoleau pe cer, întunecînd sclipirea stelelor ; luna răsărea tocmai către miezul nopţii.

Cînd şi cînd, la lumina unui fulger care scăpăra în zare, se vedea drumul desfăşurîndu-se alb şi pustiu ; apoi, cum se stingea fulgerul, bezna cobora peste tot înconjurul.

Athos îl striga mereu pe d'Artagnan, care călărea în fruntea celorlalţi, şi îl silea să-şi ia locul, de unde, după cîteva clipe, o pornea iarăşi ; căci d'Artagnan n-avea decît un singur gînd : înainte, să meargă mereu înainte...

Străbătură în tăcere satul Festubert, unde se oprise slujitorul rănit, o luară apoi de-a lungul pădurii Richebourg ; ajungînd la Herlier, Planchet, care călăuzea pe călăreţi, coti la stînga.

În mai multe rînduri, lordul de Winter, sau Porthos, sau Aramis încercaseră să-i vorbească omului cu pelerină roşie, dar la fiecare întrebare el se înclinase fără să răspundă. Pricepînd atunci că nu din senin necunoscutul dorea să păstreze tăcerea, călăreţii încetară să-i mai pună întrebări.

De altminteri, furtuna se înteţea, fulgerele săgetau văzduhul unul după altul, se auzea bubuitul tunetului, iar vîntul, ştafetă a vijeliei, şuiera pe cîmpie.

Au început atunci a goni.

Ceva mai departe de Fromelles, a izbucnit furtuna ; îşi puseră pelerinele ; mai rămîneau de străbătut trei leghe ; străbătură şi cele trei leghe, sub ropotele ploii năprasnice.

D'Artagnan îşi scosese pălăria şi nu-şi pusese nici pelerina ; îi plăcea să simtă apa şiroindu-i pe fruntea înfierbîntată şi pe trupu-i cutremurat de fiori.

Călăreţii trecuseră dincolo de Goskal şi se apropiau de staţia de poştă, cînd un om, adăpostit sub un copac, se desprinse de trunchiul cu care părea contopit în întuneric şi, înaintînd pînă în mijlocul drumului, îşi puse degetul pe buze.

Athos recunoscu pe Grimaud.

— Ce e, strigă d'Artagnan, a plecat din Armentières ?

Grimaud dădu din cap în semn de încuviinţare. D'Artagnan scrîşni din dinţi.

— Tăcere, d'Artagnan, spuse Athos, mi-am luat toate asupra mea, lăsaţi-mă să-l întreb eu pe Grimaud.

— Unde e acum ? întrebă Athos.

Grimaud întinse braţul înspre albia rîului Lys.

— Departe de aici ? întrebă Athos.

Grimaud îi arătă stăpînului arătătorul îndoit.

— Singură ? mai întrebă Athos.

Grimaud făcu semn că da.

— Domnilor, lămuri Athos, e singură, la o jumătate de leghe de aici, în direcţia rîului.

— Bine, răspunse d'Artagnan, du-ne la dînsa, Grimaud.

Şi Grimaud o luă peste cîmp, în chip de călăuză.

După vreo cinci sute de paşi, ajungînd la un pîrîu, îl trecură prin vad.

La lumina unui fulger, zăriră satul Enguinheim.

— E acolo ? întrebă d'Artagnan.

Grimaud clătină din cap, în semn că nu era acolo.

— Tăcere, atunci ! porunci Athos.

Şi călăreţii îşi urmară drumul.

Alt fulger străluci pe boltă ; Grimaud întinse braţul, şi, în scăpărarea albăstrie a şarpelui de foc, zăriră deodată o căsuţă singuratică, pe malul rîului, ca la o sută de paşi de un pod plutitor. Avea şi o fereastră luminată.

— Am ajuns, spuse Athos.

În aceeaşi clipă, un om culcat într-un şanţ se ridică în picioare ; era Mousqueton ; arătă cu degetul fereastra luminată.

— E acolo, zise el.

— Dar Bazin ? întrebă Athos.

— Eu păzeam fereastra şi el păzea uşa.

— Bine, spuse Athos, sînteţi cu toţii slujitori credincioşi.

Aruncînd frîul în mîinile lui Grimaud, Athos sări de pe cal şi înaintă spre fereastră, după ce făcu semn celorlalţi să se îndrepte spre uşă.

Căsuţa era împresurată de un gard viu, înalt de două-trei picioare. Athos trecu peste gard, ajunse pînă la fereastra care nu avea obloane, dar ale cărei jumătăţi de perdele erau bine trase.

Se căţără pe brîul de piatră al ferestrei, ca să poată privi pe deasupra perdelelor.

La lumina unei lămpi văzu o femeie înfăşurată într-o mantilă de culoare mohorîtă, şezînd pe un scăunel la gura unui foc aproape stins ; îşi ţinea coatele rezemate de o masă prăpădită şi-şi sprijinea capul în mîinile-i albe ca fildeşul.

Nu i se putea deosebi faţa, dar un surîs înfiorător pluti pe buzele lui Athos. Ar fi fost greu să se înşele : era chiar aceea pe care o căuta.

Tocmai atunci unul din cai nechează ; Milady îşi ridică ochii, văzu lipit de geam chipul palid al lui Athos şi scoase un ţipăt.

Înţelegînd că fusese recunoscut, Athos împinse fereastra cu genunchiul şi pumnul ; cerceveaua se desprinse, geamurile se sparseră.

Asemenea unei stihii a războinării, Athos sări în odaie.

Milady alergă la uşă şi o deschise ; mai galben la faţă şi mai ameninţător încă decît Athos, d'Artagnan stătea în prag.

Milady dădu atunci îndărăt cu un ţipăt lung. Crezînd că ar mai avea pe unde fugi şi de teamă să nu-i scape, d'Artagnan scoase un pistol din cingătoare, dar Athos îl opri cu o mişcare a mîinii.

— Pune arma la loc, d'Artagnan, îi spuse el, femeia asta trebuie să fie judecată, nu ucisă. Încă puţină răbdare şi vei fi mulţumit. Intraţi, domnilor !

D'Artagnan se supuse, căci Athos avea glasul solemn şi ţinuta neînduplecată a unui judecător trimis de însuşi Dumnezeu. După d'Artagnan, intrară în odaie Porthos, Aramis, lordul de Winter şi bărbatul cu pelerina roşie.

Cei patru valeţi păzeau uşa şi fereastra.

Milady căzuse pe un scaun, cu mîinile întinse, parcă ar fi vrut să alunge acea groaznică vedenie ; zărindu-şi cumnatul, dădu un strigăt de fiară.

— Ce căutaţi aici ? întrebă ea.

— Noi o căutăm, glăsui Athos, pe Anne de Breuil, care s-a numit mai întîi contesa de la Fère, apoi lady de Winter, baroană de Sheffield.

— Eu sînt, eu sînt ! bîigui ea, îngheţată de spaimă. Ce vreţi de la mine ?

— Vrem să te judecăm pentru crimele săvîrşite, urmă Athos. Vei fi liberă să te aperi şi să te dezvinovăţeşti, dacă poţi. Domnule d'Artagnan, dumneata ai cel dintîi cuvîntul.

D'Artagnan înaintă.

— În faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor, începu el, învinuiesc pe această femeie de a fi otrăvit pe Constance Bonacieux, moartă ieri seară.

Se întoarse spre Porthos şi Aramis.

— Adeverim şi noi, adăugară dintr-un singur imbold cei doi muşchetari.

D'Artagnan urmă :

— În faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor, învinuiesc pe această femeie că a vrut să mă otrăvească şi pe mine cu un vin pe care mi l-a trimis de la Villeroy, împreună cu o scrisoare mincinoasă, ca şi cînd băutura mi-ar fi fost trimisă de către prietenii mei ; Dumnezeu m-a scăpat, dar un om, pe nume Brisemont, a murit în locul meu.

— Adeverim, vorbiră într-un glas Porthos şi Aramis.

— În faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor, învinuiesc pe această femeie că m-a îndemnat să-l ucid pe contele de Wardes şi, deoarece nu este nimeni aci care să adevereasă atare învinuire, o adeveresc eu însumi. Am zis.

Şi d'Artagnan trecu de partea cealaltă a odăii, alături de Porthos şi de Aramis.

— E rîndul dumitale, milord, spuse Athos.

Lordul înaintă şi el cîţiva paşi.

— În faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor, învinuiesc pe această femeie de a fi pus să-l ucidă pe ducele de Buckingham.

— Ducele de Buckingham ucis ? strigară, deodată, toţi cei de faţă.

— Da, întări lordul, a fost ucis ! În urma înştiinţării pe care mi-aţi trimis-o, pusesem să aresteze pe această femeie şi o dădusem în paza unui slujitor credincios. Ea l-a ademenit, însă, i-a pus pumnalul în mînă şi l-a îndemnat să-l omoare pe duce ; în clipa aceasta poate că Felton plăteşte cu viaţa crima acestei fiare.

La auzul acestor fărădelegi, necunoscute încă de ei, judecătorii se cutremurară.

— Şi asta nu e tot, urmă lordul de Winter : fratele meu, care te lăsase moştenitoare, a murit în trei ceasuri de o boală ciudată, care lasă plăgi vinete pe tot trupul. Surioară ! Spune, cum a murit soţul dumitale ?

— Ce grozăvie ! se înfiorară Porthos şi Aramis.

— Ucigaşă a lui Buckingham, ucigaşă a lui Felton, ucigaşă a fratelui meu, cer dreptate împotriva dumitale şi mărturisesc sus şi tare că dacă nu mi se face dreptate, atunci o să mi-o fac eu singur.

Şi lordul de Winter se duse să se aşeze lîngă d'Artagnan, făcînd loc acuzatorului următor.

Milady îşi lăsă capul în mîini, încercînd să-şi adune minţile ; simţea că înnebuneşte.

— La rîndul meu, glăsui Athos, tremurînd ca leul în faţa unui şarpe, o învinuiesc şi eu pe această femeie. M-am însurat cu ea cînd era tînără de tot, m-am însurat împotriva voinţei familiei mele ; i-am dat avutul meu, i-am dat numele meu, şi într-o zi am văzut că femeia asta era înfierată : fusese însemnată cu floarea de crin pe umărul stîng.

— Nu, nu ! se împotrivi Milady, ridicîndu-se în picioare ; desfid să găsiţi tribunalul care a rostit împotriva mea sentinţa asta netrebnică. Desfid să găsiţi pe cel care a executat-o.

— Tăcere, vorbi un glas. De data asta eu trebuie să răspund.

Şi omul cu pelerină roşie se apropie la rîndul lui.

— Cine-i omul ăsta ? Cine e ? strigă Milady, înnăbuşindu-se de groază, în vreme ce şuviţele părului despletit i se ridicau pe creştet, însufleţite parcă deodată.

Toate privirile se îndreptară asupra omului, căci nimeni, afară de Athos, nu-l cunoştea.

Şi chiar Athos îl privea la fel de uimit ca şi ceilalţi, căci nu ştia în ce chip putea fi şi el amestecat în drama cumplită ce se desfăşura acolo.

După ce se apropie de Milady, cu un pas rar şi impunător, astfel încît doar masa să-l mai despartă de ea, necunoscutul îşi scoase masca.

Milady privi îndelung, din ce în ce mai îngrozită, chipul acela palid, cu părul şi favoriţii negri, a cărui căutătură era de o nepăsare de gheaţă ; apoi se ridică de pe scaun şi, dînd îndărăt pînă la perete, strigă, ca scoasă din minţi :

— Nu ! Nu ! Nu ! E o arătare a iadului, nu-i el ! Ajutor ! Ajutor ! strigă din răsputeri, întorcîndu-se cu faţa la perete şi vrînd parcă să-şi croiască drum cu mîinile.

— Dar cine eşti dumneata ? întrebară toţi cei de faţă.

— Să vă spună ea, răspunse omul cu pelerina roşie, vedeţi bine că m-a recunoscut.

— Călăul din Lille ! Călăul din Lille ! strigă Milady, nebună de spaimă şi sprijinindu-se cu mîinile de perete, ca să nu cadă.

Se dădură cu toţii în lături ; omul cu pelerina roşie rămase singur în mijlocul încăperii.

— Îndurare ! Îndurare ! Iertare ! strigă ticăloasa, căzînd în genunchi.

Necunoscutul aşteptă să se facă linişte.

— V-am spus că m-a recunoscut ! urmă el. Da, sînt călăul oraşului Lille, şi iată povestea mea :

Clubul cărţii digitale 2022

Ochii tuturor erau aţintiţi asupra acestui om ale cărui cuvinte le aşteptau atît de tulburaţi.

— Această tînără femeie a fost odinioară o fragedă fată la fel de frumoasă cum e şi azi. Era călugăriţă în mînăstirea Benedictinelor din Templemar. Un preot tînăr, suflet curat şi credincios, slujea în biserica mînăstirii ; ea şi-a pus în gînd să-l ademenească şi a izbutit ; ar fi putut ademeni şi pe un mucenic.

Jurămîntul amîndurora era sfînt, pe toată viaţa : legătura lor nu putea ţine multă vreme fără să-i nenorocească pe amîndoi. Ea l-a îndemnat atunci să părăsească ţinutul ; dar pentru a părăsi ţinutul, pentru a fugi împreună şi pentru a putea ajunge în altă parte a Franţei, unde să trăiască liniştiţi şi neştiuţi de nimeni, aveau nevoie de bani. Nici unul, nici celălalt n-aveau însă bani. Preotul a furat sfintele odoare şi le-a vîndut, dar tocmai cînd se pregăteau să fugă, au fost arestaţi amîndoi.

Peste opt zile ea a ademenit pe fiul temnicerului şi a fugit din închisoare. Tînărul preot a fost condamnat la zece ani temniţă grea şi la înfierare. Pe vremea aceea eram, aşa cum v-a spus această femeie, călăul oraşului Lille. Am fost silit să-l înfierez pe vinovat, şi vinovatul, domnilor, era fratele meu.

Am jurat atunci că femeia asta, care îl nenorocise şi care era mai mult decît părtaşa lui, fiindcă ea îl împinsese să săvîrşească nelegiuirea, va suferi măcar o parte din pedeapsa lui. Am bănuit unde se ascundea, am urmărit-o, am dat de ea, am legat-o cobză şi am înfierat-o cu stigmatul cu care-l înfierasem şi pe fratele meu.

A doua zi după întoarcerea mea în Lille, fratele meu a izbutit să fugă şi el din închisoare : pe mine m-au învinuit de complicitate şi m-au osîndit să ispăşesc pedeapsa în locul lui, pînă în ziua cînd el

se va fi predat de bunăvoie. Bietul frate-meu nu ştia nimic de hotărîrea aceasta ; s-a dus iarăşi după ea şi au fugit amîndoi la Berry, unde i s-a încredinţat o mică parohie. Femeia aceasta trecea drept sora lui.

Seniorul pămînturilor pe care se afla biserica unde slujea fratele meu a văzut-o pe aşa-zisa soră a preotului şi s-a îndrăgostit de ea ; s-a îndrăgostit atît de tare, încît a cerut-o în căsătorie. Ea l-a părăsit atunci pe cel pe care-l nenorocise, ca să-l urmeze pe cel pe care avea să-l nenorocească, şi a ajuns astfel contesa de la Fère...

Toate privirile se întoarseră spre Athos, al cărui adevărat nume fusese rostit şi care făcu semn cu capul că era aşa precum grăise călăul.

— ...Atunci, urmă acesta, nebun de durere, deznădăjduit şi hotărît să se lepede de o viaţă căreia femeia asta îi răpise totul, şi cinste şi fericire, sărmanul meu frate s-a întors la Lille ; aflînd că fusesem osîndit în locul lui, s-a predat, şi în aceeaşi seară s-a spînzurat de ferestruica celulei.

De altminteri, trebuie să recunosc, cei care mă osîndiseră s-au ţinut de cuvînt. Îndată ce s-au încredinţat cine era sinucigaşul, m-au şi lăsat slobod.

Iată crima de care o învinuiesc, iată pentru ce a fost înfierată.

— Dumnule d'Artagnan, întrebă Athos, ce osîndă ceri împotriva acestei femei ?

— Osînda cu moartea, răspunse d'Artagnan.

— Milord de Winter, urmă Athos, ce osîndă ceri împotriva acestei femei ?

— Osînda cu moartea, răspunse lordul de Winter.

— Domnilor Porthos şi Aramis, mai întrebă Athos, dumneavoastră, care sînteţi judecătorii acestei femei, ce pedeapsă rostiţi împotriva ei ?

— Pedeapsa cu moartea, răspunseră cu glas înnăbuşit cei doi muşchetari.

Milady scoase un răcnet groaznic şi înaintă cîţiva paşi spre cei de faţă, tîrîndu-se în genunchi.

Athos îşi întinse braţul :

— Anne de Breuil, contesă de La Fère, Milady de Winter, rosti el, crimele dumitale au obosit pe oamenii de pe pămînt şi pe Dumnezeu din ceruri ; dacă ştii vreo rugăciune, spune-o, căci eşti osîndită la moarte şi vei muri.

La auzul acestor cuvinte, care nu-i mai lăsau nici o nădejde, Milady se ridică în picioare şi vru să vorbească, dar nu mai avea putere ; simţi cum o mînă vîrtoasă şi necruţătoare o înşfacă de păr şi o tîrăşte, neînduplecată, ca şi soarta ce nu-şi cruţă omul ; nici nu încercă să se împotrivească şi ieşi din cocioabă.

Lordul de Winter, d'Artagnan, Athos, Porthos şi Aramis ieşiră în urma ei. Valeţii îşi urmară stăpînii, şi odăiţa rămase goală, cu fereastra ei spartă, cu uşa deschisă şi lampa fumegînd trist pe masă.

CAPITOLUL XXXVI

Osînda

Se apropia miezul nopţii ; o felie de lună, însîngerată sub ultima biciuire a furtunii, se înălţa pe bolta cerului, îndărătul oraşelului Armentières, care-şi profila în firava-i lumină albăstrie conturul mohorît al caselor şi scheletul înaltei clopotniţe îndantelate. În faţă, rîul Lys îşi rostogolea apele, asemenea unui şuvoi de cositor topit, în vreme ce pe celălalt mal, pîlcul negru al copacilor se proiecta pe un cer furtunos, năpădit de nori groşi, arămii, ce păreau că revarsă un soi de amurg în toiul nopţii. La stînga, se ridicau dărîmăturile unei mori vechi şi părăsite, cu aripile încremenite, de unde pornea la răstimpuri ţipătul ascuţit şi monoton al unei bufniţe. Pe cîmpie, la dreapta şi stînga drumului, urmat de jalnicul alai, arbori scunzi şi îndesaţi se iveau ici-colo, ca nişte pitici hîzi care pîndeau pe brînci trecătorii, la ora aceea sinistră.

Cînd şi cînd, un fulger cît cerul aprindea zarea întreagă, şerpuia deasupra copacilor întunecaţi şi, asemenea unui iatagan înspăimîntător, tăia bolta şi apele în două. Nici o adiere nu străbătea prin năduful văzduhului. O tăcere de moarte strivea întreaga natură ; pămîntul era umed şi cleios din

pricina ploii căzute, pe cînd buruienile, înviorate, îşi răspîndeau şi mai vîrtos mireasma.

Doi valeţi o duceau pe Milady, ţinînd-o fiecare de cîte un braţ ; călăul mergea în urma lor, iar lordul de Winter, d'Artagnan, Athos, Porthos şi Aramis mergeau îndărătul călăului.

Planchet şi Bazin încheiau alaiul.

Cei doi valeţi o duceau pe Milady înspre rîu. Gura ei era mută, dar ochii vorbeau cu negrăita lor putere, cerînd îndurare fiecăruia pe rînd.

Cum mergea la cîţiva paşi înaintea celorlalţi, şopti valeţilor :

— Cîte o mie de pistoli pentru fiecare dintre voi dacă mă ajutaţi să fug ; dar dacă mă daţi pe mîna stăpînilor voştri, se află aici, în preajmă, oameni care o să mă răzbune şi care o să vă facă să plătiţi scump moartea mea.

Grimaud şovăia, Mousqueton tremura din toate mădularele.

Athos, care o auzise vorbind, se apropie repede ; la fel şi lordul de Winter.

— Îndepărtaţi pe aceşti valeţi, stărui el, le-a spus ceva şi nu ne mai putem încrede în ei.

Planchet şi Bazin, chemaţi în pripă, înlocuiră pe Grimaud şi pe Mousqueton.

Ajunşi la marginea apei, călăul se apropie de Milady şi-i legă picioarele şi mîinile.

Curmînd deodată tăcerea, ea se porni să răcnească :

— Sînteţi nişte mişei, sînteţi nişte ucigaşi de rînd ; v-aţi strîns zece bărbaţi ca să omorîţi o biată femeie. Luaţi seama : dacă nu-mi sare nimeni în ajutor, tot se va găsi cine să mă răzbune.

— Nu eşti o femeie, răspunse nepăsător Athos, nu faci parte din neamul omenesc, eşti un demon scăpat din iad şi pe care o să-l trimitem îndărăt.

— Luaţi seama, domnilor, bărbaţilor neprihăniţi ! strigă Milady, cel care se va atinge de un singur fir de păr din capul meu va fi la rîndul lui un ucigaş !

— Călăul poate să ucidă fără să fie un ucigaş, doamnă, grăi omul cu pelerina roşie, lovindu-şi cu mîna sabia, călăul este judecătorul de pe urmă ; atît şi nimic mai mult : *Nachrichter*, cum spun vecinii noştri, germani.

Şi cum, în vreme ce rostea aceste cuvinte, călăul o lega, Milady scoase două sau trei răcnete sălbatice care, luîndu-şi zborul în noapte, se pierdură deznădăjduit şi straniu în adîncurile pădurii.

— Dar dacă sînt vinovată, dacă am făcut, cu adevărat, crimele de care mă învinuiţi, urlă Milady, duceţi-mă, atunci, în faţa unui tribunal, voi nu sînteţi judecători, ca să mă puteţi osîndi !

— Am vrut să te trimit la Tyburn, spuse lordul de Winter, de ce n-ai primit ?

— Pentru că nu vreau să mor ! strigă Milady, zbătîndu-se, pentru că sînt prea tînără ca să mor !

— Femeia pe care ai otrăvit-o la Béthune era mai tînără ca dumneata şi totuşi a murit, răspunse d'Artagnan.

— Voi intra într-o mînăstire, mă voi călugări...

— Ai mai fost într-o mînăstire, grăi călăul, şi ai fugit de acolo ca să-mi nenoroceşti fratele.

Milady urlă înnebunită şi se prăbuşi în genunchi.

Călăul o ridică de subsuori, vrînd s-o tîrască spre luntre.

— Dumnezeule ! strigă ea, Doamne-Dumnezeule ! Ai de gînd să mă îneci ?

Strigătele acestea aveau în ele ceva atît de sfîşietor, încît d'Artagnan, care se arătase la început cel mai îndîrjit în urmărirea ei, se aşeză pe un buştean şi, plecîndu-şi capul, îşi astupă urechile cu palmele ;

dar degeaba, că tot o mai auzea amenințînd și răcnind.

Cum era cel mai tînăr dintre toți de acolo, lui d'Artagnan i se făcu milă.

— Nu, nu pot să văd spectacolul ăsta groaznic! Nu pot primi ca femeia asta să moară astfel!

Auzindu-i cuvintele, Milady simți în suflet o licărire de nădejde.

— D'Artagnan! D'Artagnan! strigă ea, adu-ți aminte că te-am iubit!

Tînărul se ridică și făcu un pas spre ea.

Dar Athos se ridică și el și, trăgîndu-și spada din teacă, îi tăie drumul.

— Dacă mai faci un singur pas, d'Artagnan, îi spuse el, încrucișăm spadele.

D'Artagnan căzu în genunchi și începu să se roage.

— Călău, urmă Athos, haide, fă-ți datoria.

— Bucuros, monseniore, răspunse călăul, căci pe cît e de adevărat că sînt bun catolic, pe atît de încredințat sînt că nu păcătuiesc făcîndu-mi meseria față de această femeie.

— E bine, atunci.

Athos făcu un pas înspre Milady.

— Te iert, spuse el, pentru tot răul pe care mi l-ai făcut; te iert pentru viitorul meu năruit, pentru cinstea mea pierdută, pentru dragostea mea pîngărită și pentru orice izbăvire moartă pentru mine, din pricina deznădejdei în care m-ai aruncat. Mori în pace!

Lordul de Winter înaintă la rîndul lui.

— Te iert, spuse el, că l-ai otrăvit pe fratele meu, că ai ucis pe înălțimea-sa ducele de Buckingham; te iert că l-ai ucis pe sărmanul Felton, te iert că ai încercat să mă ucizi pe mine. Mori în pace.

— Iar cu urmă d'Artagnan, te rog să mă ierți, doamnă, că printr-o înșelătorie nevrednică de un gentilom ți-am stîrnit mînia și, în schimb, te iert pentru moartea sărmanei mele prietene și pentru crudele dumitale răzbunări încercate asupra mea. Te iert și te plîng. Mori în pace!

— *I am lost*[1], murmură în englezește Milady. *I must die.*[2]

— Da, da, murmură Athos, care vorbea engleza la fel ca limba maternă, da, ești pierdută; da, trebuie să mori!

Atunci ea se ridică singură de jos, aruncă jur împrejur una din acele priviri limpezi ce țîșnesc dintr-un ochi de flăcări.

N-a văzut nimic.

A ascultat, dar n-a auzit nimic.

N-avea în jurul ei decît dușmani.

— Unde voi muri? întrebă ea.

— Pe malul celălalt, răspunse călăul.

O urcă în luntre și, în clipa cînd se pregătea să se urce și el, Athos îi dădu o sumă de bani.

— Ține, e plata execuției; să se vadă bine că fapta noastră e faptă de judecători.

— Bine, răspunse călăul, iar acum această femeie să știe, la rîndul ei, că eu nu-mi îndeplinesc meseria, ci-mi fac doar datoria.

Și a zvîrlit banii în rîu.

— Nu vedeți? zise Athos. Femeia asta are un copil și totuși n-a pomenit nimic de copilul ei.

Luntrea se îndepărtă către malul stîng al rîului Lys, ducînd pe vinovată și pe călău; toți ceilalți rămaseră pe malul drept, unde căzuseră în genunchi.

În umbra norului ușor, ce tocmai trecea peste

[1] Sînt pierdută (s-a terminat cu mine).
[2] Trebuie să mor.

ape, luntrea luneca încet-încet de-a lungul funiei podului plutitor.

Îşi conteni lunecarea lîngă celălalt ţărm ; cele două făpturi se profilau în negru pe zarea roşiatică.

În vreme ce trecuse rîul, Milady izbutise să-şi desfacă funia care-i lega picioarele ; ajungînd la mal, sări iute din luntre şi o luă la fugă.

Pămîntul era însă clisos ; sus, pe muchia dealului, osîndita alunecă şi se prăbuşi în genunchi.

Deodată, un gînd răscolitor de superstiţios îi izbi mintea : înţelese, în sfîrşit, că cerul îi era potrivnic şi rămase încremenită locului, aşa cum se găsea, cu capul plecat şi mîinile împreunate.

Cei de pe celălalt mal văzură atunci pe călău ridicînd încet amîndouă braţele şi, în vreme ce o rază de lună se răsfrîngea încet pe tăişul lat al săbiei, cele două braţe căzură deodată din tot înaltul ; se auzi şuieratul fierului şi strigătul osîndităi, apoi un trunchi retezat se prăvăli sub lovitură...

Călăul îşi scoase atunci pelerina roşie, o întinse pe jos, puse pe ea trupul, pe urmă capul alături de trup, îi înnodă cele patru capete o luă pe umăr şi se urcă în luntre.

Ajuns în mijlocul rîului Lys, opri luntrea şi, ridicînd povara deasupra valurilor, strigă cu glas tare :

— Lăsaţi să treacă dreptatea lui Dumnezeu !

Zvîrli apoi leşul în adîncul adîncului şi apele se închiseră pe deasupra.

CAPITOLUL XXXVII

Un trimis al cardinalului

Peste trei zile cei patru muşchetari se întorceau la Paris ; nu lipsiseră mai mult decît li se dăduse voie, şi chiar în seara aceea se duseră, ca de obicei, să-l vadă pe domnul de Tréville.

— Ia spuneţi-mi, domnilor, îi întrebă inimosul căpitan, aţi petrecut bine în plimbarea dumneavoastră ?

— Cum nu se poate mai bine ! răspunse Athos, scrîşnind din dinţi.

În ziua a şasea a lunii următoare, potrivit făgăduielii făcute cardinalului de a părăsi Parisul şi a se întoarce în La Rochelle, regele plecă din capitală, uluit încă de vestea proaspăt răspîndită că Buckingham fusese ucis.

Deşi înştiinţată din vreme că viaţa omului care-i fusese atît de drag era în primejdie, cînd i se aduse ştirea morţii lui Buckingham, regina nu vru să-i dea crezare. Avu chiar nesocotinţa să strige :

— Nu e adevărat, abia mi-a scris !

A doua zi, însă, trebui totuşi să dea crezare năprasnicei veşti. Laporte, care, ca şi toţi ceilalţi, nu putuse părăsi Anglia, din porunca regelui Carol I,

sosi aducînd cu sine darul mortuar, cel de pe urmă dar pe care Buckingham îl făcea reginei.

Regele se bucurase din toată inima ; nu-şi dădu măcar osteneala să-şi ascundă bucuria, ba chiar o lăsă voit să izbucnească în faţa reginei. Ca toate firile slabe, Ludovic al XIII-lea era lipsit de mărinimie.

Curînd, însă, regele se întunecă, sănătatea-i slăbea, fruntea lui nu era dintre cele care să rămînă senine vreme îndelungată ; simţea că, întorcîndu-se în tabără, va îndura iarăşi robia cardinalului şi totuşi se întorcea.

Cardinalul i se înfăţişa aidoma şarpelui cu putere de vrajă, el fiind pasărea ce zboară din ramură în ramură fără a găsi scăpare.

Astfel fiind, întoarcerea în La Rochelle era negrăit de tristă. Mai ales cei patru prieteni ai noştri stîrneau uimirea camarazilor ; călătoreau strînşi laolaltă, unul lîngă altul, cu privirea posomorîtă şi capul plecat. Doar Athos îşi mai înălţa cînd şi cînd fruntea lui largă ; un fulger îi lumina ochii, un surîs amar îi înflorea pe buze, apoi, la fel ca şi prietenii, se lăsa iar în voia gîndurilor.

Cum ajungeau într-un oraş, după ce-l însoţeau pe rege cu tot alaiul pînă la cartierul regal, cei patru prieteni se duceau, fie la ei acasă, fie într-o cîrciumă lăturalnică, unde nici nu jucau, nici nu beau ; vorbeau doar pe şoptite, cu ochii în patru ca să vadă dacă nu-i ascultă cineva.

Într-o zi, pe cînd regele făcuse un popas în căutare de coţofene şi pe cînd cei patru prieteni, în loc să urmărească vînătoarea, intraseră, ca de obicei, într-o cîrciumă din marginea drumului, un călăreţ, ce venea în goana calului din La Rochelle, se opri în uşa cîrciumii, ca să bea un pahar de vin ; aruncîndu-şi totodată privirea înăuntrul încăperii, străi-

nul zări pe cei patru muşchetari care stăteau la o masă.

— Hei ! Domnule d'Artagnan ! strigă el, dumneata eşti, nu-i aşa ?

D'Artagnan îşi ridică capul şi dădu un chiot de bucurie.

Bărbatul cu pricina, pe care-l numea umbra lui, era necunoscutul din Meung, din strada Groparilor şi din Arras.

D'Artagnan trase spada şi se repezi la uşă.

De data asta, în loc să fugă, necunoscutul sări jos de pe cal şi înaintă spre d'Artagnan.

— Ah, domnule, îi spuse tînărul, în sfîrşit, am dat de dumneata ; ştiu că n-o să-mi mai scapi !

— Dar nici n-aveam de gînd, domnule, fiindcă de data asta veneam chiar în căutarea dumitale ; în numele regelui, te arestez.

— Cum ? Ce spui ? strigă d'Artagnan.

— Îţi spun că trebuie să-mi predai spada, domnule, şi aceasta fără împotrivire, şi-ţi pun în vedere că altfel vei plăti cu capul.

— Cine eşti dumneata, mă rog ? întrebă d'Artagnan, coborîndu-şi spada, dar nepredînd-o încă.

— Sînt cavalerul de Rochefort, răspunse necunoscutul, aghiotantul domnului cardinal de Richelieu, şi am primit poruncă să te aduc în faţa eminenţei-sale.

— Domnule cavaler, rosti Athos, înaintînd, şi noi tot la eminenţa-sa ne întoarcem ; vă rog să aveţi încredere în cuvîntul domnului d'Artagnan că se va duce de-a dreptul spre La Rochelle.

— Trebuie să-l predau ostaşilor de strajă, care-l vor însoţi în tabără.

— Îi vom sluji noi drept strajă, domnule, pe cuvîntul nostru de gentilomi, dar tot pe cuvîntul nostru de gentilomi, adăugă Athos, încruntînd din

sprîncene, domnul d'Artagnan nu se va despărți de noi.

Cavalerul de Rochefort aruncă o privire în spatele lui și văzu că Porthos și Aramis se așezaseră între el și ușă; pricepu atunci că se afla în mîinile celor patru mușchetari.

— Domnilor, răspunse el, dacă domnul d'Artagnan vrea să-mi predea spada și să adauge cuvîntul lui de cinste la cuvîntul dumneavoastră, mă voi mulțumi cu făgăduiala ce mi-ați făcut că-l veți însoți pe domnul d'Artagnan pînă la cartierul eminenței-sale.

— Aveți cuvîntul meu, domnule, răspunse d'Artagnan, poftiți spada mea.

— Cu atît mai bine, adăugă Rochefort, mai ales că trebuie să-mi urmez călătoria.

— Dacă vă duceți după Milady, grăi netulburat Athos, e degeaba, căci n-o s-o mai găsiți.

— Dar ce s-a întîmplat cu ea? întrebă repede Rochefort.

— Întoarceți-vă în tabără și o să aflați.

Rochefort rămase o clipă gînditor, apoi, cum nu se aflau decît cale de o zi de Surgères, unde cardinalul trebuia să iasă în întîmpinarea regelui, hotărî să urmeze sfatul lui Athos și să se întoarcă o dată cu ei.

De altminteri, această întoarcere îi folosea la ceva: putea să-și supravegheze chiar el prizonierul.

O porniră iarăși la drum.

A doua zi, la trei după amiază, ajunseră la Surgères. Cardinalul îl aștepta acolo pe Ludovic al XIII-lea. Marele dregător și regele se salutară cu tot soiul de alintături, felicitîndu-se de fericita întîmplare ce scăpa Franța de dușmanul înverșunat care stîrnea Europa împotriva ei. După aceea, cardinalul, căruia Rochefort îi adusese la cunoștință arestarea lui d'Artagnan, fiind nerăbdător să-l vadă, se despărți de rege, poftindu-l să vină a doua zi să se bucure de lucrările digului de curînd sfîrșit.

Pe seară, cînd se întorcea la cartierul său de la Podul de Piatră, cardinalul găsi, stînd în picioare în fața casei unde locuia, pe d'Artagnan fără spadă și pe cei trei mușchetari înarmați.

De data asta, simțindu-se tare, eminența-sa le aruncă tuturor o privire aspră și făcu lui d'Artagnan semn cu ochiul și cu mîna, să-l urmeze.

D'Artagnan se supuse.

— Te așteptăm aici, d'Artagnan, vorbi Athos, cu glas tare, astfel încît Richelieu să-l audă.

Eminența-sa încruntă din sprîncene, se opri o clipă, apoi își urmă drumul, fără să spună nici un cuvînt.

D'Artagnan intră după cardinal, iar după d'Artagnan, Rochefort; ușa se închise apoi, strajuită.

Eminența-sa trecu în încăperea ce-i slujea drept cameră de lucru și-i făcu semn lui Rochefort să-l cheme pe tînărul mușchetar.

După ce îndeplini porunca, Rochefort se depărtă.

D'Artagnan rămase singur cu cardinalul; era a doua sa întrevedere cu Richelieu și, după mărturisirile de mai tîrziu, în clipa aceea fusese încredințat că va fi și ultima.

Richelieu stătea în picioare, rezemat de cămin; între el și d'Artagnan era o masă.

— Domnule, începu cardinalul, ai fost arestat din porunca mea.

— Mi s-a spus, monseniore.

— Și știi pentru ce?

— Nu, monseniore, căci singurul lucru pentru care aș putea fi arestat, eminența-voastră nu-l știe încă.

Richelieu își pironi privirea asupra tînărului.

— Adică ce înseamnă asta ?

— Dacă eminenţa-voastră vrea să-mi destăinuiască mai întîi crimele de care sînt învinuit, îi voi spune pe urmă faptele pe care le-am săvîrşit.

— Eşti învinuit de crime care au făcut să cadă capete mai de seamă decît al dumitale, domnule ! răspunse cardinalul.

— Care crime, monseniore ? întrebă d'Artagnan, cu o linişte care-l uimi pînă şi pe cardinal.

— Eşti învinuit de legături în scris cu duşmanii regatului, eşti învinuit de a fi smuls taine ale statului, eşti învinuit de a fi încercat să zădărniceşti planurile generalului dumitale.

— Şi cine mă învinuieşte de toate astea, monseniore ? urmă d'Artagnan, care bănuia că învinuirile veneau de la Milady ; o femeie înfierată de justiţia ţării noastre, o femeie care s-a măritat cu un bărbat în Franţa şi cu altul în Anglia, o femeie care şi-a otrăvit cel de al doilea soţ şi care a încercat să mă otrăvească şi pe mine ?

— Ce tot îndrugi acolo, domnule, îi tăie vorba cardinalul, mirat, de care femeie vorbeşti aşa ?

— De Milady de Winter, răspunse d'Artagnan, da, de Milady de Winter, ale cărei crime fără îndoială că eminenţa-voastră nu le cunoştea atunci cînd i-a făcut cinstea să-i dăruiască încrederea sa.

— Domnule, vorbi cardinalul, dacă Milady de Winter a săvîrşit crimele pe care le aminteşti, ea va fi pedepsită.

— A şi fost, monseniore.

— Şi cine a pedepsit-o ?

— Noi.

— E în închisoare ?

— E moartă.

— Moartă ! murmură cardinalul, care nu-şi putea crede urechilor, moartă ! Am auzit oare bine ce-ai spus ?

— De trei ori a încercat să mă ucidă şi am iertat-o, dar a ucis femeia pe care o iubeam. Atunci prietenii mei şi cu mine am prins-o, am judecat-o şi am osîndit-o.

D'Artagnan povesti otrăvirea doamnei Bonacieux în mînăstirea Carmelitelor din Béthune, judecata din căsuţa singuratică şi osînda pe malul rîului Lys.

Un fior trecu prin tot trupul cardinalului, care nu era totuşi om să se înfioare prea lesne.

Apoi, deodată, ca sub înrîurirea unui gînd tainic, chipul pînă atunci întunecat al cardinalului se lumină încet-încet, aidoma cerului care pe nesimţite îşi recapătă seninul.

— Aşadar, rosti cardinalul, cu un glas a cărui blîndeţe nu se potrivea cu asprimea cuvintelor, v-aţi făcut singuri judecători, fără să vă gîndiţi că cei care nu sînt împuterniciţi să pedepsească şi care pedepsesc sînt doar nişte ucigaşi !

— Monsenioare, vă jur că n-am avut de gînd nici o clipă să-mi apăr capul în faţa domniei-voastre. Voi suferi pedeapsa pe care eminenţa-voastră va binevoi să mi-o dea. Nu ţin atît de mult la viaţă, ca să mă tem de moarte.

— Da, ştiu, domnule, eşti un om inimos, rosti cardinalul, cu o voce aproape prietenoasă, pot să-ţi spun de pe acum că vei fi judecat şi chiar osîndit.

— Un altul ar putea răspunde eminenţei-voastre că-şi are iertarea în buzunar ; eu însă mă voi mulţumi să vă spun : Porunciţi, monseniore, sînt gata !

— Iertarea dumitale ? întrebă Richelieu, mirat.

— Da, monseniore.

— Şi de cine semnată ? De rege ?

Cardinalul rosti aceste cuvinte cu un ciudat glas dispreţuitor.

— Nu, de eminenţa-voastră.

— De mine ? Eşti nebun, domnule ?

— Excelenţa-voastră îşi va recunoaşte fără îndoială scrisul.

Şi d'Artagnan înmînă cardinalului preţioasa hîrtie pe care Athos i-o smulsese fostei sale soţii şi pe care i-o dăduse lui d'Artagnan, cu gînd să-l ocrotească.

Eminenţa-sa luă hîrtia şi citi încet, apăsînd pe fiecare silabă :

„Din porunca mea, şi pentru binele Statului, purtătorul acestei hîrtii a făcut tot ceea ce a făcut.

Tabăra din La Rochelle, 3 august 1628

Richelieu.“

După ce citi rîndurile scrise, cardinalul se adînci într-un noian de gînduri, dar nu-i înapoie lui d'Artagnan hîrtia.

„Stă să chibzuiască la soiul de osîndă cu care să mă trimită pe lumea cealaltă, îşi zise în sinea lui d'Artagnan. Pe legea mea ! O să vadă el cum ştie să moară un gentilom.“

La gîndul că va muri voinicește, tînărul muşchetar se simţea în toane minunate.

Richelieu rămăsese pe gînduri, sucind şi răsucind mereu hîrtia în mîini. Ridică, în sfîrşit, fruntea, îşi aţinti privirea-i de vultur pe chipul sincer, deschis şi isteţ din faţa lui, citi pe obrazul brăzdat de lacrimi tot amarul îndurat în ultima lună şi cugetă pentru a treia sau a patra oară la viitorul ce-l aştepta pe acest copil de douăzeci de ani şi la foloasele ce le-ar fi putut trage un bun stăpîn din vlaga, din cutezanţa şi din deşteptăciunea lui.

Pe de altă parte, nu o dată fusese înspăimîntat de fărădelegile, de puterea şi de geniul drăcesc al acelei femei. Simţea un fel de tainică uşurare că scăpase pentru totdeauna de o părtaşă deosebit de primejdioasă.

Rupse încetişor hîrtia pe care d'Artagnan i-o dăduse îndărăt cu atîta mărinimie.

„Sînt pierdut“, îşi zise în sinea lui d'Artagnan.

Şi se înclină adînc în faţa cardinalului, ca unul care spune : „Doamne, facă-se voia ta !“

Cardinalul se apropie de masă şi, fără să se aşeze, scrise cîteva rînduri pe un pergament din care două treimi erau împlinite dinainte ; apoi îşi puse sigiliul.

„E osînda mea, îşi mai zise d'Artagnan ; mă scuteşte de plictiseala Bastiliei şi de încetinelile unei judecăţi. Destul de frumos din partea lui.“

— Poftim, domnule, spuse cardinalul tînărului, ţi-am luat un act pe care nu era scris nici un nume şi-ţi dau altul în schimb. Numele lipseşte de pe această foaie de numire şi-l vei pune chiar dumneata.

D'Artagnan luă şovăitor hîrtia şi-şi aruncă privirea pe deasupra slovelor.

Era o numire în postul de locotenent al muşchetarilor.

D'Artagnan căzu la picioarele cardinalului.

— Monseniore, îmi voi da viaţa pentru dumneavoastră, faceţi de azi înainte ce vreţi cu ea ; dar bunăvoinţa cu care mă cinstiţi nu mi se cuvinte mie ; am trei prieteni mult mai de seamă şi mai vrednici decît mine...

— Eşti un băiat cumsecade, d'Artagnan, îi curmă vorba cardinalul, încîntat că-l îngenunchease fără răzvrătire şi bătîndu-l prieteneşte pe umăr. Fă ce-ţi place cu hîrtia asta, dar nu uita că, deşi numele e lăsat alb, eu dumitale ţi-am dat-o.

— N-o voi uita niciodată, răspunse d'Artagnan. Eminența-voastră să nu se-ndoiască o clipă.

Cardinalul se întoarse și chemă cu glas tare :

— Rochefort !

Cavalerul, care, de bună seamă, se găsea îndărătul ușii, intră numaidecît.

— Rochefort, îi spuse cardinalul, îl vezi pe domnul d'Artagnan, eu îl primesc printre prietenii mei. Așadar, îmbrățișați-vă și fiți cuminți dacă vreți să vă păstrați capul pe umeri.

Rochefort și d'Artagnan se sărutară din vîrful buzelor, dar cardinalul era acolo și-i privea cu ochiul lui cercetător.

Ieșiră amîndoi din cameră în același timp.

— O să ne mai întîlnim noi, nu-i așa, domnule ?

— Cînd veți dori, răspunse d'Artagnan.

— N-o să ne scape prilejul, stărui Rochefort.

— Cum ? întrebă Richelieu, deschizînd ușa.

Cei doi bărbați își zîmbiră, își strînseră mîna și salutară pe eminența-sa.

— Începuserăm să ne pierdem răbdarea, îl întîmpină Athos.

— Aici sînt, prieteni ! le răspunse d'Artagnan, și nu numai liber, dar mă bucur și de mare bunăvoință.

— Ai să ne povestești și nouă ?

— Chiar astă-seară.

Într-adevăr, în aceeași seară, d'Artagnan trecu pe la Athos, care tocmai își golea sticla cu vin de Spania, îndeletnicire îndeplinită cu sfințenie la fiecare sfîrșit de ziuă.

Îi povesti cele întîmplate între cardinal și el și, scoțînd din buzunar hîrtia de numire, îi spuse :

— Poftim, scumpul meu Athos, e ceva ce ți se cuvine pe deplin dumitale.

Athos zîmbi cu surîsul lui blînd și catifelat.

— Prietene, răspunse el, pentru Athos e prea mult, pentru contele de La Fère e prea puțin. Păstrează-ți numirea, e a dumitale ; Dumnezeule, că scump ai mai plătit-o !

D'Artagnan ieși de la Athos și intră în cameră la Porthos.

Îl găsi îmbrăcat într-o haină de-o rară frumusețe, toată brodată în mîndre izvoade ; se privea într-o oglindă.

— Ah ! Ah ! făcu Porthos, dumneata erai, dragă prietene ! Cum găsești că-mi șed straiele astea ?

— De minune, răspunse d'Artagnan, dar eu vin să-ți propun altă haină, care o să te prindă și mai bine.

— Care ? întrebă Porthos.

— Aceea de locotenent de mușchetari.

D'Artagnan povesti lui Porthos întrevederea sa cu cardinalul și, scoțînd foaia din buzunar, îi spuse :

— Iată, dragul meu, scrie-ți numele aici și vezi să-mi fii o bună căpetenie.

Spre marea mirare a lui d'Artagnan, după ce-și aruncă privirea pe numire, Porthos i-o dădu îndărăt.

— Da, spuse el, într-adevăr m-ar măguli mult, dar nu m-aș bucura prea îndelung de această bunăvoință. În vreme ce noi eram la Béthune, soțul ducesei mele a murit ; așa că, dragul meu, sipetul cu aur al răposatului întinzîndu-mi brațele, mă însor cu văduva. Uite, îmi încercam tocmai hainele de nuntă ; păstrează-ți locotenența, dragul meu, păstreaz-o !...

Și dădu hîrtia îndărăt lui d'Artagnan.

Tînărul intră la Aramis. Îl găsi îngenuncheat pe un scaun de rugăciune, cu fruntea lipită de micul ceaslov deschis înaintea lui.

Îi povesti şi lui întrevederea cu cardinalul şi, scoţînd pentru a treia oară hîrtia din buzunar, îi spuse :

— Dumneata, prietenul nostru, lumina noastră, ocrotitorul nostru nevăzut, primeşte această numire, ţi se cuvine mai mult ca oricui pentru înţelepciunea dumitale şi pentru sfaturile ce au avut totdeauna urmări atît de fericite.

— Din păcate, dragul meu prieten, răspunse Aramis, ultimele noastre isprăvi m-au scîrbit cu desăvîrşire de viaţă şi de spadă. De data asta hotărîrea mea e de neînlăturat : după asediu intru în rîndul Lazariştilor. Păstrează numirea pentru dumneata, d'Artagnan : eşti făcut pentru slujba de ostaş. O să fii un căpitan şi inimos, şi năzdrăvan.

Cu ochii umezi de recunoştinţă şi strălucitori de bucurie, d'Artagnan se întoarse la Athos, pe care-l găsi tot la masă, privindu-şi în zare, la lumina lămpii, ultimul pahar de Malaga.

— N-au vrut nici ei să primească, îi spuse d'Artagnan.

— Pentru că nimănui nu i se cuvine numirea asta mai mult ca dumitale.

Luă o pană, scrise pe foaie numele lui d'Artagnan şi i-o dădu îndărăt.

— Atunci, n-o să mai am de azi înainte prieteni, şopti tînărul. Vai mie ! Nimic altceva decît amintiri amarnice !

Şi îşi lăsă capul în mîini, în vreme ce două lacrimi îi lunecau de-a lungul obrajilor.

— Eşti încă tînăr, d'Artagnan, îi răspunse Athos, toate amarnicele dumitale amintiri au destulă vreme să se schimbe în duioase şi dulci amintiri.

EPILOG

Lipsit de ajutorul flotei engleze şi al diviziei făgăduite de Buckingham, oraşul La Rochelle s-a predat după un asediu de un an. Actul de capitulare a fost iscălit în ziua de douăzeci şi opt octombrie a anului 1628.

Regele s-a întors la Paris la douăzeci şi opt decembrie al aceluiaşi an. I s-a făcut o primire triumfală, parcă ar fi învins un vrăjmaş, nu pe francezi. A intrat în oraş prin cartierul Saint-Jacques, sub arcuri de verdeaţă.

D'Artagnan şi-a luat în primire postul de locotenent. Porthos şi-a părăsit slujba şi s-a însurat în anul următor cu doamna Coquenard ; sipetul atît de mult jinduit oblojea opt sute de mii de livre.

Mousqueton a primit în dar o livrea minunată şi şi-a văzut cu ochii visul lui de o viaţă întreagă : să stea la spatele unei caleşti aurite.

După o călătorie în Lorena, Aramis s-a făcut deodată nevăzut şi a încetat să mai scrie prietenilor. S-a aflat mai tîrziu, prin doamna de Chevreuse,

care a destăinuit la vreo doi-trei iubiţi de-ai ei, că Aramis îmbrăcase haina monahală într-o mînăstire din Nancy.

Bazin s-a aciuat frate într-o mînăstire.

Athos a rămas muşchetar sub ordinele lui d'Artagnan, pînă în anul 1633, cînd, întorcîndu-se dintr-o călătorie în Roussellon, a părăsit şi el slujba, sub cuvînt că-i rămăsese o mică moştenire în Blaisois.

Grimaud l-a urmat pe Athos.

D'Artagnan s-a bătut de trei ori în duel cu Rochefort şi de trei ori l-a rănit.

— Te pomeneşti că la a patra întîlnire te omor, i-a spus, întinzîndu-i mîna, ca să-l ajute să se ridice.

— Socot că e mai bine şi pentru dumneata şi pentru mine să ne lăsăm păgubaşi, i-a răspuns rănitul. La naiba ! Îţi sînt mai prieten decît crezi, căci, dacă aş fi strecurat un singur cuvînt cardinalului, aş fi putut de la prima întîlnire să-ţi pun capul în primejdie.

S-au sărutat, dar de data asta nesiliţi de nimeni şi fără nici un gînd ascuns.

Lui Planchet, Rochefort i-a dat gradul de sergent în corpul ostaşilor gărzii.

Domnul Bonacieux trăia liniştit, fără să aibă habar şi nici să-i pese de soarta neveste-si. Într-o zi, a avut nesocotinţa să-i scrie cardinalului pentru a-i aminti de el ; cardinalul i-a trimis răspuns că va îngriji să nu-i mai lipsească nimic în viitor.

Într-adevăr, a doua zi, plecînd de la el de acasă la şapte seara pentru a se duce la Luvru, domnul Bonacieux nu s-a mai întors în strada Greparilor ; după părerea celor care păreau a şti mai multe decît toţi ceilalţi, domnul Bonacieux era hrănit şi găzduit în vreun castel regesc, pe socoteala mărinimoasei eminenţe.

CUPRINS

CAPITOLUL I
Englezi şi francezi 3

CAPITOLUL II
Un prînz la un avocat 12

CAPITOLUL III
Cameristă şi stăpînă 24

CAPITOLUL IV
Unde se vorbeşte despre echipamentul lui Aramis şi al lui Porthos 36

CAPITOLUL V
Noaptea toate pisicile sînt negre 47

CAPITOLUL VI
Vis de răzbunare 57

CAPITOLUL VII
Taina frumoasei Milady 67

CAPITOLUL VIII
Cum şi-a găsit Athos echipamentul fără a mişca un deget 76

CAPITOLUL IX
O arătare 88

CAPITOLUL X
Cardinalul 99

CAPITOLUL XI
Asediul oraşului La Rochelle 109

CAPITOLUL XII
Vinul de Anjou 125

CAPITOLUL XIII
Hanul „La Porumbarul roşu“ 135

CAPITOLUL XIV
Despre folosul burlanelor de la sobe . . . 146

CAPITOLUL XV
Între soţi 157

CAPITOLUL XVI
Bastionul Saint-Gervais 165

CAPITOLUL XVII
Sfatul muşchetarilor 174

CAPITOLUL XVIII
Chestiuni familiale 196

CAPITOLUL XIX
Fatalitate 215

CAPITOLUL XX
Fratele şi sora stau de vorbă 225

CAPITOLUL XXI
Ofiţer! 235

CAPITOLUL XXII
Întîia zi de captivitate 249

CAPITOLUL XXIII
A doua zi de captivitate 259

CAPITOLUL XXIV
A treia zi de captivitate 269

CAPITOLUL XXV
A patra zi de captivitate 280

CAPITOLUL XXVI
A cincea zi de captivitate 291

CAPITOLUL XXVII
Ca în tragediile clasice... 310

CAPITOLUL XXVIII
Evadarea 319

CAPITOLUL XXIX
Ce se petrecea la Portsmouth în ziua de 23 august 1628 330

CAPITOLUL XXX
În Franţa 343

CAPITOLUL XXXI
Mînăstirea Carmelitelor din Béthune . . . 350

CAPITOLUL XXXII
Doi demoni feluriţi 367

CAPITOLUL XXXIII
Picătura de apă 374

CAPITOLUL XXXIV
Omul cu pelerina roşie 392

CAPITOLUL XXXV
Judecata 399

CAPITOLUL XXXVI
Osînda 409

CAPITOLUL XXXVII
Un trimis al cardinalului 415

Epilog 427

Redactor responsabil : Elena Murgu.
Tehnoredactor : Traian Argetoianu.

Dat la cules 15.05.1964. Bun de tipar 17.07.1964. Apărut 1964. Tiraj 130 140 ex. broşate. Hîrtie tipar de 50 g/m². Format 700×920/32. Coli ed. 19,77. Coli tipar 13,5. A. nr. 5677/1964. C.Z. pentru bibliotecile mari 84. C.Z. pentru bibliotecile mici 84—31=R.

Tiparul executat sub comanda nr. 40 360 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti — R.P.R.

Clubul cărții digitale 2022